

Legic Kiwi 1

1

(Legic 1–41)

Héna éréhéc.

¹ Ic ségi ségiyaguc imi ic zipiliñ zapalaña ionac niniñ areñgia imi ménda méndacma kemma, késpedesic ic ionac kekecac hénaiguc momacnec ménda namma, zédesi ic iniguc* momacnec ménda tacanzac.

² Néñ Yaweac† héna acwac‡ ewa siña heyu, siñi kaiwe séc héna ac imi zéniñanzac.

³ Inéñ ic hésa doku téfara giñgiñaiñguc himicgic nañanzac ésécnec haréña ménda bura tiyu naléya méndacma héla gocmia haiñzac. Inéñ imuac me imuac ai meyu hiabianec saima keñanzac.

⁴ Néñ ic zipiliñ zapalaña imi imuhuc qahac. Inéñ imi gorosoña sénéwéra luhucnéñ mihi-lañgéyu keñanzac ésécnec.

⁵ Imuac niñac ic zipiliñ zapalaña ienenñ imi Anutunéñ kitiwa biria melenñ énécmiyu hia ménda nañselimu. Wañu késpedesic ic ienenñ ic solaña iniguc momacnec kecmuac séc qahac.

* **1:1:** Hebiraio aciguc; Ionac tataciguc. † **1:2:** Yawe; Anutuac qara, kiwi téreyaiñguc ogic hezac, néñ qac téreya imi ménda olomma Miñ Kewu zéañzu. ‡ **1:2:** Héna ac; Hebiraio aciguc Tora, Moseac kiwi ura 5 Anutuac ackuazéc imuac hénihéniñaiñguc hezac imuac qara.

6 Ic hiabia imi Yawenéh inicgalen wan énécmianzac, néh ic zipilin zapalaña imi enen tima kenanzu héna imuac tetcgia imi humu qai wawaña.

2

Anutunéh Kristoac sisipac ac ézéyec.

1 Némac niñac baera baera ic embac ienen qegetali ac qewelona wamma, imuac ic embac ienen ai gorosona imuhucyawac niñaren wanzu?

2 Wanu Yawe zéma iwac halécnéh météré mima gésimimia iorac hazéc wan érécmima baecac ic kewu ienen zéréñqéréñ wamma nançic, baecac galenhera ienen momacnec toroqe amuma yomuhuc emininzu;

3 Sen hésa qaté nénécmizac imi qetecgéma hésa selia ziki sipac menénéc mizac imi hulac gili-dacbiñ.

4 Wanu ou kurumenjiguc taczac inéh desi énécmizac. Miñ Kewunéh isocfagociguc onopoczac.

5 Inéh qeri geric wamma ac wan énécmizac, tericgé énécmima yomuhuc zézac;

6 Nenaoc, nena ic kewu, nuac baec boña téréya Zioniguc kumuwa nanzac.

7 Imuac ni miñ kewuac zézé seli ac imi zéau énécmiwa baec séc kenzac. Yawenéh yomuhuc nézézac; Gi imi nuac naña. Deguc ni héri haima mihicñi génzua.

⁸ Zéwelecnénna neḡ nuac mératéc baec séc ic embac hénia hénia imi gémba guac buḡa wandacmu. Waḡu baec tetecḡia séc moczoḡ guac buḡa wandacmu.

⁹ Waḡu geḡ aiḡ qarucḡanéḡ hazéchécḡa unuwésémaḡ. Kewuc nomuḡ ésécnec qésénénécmina.

¹⁰ Imuac baera baera ic kewu ini niḡtegic qḡtegic ginaguc wammu. Baera baera galéḡ ini goro ac imuac gezac haimu.

¹¹ Bac yandi yandi wamma Yaweac welenḡ qemima, bac yandi yandi wamma zézé séḡiséḡi wammimu.

¹² Qeri geric waḡ énécmiyu baec hénaginaiguc biriwu niḡac. Iwac naḡa kiricne mima welenḡ qemimu. Qeri birianéḡ élanzaḡnec geric bélanḡ ésécnec yacma onowac niḡac. Iwac muru héima naḡanzu imi eneḡ moczoḡ séḡiséḡi ginaguc wammu.

3

Hazéc hécgina ieneḡ helanzi énécmigic Anutuac muru héima nammu.

¹ (Dawidinéḡ eḡeya naḡa Apsalomac wésia igucnec néḡḡacma keḡec nalé imuaru oyec.) Yawe, hazéc hécna imi yei sasala yanda. Ic embac hazéc wannémma yaré qewiḡ zéma yacma nanzu imi sasala yanda.

² Ic embac sasalanéḡ nuac* yomuhuc zéanzu; Anutunéḡ aḡḡéḡa ménda tianzac. (Ohec)

* **3:2:** Hebiraio aciguc; Kekec uḡanawac.

³ Néh Yawe, gi imi nuac saiwa, nuac edamuna, nuac orucna meyac néňanzaň.

⁴ Ni Yaweac kucnec ewa ewananéh qacma héiwa, inéh iwac baec boňa téréyaiguc† acna melenj néňanzac. (Ohec)

⁵ Ni ama siňiyu gau heanzua. Waňu Yawenéh néňgaleň waňnéňu siňunec muňguc yacanzua.

⁶ Hazéchécna tausenja tausenja ienenj lelecgé néňgic, néň ni bac yandi yandi ménda waňanzua.

⁷⁻⁸ Anghéh titi imi Yawe guac murunec. Miň kewuac mériaň imi ic embachécga qacginaiguc mama heanzac. Imuac niňac, Yawe, gi yacna! Oh nuac Anutu, ni anghéna tina. Nuac hazéchécna nekaňgina kuma ic zipiliň zapalaňa ionac zécgina hézéhéna.

4

Zérabéra naléiguc ewa éréhéc qahac zéwelec waňec.

¹ (Legic galeňawac; waňgoň hésiaguc, Dawidiac legic zéra.) Anutu, nuac solaňa miňina, ni guac qacma guruwa acna melenj némbésémaň, ni baec wéňwéňgiaiguc kecha baec kondoňa mihicňi nénec, imuac ewa hia niňnémma zéwelecna niňna.

² Baec ic ionac naňhéra* ini nalé dahecac séc gamu qeçe mihicňi némmu? Nalé dahecac séc edamuna imi melenjic gamu qeçeac

† **3:4:** Zion baec boňa, imuac qahaiguc Dawidiac demij selia neuj kiroponéh lelecgéma nanzac. * **4:2:** Ac haka silicginaiguc ic tosara kuc buňaginaguc ionac icac naňhéra zéanđic.

buŋa waŋu, haka biriawac siŋa nimma baniara méndac énécmima kecmu? (Ohec)

³ Yawenéŋ eŋeya niŋac wamma siŋ niŋmianzac i gésimiyec imi niŋasarimu. Imuac ni zéwelec wamba Yawenéŋ nimma kecanzac.

⁴ Ini bac yandi yandi wamma késpedes ménda wammu. Gaugina hewiŋ zé emma acgina qaiyu bénzénec qeriginanéŋ zéma nimmu. (Ohec)

⁵ Miŋ Kewuac muru hakagina solaŋa iminéŋ mulu ésécnec haimimu. Yaweac muru héima nammu.

⁶ Ic embac sasalanéŋ Mérénéŋ haka silic hiabia ménéŋ nénézéyu hémbiŋ? zéanžu. Imuac Yawe gi guac kic tanecga asac mararaŋa gucnéŋ ninicna.

⁷ Miŋ Kewunéŋ nuac ewa qerinaiguc ségiségi kunéŋ yanda tiyu sécgéanzac. Ségiségi iminéŋ padi me waiŋ qelianéŋ sécgéyu ségiségi waŋanziŋ imi qeyu maanzac.

⁸ Ni imuhuc solaŋanec demin menémma néŋgaleŋ waŋnéanzac imi Yawe momacguc sac keczac, imuac mia ni ewana déŋ waŋu gauna heanzua.

5

Anutunéŋ yéwéri igucnec metecgé némmac zéma niŋkinzéŋ wamma zéwelerec.

¹ (Legic galeŋawac; kuŋaguc héigic, Dawidiac legic.) Yawe nuac acnawac gezac haina. Nuac yaiwisisiŋ acna niŋnéna.

² Méra némbésémaŋ niŋ wamma guru héhéli génzua imi nimbésémaŋ.

³ Yawe, siñunec séc geñ nuac ac ewana niñanzañ. Acna melenj némbésémañ niñac siñunec zéwelecma bénzéñnec mambéc kecanzu.

⁴ Hénia imi yomuhuc; Miñ Kewu gi biriawac siña ménda niñanzañ. Ic birianéñ giguc hia tacyac ménda wammac.

⁵ Séwi eñeñ icnéñ guac wéségaiguc nammuac séc qahac. Miñ Kewu gi imi haka silic biria wañanzu imi onac mézéga kuney yanda tianzac.

⁶ Yawenéñ ikoc ac zéanzu imi unuma sac naec énécmianzu imi zéma tilic qilic ic ionac mézéya tianzac.

⁷ Ni imi Miñ Kewu guac goi héihéiganéñ nangé néñu kucna mihicñima Miñ Kewuac ocmuñ téreyaiğuc keremmanj. Eega héigemma simiñ héigémba Miñ Kewu guac ocmuñ téreyawac muru kemmac.

⁸ Yawe, nuac leleciguc hazéchécna sasala keczu, imuac Miñ Kewu guac héná solañaiğuc nuagicma kenna, Miñ Kewu, hénaga dindiña imi nézéna hémba.

⁹ Imuac hénia imi yomuhuc; Kuaginaiguc imi ac héla méñ ménda hezac. Ewa qerigina imi ic embac mebiri énécmiwiñ zé niñareñgéic sécgédaczac. Wañu déméñgina imi kic suañ añañgia ésécnec. Wañu ezelañgina iminéñ haléc ac efima zéanzu.

¹⁰ Anutu, ionac imi késpedes ginaguc zéénécmína. Waiénécmína eñañ niniñ bétaciguc eñaoc hiñgacgic inimac. Ieneñ Miñ Kewu andé qeanzu, imuac niñac wawañ memegina biria imuac niñac wamma nesi énécmína kemmu.

¹¹ Nénj méjnénj ménj guac muru hama sanjianzu imi ségiségi mihicji énécmína. Ionac imi wai énécmína nalé tetcgia qahac ségiségiac legic héima kecmu. Ic imuhucya imi saiwa wañj énécmína, guac wañanzu imi enej guac niñ wamma ségiségi wammu.

¹² Yawe, gi imi hélacnec ic solañja mérianj mihicji énécmíanzanj. Guac ewa hiaganénj saiwa éséc deminj meénécmína.

6

Qenzen manzenj qeriaiguc Min Kewu zéwelec wammiyec.

¹ (Dawidiac ewa biricac legic, wañgoñ hésiaguc.) Yawe, qeri biricgaiguc ac ménda wañnéna. Minj Kewu, guac qeri gericgaiguc zémindiñj ménda wañnéna.

² Yawe, ni kucna qahac, imuac ewa hia wañnéna. Yawe, mehiaru néna. Sicnawac toroya imi geriwa nozac.

³ Nuac kekec uñananénj zuracgézac ésécnec geriwa nozac. Yawena nalé dahecac séc mambéc kecmajac hezac?

⁴ Yawe, lilingéma hama kekec uñana metecgé néna, Minj Kewuna goi héihéiganénj ni humuc igucnec añgérna tina.

⁵ Méjnénj ménj humumaguc Minj Kewu niñqelimacac séc qahac. Humuc ic ionac baec sasanja igucnec mérénénj gi hia mepési gémnac?

⁶ Ni zésilac wamma kecma birizua. Sinji herec kic qelinec kecma siacba kic masinanénj hehena

mézégézac. Siacma kecba aturu hehenanéj dokuyaguc wandaczac.

⁷ Siac yanda wañkecba kicnanéj biriyu hia hémmañac séc qahac wanzac. Hazéchécna niñac siacba kic masinanéj wañu kicnawac kuhanéj mazac.

⁸ Haka biria wañanzu ini moczoñ nuac murunec néñgacma kendacmu. Yawenéj nuac zésiacna niñénzac.

⁹ Ewa biric wañ némmac niñac qerinanéj hélacnec qacma zéwelecba Yawenéj niñénzac. Wañu nuac zéwelecna imi késa añgétizac.

¹⁰ Nuac hazéchécna imi gamu qeqe zéma bac yandi yandi kunéj yanda mihicñi énécmiyu, gamugina nimma néñgacma liliñgéma kemmu.

7

Ununesi mihicñima Anutunéj méra mimac niñ zéwelerec.

¹ (Benzaminac qelia ménj Kusinéj ac wammiyu Dawidinéj ara bakia melejmiyec.) Yawe, nuac Anutuna, ni Miñ Kewunawac muru sañgi sañgina mihicñizua. Nesinénzu moczoñ yanda ionac murunec añgéñna tima kératacnec népésina.

² Imuhuc ménda wañ némbañnec, ieneñ laion yañ ésécnec kucnec hama kekec uñana kiricqiric wañ némbunec. Gi qahac wañu metecgé nénéña ménj ménda keczac.

³ Yawe, nuac Anutuna, ni haka yomuhuc wañi iguc, nuac méranaiguc hakana biria yomuhuc hezaciguc wai énécmína imuhuc hia wañ némmu.

4 Ni ic méñac kápésic mén wammiyi iguc, héniaya qahac hazécnawac iwawai mén wagiri iguc,

5 wai énécmína hazéchéčna ienenj kekec uñana nesima hama népésimu. Wañu wai énécmína ienenj baeciguc kekečna tihumu némma edamuna imi seitotoñiguc gilic hia mamac. (Ohec)

6 Yawe, qeri biricgaguc yacbésémañ. Nuac hazéchéčna geric bélanjinaguc hazéc wañ énécmíma yacbésémañ. Anutuna, yacma nambésémañ. Héna ac nénézénec imuac séhaiguc wañ énécmiwésémañ.

7 Baera baera unuruna hama lelecgé géñgic, geñgaoc liliñgéma hama ou eñeña tacma inic-galenj wañ énécmiwésémañ.

8 Miñ Kewunéñ baera baera ic embac zégési nénécmímac. Yawe eñeña miñina, geñgaoc solañ dindiña zéma haka héla qerinaiguc hezac imi héngésiwésémañ.

9 Qeri héhéñ, solaña miñina, gi imi niniñnina batucgéma héñanzañ. Ic zipiliñ zapalaña ionac haka biria imi metecgéma haka solaña meso-lañanina nammac.

10 Eñeña miñina, Anutu, nuac saiwa keczac. Inéñ ic embac qeri solañ keczu imi añgéñ tiénécmianzac.

11 Anutu imi zégésigési ic solaña. Inéñ naléya naléya qeri biric niñénécmianzac.

12 Ienenj ewa qerigina ménda mindiñimuiguc Anutunéñ souya zéra qericma tewiya héré muimañac zé zéréñ qéréñ wammac.

¹³ Anutunéh zérabéra humumia zéréñqéréñ wandaru hezac. Inéh tewi geric bélanaguc miyacgéyu hezac.

¹⁴ Ic birianéh haka biria azi kiyu mihicñizac. Inéh réwéri héri haima imuacnec merac ikora mezac.

¹⁵ Baec séséh tewi luacyaguc mihicñianzac i eneyaoc imuaru mama hiñgacanzac.

¹⁶ Kaižiliwenja iminéh eneya oruc qahaiguc maanzac. Žipiliñ zapalaña iminéh eneya oruc siraiguc maanzac.

¹⁷ Ni Yawe imi solanawac niñac ewa hia ac ézéman. Enenja miñinawac qara mepésiman.

8

Ic imi némac hiaya niñac niñmianzan?

¹ (Legic galeñawac; Dawidiac legic zéra, wanğon hésiaguc.) Yawe neñan Miñ Kewunina, guac qac buñaganéh baec séc zézé ségiségiyaguc wanzac. Gi imi ou kurumeniguc asac mararañga haina sécgéma hezac.

² Miñ Kewuac hazéchéra zéma ac bakia melem-biñ zé wananzu imi enen acgina qaimac niñac, Miñ Kewunéh wanu kokoc namu nene ienen Miñ Kewu mepésimigic kuhaguc wananzac.

³ Miñ Kewuna méraga merawanéh memeya kurunen zéma imuac iwawai qeriaiguc haina hezac maso zéma ménni sikiluc imi kicna hima hémba kunen yanda wanzac.

⁴ Néñ icac niñna némaria wanu, Miñ Kewunéh niñmianzan. Wanu icac naña imi némaria wanu héngalen wammianzan?

⁵ Ic imi mihicņima séha komora ménj memamina kuaya meme uņa ionac bacginaiguc kerec.✧ Waņu edamu zéma qac buņa eņeņanénj ic kewuac opocya ésécnec haiminec.

⁶ Waņu Miņ Kewunénj zéhicņiyec kekec iwawai imi moczoņ inicgaleņ wammac niņac zémima iwac héna bawaiguc onopocnec.

⁷ Imi mia rama tuņa tuņa, burumakao tuņa tuņa, zéma zélénj baec kondonjaiguc wiri yaņ zéma

⁸ sawaiguc nei hénia hénia zéma kondun dokuiguc lambéc zéma iwawai hicņima héna hezac séc keņha waņanzu imi moczoņ yanda momacnec.

⁹ Yawe neņaņ Miņ Kewunina, guac qac buņaganénj baec séc zézé bipiyaguc wanzac.

9

Anutuac kuha zéma zégésigési solaņa.

¹ (Legic galenawac; Dawidiac legic zéra; Soņgoņ legic ‘Naņa humuzac’ imuac ewaiguc.) Oh, Miņ Kewu, ni ewa qerina moczoņnec Yawe qacma mepési génzua. Ai welicwelicgia wamma menec imi moczoņ zéau énécmimaņ.

² Ni Miņ Kewu guac ségiségi wamma ewa hia nimmaņ. Eņeņa miņina kecanzaņ guac qacga gita kulele qema mepési gémmaņ.

³ Nuac hazéchécna ieneņ néņgacbiņ zé lilingégic, néņ guac wéségaiguc qonzontoņ géma mama humudacgic.

⁴ Imi mia hénia yomuhuc niņac; Geņ mia nuac solaņ dindiņa zéma acna héipuc wannémma

✧ **8:5:** Heb 2:6-8, 1Ko 15:27

meselinec. Ic kewu tatacgaiguc tacma dindiñanec zétecgéneç.

⁵ Geñ baera baera ac geriwaguc wañ énécmima ic biria mebiri énécmima qacgina hémbénañawac auna qahac wandaczac.

⁶ Humuc hémbénañanéñ hazéchéçna énépésiyecac keczac. Wañu ama areña areña yanda demin seliaginaguc imi ic gétéya ésécneç héréma qézidacneç. Méñnéñ méñ ama areñ imuac méndagucneç niñqelianzac.

⁷ Yawenéñ hémbénaña keczaczac. Inéñ zégésigési ai niñac ic kewu tacya miyacgéyu hezac.

⁸ Inéñ solañanec baera baera imuac tacyachéra zégési énécmianzac. Wañu dindiñanec ic embac galeñgé énécmianzac.

⁹ Yawe imi helanzi énécmimia ionac kiropo selia wanzac, zérabéra naléiguc eñeyaoc demin seli wañ énécmimac.

¹⁰ Geñ guac hochoc ai meanzu imi ménda wai énécmianzani, imuac niñac Yawe guac qacga ninzu imi eneñ guac héima nandacmu.

¹¹ Ini imi Zion iguc keczaczac Yawe imi mepési migic. Iwac haihaka imi baera baera ic embac sugginaiguc zéau énécmigic.

¹² Ic méñac sacnéñ mayu haka imuac zéqesi énécmianzac inéñ mia niñqeli énécmima kecmac. Inéñ maqeqeya, gum bénzénzén mema amuma kekeç, tidacgé énécmimia ionac zésiaccinawac ménda eluñ qemac.

¹³ Yawe ewa hia wañnéna, hazéc wannénzu ieneñ tilanzi néñkeczu imi hénna. Gi humuc ac

sanġulaŋaiguc ni meyac néŋanzaŋ.

¹⁴ Imuhuc waŋ néŋna ni guac mepé qepésiac legic imi énézédacmaŋ. Ninna béracga tanec waŋanzaŋ Zion kiropo imuac sanġulaŋ yandaiguc* aŋgéŋ titi aiga menec imuac wamma ségiségi wammaŋ.

¹⁵ Baera baera ieneŋ baec séséŋ eŋaoc éségic imuaru mama hiŋgacgic. Waŋu uŋic eŋaoc musaŋgéma haigic iminéŋ eŋaŋ hénagina késazac.

¹⁶ Yawenéŋ tasia meénécmima eŋeya hénia mewininiyu niŋgicac nindaczu. Ic biria eneŋ iwawai eŋaŋ méraginaneŋ miyacgégic iminéŋ ziki sipac meénécmizac. (Ohec)

¹⁷ Kaižiliweŋ ic ieneŋ humuc ic ionac baec sanġeŋaiguc liliŋgéma kendacmu. Anutuac eluŋ unuyec imi eneŋ moczoŋ imuhuc wandacmu.

¹⁸ Maqeqeya ionac imi nalé séc eluŋ ménda qemac. Maqeqeya imi onac kic hihi imi hémbénaŋa haréŋa ménda wammac.

¹⁹ Yawe gi yacma nanna. Baec icnéŋ meseliwu niŋac. Baera baera imi eneŋ guac kicgaiguc zétecgé énécmimia wammac.

²⁰ Oh Yawe, bac yandi yandi mihicŋi énécmia, baera baera imi eneŋ héniaŋina niŋtegicma baec icdac imuhucya keczu imi niŋasarimu. (Ohec)

10

Helanži mianzu ionac murunec aŋgéŋa timac niŋac zéwelerec.

* **9:14:** Yuda ic ieneŋ sanġulaŋ yandaiguc ac gésigési ai meanġic.

¹ Yawe, némac niḡac lakec naḡkeczan? Némac niḡ zérabéra naléiguc saḡgima keczan?

² Ic birianéḡ séwi eḡeḡ wamma ic kucya mamaya nesi mikeczac. Geḡ zéna manam batuc areḡgéyu hezac imuaru eḡeyaoc mama hiḡgacmac.

³ Ic birianéḡ eḡeya kekec uḡayawac ewa siḡ imuac mepési amuanzac. Hémbaoc icnéḡ Yawe zéhiaru miḡmaguc mematiti wammima keḡanzac.

⁴ Ic birianéḡ séwi eḡeḡ ac kic tanecya wamma Yawenéḡ ménda kic hima néḡanzac zéma niniḡa imuac me imuac séc Anutu ménda keczac. zéma niḡanzac.

⁵ Iwac hénayanéḡ nalé séc seligima heyu, guac zégésigésiac tatacnéḡ ou taru inéḡ héḡteḡicmacac séc qahac waḡu, hazéchéra moczoḡ ionac imi mematiti waḡ énécmima keczac.

⁶ Eḡeya ewa qerianéḡ ni imi keḡqe haḡena qahac hiḡḡisaiya hiḡḡisaiya yéwéri ménḡ ménda mihiḡḡimaḡ imuhuc zéanzac.

⁷ Iwac kuayaiguc imi saec ac zéma ikoc ac zéma zébiri qébiri acnéḡ sécgéma heyu ezelaḡa bawaiguc imi réwéri zéma kaiḡiliweḡnéḡ hezac.

⁸ Inéḡ ama areḡ maréḡaiguc mambéc tacma sasaḡḡiaiguc ic késpedes solarḡ kekera unuhumuanzac. Waḡu ic maḡeḡeḡyawac niḡu neneyawac tanec waḡu imuac kiwa hima awima tacanzac.

⁹ Inéḡ laion yaḡnéḡ zunzuḡaiguc tacanzac ésécnec sasaḡḡiaiguc héima tacma ic maḡeḡeḡeya késamaḡ zé mambéc keru hayu uficyanéḡ késahéréma keḡanzac.

10 Inéj tererema héima taru ic maqeqeyanéj mériaiguc eñanzac.

11 Wañu ic birianéj ewa qeriiguc yomuhuc zéanzac; Anutunéj eluñ qeyu keczac. Wañu kic tanera imi usuyaguc imuac hémbénaña hémmacac séc qahac.

12 Yawe, yacma nanna. Anutu, méraga meyacna eñu. Ic maqeqeya helanzi énécmiawac eluñ ménda gumac.

13 Ic birianéj Anutu mematiti wammima Inéj hakana biria yomuac ménda zéqesi wañ némmac. zéma niñanzac imuac niñac imuhuc zézua.

14 Geñ imi héndaczan. Ewa biric zéma yéwéri imi héñsosolima méraganéj tasia melemman zé ninzan. Imuac ic maqeqeyanéj guac muru héianzac. Gi imi becarunec gupan merac héipuc wammianzan.

15 Ic biriawac méria kuna. Ic biriawac haka biria imi moczon mihicñi dacmaguc hocma waiwéséman.

16 Yawenéj tetecgia qahac hémbénaña ic kewu keczac, baera baera ic embac* imi iwac baec igucnec auénécmiyu humuqai wandaczu.

17 Yawe gi imi ic memama amuma keczan ionac ewa siñgina imi niñénécmianzan. Imuac ionac ewa qerigina meseli énécmima gezac qema niñna.

18 Gupan merac zéma helanzi énécmimia ionac niñac wamma zétecgé énécmima baec ic eneñ muñguc ménda tericgé énécmimu.

* **10:16:** Ic enia ionac zézéya.

11

*Niŋkinzéŋnina imi Miŋ
Kewuninawac muru haini hemac.*

¹ (Legic galeŋawac; Dawidiac legic zéra.)
Ni néŋgacma Yaweac muru saŋgizua. Ini
némac niŋac kekec uŋanawac ézéma nei ésécnec
néŋgacma nonac baec boŋaiguc hana zézu?

² Ic biria ieneŋ tewiginaiguc zakona mui
hérétéŋ wanzu. Ic qeri solaŋa tunumaŋiguc
qewiŋ zé wanzu.

³ Baec nanaŋanéŋ bacgéyu ic solaŋanéŋ
dimuhuc wammac?

⁴ Yawenéŋ eŋeya ocmuŋ téréyaiguc kecanzac.
Yaweac ic kewu tatacya imi kurumeŋiguc taczac.
Imuacnec inéŋ kic hima baec ic neŋaŋ ninic
tegicanzac. Kicyanéŋ ninic sosolianzac.

⁵ Yawenéŋ ic solaŋa batucgé inicma ic biria
zéma kaižiliweŋac siŋa niŋanzac iwac kekec
uŋayawac mézia tianzac.

⁶ Inéŋ zéyu salfanéŋ kia ésécnec mama
ic biria onomac. Geric zéma salfa zéma
luhuc bélaŋagucnéŋ ionac sokociguc mesécgé
énécmimac.

⁷ Yawe imi solaŋ dindiŋa, imuac ai solaŋawac
siŋa niŋanzac. Imuac ic solaŋa ieneŋ iwac kic
tanera hémmu.

12

*Nalé biriaiguc méra mimac
niŋac zéwelerec.*

¹ (Legic galeŋawac; Dawidiac legic zéra.) Yawe méra némbésémaŋ. Eega héianzac imi hu-muqaimaŋ zé wanzac. Ic hélanéŋ ic onac sugcina igucnec qahac wammaŋ zé wanzac.

² Ic ieneŋ ama momac hécgina ac ikoc waŋ énécmima kecanzu. Ac haléc zéma qeriginanéŋ luken luha waŋu ac zéanzu.

³ Yawenéŋ haléc ac zéanzu ionac kua taségina zéma séwi eŋeŋ ac zéanzu ionac ezelaŋgina imi hericdacmac.

⁴ Ieneŋ ezelaŋ ninanéŋ meseliwiŋ, kuanina imi neŋaŋ buŋa, imuac mérénéŋ neuŋ hia héi nénécmimac? Imuhuc zéanzu, imuac niŋac imuhuc waŋ énécmiwésémaŋ.

⁵ Yawenéŋ yomuhuc zézac; Ic mété qététaŋa, helanzi mimia zéma ic maqeqeya ionac zésilacgina niŋac ni deguc yacma onagicma baec imuhucgeŋ me imuhucgeŋ kembin zé niŋkumu wanzu baec zéra béra qahac imuaru keŋ onopocmaŋ.

⁶ Yaweac ackuazécnéŋ siliwa nomuŋ geric weŋweŋanéŋ hatac ⁷ zesolaŋaniyu hiaruyec ésécnec laclalac gocya qahac wanzac.

⁷ Yawe, ic imi hicŋisai yomi onac murunec demin memina hémbénaŋa guac buŋa kecmac.

⁸ Baec ic ionac sugcinaiguc haka kai ziliweŋawac niŋgic eŋu ic biria imi baec séc lelecgéma keŋha wanzu.

Hazéchéra ionac murunec aŋgéŋa timac niŋac zéwelerec.

13

¹ (Legic galenawac; Dawidiac legic zéra.) Yawe némac naléac? Nuac nalé hémbénaŋa eluŋ guzac? Guac kic tanecga nuac murunec nalé dahecac séc musaŋgésémaŋ?

² Nalé dahecac séc ni ewa qerinanéŋ niŋarenŋéma, kaiwe herec niŋyéwérimaŋ? Hazécnanéŋ nalé dahecac séc mematiti wannémma tétéc qeŋe wammac?

³ Yawe nuac Anutu, niŋnémma acna melenŋ némbésémaŋ. Kicna meŋeli néna gau yanda* hewi niŋac.

⁴ Hazécnanéŋ ni ic imi ogiczua zéwac niŋac. Ni qeŋeŋ qeŋa wamba hazéchécna ieneŋ ségiségi wambu niŋac.

⁵ Ni imi guac goi héhégawac héima kecmaŋ. Nuac ewa qerinanéŋ guac aŋgéŋ titigawac niŋac wamma ségiségi wammac.

⁶ Yawenéŋ goina héinéŋaŋzac imuac niŋac ni legicya héimimaŋ.

14

Anutunéŋ ic solaŋawac horec.

¹ (Legic galenawac; Dawidiac legic zéra.) Ic qe-laŋanéŋ ewa qerianéŋ zéma Anutu ménda keczac zéaŋzac. Ic imuhucya eneŋ houdacma haka ewa loloŋa Anutuac wammianzu. Imuac haka hiabiawac waŋaŋzac imi ménŋ ménda keczac.

² Yawenéŋ baeciguc ic ménŋnéŋ niŋtegic qiŋteŋicyaguc wamma Anutuac niŋkewu waŋaŋzac ménŋ keczac me qahac imi

* **13:3:** Humuc niŋac gau yanda zéaŋŋic.

inicyacgémanj zé kurumenj igucnec sicgéma kic hiyu mazac.

³ Nénj momac yanda sigima kemma momacnec zapi qeçe wandacgic. Imuac haka hiawac wañanzac ménj ménda keru, qahac téngénj wañu horec.

⁴ Képésic wamma saménj neanzu ésécnec nuac ic embachéna neénécmianzu. Wañu Anutugina ni ménda nuruanzu imi enenj niniñgina qahac kecanzu me?

⁵ Wañu Anutunénj ic solañaguc kecanzac imuac niñac ienenj imuaru zénénj hirihiri wamma keczu.

⁶ Biria meme ini imi maqeqeya ionac niniñ areñgia imi gamu mamasuñiguc opocanzu, néñ Yawenénj iwac sañgi sañgia wanzac.

⁷ Israelac* añgénj titi iminénj Zion igucnec hicñimac niñac wanzua. Yawenénj ic embachéra melenj énécmiyu hésa ama igucnec éréma hamu nalé imuaru Yakoboac areñhéra ienenj ségiségi wammu. Israel ienenj ségiségi wammu.

15

Mérénénj Anutuac wésiaiguc hia kecmac?

¹ (Dawidiac legic zéra.) Yawe mérénénj guac hali téréyaiguc* hia tacyac wammac? Mérénénj guac baec boña téréyaiguc hia kecmac? Ic yomuhucyanénj kecmac;

* **14:7:** Anutunénj Yakoboac qara qelia ménj Israel miyec.

* **15:1:** Yuda ic ionac hali imi yañ séwélanéñnec meyacgéañgic. Imi ama hémbénaña qahac. Israel ic embac ienenj baec kéra kérésiaiguc kecgic imuaru Anutunénj sugcinaiguc tacyac wañu hali imi memigic.

² Haka solañja wamma kecma qeken qeha qahac namma ewa qerianéñ ac héla zéanzac ic imuhucyawac buña wanzac.

³ Wañu ezelañanéñ mematiti ac ménda zéma alaya haka biria ménda wammima alahéra ménda zébiri énécmianzac.

⁴ Kicyanéñ kaiziliwenñ ic mematiti wammima Yaweac zénéñ hirihiri wañanzu ionac eegina héianzac. Wañu qerianéñ wammañ zéma ac ménñ zéselima andiaiguc niñu yéwériyuguc kilenñ ewaya hai netec ménda wañanzac.

⁵ Soukiwa énécmimaciguc kosia ménda meanzac. Wañu ic késpedesicya qahac yéwéri miwiñ zé hena ac logima soukiwa migic ménda késama ménda niñénécmianzac.

Wañu haka hiabia imuhuc wamma kecanzac iminéñ hémbénaña qeken qeha qahac kecmac.

16

Anutu niñkinzéñ wammima ewa déñ wamma keckec.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Anutu, demin menénna, ni néngacma guac muru hazua.

² Ni Yawe guac yomuhuc zézuá; Gi imi nuac Miñ Kewuna. Nuac ségiségina imi tosara qahac, néñ gi sac keczañ.

³ Baeciguc météré ic keczu imi moczoñ eeginaguc. Nuac ségiségi imi moczoñ ionac muru hezac.

⁴ Anutu méñac muru sese hai énécmianzu ionac imi yéwéri toroqe énécmiyu emmac. Sac muluc sokoc ienenñ hai énécmianzu imi ni ménda

haimañ. Wañu imuac qara acguc ménda zéwa kua tasénaiguc emmac.

⁵ Yawenéñ nuac mératéc buña zéma sokocna kuaya qeqeya. Gi nuac buña héngalen wañanzañ.

⁶ Qañañ sililic hainénzañ imi baec hiabia, méra téc nuaru imi hiabia téngéñ.

⁷ Ac pakeñ wañnéñanzac Yawe i simiñ héimima zéhiaru mimañ. Siñia séc nuac wéiwécnanéñ ac pakeñ wañnéñanzac.

⁸ Ni nalé séc Yawe wésénaiguc opocma añgétima kecanzua. Wañu inéñ nuac méra héinaiguc keru ni keñqe haqe qahac kecanñ.

⁹ Imuac nuac ewa qerinanéñ ségiségi wañu nuac qeri uñananéñ* ségiségi wañu nuac séwina acguc béngzén heanzac.

¹⁰ Miñ Kewuac ic téréya ménda waina houmac. Imuac niñac gi nuac kekec uñana imi humuc ic ionac baec sañgeñaiguc ménda waina hemac.

¹¹ Geñ imi kekecac hena nézéna hémmañ. Guac wéségaiguc imi ségiséginéñ sécgéma hezac. Guac méra héigaiguc† imi ségiségi hémbénañanéñ heanzac.

17

Qenesi wammianzu ionac murunec metecgé mimac niñ zéwelerec.

¹ (Dawidiac zéwelecwelec ac.) Yawe, acna solaña nimbésémañ. Nuac qaqaciguc gezac haiwésémañ. Kua tasé ikora qahac

* **16:9:** Hebiraio aciguc; edamuna. † **16:11:** Méra héiyaiguc; Imuac niñgic kuhaguc zéma eeyaguc wañec.

imuacnec zéhicnji hicnjiya zéwelecna imuac gezac haiwésémaᅇ.

² Ac zésolaᅇi nénéᅇa imi zéna guac wéséga igucnec hamac. Kicganéᅇ solaᅇana hémbésémaᅇ.

³ Geᅇ nuac ewa qerina héᅇᅇsima héipuc waᅇ nénzaᅇ. Waᅇu siᅇiyaiguc ni hanéma kicganéᅇ némma képésicna hoczaᅇ, imuac ni ewa qerinanéᅇ zéseli amuma képésic méᅇ ménda wammaᅇ.

⁴ Baec ic nanaᅇ ninaiguc hémma zénimba ni imi kaiᅇiliweᅇ ic ionac héna biria imi héᅇara mema guac ackuazéc niᅇtohoma kecanᅇua.

⁵ Keᅇkeᅇ hahanaiguc guac héna imi tima kema seligiᅇu hénananéᅇ tisuᅇisurac ménda waᅇi.

⁶ Anutu gi acna niᅇanzaᅇ imuac guruwa gezac haima acna niᅇnémbésémaᅇ.

⁷ Ic tosara hazéc hécgina ionac murunec néᅇᅇacma guac méra héigawac bawaiguc saᅇᅇianᅇu ionac aᅇᅇéᅇ titi ic imi gi, goi héihéiga imi nézéna hakaga welic welicgiaguc hicnjiᅇu hémmaᅇ.

⁸ Ni guac kic gomacga ésécnec galeᅇᅇé némma guac qeᅇᅇaᅇᅇa amiaiguc musaᅇᅇé némbésémaᅇ.

⁹ Ic biria helanᅇi néᅇanzaᅇu imi zéma hazéchécna wésé polaᅇ ginagucnéᅇ* lelecgé némma nanᅇu ionac murunec metecᅇé néna.

¹⁰ Ieneᅇ eᅇaᅇ haléᅇinanéᅇ oso énécmiyu† niniᅇgina qahac waᅇu kuaginanéᅇ tétéc qeᅇe ac wamma zéanzaᅇ.

* **17:9:** Hebiraio aciguc; kekec uᅇa. † **17:10:** Héna imi; qeriginanéᅇ yéwériᅇu.

¹¹ Deguc nini kemma kecni lelecgé nénécmima nunugic baeciguc mama nunumac niñ ninictima awima keczu.

¹² Ieneñ imi laion yañnéñ neneya kiric qir-icmañ zé wañanzac ésécnec. Wañu laion sac qelinéñ sasañgiaiguc héima taczac ésécnec.

¹³ Yawe, geñgaoc yacma ic biria ionac wésé bacginaiguc tima qéfacgé énécmima maunuyu. Guac souganéñ ic biria ionac murunec nuac kekec uñana metecgé néna.

¹⁴ Yawe, ic tosara baeciguc eñañ buña késa keczu ionac murunec guac méraganéñ metecgé némbésémañ. Ic imuhucya ieneñ haleñ guac buña haihaiyanéñ tomeñgina kuaya qeyu nambérac héraguc ségiségi wamma kecgic, ai buña saméña he énécmiyu kokoc onac acguc mératéc hai énécmianzu.

¹⁵ Ni imi solañ kekeciguc kecmanec guac kic tanecga hémmañ. Gau yanda igucnec‡ yacmañ imuaru guac tanecga hémba ségiséginéñ sécgé némmac.

18

Ewa hia ac.

¹ (Legic galeñawac; Yaweac welenqege ic Daw-idiac legic zéra. Yawenéñ Dawidi hazéchéra ionac murunec metecgémiyu legic yomi Yaweac héimiyec.) Nuac kucna Yawe, ni siñga ninzua.

² Yawe imi nuac zamanziñ,* nuac demin seli, añgégé titi ic, nuac Anutu, hoc seli musañgé

‡ 17:15: Humuc igucnec. * 18:2: Musañgé nénéña.

nénéŋa, nuac saiwa, aŋgəŋ titiac iliha, neuŋ kiropo selina wanzac.

³ Ni mepé qepési miŋina Yawe guac muru acna zéwa kemmac. Ni hazéchécna ionac murunec aŋgəŋna tinémmac.

⁴ Humucac hésianéŋ dérécgə néŋu héna logilogiac hakanéŋ doku qaonŋa luma keŋkenŋa ésécnec tericgə nénzac.

⁵ Kic suaŋac hésanéŋ dérécgə néŋu humucac bétacnéŋ wésé bacna tizac.

⁶ Waŋu ni zérabéraiguc Yawe ézéma nuac Anutu qacmiwa inéŋ iwac ocmuŋ téréyaiguc nuac ewana niŋu, wésiaiguc zésiacnanéŋ kemma geza-waiguc héiyu niŋec.

⁷ Nimma qeri biric waŋu baecnéŋ hiriyu baec boŋawac qambaŋa acguc hiriyec.

⁸ Iwac suŋguruŋaiguc hofac mayu kuayaiguc geric bélaŋanéŋ éréma zeyu bélaŋ imuac qeri-aiguc geric lokocnéŋ weŋweŋgéma zezac.

⁹ Inéŋ kurumenŋ tilicgéyu mayu tima mayec. Mayu iwac héna bawaiguc tunumaŋ yandanéŋ siŋindéŋgéma heyec.

¹⁰ Waŋu welenŋ qeŋe uŋa qeŋgaŋaguc imuac qahaiguc emma tacma putitima luhuc qeŋgaŋanéŋ mihilaŋgéyu uuuknec mayec.

¹¹ Inéŋ tunumaŋnéŋ hali ésécnec hoturumiyu saŋgianzac. Sawaiguc dokuac tunumaŋ zéma hosusu dépaŋ yandanéŋ hoturumiyec.

¹² Wésiaiguc asac mararaŋ iminéŋ hosusu dépaŋ yanda qéndemma keŋec. Waŋu komboc zéma geric lokoranéŋ mayec.

13 Kurumenjiguc parandanj héiyu eņeņa minjanéņ ac ewa zéhicņiyu komboc zéma geric lokoc mayec.

14 Inéņ luhucnéņ zakonj ésécnec muiyu mama hazéchéra héndéņ énécmiyec. Waņu pilitic sasalanéņ nesi énécmiyec.

15 Nalé imuaru Yaweac zéqindiņi ac waņ énécmiyu konduņ dokunéņ keņha waņu dumuc sira wininiyu baec qambaņa wininiyec.

16 Waņu inéņ ounec méramma mama népésiyec. Népésima doku yanda igucnec hérénéņec.

17 Ni hazéchécna selia zéma nuac mézétiti waņanzu ionac murunec metecgé néņec. Kucginanéņ kucna ogirec imuac mia imuhuc wannéņec.

18 Ieneņ nuac zérabéra naléiguc hosucgé néņgic, néņ Yawenéņ nuac héipuc wannéņec.

19 Waņu ni nuagicma kemma baec kondonajiguc noporec. Inéņ nuac ségiségi wamma aņgéņa tiyec.

20 Yawenéņ nuac haka solaņa niņac bakia hiabia melenj néņec. Waņu mérana solaņa niņac tasia hiabia ku néņec.

21 Ni Yaweac hena ac tohotoho wamma ic biria ésécnec ménda wamma Anutu ménda waiyi imuac niņac imuhuc wannéņec.

22 Waņu hena ac imi nuarunec ménda giliwa keņec, néņ zégésigési acya imi nalé séc nuaru heyec.

23 Imuacnec sac qahac, ni iwac kiwaiguc solanec kecma késpedes igucnec nena aņgéņa tima galenģé amuyi.

24 Imuac niḡac Yawenéh nuac solaḡa niḡac wamma bakia hiabia menémma kiwaiguc mérana solaḡanec keru imuac séhaiguc tasia menéhec.

25 Goi héihéi icac imi goi héihéiga mewinini mianzaḡ. Ic solaḡawac imi solaḡaga ézéna héḡanzaḡ.

26 Ic météré amuma kekec imi guac téréyaga mewinini mima ic qarih qarihgiawac imi héimindiḡi wammianzaḡ.

27 Hénaorih maqeqeya imi aḡgéhina tiénéc mima sugcinaiguc méḡnéḡ séwi eḡeḡ kic hiyu memama mianzaḡ.

28 Miḡ Kewu geḡ mia nuac kifana otorianzaḡ. Yawe nuac Anutunanéh nuac tunumaḡ measarianzaḡ.

29 Ni guac muru héima namma hazéchécna sugcinaiguc usuḡnec keḡha waḡanza. Nuac Anutuac muru héima namma demih hézicgé nénéḡa imi hia técgélogima keḡanza.

30 Anutuac héna acnéḡ solaḡa wanzaḡ. Yaweac ackuazécnéh gocya qahac. Inéh eḡeya muru néḡgacma haanzu séc saiwa waḡ énécmianzaḡ.

31 Mérénéḡ Anutu keczac? Yawenéh sac Anutu keczac. Mérénéḡ neḡaḡ zamaḡziḡ wanzaḡ? Anutunéh sac neḡaḡ zamaḡziḡ wanzaḡ.

32 Anutu iminéḡ kucyanéh rikuhna menémma nuac héna mesolaḡanianzaḡ.

33 Nuac hénana imi haséh yaḡ dia hénaya éséc nec meefinémma ou baec boḡaiguc noporu naḡanza.

34 Inéh mérana yaré qeqeac hénia kumiyec. Kumiyu mérananéḡ aih tewi neḡgocya héréanza.

³⁵ Geṇ aṅgēṇ titigawac saiwaya nénec, waṇu méra héiganéṇ meyac kumu nénec. Waṇu guac gum bēnzéznéṅganéṇ meyandi nénec.

³⁶ Gi héna titina mehoruginec. Waṇu meseli néna tisuqisurac ménda waṇanzua.

³⁷ Ni hazéchécna nesi énécmima onogiri. Waṇu keṅkecma unuwa humuqai wandacgicguc liliṅgéyi.

³⁸ Unu hézéza énécmiwa yacbiṇ zé osigic. Osima héna bakanaiguc tendiṅgedacgic.

³⁹ Geṇ mia yaré qemaṇ niṅac kucganéṇ rikuṇna menénec. Waṇu hazéc wannémma yacgic geṇ mebélacgé énécmiwa héna bakanaiguc sicgé néṅgic.

⁴⁰ Geṅgaoc waṇ énécmiwa andégina numa néṅgacgic, hazéc wannénzu imi unudacba qahac wandacgic.

⁴¹ Qac kuc kuc waṅgic méṅnéṇ méṅ ménda metecgé énécmiyec. Miṇ Kewuninawac muru acguc wammigic, néṅ ac kitiwa méṅ ménda melen énécmiyec.

⁴² Neṇ unuma qézéza énécmiwa luhucnéṇ seito-ton mihilaṅgéyu keṅanzac ésécnec kendacgic, waṇu hoṅnec qolacgé énécmiwa gizon ésécnec séṅgaṅgeṇ mama hedacgic.

⁴³ Geṇ mia ni baera baera ic embac ionac zébiri qébiri igucnec metecgé némma meyac néna orucgina wamma kecba tosara ménda niṅénécmiyi imi eneṇ acguc hama welen qenéṅanzu.

⁴⁴ Ieneṇ nuac buṇa nimma nalé sosola qahac acna tohoanzu. Ic enia ieneṇ méra bacnaiguc

qeka meka wandaczu.

⁴⁵ Ic méréra ienenē kucgina loloma mayu enaṅ neunē kiropo selia igucnec zénénē hiri wamma mama hadacanzu.

⁴⁶ Nuac zamanziṅ Yawe kekecyaguc, simiṅ héima zéhiaru mimia waṅu. Nuac anḡénē titiac Anutu, meyac mimia waṅu.

⁴⁷ Anutu iminénē mia nuac wamma hazéchéčna bakia melenē énécmima baera baera ic embac méra bacnaiguc onoporec.

⁴⁸ Inénē ni hazéchéčna ionac murunec metecgé némma hazéc wannénzū ionac qacginaiguc meyac némma ic qeri gericginaguc ionac murunec metecgé néṅec.

⁴⁹ Yawe, hénia imuac niṅac baera baera sugginaiguc ni ewa hia ac gézémanē. Waṅu guac qacga mepésigemma legic héigemmaṅ.

⁵⁰ Yawenénē eṅeya ic kewuya méra miyu hazéchéra onogicdarec. Halécnénē météré mimia iwac goi héihéi wammianzac. Waṅu Dawidi zéma qelihéra ionac momacnec hémbénaṅa imuhuc waṅénémianzac.

19

Kaiwe zéma Anutuac ackuazéc.

¹ (Legic galeṅawac; Dawidiac legic zéra.) Kurumenénē Anutuac edamuya zéauanzac. Waṅu iwawai iwac mérianénē meyec imi ou sawanénē mewininianzac.

² Kaiwe ménénē kaiwe ménac ac zéhicṅimiyu, siṅi ménénē siṅi ménac niniṅ zéaumianzac.

³ Ac qahac ewa ménē ménda niṅanzin, nén

⁴ ac ewa imi baec séc kenha wandaru ackuazéc iminéñ baec tetcgia séc kereñdaczac. Anutunéñ kaiwe niñac wamma kurumeñ imi hali éséc nec héréyec.

⁵ Kaiwe iminéñ ic mén embac meyec iminéñ ama gianñyu ama igucnec mazac éséc nec, wañu ic kawali eñeya héna ségiségi wamma usuñ nec kenanzac éséc nec,

⁶ Kurumeñ nówéc igucnec éréma nówéciguc hénia méndacma kenanzac. Wañu iwawai ménéñ mén geriwa imuacnec ménda sañgima keczac.

⁷ Yaweac héna acnéñ solaña wañu kekec uñanina meqeli nénécmianzac. Yaweac héipuc acnéñ niñkinzénaguc nambérac ewa kekec ic niñtegic qñtegic mihicñi mianzac.

⁸ Yaweac ac pakeñ imi dindiña wañu ewa qerinaiguc ségiségi mihicñianzac. Wañu Yaweac zézé seli acnéñ qala qala wañu kicnina measari nénécmianzac.

⁹ Yawe eeya héimimiawac haka imi météré qe qe wañu hémbénaña hema kecmac. Yaweac haka silicac pakeñ ac imi héla wañu moczoñ solaña wanzac.

¹⁰ Imi mia goli solaña ogicma wañmimiawac séc wañu, morombazecac dokuya, doku howia imi ogicma siñaguc wanzac.

¹¹ Iminéñ guac welen qe qe icac goro ac wammianzac. Wañu nimma niñtohouy mériañ kunéñ yandanéñ bakia melenmiyu meanzac.

¹² Mérénéñ eñeya biriaya hia niñtegicmac? Biriana musañ gégéya imuacnec hetecgé

némbésémaᅇ.

¹³ Waᅇu meseli néna guac welen qeᅇe icganéᅇ séwi eᅇeᅇac képésic waᅇaᅇiac waᅇanzua imuac méra bawaiguc ménda kecmaᅇ. Imuhuc waᅇ néna ni ikoc ménda wamma képésic kunaᅇ yanda imuacnec zuacnéᅇeᅇa wammac.

¹⁴ Nuac zamaᅇziᅇ, nuac boᅇhére meme miᅇina, Yawe, nuac kuanaiguc ac zézéna zéma ewa qerinaiguc ac zéma niᅇanzua imi guac kicgaiguc héna sécgéyu késa aᅇgé tiwésémaᅇ.

20

Ic kewuginawac mozoc ac zéma zéwelecgic.

¹ (Legic galeᅇawac; Dawidiac legic zéra.) Zérabéraiguc Yawenéᅇ guac acga niᅇgémmac. Qara qacna Yakoboac Anutunéᅇ ou eᅇeᅇaiguc goporu tacbésémaᅇ.

² Ocmuᅇ téréya igucnec méria sulugémmac. Zioniguc gi késa naᅇgé gémmac.

³ Guac lémbaᅇ sese imi moczoᅇ niᅇqelimac. Guac hofac oo seseya imi aᅇgé timac. (Ohec)

⁴ Ewa siᅇga hezac séc niᅇgémmac. Ai memaᅇ zé niᅇareᅇgéna hezac séc héla mihiᅇni gémmac.

⁵ Aᅇgéᅇ tinéᅇcmina* hériaᅇ legic héima neᅇaᅇ Anutuac qaraiguc filacnina meyaᅇni emmac. Yawenéᅇ guac zéwelecgac moczoᅇ niᅇgémmac niᅇac wanzua.

⁶ Yawenéᅇ eᅇeya buᅇa qemima haléᅇnéᅇ météré mimia imi aᅇgéᅇa tianzac imi deguc ni niᅇzua. Anutuac méra héiyaiguc aᅇgéᅇ titiac

* **20:5:** Hebiraio aciguc; aᅇgéᅇ titigawac qeriaiguc.

kuha hezac. Inéj kurumenj téréyaiguc iwac ara nimmima kuha iminéj mia méra mimac.

⁷ Tosara imi karisiiginawac, tosara imi be-cosicginawac niŋqelianzu, néj nini imi Yawe Anutuninawac qarawac niŋqelianziŋ.

⁸ Ienej imi licgéma madacanzu, néj nini imi héŋgeŋnec yacma naŋanziŋ.

⁹ Yawe ic kewuninawac aŋgéŋa tina. Guru héhéli génziŋ séc, niŋnéncmina.

21

Anutu ewa hia ac ézégic.

¹ (Legic galeŋawac; Dawidiac legic zéra.) Yawe, ic kewu iminéj guac kucgaiguc ségiségi wammac. Guac aŋgéj titigawac niŋac kunéj yanda ségiségi wammac.

² Geŋ, iwac qeriaiguc ewa siŋ haiminec. Waŋu iwac kua tasiaanéj zéweleru ménda qaecgémiانزاŋ. (Ohec)

³ Geŋ iwawai hiabianéj mériaŋ mihicŋi mima tétécgéminec. Imuhuc wamma iwac oruhaiguc ic kewuac opoc goli solanjanéj memeya haiminec.

⁴ Inéj kekecac zéweleru mima kekec hémbénaŋa minec.

⁵ Guac aŋgéj titiganéj iwac edamuya meyandima eebipiya zéma qac buŋaya héiminec.

⁶ Nalé tetcgia qahac, mériaŋ mihicŋi mina meanzac. Waŋu ézéna guac wéségaiguc ségiségi zéma ewa hia nimma kecanzac.

⁷ Ic kewu iminéj Yaweac muru héima naŋanzac. Imuac niŋac eŋeŋa miŋinawac goi

héihéianéŋ wammiyu qekenj qehaya qahac kecanzac.

⁸ Ic kewu, guac méraganéŋ guac hazéchécga moczoŋ mihicŋjima guac méra héiganéŋ mézétiti wanŋéŋanzu imi moczoŋ mihicŋi énécmiwésémaŋ.

⁹ Geŋ wininiwésémaŋ nalé imuaru hazéchécga ieneŋ geric lokoc weŋweŋa ésécnec wammu. Yawenéŋ qeri birianéŋ qécgé énécmiyu zema qahac wandacmu.

¹⁰ Gi imi qelihécgina baec igucnec metecgé énécmiŋa, qelihécgina ieneŋ baec ic ionac sugina igucnec humu qai wandacmu.

¹¹ Ieneŋ mebirigémbiŋ zé haka biria niŋareŋ gémuiguc hia ménda meseli gémmu.

¹² Musuginaiguc tewiganéŋ héré mui wanna liliŋgéma néŋgacmu.

¹³ Yawe, guac kucga mewininina meyac géŋgéŋa wammac. Nini guac kucga legiciguc héima mepési gémbiŋ.

22

Anŋéŋa timac niŋac zéwelerec.

¹ (Legic galeŋawac; Dawidiac legic zéra. Legic méŋ Siŋunecac dia yaŋ imuac ewaiguc.) Nuac Anutu, nuac Anutu, némac niŋac wainénzanj? Némac niŋac lakec namma méra ménda nénzanj? Némac niŋac nuac zésilacna ménda niŋnénzanj?

² Nuac Anutu, ni kaiweiguc qacma siŋiya acguc ac ewana ménda qaiyu guruwa acna ménda melej nénzanj.

³ Israel ic ienen legic héigic imuaru tatak dunğa mihicņima tacanzaņ gi imi téréya.

⁴ Yanda hécninanén guac héima naņaņgic. Ienen imuhuc waņgic yéwérigina igucnec aņgégina tiéécmaņnec.

⁵ Ienen guru héhélima aņgéh titi mihicņigic. Guac muru héima namma gamu ménda mi-hicņigic.

⁶ Ni imi ic qahac, néņ gisic zinaņgoc ésécnec. Ic ienen zédesi desiac buņa zéma mema titiac buņa nopocgic kecanzua.

⁷ Néņgic séc zédesi némma kichoc menéma orucgina gilima yomuhuc zéanzu;

⁸ Inén Yaweac héima nanzac waigic inén hama metecgé mimac. Iwac niņac ségiségi wanzaciguc i eņeyaoc metecgé mimac.

⁹ Waņu gi geņgaoc ni neņgocnawac héri qeri igucnec népésinec. Waņu neņgocnawac namu nekeri imuaru geņgaoc waņ néna ni ewa déņ keru.

¹⁰ Ni hicņihicņinaiguc guac buņa zénénéņa. Waņu neņgocnawac héri qeri igucnec hicņiyi imuarunec geņgaoc nuac Anutuna waņnecac waņanzaņ.

¹¹ Imuac lakec ménda nambésémaņ. Zérabéra hosucgé néņu méra nénéņa méņ ménda keczac.

¹² Burumakao sasalanén* lelecgé nénzu. Basan baec boņawac burumakao kuc seliseli ginagucnéņ ni lelecgé nénzu.

¹³ Kiric qiric wamma qacma kuagina aņgéanzu laion imuhucya ésécnec waņ nénzu.

* **22:12:** Ic biria ionac zéma burumakao zézac.

14 Waŋu ni doku éséc nec wamma mazua.† Nuac sicna imi moczoŋ tecgéma sicsaoc waŋu nuac ewa qerinanéŋ kendol dokuya éséc nec pépélíma mazac.

15 Nuac kuana‡ imi qakarangéyu ezelaŋnanéŋ kewuc nomuŋ éséc nec waŋu, nuac ezelaŋnanéŋ ewa siraiguc qékétazac. Geŋ mia muŋguc ni humumac seitotoŋguc nopocna hezua.

16 Kazu eneŋ lelecgé néŋgic. Ic biria tuŋaguc ieneŋ lelecgé némma méra hénana tiricqiric§ wannéŋgic.

17 Ni sicna zaŋgégina imi moczoŋ olommaŋac séc.** Ieneŋ néŋtima

18 nuac séwi usuna mena mewa wamma késama malekuna mewin zé sumbic nézu.

19 Yawe lakec ménda kenna. Nuac kucna, focdac méra némbésémaŋ.

20 Nuac kekec uŋana imi sou zéra igucnec aŋgéŋa tina. Momacguc henénéŋa imi kazu onac kucgina igucnec aŋgéŋa tina.

21 Laionac kua igucnec kekec uŋana aŋgéŋa tina acna niŋnémma haséŋ burumakao ilicgina igucnec aŋgéŋa tinénna.

22 Ni guac qacga imi dacmuna hécna ionac sugginaiguc zéau énécmima hénaoŋ sugginaiguc mepésimaŋ.

† **22:14:** Kuha qahac wandaru séséc ac imuhuc zézac. ‡ **22:15:** Kiwi tosaraiguc melemma 'kucna' ogic hezac. Kucna zéma kuana imi Hebiraio aciguc sécgira éréŋ tanec wanzaoc; ytk 'kuc', ykt 'kua'. § **22:16:** Hebiraio ac momacgucac hénia éréhécnec imuac niŋac kiwi téréya tosaraiguc 'laion yaŋ éséc nec' ogic hezac.

** **22:17:** Sic toroya toroyaiguc geriwa zeyec me séwiya madaru sic zaŋgégina olommacac séc waŋec.

²³ Yaweac bac yandi yandi wamma keczu ini i mepésimu. Yakoboac qelihéra ini moczoŋ qac buŋaya meyacmu. Israelac qelihéra ini moczoŋ eeya héimimu.

²⁴ Inéŋ helanzi énécmigic kecanzu ionac helanzi énécmimia imi niŋu eŋomia ménda waŋan zac. Waŋu imuac ewa loŋloŋ ménda waŋan zac. Inéŋ kic tanecya ménda musaŋgé énécmimac. Qacgic séc niŋénécmian zac.

²⁵ Azoa zoroiguc nuac mepé qepési imi guac murunec haan zac. Eega héianzu ionac sugcignaiguc ac koroma zézé seli ac zéyi imi moczoŋ meselimaŋ.

²⁶ Memaamuma kekec imi eneŋ negic sécgé énécmimac. Yaweac hochoc waŋan zu imi eneŋ i mepésimimu. Ewa qerigina imi heheseli kekecyaguc kecmac.

²⁷ Baec tetecgia séc Yawe niŋqelima liliŋéma hamu. Baec séc ic embac hénia hénia imi eneŋ guac wéségaiguc sicgégémmu.

²⁸ Héŋgaleŋ ama yanda imi Yaweac buŋa. Yawe imi baera baera ic embac ionac héŋgaleŋ waŋ énécmian zac.

²⁹ Baec séc ic embac mériaŋginaguc ini negic sécgé énécmiyu mepésimimu. Eŋeya kekec uŋaya meqeli amumacac séc qahac seitotoŋiguc^{††} magezac i acguc iwac wésiaiguc simiŋ héimimac.

³⁰ Qelihéra moczoŋ i welenqemimu. Imuhuc wamma hicŋisai qelia hahaya ionac miŋ kewuac hénia énézégic nimmu.

³¹ Hama iwac hénia solaŋa imi hicŋisai kecma

^{††} **22:29:** Humucac déciguc.

hahaya ionac énézéma inéñ‡‡ haka wanec imi suruc wan énécmimu.

23

Kurumeñac rama galeñ téréya.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Yawe imi nuac rama galeña, ni imuac me imuac ménda hocmañ.

² Inéñ ni qézézac téngiñ téngiñiguc noporu hemañ. Wanu doku giñgiña hétéña qahac imuaru nuagicma keñanzac.

³ Nuac kekec uñana meqeli néña.

Inéñ eñeya qac buñaya niñac wamma héna solañaguc nuagicma keñanzac.

⁴ Ni humucac baec wéñwéñgia siñi déndéñgiaiguc keñha wammañiguc, geñ mia niguc kecanzañ, imuac kileñ zérabérac bac yandi yandi ménda wammañ. Guac tacga zéma qarucganéñ ni qindiñi néñanzañ.

⁵ Geñ mia nuac hazécnawac kicginaiguc neneac zae hainémma halécnéñ orucna naecma météré néña nuac sokocnéñ sécgéma mazac.

⁶ Nuac kekecnawac nalé séc, guac ewa hia zéma goi héihéiganéñ hélacnec méndac néñu, ni Yawe guac amaiguc hémbéñaña kecammañ.

24

Métére amuma ocmuñ téréyaiguc kerembiñ.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Baec zéma iwawai imuaru sécgéma hezac iwawai momac yanda

‡‡ 22:31: Miñ Kewunéñ.

zéma baec séc ic embac imi moczoŋ Yaweac buŋa wanzu.

² Yawenéh baec qambaŋa imi konduŋ qeriaiguc* haiyu naŋu doku téfara qeriaiguc† miyacgéyu naŋec.

³ Mérénéh Yaweac baec boŋaiguc hia emmac? Mérénéh iwac baec boŋa téréya imuaru hia nammac?

⁴ Mérayaiguc késpedesira qahac zéma qeri so-laŋaguc kecma haka sicsaocyawac eneya kekec uŋaya ménda oporu keŋu zéselima ac ikoc ménda waŋanzac imuhucya.

⁵ Ic imuhucya imi Yaweac muru mériaŋ mema aŋgéh titiac Anutu iwarunec késpedesic solan mi-hicŋimac.

⁶ Imuhucya imi hicŋisai Yaweac hochoc wamma Yakoboac Anutu guac kic tanecgawac waŋanzu. (Ohec)

⁷ Saŋgulaŋ séc orucgina meyacgic endacmac. Saŋgulaŋ hehe selia ini moczoŋ imuhuc wandacgic, Miŋ Kewu edamuyagucnéŋ keremmac.

⁸ Mérénéh ic kewu edamuyaguc? Kuc miŋina, wandac wandac miŋina, Yawe imi mia. Yaré miŋina Yawe imi mia.

⁹ Saŋgulaŋ séc orucgina meyacgic endaru. Saŋgulaŋ hehe selia ini moczoŋ imuhuc wandacgic, ic kewu edamuyagucnéŋ keremmac.

¹⁰ Mérénéh ic kewu asac mararaŋaguc? Kurumenac téŋgiŋ ic ionac Yawe iminéŋ mia ic kewu edamuyaguc wanzac. (Ohec)

* **24:2:** Hebiraio aciguc; konduŋ qahaiguc. † **24:2:** Hebiraio aciguc; doku téfara qahaiguc.

25

Héngaleŋa wammima saiwa memimac niŋac wamma zéwelerec.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Yawe, nuac kekec uŋananéŋ kic hiwa eŋu génzua.

² Nuac Anutu, ni guac muru héima nanzua. Imuac méra néna, gamuna mihicŋiwi niŋac. Nuac hazéc hécnanéŋ nogicbu niŋac.

³ Guac kichihi waŋanzu imi eneŋ gamu qe-qeiguc ménda onopocgic emmu, néŋ hénia qahac ikoc waŋ énécmianzu imi eneŋ gamu qe-qe mi-hicŋimu.

⁴ Yawe, guac hénaga nézéna hémba. Guac héná imi nézéma ku némbésémaŋ.

⁵ Guac ac hélanéŋ ni ku némma zéqindiŋi néna. Gi imi nuac aŋgéŋ titiac Anutu, imuac ni kaiwe herec guac ewa kewu wamma keczua.

⁶ Yawe, guac wésé ninin zéma goi héihéiga hegéjécac hegénzac imuac niŋqeliwésémaŋ.

⁷ Yawe, komocnawac késpedesic zéma haka biria ménda niŋqelina. Guac goi héihéiguc ni niŋqeli némma ewa hiagawac niŋac niŋnémbésémaŋ.

⁸ Yawe imi hiabia zéma solaŋa, imuac inéŋ eŋeya héná acnéŋ késpedesic ic ku énécmianzac.

⁹ Inéŋ gum bénzénzén ic imi wagicma héná solaŋaiguc keŋanzac. Waŋu gum bénzénzén ic imi eŋeya héná kumianzac.

¹⁰ Sésépac ac zéma héipuc ac niŋtohoanzu ionac muru imi Yaweac héná imi moczoŋ goi héihéi zéma haka héla waŋanzac.

¹¹ Yawe, nuac késpedesic imi kunéŋ yanda, guac qacga niŋac auna.

12 Méréneñ Yawe bac yandi yandiiguc eeya héimianzac? Yawenén ic imuhucyawac héná imuac me imuac angé timacac hezac imuac kumimac.

13 Iwac kekec uñayanén luaeguc kecmac. Wañu qelihéra ienen baec mératéc memu.

14 Yaweac ala kekecnén eeya héimianzu ionac muru he énécmimac. Inén sisipac acya énézéyu nimmu.

15 Nuac kicnanén susucnec Yaweac hiwa enanzac. Imuac niñac, inén uñic igucnec nuac hénana hetecgé némmac.

16 Ni nenacnec niñgumbi niñguñ wamma kecba zérabéra mihicñi néñgic kecanzua. Liliñgéma ewa hia niñ némbésémañ.

17 Nuac ewa qerinaiguc niñyéwéc sasala henénzac. Yéwécna igucnec metecgé néñna.

18 Nuac yéwécna zéma zérabéra imi hémma nuac késpedesna moczoñ auna qahac wañu.

19 Nuac hazéchécna inicna, zanégina imi sasala, wañu nuac mézézé titi kuneñ yanda wañanzu.

20 Nuac kekec uñana héngalen wamma angéñna tiwésémañ. Ni néngacma guac muru hazua. Méra néñna gamu qeçe mihicñi némbu niñac.

21 Ni ewa qerina moczoñnec niñtoho wañgéñanzua. Imuac gi hakaga solaña zéma dindiñanén ni osonénna.

22 Anutu, Israel zérabéra hénia hénia imuacnec boñhérégina meénécmína.

26

Zésolañi mimac niñ zéwelerec.

1 (Dawidiac legic zéra.) Ni hakana solanec wananzua. Wanu kenqe haqe qahac Yaweac héima kecanzua. Imuac Yawe néngési wambésémaŋ.

2 Yawe ni néŋsosolima batucgé némma nuac ewa qerina zéma nuac ewa siŋna mesolaŋi néŋna.

3 Guac goi héihéiganéŋ nuac wésénaiguc hezac ni guac haka héla imuac méndacma kenha wammaŋ.

4 Ic gorosoŋa iniguc ménda tacyac wananzua. Wanu ic diwi qiwiliŋa iniguc momacnec kenha ménda wammaŋ.

5 Ni kaižiliweŋ ic ionac azoazoro imuac mézétiti wamma ic biria iniguc momacnec tacyac ménda wammaŋ.

6 Yawe ni késpedesicna qahac, imuac mérana zuacma[☆] guac zaki téréyaiguc kereŋ haré wammaŋ.

7 Ewa hia ac zéhicŋima guac haka welic welicgia imi zéau énécmimaŋ.

8 Yawe ni guac tacyacwac ama zéma ocmuŋ téréya guac edamugaguc imuac qerinanéŋ wammianzua.

9 Nuac kekec uŋana imi késpedesic ic iniguc, wanu nuac kekecna imi sac naec ic iniguc momacnec ménda metocgéna.

10 Ionac méraginaiguc imi iwawai zéragucnéŋ heyu méra héiginaiguc imi ikociguc boŋhéré wawaŋawac iwawainéŋ sécgéma hezac.

11 Néŋ nenaoc solanec hakana wamma kecmaŋ imuac ni boŋ héréna menémma ewa hia niŋnéna.

[☆] 26:6: Mat 27:24, Hén 21:6

12 Ni hénana baec kondon̄aiguc tima nan̄zua.*
Hénaorin̄ ionac sugcinaiguc Yawe zéhiaru miman̄.

27

Ewa déj wamma Anutu mepésimiyec.

1 (Dawidiac legic zéra.) Yawe imi nuac asac mararan̄, nuac an̄gén titi miñina, ni mérac zénén̄ hirihiri wamman̄? Yawe imi kuhanén̄ kekec-nawac saiwa wañnéñanzac, ni mérac mia bac yandi yandi wamman̄?

2 Biria meme ic, hazéc wañ némma, héñacna mean̄zu, ieneñ nuac séwi busuna newin̄ zé hagic, hama tisuqisura wamma maunudarec.

3 Téñgin̄ ic tuñagucnéñ yaré wañ némbin̄ zé areñgéma lelegémuiğuc kilen̄ nuac qerinanén̄ bac yandi yandi ménda wammac. Yaré hicñi némmaciguc kilen̄ niñkinzén̄géma kecman̄.

4 Ni Anutunén̄ yomuhuc wañ némmac niñac qesimiyi imuac wamma kecman̄. Inén̄ niñu sécgéyu ni ménda humumanec Yaweac ocmuñ téréyaiguc emma kecma Yaweac hénia héñsorocya imuac kic hihi wamma ocmuñ téréyaiguc qerinanén̄ iwac wamma kecman̄.

5 Yawenén̄ zérabéra naléiguc eñeya haliiguc ni sasan̄gianec néñgaleñ wannémma hali imuac san̄gi san̄giiguc ni musañgé némmac. Wañu kecma zaman̄zin̄ yanda qahaiguc ou meyac néñu namman̄.

6 Inén̄ deguc nuac orucna meyac néñu* ni hazéchécna lelegé néñzu imi moczon̄ onogicma

* 26:12: Baec luaeyaguc. * 27:6: Edamuna mihicñi néñu.

ou emman. Wanu ni hali térya imuaru ewa hiawac hériaŋ wamma hofac omima legic héima Yawe mepésimaŋ.

⁷ Yawe, ni ac ewanaguc qacba niŋnémma ewa biric waŋ némma acna melej némbésémaŋ.

⁸ Ini nuac kic tanecnawac wamma kic hihi wammu zénec imuac mia ni guac kic tanecgawac wamma kic hihi wanzua.

⁹ Guac kic tanecga imi ménda musaŋgé néna. Guac welen qeŋe icga qeri biric nimma ménda nesinéna. Gi imi méra néŋannecac néŋanzaŋ. Nuac aŋgéŋ titina Anutu ni ménda wainémma kembésémaŋ.

¹⁰ Nuac neŋgoc maŋgocnéŋ wai némbaocnec, Yawenéŋ kilen aŋgéŋna timac.

¹¹ Yawe, guac hénaga ku némma hazéchéna kicgaleŋ wannénzu imi inicma héná kondonaiguc hezac imuaru ni nuagicma kembésémaŋ.

¹² Héipuc ic ikora zéma ac biria loŋanzu imi eneŋ yacma nuwiŋ zé wanzu, imuac nuac kekec uŋana imi hazéchéna ionac méraginaiguc ménda opocna.

¹³ Ni Yaweac haihaka hiabiawac hémman zéma ninzéŋgéyiac deguc ic kekecginaguc ionac baeciguc kecua.

¹⁴ Gi imi Yaweac ewa kewu wambésémaŋ. Kucgaguc wamma zénéŋ hirihiri qahac Yaweac ewa kewu wambésémaŋ.

28

Méra mimiawac zéwelerec.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Yawe ni guac qacma guruzua. Nuac zamanziṅ gi gezacga ménda hézicgéna. Acga qaiyu kecbésémaṅiguc ni imi kic suaṅiguc higacbi niṅac.

² Ni guac ocmuṅ téréyawac qeria météré qeṅeya imuac melemma mérana meemma zéwelecma guruwa nuac zésiaca niṅnéna.

³ Ic biria zéma haka biria waṅanzu iniguc ni momacnec ménda hérénémma gilina. Ieneṅ imi ama momachéra luae ac énézémaṅuc ewa qeriginaṅiguc imi ninṅ biria doṅgéic heanzac.

⁴ Ionac haka silic séc wawaṅ meme biriawac séc tasia melenṅ énécmiṅa. Méraginanéṅ waṅgic séc tasia memuac hezac séc melenṅ énécmiwésémaṅ.

⁵ Ieneṅ imi ai Yawenéṅ meyec imi zéma mérianéṅ meyec imuac niṅgic ménda eṅanzac, imuac niṅac Yawenéṅ mebirí énécmiṅa muṅguc ménda meyacgé énécmimac.

⁶ Zéwelecna niṅnénzac imuac niṅac Yawe imi mepésimimaṅ.

⁷ Yawe imi nuac kuc zéma nuac saiwa, ewa qerinanéṅ iwac niṅkinzéṅ wamba méra nénzac. Imuac ewa qerinanéṅ ségiségi kuneṅ yanda nimma legicnanéṅ i mepésimizua.

⁸ Yawe imi halécnéṅ météré énécmiṅa ionac kucgina zéma aṅgéṅ titiac neuṅ kiropo wanzac.

⁹ O, ic embachécga aṅgéṅgina tiéncmiṅa, guac mératéc buṅaga mozoc ac waṅ énécmiṅa. Geṅ rama galeṅ waṅ énécmiṅa hémbénaṅa énépésima kecbésémaṅ.

29

Yaweac kuc yanda.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Kucginaguc ini qac buña zéma kuc buña imi Yaweac melenmigic iwac buña wañu.

² Edamu asaha qac buñayawac séha mihicñi mima séwi usu téréya héima Yawe mepési migic.

³ Yaweac ewa hétéñ imi doku qahaiguc hicñima hezac. Anutu edamuyaguc inéñ parandan mi-hicñianzac imuac Yawe imi doku yanda qahaiguc keczac.

⁴ Yaweac ewa hétéñ imi kuhaguc. Yaweac ewa hétéñ imi kuc eeyaguc.

⁵ Yaweac ewa hétéñ iminéñ yéménzéc ic kuanzac. Yawenéñ Lebanon yéménzéc ic kuyu maanzac.

⁶ Inéñ wañu Lebanon* imi haséñ burumakao merawa tanec técgéyu Sirion† imi burumakao sac qelia tanec técgézac.

⁷ Yaweac ewa hétéñnéñ wañu geric bélaña téma maanzac.

⁸ Yaweac ewa hétéñ iminéñ wañu baec kisanéñ hirianzac. Inéñ wañu Kadesi baec kérékérasianéñ hirizac.

⁹ Yaweac ewa hétéñnéñ wañu dia yañnéñ aurima aži kiyu merac alia mezac. Wañu ic zuñ imi hetecgéyu katanec wañanzac. Imuac ocmuñ téréyaiguc haka imi moczoñnéñ edamuyaguc! zémizu.

* **29:6:** Lebanon imi Galilaia doku téfaraiguc hénni baec wañonja Not iguc nanzac. † **29:6:** Herimon baec boñawac qara mén, Lebanon baec boñaiiguc hénni kaiwe éré éréyaiguc nanzac.

¹⁰ Yawenéhj doku qəoŋ luyu imuaru tatacya késa tarec. Waŋu Yawenéhj tetecgia qahac ic kewu wamma kecmac.

¹¹ Yawenéhj ic embachéra kuha qeénécmanzac. Yawenéhj ic embachéra luaeac mériaŋa énécmianzac.

30

*Hafi humuc igucnec yacma
ewa hia ac zéyec.*

¹ (Dawidiac legic, ocmuŋ téréya qelia Anutuac buŋa qemima legic yomi héiyec.) Yawe geŋ mia meyac néna hazéchécna ieneŋ nuac niŋ ségiségi wammuc séc qahac waŋec. Imuc gi meyacgézua.

² Yawe Anutu ni guac qachéhéliwa mehiaru nénec.

³ Yawe geŋ mia kekec uŋana késa héréma humuc igucnec meqeli néna ni kicsuaniguc ménda hiŋgari.

⁴ Miŋ Kewuac météré énécmimia imi Yawe mepésimigic. Qara téréyawac ewa hia ac zému.

⁵ Qeri biria imi nalé hotoŋadac heheya, néj ewa hiayawac buŋa imi kekecnawac séc henémmac. Siŋiyaiguc zésiactnéj hama hemac, néj ama gĩaŋiyu ségiséginéj hama hemac.

⁶ Méŋac méj ménda osiaŋi nalé imuaru ni héménaŋa qeken qeha ménda wammaŋ zéyi.

⁷ Yawenéhj ewa hiawac nuac baec boŋa meyacgéyu seligima naŋec, néj kic tanera musaŋgéyu ni niŋyéwériyi.

⁸ Yawe ni guac qacma zéwelecma yomuhuc zéyi;

9 kic suaŋiguc hiŋgacmaŋiguc sacnanéŋ némaciguc naŋgé némmac. Dimuhuciguc seitotoŋ wawaŋanéŋ gi mepésigémma guac ac héla imi zéau énécmimac.

10 Yawe acna niŋnémma ewa hia niŋnémbésémaŋ. Yawe nuac héipuc icna waŋ némbésémaŋ imuhuc ézéyi.

11 Geŋ mia nuac soŋgoŋac zésiacna melenŋa legic hirihiri waŋu soŋgoŋac séwi usu hetecgéma ségiségiac rikua menéŋanzaŋ.

12 Imi mia acna ménda qaiyu nuac kekec uŋananéŋ gi mepési gémmaŋ niŋac imuhuc waŋ néŋanzaŋ. Yawe nuac Anutu ni nalé tetcgia qahac ewa hia ac zégémmaŋ.

31

Zérabéra naléiguc zéwelec wammiyec.

1 (Legic galenawac; Dawidiac legic zéra.) Yawe ni néŋgacma guac muru hazua. Guac hiaganéŋ ni metecgé néna gamuna méndagucnec nimmaŋ.

2 Nuac gezac qema kératacnec népésina. Nuac wamma hoc baŋec kuhaguc zéma demin seli aŋgéŋ tinénéŋa wambésémaŋ.

3 Gi imi nuac zamaŋziŋ zéma demin seli baec boŋaiguc tatara, guac qacga niŋac ni nuagicma kemma hénana qindiŋi néna.

4 Népésiwiŋ zé sasaŋgiaiguc ufc haigic hezac imuacnec héré némbésémaŋ. Gi imi nuac hoc baŋec.

5 Ni nuac qeri uŋana guac méragaiguc haizua. Haka hélawac Anutu gi boŋ héréna menec.

⁶ Ni imi iwawai enomia ikora mepésianzu imi onac mézéna tianzac. Ni Yaweac muru héima nananzua.

^{7 (7a)} Geŋ nuac yéwécna héntegicma kekec uŋana zérabéraiguc keczac imi nimmizaŋ. Imuac guac goi héihéigawac qeriaiguc ewa hia nimma ségiségi wammaŋ.

⁸ Imuhuc wamma hazéchécna ionac méraiguc ménda wainémma nuac hénana baec kawé qe-qeya yandaiguc nopoczaŋ. ^(7b) Imuac niŋac ni guac goi héihéiiguc ewa hia nimma ségiségi waŋanzua.

⁹ Yawe nuac zérabéra niŋac wamma ewa hia niŋnémbésémaŋ. Ni imi niŋ yéwécna niŋac kicna zéma kekec uŋana zéma séwinanéŋ méiméiya wanzac.

¹⁰ Kekecna imi ewa biriciguc sohoanzac. Yawuŋna imi zésilacguc hama kenzac. Képésicna niŋac nimbiriwa séwinawac kuha imi mayu, sicna imi lokolima kenzac.

¹¹ Hazéchécna ieneŋ zédesi waŋnéŋanzu, waŋu ama momachécna imi eneŋ acguc ogicma imuhuc waŋnéŋanzu. Alahécna eneŋ néŋqacgéma keŋanzu. Waŋu ic tosara imi hénéaiguc mihicŋi némma néŋgacanzu.

¹² Ni imi humuc ic ésécnec eluŋ unudaczac. Waŋu ni kewuc nomuŋ tétéya ésécnec, ewa qe-riginanéŋ ménda niŋnéŋzu.

¹³ Ic tuŋagucnéŋ zébiri néŋgic niŋanzua. Ieneŋ lelecgé némma tericgé néŋzu. Ieneŋ hazéc waŋ némma zéeminiŋ wamma kekec uŋana nuagicbiŋ zé niŋarengézu.

14 Néh ni imi Yawe guac muru héima namma gi imi nuac Anutu zéanzua.

15 Naléna imi méraguiguc hezac. Hazéchécna zéma nunesi wañanzu ionac méragina igucnec kératacnec népésina.

16 Guac kic tanecga asahagucnéñ welen qe qe icga ni némma guac goi héihéiganéñ aṅgéhna tina.

17 Yawe, ni guruzua, gamuiguc ménda nopocna, ic biria ionac gamu qe qe mihicñi énécmima kic suañiguc onopocna acgina qaimac.

18 Séwi eñeñ ac zéma ac zéragucnéñ ic solañ unuanzu ionac kua taségina ikora imi hézicgéna acgina qaimac.

19 Guac bac yandi yandi wamma kecanzu ionac niñac sese qauqau haina emma hezac imi yei kuney yanda wanzac. Ewa hiawac buña imi guac néñgacma haanzu ionac niñ wamma sasala haina hezac.

20 Geñ ic imuhucya guac sañgi sañgiiguc musañgé énécmima, ic onac manam batucac ai areñgégic hezac imuacnec metecgé énécmima, guac haliiguc musañgé énécmima, ic biria ionac zéhésiginawac qizizihgéma keczu.

21 Yawe zéhiaru mimia wañu. Inéñ ama areña demin seliaguc imuhucgeñ goi héihéiya welicgia nézéyu héñi.

22 Ni aurima guac wéségaiguc elicgé nénéña wanzua zéyi, néñ guac qachéhéliwa nuac zéwelecna selia imuac hétéña niñnec.

23 Ic embac météré énécmimia ini moczoñ Yawe siña niñmigic. Yawenéñ ic hakagina héla imi inicgaleñ wañ énécmima, séwi eñeñ ic imi bakia yéwéria meñeñ énécmimac.

24 Yaweac mambéc kekec ini zénéñ hirihiri qahac seligima nammu.

32

Képésic waiwaiac ségiségi.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Héna ac logiyu aumima kápésicya hoturu mimia wañu ségiségiyaguc wammac.

² Qeri uñaguc ikoc ménda heyu Yawenén kápésiraguc ménda zémiyu imi ségiségiyaguc wammac.

³ Ni kápésicna ménda lomma zeauyi nalé imuaru kaiwe herec hésilac wamba sicnanén lokoliyec.

⁴ Hénia imi yomuhuc; Guac méraganén sinji kaiwe helanzi néñu kaiwe geriwanén zeriru iwawai moczoñ zicgéanzac éséc nec nuac sépécna imi zicgédarec. (Ohec)

⁵ Wañu ni kápésicna Yaweac muru zéaumañ zéma nuac kápésicna zéma hakana biria ménda musañgéma auwa geñ imi kápésicnaguc zénénéña imuac nec metecgé nénec. (Ohec)

⁶ Imuac niñac, Anutu eeya héimima kecanzu imi wai énécmina, gi mihicñi géñgéña wammac nalé imuaru gi zéwelec wañgémmu. Imuhuc wañgic doku qaoñ érémac imi ionac hia ménda emma énépésimac.

⁷ Gi imi nuac sañgi sañgina, zérabéraiguc ni néñgaleñ wañ némma, añgén titiac hériañ legicnéñ ni lelecgé néñanzañ. (Ohec)

⁸ Ni imi gi imuhucgeñ me imuhucgeñ kemmañ zé niñna héna imi gézéwa hémbésémañ. Wañu géñsosolima zéqindiñi gémmañ.

⁹ Ini imi becosic kunerj me komora niniņgina qahac imuhucya ésécnec ménda wammu. Ienerj imi kuaginaiguc pinzuj zéma déméņginaiguc hésanéj koro qaté ménda énécmigic imi hosucginaiguc ménda haanzu.

¹⁰ Ic biria ionac imi ewa biric sasala hicji énécmimac, néj Yawe niņkinzénj wammianzu ionac imi goi héihéiya lelecgé énécmimac.

¹¹ Ic solaja ini Yaweac ségiségi wamma zézé ségiségi wammu. Ewa qeri dindiņanec kecanzu ini moczoņ ségiségi wamma hériaņ haimu.

33

Anutu imi hiabia.

¹ Ic solaja ini Yaweac niņac zézé ségiségi wammu. Mepé qepésiac legic imi ic solaja ionac buņa sécyā.

² Gita zéma kulele hésia sasalanénj Yawe ewa hia wammima mepési mimu.

³ Legic qelianénj héimima ségiségiac ewa hétéņnéj hiabianec mezericma héimimu.

⁴ Yaweac ackuazéc imi solaj dindiņa, wanu iwac haka silic imi moczoņ hélacnec.

⁵ Inénj haka solaja zéma haka dindiņawac siņa niņanzac. Imuac baec séc Yaweac goi héihéianénj sécgéma hezac.

⁶ Yaweac ackuazécnénj kurumeņa kurumeņa mihicņiyec. Iwawai sécgéma hezac imi moczoņ kuaya wéséséyanénj mihicņidarec.

⁷ Inénj konduj doku qauqau haiyu eņu doku hiņgac hiņgara imi hofi yandaiguc haiyu heanzac.

8 Baec séc ic embac Yaweac bac yandi yandi waŋgic. Baera baera miŋina ini eeya héi mimu.

9 Imi mia hénia yomuhuc niŋac; Iwawai imi moczoŋ inéŋ zéyu hicŋidarec. Waŋu inéŋ zéseliyu seligima nandarec.

10 Yawenéh baera baera ionac niniŋ areŋgia imi nélicgéyu nenesic wandaczac. Waŋu hicŋisai hénia hénia ionac niniŋ hiŋgac hiŋgara imi melenju eŋomia wandaczac.

11 Yawenéh niniŋa niŋareŋgéyu hehe seli naŋselianzac. Iwac niniŋa hiŋgac hiŋgaranéh hicŋisaiya hicŋisaiya emma hema kecmac.

12 Yaweac neŋaŋ Anutu zémima aŋgéh tигic Anutuac ic embac buŋa zéenécmiyu keczu imi eneŋ ségiségi ginaguc.

13 Yawenéh kurumeŋiguc ninicosolima baec ic moczoŋ ninicanzac.

14 Tacyac waŋanzac ama duŋa imuacnec mia baec séc tacyachéra imi moczoŋ kiwa hiyu mayu ninicanzac.

15 Inéŋ mia ic séc ionac ewa qerigina héniaŋina meyacgéma wawaŋ memegina héŋsosolianzac.

16 Ic kewu méŋac aŋgéh timimia imi téŋgiŋ ichéra sasala ionac muru ménda hezac. Ic kawali méŋac aŋgéh timimia imi acguc eŋeya kuha kuneh yanda imuaru ménda hezac.

17 Kekecnina imi becosic me kuc yandanéh ménda aŋgéh tiwiŋac séc.

18 Niŋzu, Yawe imi eeya héimima goi héihéyawac kic hihi waŋanzu imi onac inicgalen waŋ énécmianzac.

¹⁹ Imuhuc wamma ionac kekec uᅇa imi humuc igucnec metecgé énécmima béti naléiguc méra énécmiyu kekecginaguc kecanzu.

²⁰ Kekec uᅇaninanéᅇ Yaweac kic hihi waᅇanᅇiᅇ. Inéᅇ mia neᅇaᅇ héipuc ic zéma saiwanina waᅇzac.

²¹ Ewa qerininanéᅇ iwac ségiségi wamma iwac qac téreyawac héima naᅇanᅇiᅇ imuac mia imuhuc waᅇ nénécmianzac.

²² Yawe, guac mambéc waᅇanᅇiᅇ nalé sura imuac séc guac goi héihéiga qacninaiguc hemac.

34

Réwéri metecgémiyu Anutu mepésimiyec.

¹ (Dawidinéᅇ ic kewu Awimelekac wésiaiguc ic moroha tanec haka waᅇu nesimigic mayec nalé imuaru legic yomi oyec.) Ni Yawe nalé séc mepési mimaᅇ. Mepé qepésiya imi nuac kuaiguc susucnec hemac.

² Nuac kekec uᅇananéᅇ Yaweac niᅇac zézé ségiségi ac wammaᅇ. Maqeqeya ieneᅇ nimma ségiségi wammu.

³ Niᅇuc momacnec Yawe imi kuneᅇ yanda kuneᅇ zéni. Neᅇawu iwac qac buᅇaya meyacmini.

⁴ Ni Yawe zéwelecmiwa niᅇnémma zénéᅇ hirihirina hénia hénia igucnec metecgé néᅇec.

⁵ Ieneᅇ iwac niᅇkumuma kecma asac mararaᅇ séwi usu ésécnec héiénécmimia waᅇec. Ionac kic tanecgina imi hémbénaᅇa gamuyaguc ménda wammac.

⁶ Kecec uŋa maŋeŋeya imuhucyanéŋ ɣac héhéli miyu Yawenéŋ nimnima zérabéra hénia hénia imuacnec aŋŋeŋa tiyec.

⁷ Yaweac kua meme uŋanéŋ Miŋ Kewuac eeya héimianzu imi onac lelecgé énécmima tacyac wamma aŋŋeŋ tiénécmianzac.

⁸ Ini imi Yawe imi hiabia wanzac imi batucgéma siŋa niŋgic. Néŋgacma iwac muru kemma kecanzu imi eneŋ zézé ségiségi ginaguc.

⁹ Météré énécmimia ini Yawe eeya héimigic. Ninzu! I eeya héimianzu imi eneŋ sécgé énécmiyu iwawai méŋac méŋ niŋac ménda wammu.

¹⁰ Laion sac qelinéŋ yaka niŋ humuwacnec, néŋ Yaweac wamma kecanzu imi eneŋ buŋa hiabia hénia hénia he énécmiyu ménda hocmu.

¹¹ Nambérac ini hama gezac qema nimmu. Yawe eeya dimuhuc héimimu imuac hénia ku énécmimanŋ.

¹² Mérénéŋ kekecac niŋ kumuma yawuŋ sasala kecma mériaŋ mihicŋimanŋ zé wanzac?

¹³ Gi imi guac ezelaŋgawac neuŋ héiamuma kua tasiaanéŋ ac biria ménda zéna.

¹⁴ Haka biria gilina keŋu, haka hiawac wamma mema, luaeac wamma nesimiwésémaŋ.

¹⁵ Yaweac kiwanéŋ ic solaŋawac hiyu keŋanzac. Waŋu ic imuhucya ionac ɣac héhéliginawac gezac qeanzac.

¹⁶ Yaweac kic tanera imi kaiŋiliweŋ waŋanzu imi onac musuŋeŋe waŋ énécmima ionac eluŋ unudacmac niŋac baeciguc metecgé énécmimanŋ zé niŋanzac.

17 Qac héhélima zéwelecmanzu imi onac niñéncmima zérabéra hénia hénia igucnec metecgé énécmianzac.

18 Yawe imi ewa biri wankeczu ionac hosucgé énécmima ewa qerigina melen énécmianzac. Wanu ewa qerigina qéséju howuc howuc✧ wanzac imi anghéngina tiéncmianzac.

19 Ic solanénéj zérabéra sasala mihicjimacac hezac, néj Yawenéj zérabéra séc metecgé mianzac.

20 Sicya imi moczoj galengéyu ménj ménda zéngémac.

21 Birianéj ic biria qeyu humumac. Wanu ic solanawac mézétiti wammianzu imi késpedes ginaguc zééncmimac.

22 Yawenéj welen qeqhéra ionac kekec unj imi moczoj bojhérégina meéncmimac. Néngacma iwac muru kenanzu imi onac imi késpedes ginaguc ménda zééncmimac.

35

Anghéna timac niñ zéwelerec.

1 (Dawidiac legic.) Yawe, niguc tohalic wanzu iniguc tohalic wamma, niguc euqeqe wanzu iniguc euqeqe wambésémañ.

2 Saiwa yanda zéma asamañ késama yacma méra némbésémañ.

3 Luac héréma nesinéngu imi onac hénagina hézicgéna. Nuac kekec unjanawac zéma Neñ guac anghéj titi miñina. zénénna.

✧ 34:18: Yer 23:29

4 Nuac kekec uŋanawac hochoc ai mezu imi onac gamu qeŋe mihicŋi énécmína. Mebiri némbiŋ zé wanžu imi nesi énécmína andé andé kemma gamunéŋ unu humudacmac.

5 Kua meme uŋahécga énézéna ieneŋ luhucnéŋ goc mihilaŋgéyu keŋanžac ésécnec mihilaŋgé énécmiyu kendacmu.

6 Hénaginaiguc siŋi zéma susurac mihicŋi énécmíma kua meme uŋaga ézéna nesi énécmímac.

7 Ieneŋ héniana qahaciguc ni népésiwiŋ zé baec séséŋiguc uŋic musaŋgé haima héniana qahaciguc kekec uŋana mebiri némbiŋ zé baec séséŋ éséma lekiŋ himicanžu.

8 Zéna élanžanec humucnéŋ hicŋi énécmímac. Uŋic musaŋgégic hezac imuaru eŋaoc eŋgic énépésíyu humucac buŋa hiŋgacdacmu.

9 Nuac kekec uŋananéŋ Yaweac ségiségi wammac. Iwac aŋgég titi niŋac zézé ségiségi wammac.

10 Nuac sicna moczoŋ yomuhuc zému; Méréneŋ Yaweac séc wammac? Inéŋ maqeqeya imi kucgínaguc helanži énécmianžu ionac méragina igucnec metecgé énécmianžac. Wanžu maqeqeya imi iwawaigina onagicanžu ionac murunec metecgé énécmianžac.

11 Héipuc ic ikoranéŋ yacma haka ni ménda niniŋnawac qesinéŋžu.

12 Hakana hiawac haka birianéŋ melenéŋ néŋgic, kekec uŋananéŋ niŋgumbi niŋguŋ kecžua.

13 Ni imi ieneŋ hafi iniyu hegic ewa biricac séwi usu héima nene ziki kecma kekec uŋana

helanži amuyi, néŋ zéwelecnanéŋ eŋ liliŋgéma hayu tétécgézua.

14 Nuac alana zénimma dac muna waŋ énécmianzua ésécnec waŋ énécmiyi. Waŋu neŋgocnawac siari ésécnec ionac wamma sicgéma siari.

15 Waŋu ni zérabéra mihicŋima kecba ieneŋ ségiségi wamma azorogic. Waŋu kaižiliweŋ ic ni ménda nimmianzua imi eneŋ sasaŋgiaiguc tocgéma susucnec nunesi néŋanzu.

16 Waŋu ieneŋ ségiségi ariaciguc azoroma zébiri qébiri waŋanzu ésécnec nuac niŋac zécgina kizéŋgéanzu.

17 Miŋ kewu, nalé dahecac séc eŋ inicma kecbésémaŋ? Nuac kekec uŋana imi kisikiyoŋ ic ionac murunec metecgéna. Momacguc sac henénéŋa imi laion imuhucya ionac murunec metecgé némbésémaŋ.

18 Ni hénaroiŋ sugginaiguc mepésigémma, ic embac tuŋa tuŋa sugginaiguc gi mepésigémmaŋ.

19 Ménda wai énécmiŋa, nuac hazéchécna ieneŋ sicsaoc nuac niŋac ségiségi wambu niŋac. Hazéc waŋnéŋanzu ieneŋ héniana qahaciguc kic hoc menémma zébiri némbu niŋac.

20 Ieneŋ imi luaeac ac ménda zéma baeciguc bénzéŋ kecanzu imi onac ac ikocnéŋ yéwéri mi-hicŋi énécmianzu.

21 Waŋu ieneŋ kuagina kuneŋ yanda aŋgéma nuac zédesima ahaec, ahaec, kicnéŋ héipuc wamma héndacziŋ. zézu.

22 Yawe, geŋ mia haka imi héndaczaŋ imuac acga qaiyunec ménda kecbésémaŋ. Waŋu lakec

ménda kecbésémaᅇ.

²³ Nuac Anutu, Miᅇ Kewuna gau igucnec het-ecgéma yacma nuac acna zégési wambésémaᅇ.

²⁴ Yawe, nuac Anutu, guac haka solaᅇaiguc zégési néᅇna. Ieneᅇ nuac niᅇac ségiségi ménda wammu.

²⁵ Ménda wai énécmína, ewa qeriginanéᅇ ahaec ewa siᅇnina* séc hicᅇzác, ic imi qécgé miziᅇ. zéwu niᅇac.

²⁶ Zéna yéwécna niᅇac ségiségi waᅇanzu ieneᅇ gamu qeᅇe mihiᅇjima gamu mamasuᅇ kunéᅇ yanda nimmu. Waᅇu nuac muru séwi eᅇeᅇ waᅇanzu imi onac gamunéᅇ qacginaiguc endac-mac.

²⁷ Nuac solaᅇ dindiᅇanawac niᅇgic sécgéanzac ionac imi zéna ségiségi wamma qacma ewa hia nimmu. Welenᅇqeᅇe icya luaeiguc keru ségiségi waᅇanzac Yawe imi kunéᅇ yanda! zéma nalé séc ézému.

²⁸ Ni ezelaᅇnanéᅇ kaiwe herec guac haka solaᅇa zénimma kaiwe herec gi mepési gémmaᅇ.

36

Baec ic ionac biriagina zéma Anutuac hiaya.

¹ (Legic galeᅇawac; Yaweac welenᅇqeᅇe ic Daw-idiac legic zéra.) Ic biria ionac héniagina biri-awac niᅇteᅇic qinᅇteᅇic ac ménᅇ ewa qerinaiguc yomuhuc hicᅇzác; Iwac kiwaiguc Anutuac bac yandi yandi ménᅇ ménda hezac.

* **35:25:** Hebiráio aciguc; kekec uᅇᅇanina.

² Inéj séwi eñeñ wamma eñeya késpedesyawac zéma méñnéñ méñ mewininimac me mézia timacac séc qahac zéanzac imuac mia.

³ Kuayawac ac imi késpedesyaguc zéma iko-cyaguc. Inéj niñtegic qinñtegicya zéma haka hia imi waiyu tecgéyec.

⁴ Inéj hehe tataciguc hema biria niñareñgéma eñeya héna biriaiguc opocamuma haka biriawac mézétiti qahac kecanzac.

⁵ Yawe, goi héihéiga kurumeniguc sécgéma heyu, guac haka héla iminéñ ou hosusu iguc sécgéma hezac.

⁶ Solanğa imi Anutuac baec boña ésécnec. Guac zégésigésinéñ kondunğ ésécnec. Yawe geñ imi ic embac zéma wañ momacnec ninicgaleñ wañ nénécmianzanğ.✧

⁷ Anutu guac goi héihéiganéñ yei eeyaguc yanda wanzac. Baec ic moczonğ guac qeñğağa ami-ayaiguc néñgacma sanğianzu.

⁸ Ieneñ imi guac amaiguc iwawai kindindiña hezac imi nezéléléñ wamma, ségiségiac doku téfara igucnec gumu énécmima neanzu.

⁹ Kekec dokuac kiwanéñ guac muru hezac. Guac asac mararañiguc asaha hémbiñ.

¹⁰ Gi niñgéñanzu ionac muru goi héihéi susucnec wañ énécmima ewa solanğ kecanzu ionac guac solanğa imuhucyanec mihicji énécmima.

¹¹ Séwi eñeñ ic ionac héna tawéginanéñ nesinémbac niñac. Galeñgé néñna ic biriawac méraginanéñ nesinémbac niñac.

✧ 36:6: Yon 4:11

12 Kaiziliwen wañanzu imi enen imuaru maunuyec. Ienen mama hema muñguc yacmuac séc qahac wammac.

37

Miñ Kewuac muru kemma sañgimu.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Haka biria wañanzu ionac niñac qeri geric hélандаñnec ménda wamma késpedesic wañanzu imi onac nimbupuc ménda wambésémañ.

² Ienen imi qézézac ésécnec focdac qeriru qasima mamu. Wañu zuazua ésécnec méima humumu.

³ Yaweac muru héima namma haka hiabia wambésémañ. Baeciguc kecma iwac haka héla imi nene ésécnec nema kecbésémañ.

⁴ Yaweac ségiségi wamma kecbésémañ. Inéñ guac ewa siñgawac héla mihicñigémmac.

⁵ Guac kekecgawa hénaya imi Yaweac muru haimina. Iwac muru héima nanna, inéñ wamma medacmac.

⁶ Inéñ wañgéñu, guac solanğa imi asac mararañ ésécnec, guac hakaga solanğa imi melenju kaiwe wenzoroñiguc kaiwe asaha ésécnec wammac.

⁷ Yaweac wéséyaiguc bénzénec mambéc kecbésémañ. Ic birianéñ héna qéréngé mimia wañu ai areñ biria meseliyu kindindiña yaru hémma qeri biric hélандаñnec ménda wambésémañ.

⁸ Qeri geric waima qeri biric gilina keñu. Zénasiñ menasiñ ménda wanna. Haka imuhucya imi haka biria mihicñimac.

⁹ Haka biria waŋaŋzu imi eneŋ qericénecmiyu qahac wandacmu, néŋ Yaweac mambéc kecanzu imi eneŋ baec késamu.

¹⁰ Ic biria imi hotoŋadac kecma tecgéma qahac wandacgic imuaru hocma hochipiwésémaŋ.

¹¹ Waŋu gum bénzénzénŋ ic imi baec késamu. Waŋu ewa momac hakanénŋ sécgé énécmiyu ségiségi wamma kecmu.

¹² Ic birianénŋ ic hiabia qemaŋ zé niŋareŋ wamma kic hiyu iwac muru keŋu zéra kizéŋgéaŋzac.

¹³ Miŋ Kewunénŋ ic imuhucyawac naléya hosucgéyu héŋtegičzac imuac niŋac zédesi wammianzac.

¹⁴ Ic birianénŋ maqeqeya zéma iwawai niŋac hocanzu imi eneŋ maunumac niŋac zéma ic dindiŋanec keŋha waŋaŋzu imi unuhumumaŋ zé souya héréma tewiya awianzac.

¹⁵ Néŋ sou iminénŋ eŋeya wéiwécya nézénégémac. Waŋu tewi imi zénégédacmac.

¹⁶⁻¹⁷ Ic biriawac méria imi zénégémac, néŋ ic hiabia imi Yawenénŋ késa seligimimac.

Imuac niŋac ic solaŋawac iwawai komodianénŋ ic biria sasala ionac iwawai kunenŋ yanda imi ogicanzac.

¹⁸ Yawenénŋ ic késpedesya qahac iwac kekec naléya imi moczoŋ nindaru hezac. Iwac mératéc ai buŋa imi heheseli hema emma kecmac.

¹⁹ Ic imuhucya ienenŋ imi zérabéra naléiguc gamugina ménda mihicŋima béti naléiguc acguc iwawai sécgé énécmiyu kecmu.

20 Ic biria imi birimac. Yaweac hazéchéra imi rama merawawac haléc ésécnec zepépélíma hofac qema aucgéma qahac wammac.

21 Ic biria imi iwawai mema tasia ménda meleanzu, néj ic solañja imi ewa hiawac enj énécmianzac.

22 Minj Kewuac mérianjinaguc imi enenj baec késamu. Ic saecginaguc imi qeric énécmigic qahac wammu.

23 Yawenéj ic onac tikenj tihagina meseligima kekecac héna imuac ségiségi wananzac.

24 Ic imuhucya imi Yawenéj késaseligianzac imuac niñac qonzontonj gémaciguc moczonj nec ménda tendinjedacmac.

25 Ni komocna igucnec éréma deguc yandanaiguc, ic solañja andé qema waimimia ménj ménda héñjac héñzua. Wanu hémba iwac qelihéra ménjnéj ménj yaka niñj ménda zéwelec wanec.

26 Ic imuhucya imi kaiwe herec ewa hiawac enj énécmima haiyu kenj haiyu ha wananzac. Imuac qelihéra enenj mérianj mihicñi énécmiyu kecanzu.

27 Haka biria waima haka hiawac wammu. Imuhuc wamma nalé tetecgia qahac kecmu.

28 Yawenéj haka solañawac siñja nimma météré ic imuhuc wananzu imi ménda wai énécmimac. Ic imuhucya imi nalé tetecgia qahac inicgaleñ wanj énécmimac, néj kaižiliwenj ic ionac qelihéra imi qeric énécmigic qahac wandacmu.

29 Ic solañja imi baec késama imuaru hémbénañja kecmu.

30 Ic solañawac kua imi ac niñtegitic qinjegicyaguc zéhicñima, ezelañanéñ haka dindinjawac zémac.

31 Iwac ewa qeriaiguc imi Anutuac h́ena acńej heyu kenkeŋ hahaguc tisuqisurac ḿenda wammac.

32 Ic biria enej ic solaja unuwij źe awima kecanzu.

33 Yawe imi ic solaja ic biriawac ḿeriaiguc ḿenda waimimac. Waŋu źeǵesiǵesi naĺeiguc acguc ḱeṕesiraguc ḿenda źemimac.

34 Yaweac niŋkumuma iwac kekecac h́ena imi ḿendacma kemb́esemaŋ. Ińej meyac ǵemma baec buŋa qeǵeŋu aŋǵetiwésemaŋ. Waŋu kaiziliweŋ ic imi birima qahac waŋgic kicgańej hima inicb́esemaŋ.

35 Ni ic biriawac kuha h́emba ic h́esa t́eŋgij t́eŋgij eneya baeciguc nanaŋa é́sécnec wanzac, ńej

36 ic h́esa imi éléŋnec humuqai waŋu hocma hochipiyi.

37 Ńej ic solaja h́eŋsosoligic. Ic dindiŋa h́eŋgic. Luae ic imuhucya imi enej andiaginaguc.

38 Ac qeŋe ic ieneŋ momacnec biridacmu. Kaiziliweŋ ic ionac tetecgia imi humu qaiyaguc.

39 Ic solanawac aŋǵej titi imi Yaweac muru hezac. Ińej źerab́era naĺeiguc hoc baŋec é́sécnec wammimac.

40 Yaweńej ḿera é́néc mima metecǵe é́néc mimac. Ic biria ionac murunec metecǵe é́néc mimac. Ieneŋ imi ńeŋgacma iwac muru saŋgianzu h́enia imuac niŋac imuhuc waŋ é́néc mianzac.

38

Enjeya kápésic niñac ewa biric wamma zéwelerec.

¹ (Dawidiac legic yomi hofac omiwiñ zé héiañgic.) Yawe, guac qeri biricganéñ kápésicna ménda zénénna. Guac qeri gericnéñ ni ménda zéqindiñi nénna.

² Guac zakonéñ nuac séwinaiguc nézégéma hiñgaczac. Guac méraganéñ selianec helanzi nénzac.

³ Guac qeri biric niñac séwi busuna solaña mén ménda hezac. Nuac kápésic niñac nuac sicna imi bénzéria qahac wanzac.

⁴ Nuac kápésicnanéñ orucnaiguc sécgéma enu hinac yéwéria tanec wañu bisiqatéñ wammañac séc qahac.

⁵ Nuac wizinanéñ houyu wéréñ biria haizac. Imi mia nuac haka qelaña imuac tasia.

⁶ Ni geriwa noyu qoucgéma kaiwe herec ewa biric wamma kecanzua.

⁷ Nuac maréñnaiguc geriwa sécgénénzac. Wañu nuac séwina solaña mén ménda hezac.

⁸ Séwina hézézayu humumia tanec wanzac. Ewa qerina waizalañ wañu zésilac wanzua.

⁹ Miñ Kewu nuac niñ kewu imi moczon guac muru hezac. Nuac zésilacnanéñ guac wéségaiguc usuya qahac hezac.

¹⁰ Wéiwécnanéñ hélendañ yaru kucnanéñ mayu qeka meka wamma kicna imi acguc mugu mugu-mia wañu asaha qahac wanzac.

11 Numindiŋiga imi nuac séwinaiguc hezac imuac niŋac nuac sorochécna zéma alahécna lakec kecgic sac taséhécna ini acguc lakec nanzu.

12 Nuac kekec uŋanawac hochoc ai meanzu ienenj bétac hainénzu. Mebiri némbiŋ zé wanzu imi enenj humumia tericgé némma kaiwe herec andé nuwiŋ zé haka biria zéarenjéma keczu.

13 Ni gezac héŋ éséc nec niŋbipima ic ara qahac éséc nec kuana ménda aŋgéma kecanzua.

14 Ni gezac héŋ éséc nec wamma acgina ménda melenjanzua.

15 Yawe ni guac niŋkumuma kecanzua. Nuac Miŋ Kewu Anutu, gi acna melenj némbésémaŋac hezac.

16 Ni yomuhuc zézua; Ni tisuqisurac wamba ienenj nuac niŋac ségiségi wamma séwi enenj waŋ némbu niŋac.

17 Ni léklék manumacac heyu niŋyéwécnanénj nalé séc henénzac.

18 Hénia imi yomuhuc; Ni késpedesicna zéauma nuac késpedesic niŋac ewa biric waŋanzua.

19 Nuac hazéchécna ienenj kucginaguc keŋha waŋanzu. Waŋu téŋésima mézétiti waŋnéŋanzu ionac zaŋgégina imi sasala.

20 Waŋu haka birianénj haka hiawac melenj énécmianzu imi enenj ni haka hiawac méndacma kema hénia imuac niŋac mia hazéc waŋ néŋanzu.

21 Yawe gi ménda wainémma kenna. Nuac Anutu lakec ménda kecbésémaŋ.

22 Focdac qenanjé waŋ némma. Miŋ Kewu, gi nuac aŋgéŋ titina.

39

Niṅtegić qinṅtegić mimac niṅ zéwelerec.

¹ (Dawidiac legic.) Neṅ yomuhuc zéyi; Ni hakana lolongéma wamma ezelaṅnanéṅ kápésic ménda mihicṅimaṅ. Ic biria ieneṅ wésénaiguc nanzu séc kuanaiguc neuṅ zékalaṅa haiwa hemac.

² Ni acna qaiyu ac hiabia acguc ménda zéwa niṅ yéwécna imi muṅguc yandizac.

³ Nuac ewa qerina geriwaguc waṅu qerinanéṅ zénimba hiṅgacma éséyu qeri biric yaru eze-laṅnanéṅ yomuhuc zézua;

⁴ Yawe, kekecnawac tetećgia zéma nalénawac séha imi nézéna niṅasarima nuac kekecna dodow-ima hazac imi niṅtegićmaṅ niṅac ku néna.

⁵ Geṅ mia nuac naléna imi méra tawé ésécnec mehotoṅina nuac kekecnanéṅ guac kicgaiguc ménda hezac tanec wanzac. Icy a icya naṅselima kecanzu, néṅ hofac ésécnec aucgéanžu. (Ohec)

⁶ Hélaćnec, ic neṅac neṅac imi héla qahac, néṅ uṅa tanec keṅha wamma ai eṅomiawac keṅkésa hakésa wamma iwawai mihicṅima saméṅaguc haini emma hezac, néṅ hélaćnec mérénéṅ iwawai imi nonagicma késamac imi acguc ménda niṅasarima kecanziṅ.

⁷ Miṅ Kewu ni erac némac iwawai niṅac niṅkumuma mambéc kećmaṅ? Nuac niṅkumuna imi guacnec hezac.

⁸ Ni kápésicna moczoṅ imuacnec metecgé némma galeṅgé néna, ewa soho ic ieneṅ zébiri qébiri waṅ némbu niṅac.

⁹ Wañu Miñ Kewunéñ haka imi wañ néñzac zéma nimma acna qaiyu kuana ménda auanzua.

¹⁰ Guac numindiñi nuac muru hezac imi nuagicma gilina keñu. Méraganéñ nuna ni qeka meka wanzua.

¹¹ Geñ ac zééncmima ic unu qindiñianzañ nalé imuaru iwawaigina eeyaguc imi wañ énécmima gisicnéñ neyu qahac wañanzac ésécnec qahac wanzac. Imuac icya icya imi wésésé ésécnec wanzu. (Ohec)

¹² Yawe nuac zéwelecna niñnémma nuac qacsilaciguc gezac hainéñna. Kic masina maanzac nalé imuaru acga ménda qaimac. Ni imi yandahéna ésécnec ic kian tanec, ic qañ tanec giguc keczua.

¹³ Képésicnawac ménda héñsosolima, hafina mehiaru némma kekecna komocdia dac mehorugina ségiségi nimmaguc humuwa.

40

Méra mimac niñ zéwelerec.

¹ (Legic galeñawac; Dawidiac legic zéra.) Ni Yaweac mambécnéñ mambéc kecha gezac haima zésiagna niñec.

² Inéñ ni baec séséñ biriqiria igucnec hérénéñu éréwa hénana zamanziñ hilañeñiguc nopocma keñkeñ hahana imi meseli néñec.

³ Legic qelia Anutuac mepé qepésiac buña, kuanaiguc haiyu ic embac sasalanéñ némma bac yandi yandi wamma Yaweac muru héima nammu.

⁴ Yaweac héima namma séwi eneṅ ic zéma ac ikociguc lukenṅ luha waṅanzu imi onac kichihi ménda waṅanzu imi eneṅ zézé ségiségi ginaguc.

⁵ Yawe nuac Anutuna, wawaṅ meme welic welicgia geṅ wannec imi sasala. Waṅu niniṅga nonac niṅ wamma niṅna hiṅgacanzac imi acguc sasala waṅu ni olomma zémaṅac séc qahac wanzac.

⁶ Geṅ mia gezacnaiguc nézéna héiyu yomuhuc niṅi; Ni mulumananṅ zéma seseac ewa hia ménda nimma hofac oo zéma késpedesic waiwaiac olémbanṅ imuac ménda waṅanzua.

⁷ Imuhuc zéna imuaru ni yomuhuc zéyi; Ni hazua, nuac ac ooya imi kiwi limbi limbiṅaiguc hezac.

⁸ O, nuac Anutu, ni guac ewa siṅ niṅtohomanṅ zé ségiségi waṅanzua! Imuac guac héna acnéṅ nuac ewa qerinaiguc heanzac.

⁹ Ni hénaoriṅ yandaiguc guac solanṅ dindiṅaga imuac buṅa suruc ségiségiyaguc imi zéau énécmianzua. Ninzanṅ, Yawe ni kua taséna ménda héiwa eṅ heanzac imi gi nindaczanṅ.

¹⁰ Ni guac solanṅa imi nuac ewa qerinaiguc ménda musaṅgéwa heyec, néṅ guac haka héla imi zéma aṅgéṅ titi imi zéau énécmima goi héihéiga zéma hakaga héla imi hénaoriṅ yandaiguc ménda musaṅgé énécmianzua.

¹¹ Yawe guac ewa biricga imi ménda hézicgéna susucnec mayu. Waṅu goi héihéiga zéma hakaga héla iminéṅ ni nalé séc néṅgalenṅ waṅ némbésémaṅ.

¹² Biria gelec malec qahac ni lelecgé néṅu nuac késpedesicnanéṅ méramma nuaru hayu kic

hima gémmaṇac séc qahac. Képésic imuac zaṅgégina imi nuac oruc zucna ogicma heyu nuac ewananéṅ sohodaczac.

¹³ Yawe ewa biric waṅ némma aṅgéhna tina. Yawe focdac méra némbésémaṅ.

¹⁴ Nuac kekec uṅana mihicṅima mebiri némbiṅ zé wanzu imi moczoṅ gamu qeṅe zéma gamu mamasuṅ mihicṅi énécmína. Waṅu zéna zérabéra hicṅinéṅu ségiségi wanzu imi moczoṅ néṅgacma kemma gamu qeṅe mihicṅimu.

¹⁵ Waṅénécmína nuac niṅac ahaec zéma de-sianzu ieneṅ eṅaṅ gamugina héṅtegicma aurimu.

¹⁶ Waṅénécmína, guac hochoc wamma mihicṅianzu imi eneṅ guac niṅac ségiségi wammu. Waṅu guac aṅgéh titiac qerinéṅ wammianzu imi eneṅ nalé séc Yawe imi kuneṅ yanda kuneṅ zému.

¹⁷ Ni imi maqeqeya kecma imuac me imuac hocanzua. Imuac niṅac Yawe imi nuac niṅnémmac. Gi imi nuac méra nénéṅ zéma metec metec miṅna. Anutuna, nalé ménda mehorugina.

41

Haṅfya mehiaru mimac niṅ zéwelerec.

¹ (Legic galeṅawac; Dawidiac legic zéra.) Kuc mama wamma kecanzu ionac niṅkewu waṅ énécmianzac ic imi zézé ségiségiyaguc, nalé biri-aiguc Yawenéṅ hénaya méwéréṅgéyu orima kemmac.

² Yawenéṅ demṅ memima kekecyā galeṅgé miyu baeciguc zézé ségiségiyaguc kecmac. Waṅu hazéc onac ewa siṅiguc* i ménda waimimac.

* **41:2:** Hebiraio aciguc; kekec uṅaginawac.

³ Hafi kiyu heyu Yawenéh nanǵémimac, Hehe taticiguc hafiya mehiaru midacmac.

⁴ Waŋu neŋ yomuhuc zéyi; Yawe, ewa hia niŋnéna. ni guac kicgaiguc kápésicna mi-hicŋizua. Nuac kekec uŋana mehiaruna.

⁵ Hazéc hécnanéŋ nuac zébiri némma némac naléiguc ic imi humuyu qara eluŋ nunudacmac zézu.

⁶ Ni némbiŋ zé hama ac gorosona wamma néwéc ewa qeriginaiguc zébiri qébiri niŋtocgéma amana igucnec hiŋgacma kemma zésaigic keŋanzac.

⁷ Mézétiti waŋ nénzu ieneŋ moczoŋ nuac andé ac zéma mebiri némbiŋ zé areŋgéma yomuhuc zéanzu;

⁸ Hafi biria késazac imuac ic imi hema muŋguc ménda yacmac.

⁹ Ala sorocna ninzéŋgé miwa nuac saméh momacnec neaŋic i acguc hazéc wannémma sou andianéh qéfacgé néjec.

¹⁰ Waŋu Yawe Miŋ Kewuna ni ewa hia niŋnémma hafi igucnec metecgé néna bakia meleŋ énécmimaŋ.

¹¹ Hazécnanéh hia ménda nogiczac imuac gi nuac ségiségi wanzaŋ imi ni ninzua.

¹² Ni qerina mesolaŋanima kecha nanǵé némma keccec. Kumu néna wéségaiguc hémbénaŋa nammaŋ.

¹³ Miŋ Kewunina, Israelac Anutu hénihénia qahac, tetcgia qahac, mepési mimia wammac, hélacnec! hélacnec!

Kiwi 2

42

(Legic 42–72)

Anutuac ewa siḡsiḡ wamma kekec.

¹ (Legic galeḡawac; Korawac qelihéra ionac legic zéra niḡtegic qḡḡtegyaguc.) Anutu, dia yaḡ déméḡa qanḡararaḡ qeyu hakhak géma doku téfara niḡac hocanzac éséc nec nuac kekec uḡananéḡ guac ewa ewa waḡanzac.

² Nuac kekec uḡananéḡ Anutu kekec miḡinawac déméḡa kérékérasia wanzac. Ni némac naléiguc kemma Anutu wésiaiguc wininimaḡ.

³ Ic embac eneḡ kaiwe herec nuac ac zénémma guac Anutu imi dimia zéma zézé qesi waḡ néḡgic nuac kic masinéḡ siḡi kaiwe nenena éséc waḡanzac.

⁴ Ni bec nec nalé téréyawac tacniniḡ kecaḡgic iniguc momac nec keḡha wamma zézé ségiségi wamma mepé qepési legic héima onagicma kemma Anutuac ocmuḡ téréyaiguc onopocaḡi. Waḡu deguc haka silicna imuac niḡqelima ewa biric wamma ewa howucna qocgézuca.

⁵ Kekec uḡana, gi némac niḡac niḡméima waizalaḡ nukeczanḡ? Gi imi Anutuac niḡkumu wambésémaḡ. Ni imi iwac anḡéḡ titiac kic tanera niḡac néwéc i mepésimimaḡ.

⁶ Anutuna, kekec uḡananéḡ qerinaiguc niḡméima mayu, ni Yodan baec zéma Herimon zéma Miza baec boḡaiguc gi niḡqeli gémmaḡ.

⁷ Guac kondunḡ dokunéḡ qaru kondunḡ hiḡḡac hiḡḡaranéḡ qac héhéli amugic, guac doku ren-duḡananéḡ zéma doku temboḡa limbima hama hoturu nénzac.

⁸ Kaiweiguc Yawenéh goi héihéiya waŋ némma sinjyaiguc legicnéŋ nuac muru henéŋu, kekec-nawac Anutu zéwelec mimanŋ.

⁹ Zamanziŋna Anutu, yomuhuc zézua; Némac niŋac nuac eluŋ guzac? Némac niŋac hazéc hécnanéŋ helanzi néŋgic ewa biric wamma keŋha waŋanzua me?

¹⁰ Sounéh sicna nézac éséc nec hazéchécna eneŋ zébiri qébiri wannémma Anutuga imi dimia? zéanzu.

¹¹ Kekec uŋana, némac niŋac kucmama wamma, némac niŋac qerinaiguc sironŋ qaronŋ wamma keczaŋ? Gi imi Anutuac niŋkumu wambésémaŋ. Ni imi kileŋ kic tanecna meyac néŋanzac Anutu i mepési mimanŋ.

43

Réwéri qeriaiguc zéwelec wammiyec.

¹ Anutu ni niŋgési némma, baec yanda eega ménda héigéŋanzu ionac muru, acna imi héipuc wannémma meselima, ikoc ic, hénac ac logilogi ic ionac murunec ni metecgé némbésémaŋ.

² Gi imi Anutu nuac hoc baŋecna kecmaguc némac niŋac ni héŋacna mena hazéchécna ieneŋ helanzi néŋgic ewa biric wamma keŋha waŋanzua?

³ Guac asac mararaŋga zéma acga héra mélina hama ni qindiŋi némma nuagicma kemma guac baec boŋa téréya zéma haliga téréya imuaru nopocmac.

⁴ Imuac mia ni Anutuac zaki téréyaiguc keremma, nuac Anutu, zézé ségiségina, nuac

ewa hiawac buᅇa, guac muru harémaᅇ. Anutu, Anutuna, ni waᅇgoᅇna hésiaguc imi qema gi mepésigémaᅇ.

⁵ Kecec uᅇana, némac niᅇac kuc mama wamma némac niᅇac qerinaiguc waizalaᅇ numa keczaᅇ? Gi imi Anutuac niᅇkumu wambésémaᅇ. Ni imi néwéc kic tanecna meyac néᅇanzaᅇ Anutu i mepési mimaᅇ.

44

Baec yandagina imi aᅇgéᅇa timac niᅇ zéwelecgiᅇ.

¹ (Legic galeᅇawac; Korawac qelihéra ionac legic, niᅇgic hiᅇgac hiᅇgara.) Anutu geᅇ becneᅇ yanda hécnina ionac naléiguc haka silic wannec imuac suruc imi nénézégic gezacninanéᅇ niᅇiᅇ.

² Gi imi baera baera hiᅇᅇisai wamma kecgiᅇ imi méraganéᅇ nesi énécmina keᅇgic, yanda hécnina imuaru ic hésa ésécneᅇ hiᅇic énécmineᅇ. Hiᅇᅇisaia hiᅇᅇisaiya tosara imi yéwéri mihiᅇᅇi énécmima, yanda hécnina imi méndéᅇ énécmigic baecgina séc kemma késagic

³ Ieneᅇ souginanéᅇ baec imi ménda késagic. Eᅇaᅇ méraginanéᅇ yaréguc ménda onogicgiᅇ, néᅇ geᅇ mia ewa hia niᅇénécmima hénia imuac niᅇac guac méraga zéma huaga zéma kic tanecgawac asac mararaᅇanéᅇ imuhuc waᅇ énécmineᅇ.

⁴ Anutu imi nuac ic kewuna, imuac Yakoboac niᅇac wamma yaréiguc onogicdacmu zéma zétecgéneᅇ.

⁵ Nini guac muru héima namma hazéchécnina helanzi énécmima nunuwiŋ zé yacgic séc guac qacganéŋ tidacgé énécmianziŋ.

⁶ Ni imi tewinawac ménda héima nammaŋ. Sou acguc hia ménda metecgé némmac.

⁷ Gi sac hazéchécna ionac murunec aŋgéhŋnina tinénécmima mézétiti waŋ nénécmianzu imi onac gamu qeŋe mihicŋi énécmianzaŋ.

⁸ Nini kaiwe herec Anutuac niŋac zézé ségiségi wanziŋ. Nini Anutuac qara hémbénaŋa ewa hia ac wammiwiŋ.

⁹ Kileŋdac deguc imi geŋ mia héŋacnina mema gamuiguc memama waŋ nénécmima téŋgiŋ ic hécnina iniguc momacnec ménda keŋha waŋaŋzaŋ.

¹⁰ Geŋ imuhuc wanna nini hazéchécnina wéséŋinaiguc liliŋgéma néŋgac énécmiŋi, hazéc waŋ nénécmianzu imi eneŋ eŋaŋ siŋginawac nunuma iwawainina nonagicdaczu.

¹¹ Geŋ mia nini rama qeŋeyawac buŋa ésécnec nonopocna, baera baera héndéŋ qéndéŋ rouc wamma kecziŋ.

¹² Geŋ ic embachécga boŋteŋic hai énécmiŋa meŋic, néŋ imuac boŋa méŋ ménda géŋgic mezaŋ.

¹³ Geŋ imi lelec lelec tacyachéra ionac méraginaiguc nonopocna gamu mema kecni lelecgéma nanzu imi eneŋ zédesi waŋ nénécmiŋa isocfagociguc nonopocanzu.

¹⁴ Geŋ baera baera ionac sugginaiguc gamu mamasuŋac nonopocna kuaginaiguc eŋaŋziŋ. Waŋu sugginaiguc oruc héinénc mimiawac buŋa imuac sésécyá wamma kecziŋ.

15-16 Séwi eneṅ wamma ac waṅ némma zébiru qébiru waṅ néngu ionac niṅac zéma hazéchécna tasé melené némbiṅ zé wanṅu imi onac niṅac, isocfagocnanéṅ kaiwe herec wésénaiguc henéṅu gamunanéṅ musuna hoturu nénguac.

17 Haka silic imuhucya moczoṅ hicṅi nénécmiyec, néṅ guac eluṅ ménda nunuyunec guac sisipac ac imi ménda logianziṅ.

18 Ewa qerininanéṅ héṅacga ménda mema liliṅgéyec. Waṅu keṅkeṅ haha ninaiguc imi guac héná imi ménda waiyiṅ.

19 Geṅ imi haséṅ kazuac baec kisiaiguc hézézá nénécmima humucac tunumaṅnéṅ hoturu nénécmizaṅ.

20 Nini Anutuac qara eluṅ nunuyeciguc me méranina ic enia ionac anutu hécgina ionac muru sulu méraṅ waṅiṅiguc imi

21 Anutu inéṅ ewa qerininaiṅuc niniṅ saṅa hezac imi nindaczac, imuac niṅac hénia imi hía menzamma mihicṅiwacnec.

22 Nini kaiwe herec guac niṅac humuciguc nonopocṅic kecanziṅ. Waṅu rama qehumumi-awac buṅa ésécnec waṅanziṅ.

23 Miṅ Kewu gi yacna, némac niṅac gau hekeczanṅ? Yacma naṅna. Nini hémbénaṅa héṅacnina ménda mewésémaṅ.

24 Némac niṅac kic tanecga musaṅgé nénécmima zérabéranina zéma helanzi nénécmimia imuac eluṅ guyu keczanṅ?

25 Kekec uṅanina imi baec gizoniṅiguc mama héima hezac. Séwinina imi baeciguc mékétama hezac.

²⁶ Gi yacma méra nénécmiwésémaᅇ. Guac goi héihéigawac niᅇac wamma nini boᅇ hérénina menénéc mina.

45

Ic kewuac zammaréᅇ legic.

¹ (Legic galeᅇawac; Korawac qeli méᅇnénᅇ legic zéra niᅇu hiᅇgac hiᅇgara yomi oyec. Sosannim waᅇgoᅇ hésiaguc. Ic kewuac kikiya mema siᅇ nimmima legic yomi héigic.) Ewa qerina igucnec ac hiabianéᅇ kuaya qema mayu ic kewuac zéareᅇgéyiac hezac imuac zémaᅇ. Ezelaᅇna imi kiwi oo ic qacguc méᅇac kirifi ésécnec wanzac.

² Ic kewu gi imi baec ic ionac naᅇhécgina moczoᅇ onogicma hiabia soroc wanzaᅇ. Waᅇu ewa hia acnéᅇ kuaga igucnec qocgéma maanzaᅇ. Imuac Anutunéᅇ nalé séc gi mériaᅇ mihicᅇi géᅇanzaᅇ.

³ Kuc miᅇina gi, souga zikina hénaga kembaᅇaiguc hiᅇgaru, ic kewuac asac mararaᅇ zéma qac buᅇa séwi usu ésécnec héina.

⁴ Ic kewu gi, ac héla zéma gum bénzénzén zéma haka solaᅇawac wamma edamugaguc becotic qahaiguc tacma kemma yaréiguc onogicbésémaᅇ. Guac méra héiganéᅇ gi haka welic welicgia kugémmac.

⁵ Ic kewu, guac zakonᅇanéᅇ zéra qizilic, guac hazéchécga ionac wéiwécgina nézéngéma keremmac. Ic embac momac yanda guac wéségaiguc simiᅇ héigémmu.

6 Anutu guac tatacga edamuyaguc imi hémbénaŋa, baec héngalen wawaŋawac ic kewu qarucganéhéna ac dindiŋanec meselimac.

7 Gi imi haka solaŋawac siŋa nimma haka biriawac mézégá tianzac. Imuac Anutu, ic kewu guac Anutunéhé zézé ségiségiac halécnéhé météré gémma guac qocgégemma meyac géŋu alahécca onogiczaŋ.

8 Guac séwi usuga imi moczoŋ hémbénaŋa guac hiabia, ziniŋ kizubera saŋkara imuac héméŋa héimimia waŋu elefante yaŋac zuŋanéhé memeya guac ama kewuya igucnec gita kulele qacma mehiaru géŋanzac.

9 Guac iniŋhécca eeginaguc ionac sugginaiguc imi baera baera ic kewu ionac bérac héccginanéhé keczu. Guac iniŋga qéziaŋéhé Ofiri baecac golinéhé mezeric amuma guac méra héigaiguc nanzac.

10 Béracna, gezac qema niŋna, gi geŋga ic embachécca zéma maŋgocgawac ama areŋa yanda imuac eluŋ gumac.

11 Imuhuc wanna ic kewunéhé guac tanec héŋ sorocya imuac ewa siŋsiŋ waŋgémmac. Inéhé mia guac miŋga wanzac imuac sicgé miwésémaŋ.

12 Ic kewu guac imi Tirowac béraranéhé* sese eeyaguc haigémmac. Waŋu imuac ic embac zuŋa masapu ginaguc imi eneŋ ewa hia waŋ énécmimac niŋac hulunŋa késama yaizézé ac waŋgémmu.

13 Guac béracganéhé zuŋa masapuyaguc keccmac.

* **45:12:** Ama areŋ yanda imuac ic embachéra.

Iwac séwi usuya imi golinéj bilongéma memeya.

¹⁴ Béracga séwi usu kiwiyaguc imi wagiru guac muru hamac. Alahéra embac serañ a imi eneñ momacnec onagiru hamu.

¹⁵ Wañu onagiru ségiségi wamma ewa hia nimma ama kewuyaiguc keremmu.

¹⁶ Guac nanhécga ieneñ guac yandahécga mératécgina mema nanjic geñ imi baera baera imuac baec galeñ buña onopocbésémañ.

¹⁷ Ni wañ énécmiwa ic kewu guac qacga hicñisaiya hicñisaiya niñqelimu. Imuac baec séc ic embac ieneñ ic kewu gi hémbénaña mepési gémmu.

46

*Anutunéj ic embachéra zéma
ama baecginawac saiwa meénécmianzac.*

¹ (Legic galeñawac; Korawac qelihéra ionac legic, Alamot legic imuac ewaiguc héihéiya.) Anutu imi sañgi sañginina zéma kucnina. Méra nénéñnina soroc yéwéri qeriaiguc ha nénécmimia.

² Imuac baecnéj melenju baec boñanéj qeken qeha wamma kondunjuguc hingacmaciguc me

³ kondun dokunéj qac silacma yacma sépéc sépéra lonju baec boñanéj sicsuc wamma hir-imaguc imi ni kileñ bac yandi yandi ménda wammañ. (Ohec)

⁴ Imuac doku téfara imi téma séra sasala wamma eñeña miñina Anutuac ama areña yanda, ocmuñ téréya imi ségiségi mihicñi mianzu.

⁵ Anutunéh ama areña yanda imuac suraiguc keru ama areña yanda imi seligima ménda hir-
imac. Wañu ama gianimac imuaru Anutunéh
méra mimac.

⁶ Baera baera qewelon qegic héngalen ama
areña yanda imuac miñina eneñ zénéngina hi-
rizac. Wañu inéñ ac zéyu baecnéh pépélíma
mazac.*

⁷ Kurumenac téngin ic tausenja tausenja imuac
miñina Yawenéh niniguc momacnec keczac.
Yakoboac Anutu iminéh neñañ hoc bañec eneña
wanzac. (Ohec)

⁸ Hama Yaweac wawañ meme imi hémmu. Inéñ
baec melenju kérasizac.

⁹ Wañu inéñ baec tetcgia séc yaré metecgéma
tewigina kuma luacgina hézéngéma becosicac
karisi imi gericnéñ odarec.

¹⁰ Zéyecnéñ gi imi bénzéh kecma ni Anutu
wanzua imi héñ tegicbésémañ. Ni baera baera
zéma baec séc ic embac ionac sugginaiguc meyac
néneña wammac.

¹¹ Ic ténginja tausenja tausenja ionac Yawenéh
niniguc keczac. Yakoboac Anutu imi neñañ hoc
bañec eneña wañanzac. (Ohec)

47

Anutunéh galeñgé énécmianzac.

¹ (Legic galeñawac; Korawac qelihéra ionac
legic zéra.) Ic embac momac yanda ini méragina
qema ewa ségiségiyaguc qacma Anutu mepésimu.

* **46:6:** Baec ic eneñ bacgina yandizac.

² Eņeņa miņina Yawenéh kuc buņa eeyaguc kecma baec séc ic embac ionac ic kewu waņ énécmima keczac.

³ Yawenéh baec séc ic embac momac yanda imi nonac muru onopocma, baera baera ic embac imi welen ģenénécmimu niņac hénanina duandiaiguc onoporec.

⁴ Neņaņ niņac wamma mératécac baec imi ģésima aņģé tiyec. Imi mia siņ niņmianzac Yakobo iwac zézé séģisėģiyawac buņa wanzac. (Ohec)

⁵ Anutu séģisėģi legic héimini eņanzac. Tomuņ hihini ģacma eņanzac.*

⁶ Mepésimigic, Anutu mepésimigic, mepésimigic, ic kewunina mepésimigic.

⁷ Hénia imi yomuhuc; Anutunéh baec ic embac momac yanda neņaņ ic kewu keczac. Legic zéra niņteģic ģiņteģicyaguc mepésimimu.

⁸ Anutunéh baera baera inicgaleņ wamma ic kewu tatac téréyaiguc taczac.

⁹ Saiwa baec séc hezac imi moczoņ Yaweac buņa. Inéh eņeņa miņina wanzac. Imuac mia baera baera imuac baec galeņhéra, Abarahamac Anutu iwac ic embachéra wamma tocģogic.

48

Anutuac baec boņa Zion.

* **47:5:** Dimuaru eņec zéma emiņiģic ac zéra haréwéc waņec; 1) Sésépac acwac katapa huama Zioniguc eņģic imuac niņģeli mimia (2Sa 6:1-19). 2) Anutunéh mama yarėģuc Israel méra énécmima muņģuc kurumeņu eņec. 3) Yesu mama aiya metecģéma kurumeņiguc eņec.

¹ (Korawac qelihéra ionac legic zéma legic zéra.) Yawe imi kunej yanda, Anutuninawac ama areña yanda demin seliaguc, baec boña téréya imuaru i kunej yanda mepési mimia wammac.

² Zion baec boña, ic kewu yandawac ama areña yanda, baec wanñoña Not iguc nanzac imi nanaña eñeña zéma hén sorocya. Wanju baec séc ic embac ienej imuac zézé ségiségi wanzu.

³ Ic kewuac ama areña yanda demin seliaguc imuac qeria séc Anutunénj keczac. Kecma eñeyaoc imi añgénj tinénéc mimiawac neuj kiropo wanzac imi zéauzac.

⁴ Ninzu, imuaru ic kewu enej azoroma momacnec ototoj qema kenjic.

⁵ Ienej ama areña yanda imi hémma aurima bac yanidi yandi wamma néngacgic.

⁶ Wanju zénénj hirihirinénj énépésiyu embacnéj azi kiyu merac mihicñianzac ésécnec geriwanénj kunej yanda onoyec.

⁷ Gi imi luhuc Is igucnec hahayanénj Tarasisiac zéic imi moczoj qéséñdacnec.

⁸ Gezac ninanénj niñij ésécnec, téngij ic tauseña tauseña miñina Yawe iwac ama areña yanda demin seliayaguc, neñañ Anutuac ama areña yanda demin seliayaguc imuaru kicninanénj hénij. Anutunénj ama areña yanda imi hémbéñaña meselimimac. (Ohec)

⁹ Anutu, nini guac ocmuj téréya imuac suraiguc guac goi héihéigawac niñij.

¹⁰ Anutu guac qacga ésécnec mepé qepésiga imi acguc baec tetecgia kereñdaczac. Wanju

guac méra héigaiguc imi haka solanənéj sécgéma hezac.

¹¹ Guac zégésigési niᅇac Zion baec bojanənéj ségiségi wanzac. Yuda baecac ama arenᅇa kunəᅇ kunəᅇ séc* imi enəᅇ ségiségi wammu.

¹² Ini imi Zion baec boᅇa imi baec héna tima kerenᅇdacma lelegéma kemma awiawi ama horua imuac zaᅇgégina olommu.

¹³ Deminᅇ seli imuac tanera hényacgéma ic kewuac ama imi moczoᅇ héndacma énézégic bianᅇ hicᅇisaia hicᅇisaia hema kecmac imi suruc imi acguc hema kecmac.

¹⁴ Anutu imi hémbənanᅇa nənᅇaᅇ Anutu kecmac. Qindiᅇi nénécmimacnec keru nalé tetecgia hamac.

49

Baecac iwawaiiguc héima nanəᅇa imi ewa soho haka.

¹ (Legic galeᅇawac; Korawac qelihéra ionac legic zéra.) Ic embac momac yanda ini gezac qema niᅇgic. Gezacgina nuac muru haima niᅇgic.

² Ic enəᅇa me mamaya, ic zuᅇa masapuyaguc me ic maqəqəya ini moczoᅇ niᅇgic.

³ Kuananənéj niᅇteᅇgic qinᅇteᅇgic ac zéma ewananənéj hénia héiqelima nimmanᅇ.

⁴ Ni qəqaiᅇ ac imuac gezacna haima gita kulele qema legiciguc haima nuac qelumbec ac imi measarimanᅇ.

⁵⁻⁶ Ic tosara imi iwawai kindindiᅇ he énécmimia zéma saməᅇ niᅇpiyaguc imuac héima namma

* **48:11:** Hebiraiο aciguc; bérachéra.

séwi eñeñ wañanzu, hazéchécna imuhucya ionac haka qarññ qarññianéñ méndac némma lelecgé némmac nalé imuaru ni némac niñ bac yandi yandi wammañ?

⁷ Ic méñnéñ méñ dac munaya méñac kekecyá boñ héré wañ mimacac séc qahac. Wañu iwac niñ wamma Anutuac muru mulu memeac soukiwa méñ haimacac séc qahac.

⁸ Hénia imi yomuhuc; Kecec uñawac mulu meme imi eeyaguc wanzac. Soukiwanéñ hémbénaña boñ mewññac séc qahac.

⁹ Houhouya ménda mihicñi mima hémbénaña kecmacac niñ méra mimiawac séc qahac.

¹⁰ Méñnéñ méñ hémma hénia yomi niñtegicmac. Niñtegic qññtegic ic imi humumu, wañu ic qe-laña zéma ic zampaliliña imi momacnec humuqai wandacmu. Humugic iwawai saméñ bipiyaguc he énécmimia imi ic méñnéñ késaanzu.

¹¹ Wañu qeriginanéñ niñgic amagina imi hémbénaña heyu baec tacyac wañanzu imi hicñisaiya hicñisaiya hema emma kecmac tanec wañu baec imi qac waségina haimima qacanzu.

¹² Baec ic imi eeginagucnéñ hémbénaña ménda kecanzu. Yañqesi ésécnec humuanzu.

¹³ Haka silicgina imi ionac niniñ sicsaocya zéauanzac, néñ qelihécgina hahaya ieneñ ionac ackuazéc imuac mepésimu. (Ohec)

¹⁴ Rama ésécnec ieneñ humucac buña zéénécmimia. Humucnéñ ionac galengina wammac. Ama gianñyu ic solaña ionac méra bacginaiguc kecmu. Wañu ionac haihaka héñsoroc sorocya imi humuc ac buña wandaru

ama dunġina imuhucyanec qahac wandacmac.
(Ohec)

¹⁵ Néh Anutunéh ni népésimac. Imuac nuac kekec uġana imi humuc igucnec boñhéré menémmac. (Ohec)

¹⁶ Ic méñnéñ iwawai saméh bipiyaguc hemiyu amaya imi yandima eeyaguc wañu gi kileñ bac yandi yandi ménda wammiwésémañ.

¹⁷ Ic imi humumac nalé imuaru iwawai mén ménda mema kemmac. Qac buñaya acguc ménda méndacmima kemmac.

¹⁸ Inéh kekec uñayaguc kecmanc mepési amuma mezeric amuyu ic embac eneñ iwac niñġic emmac, néñ

¹⁹ yandahécgina ionac muru liliñgéma kemma toroqe énécmimac. Wañu hémbénaña kaiwe asaha hémmacac séc qahac wammac.

²⁰ Eñeña kecma kekecac hénia ménda niñtegicanzu imi eneñ haséñ yañ ésécnec humumu.

50

Mulu ai héla añgé timacac séha.

¹ (Asafeac legic zéra.) Anutu, Yawenéñ Is igucnec Wes igucgeñ baec séc ic embac énézéma unuruyec.

² Zion baec boña héñsoroc sorocya imuarunec Anutunéh asaha qetagaliyu kenzac.

³ Anutunina imi hama hétéñ qahac ménda kecanczac. Iwac wésiaiguc imi qécgé énécmimiawac geric bélañanéñ nañu wiliñ wiliñ luhucnéñ lelecgémima humumia qeanczac.✧

✧ 50:3: Mmh 19:16,18

⁴ Anutunéj ic embachéra zégési énécmimaŋ zé ou kurumeŋiguc zéma baeciguc zéau énécmima yomuhuc zéyec;

⁵ Nuac météré ic hécna mulu meme aiiguc niguc sisipac ac megic imi nuac wésénaiguc un-uruna hadacmu.

⁶ Anutu imi zégésigési ai miŋina wanzac. Imuac niŋac kurumeŋnéj iwac solaŋa measarimac. (Ohec)

⁷ Ic embachécna gezac qema niŋgic neŋ énézémaŋ. Israel, neŋ héipuc ac waŋ énécmimaŋ. Ni imi Anutu, eŋaŋ Anutu keczua.

⁸ Hofac ooginanéj nalé séc wésénaiguc hezac-nec imuac mia ni zaki téréyawac iwawai niŋac ac ménda waŋ énécmimaŋ.

⁹ Ni imi amaginaiguc burumakao iwa me deminŋina qeriaiguc noniŋ iwa imi ménda onag-icmaŋ.

¹⁰ Hénia imi yomuhuc; Haséjiguc wiri yaŋ zéma zéléŋ boŋa boŋaiguc burumakao hezac imi moczoŋ nena.

¹¹ Baec boŋaiguc nei hénia hénia imi moczoŋ neŋ kampiliti nindacba hezu. Baec kisiaiguc keŋha waŋanŋu imi acguc moczoŋ nuac buŋa.

¹² Waŋu baec kurumeŋ zéma iwawai imuaru sécgéma hezac imi moczoŋ nena buŋa, yaka niŋ waŋ némbacnec qesi énécmiwinec.

¹³ Niŋgic, ni burumakao busia nema noniŋ sawa neanzua tanec wanzac me?

¹⁴ Ewa hia acginanéj hofac oo ésécnec Anutu haimima eŋeŋa miŋina iwac muru zézé seli acgina megic imi wamma mema meleŋ midacgic.

15 Wañu zéra béra naléiguc nurugic metecgé énécmiwa qac buñana meyac némmu.

16 Ic biria ionac imi Anutunéñ yomuhuc zézac; Gi dimuhuc nuac héna ac zéau énécmima nuac sisipac ac imi guac kuaga taségaiguc opocna eñanzac?

17 Geñ imi ac pakeñnawac mézéga tiyu acna andégaiguc gilina mazac?

18 Kowu nene ic inicma toroqe énécmima kaisero ic iniguc ala wañamuma

19 kuaga haka biriawac buña qemima ezelañga zéma ac ikocga dérécgéma zéanzañ.

20 Tacma dac munahécga hazéc ac wañ énécmima, neñgocgawac naña zébiri mianzañ.

21 Gi haka imuhucya wañanzañ, néñ ni acna qaiyu kecba, gi imi nuac niñna gi ésécnec wañec. Wañu neñ gi ac wañgémma késpedesga guac kicgaiguc qererema areñgéwa hémbésémañ.

22 Anutuac eluñ unuyu kecanzu ini deguc haka yomuac qeriginanéñ niñgic, imuhuc ménda wammuiguc imi neñ ini meric qeric wañ énécmiwa méñnéñ méñ metecgé énécmimacac séc qahac wammac.

23 Ewa hia acnéñ hofac onénzu imi eneñ mia nuac qac buñana meyac néñanzu. Wañu haka silic dindinaneñ wamma meanzu imi onac mia neñ Anutuac añgén titi énézéwa hémmu.

51

Ac qeqe hakayawac tasia waimac niñac zéwelerec.

¹ (Legic galeṇawac; Dawidiac legic, inéṅ Batsebaguc heyicguc Anutuac tilinṅ tilinṅ ic Natannéṅ hayec nalé imuaru[☆] legic zéṛa yomi oyec.) O Anutu, goi héihéigawac séhaiguc ewa hiawac waṅnéna. Ewa biricga zékéṅanéṅ acqeṅe hakana auna qahac waṅu.

² Hakana qariniṅ qariniṅgia imi moczoṅnec zuacnéndacna, késpedesicna solananeṅ zuacnéna.

³ Nuac késpedesicna imi nalé séc wésenaiguc heyu ni ac qeṅe hakana niṅtegicanzua, imuac mia imuhuc zézua.

⁴ Ni guac, guacnec sac, késpedesic wamma, guac kicgaiguc haka biria waṅi. Imuac niṅac acga zéna nimba solanṅa wanzac, zégésina nimba dindiṅa wanzac.

⁵ Héna! Ni hakana qariniṅ qariniṅgiaguc hicniyi. Neṅgocnawac héri qeriiguc keri nalé imuaru acguc késpedesicna qeriaiguc keri.

⁶ Ewa qerinaiguc ac héla hemac niṅac ewa ewa waṅanzaṅ. Qerinaiguc geṅgaoc niṅtegic qinṅtegic ku némma mihicni nénzaṅ.

⁷ Ic hésa haréṅanéṅ zuacnéna, ni lalac lalac wammaṅ. Zuacnéna ni komboc sanṅeṅa lalac lalac imi ogicma lalac qeṅe wammaṅ.

⁸ Zéhiaru néna nimma zézé ségiségi wammaṅ. Sicna hézéngeṅec imi^{*} qelima ségiségi wammac.

⁹ Késpedesicnawac musuqeṅe imi waima késpedesicna imi moczoṅ auna.

¹⁰ Anutu nuac qerinaiguc ewa lalac lalac mihicni némma qeri uṅana seligima nanaṅa

[☆] **51:1:** 2Sa 11:2-6 ^{*} **51:8:** Késpedesicac niṅac niṅu ewa howuc waṅu geriwa imi sicya zéṅgéyec tanec waṅec.

imuhucyawac meqeli némbésémaŋ.

¹¹ Guac wéséga igucnec ménda nesinéna. Uŋaga téréya ménda nuagicna.

¹² Guac aŋgérj titiac zézé ségiségi imi meqeli néna. Wésé polañac qeri uŋana qenaŋgé néna.

¹³ Ni ac qeŋe ic ionac guac héna ku énécmiwa, késpedesic ic ieneŋ guac liliŋgéma hamu.

¹⁴ Anutu, aŋgérj titiac Anutu, sac naec énécmiawac késpedesicna igucnec kératecnec metecgé néna. Ezelaŋnanéŋ hakaga solañawac qacma mepésigemmaŋ.

¹⁵ Miŋ Kewu kuana meefina aŋgéma legicga héima zéau énécmimaŋ.

¹⁶ Gi imi hofac oo niŋac ségiségi ménda waŋanzaŋ. Imuhuc wambaŋnec bec hofac ogémbinec. Gi imi hofac oo imuac ewa hia ménda niŋanzaŋ.

¹⁷ Hofac oo Anutunéŋ niŋkumuanzac imi ewa biric nimma kekec. Anutu gi imi qerinéŋ ewa biric wamma késpedesic niŋac zésiac wawaŋa imi mematiti ménda waŋanzaŋ.

¹⁸ Guac hiagawac Zion mehiaruma Yerusalemac demija imi meyacgéna.

¹⁹ Nalé imuaru imi gi mulu solaŋa zéma hofac oo solaŋa zéma hofac oo howiawac ségiségi wanna ieneŋ burumakao iwa hofac ogemma.

52

Ikoc ic zégési énécmiawac ara.

¹ (Dawidiac Héŋgésigésiac legic zéra, Edom ic Doeknéŋ ic kewu Sauloac amaiguc hama Dawidinéŋ Ahimelekac amaiguc hayec zéma ézéyec nalé

imuaru oyec.) Kaižiliweŋ ic gi, dimuhuc haka biria niŋareŋgéma imuac zézé ségiségi wanŋaŋ? Anutuac goi héihéianéŋ hémbénaŋa heanzac.

² Ezelaŋganéŋ haka biria téŋgéŋ zéareŋgéma sou zéra ésécnec ikoc wanŋaŋaŋ.

³ Gi imi haka hiabia imuac niŋna mayu haka biriawac niŋna eŋu ac solaŋa waima ac ikorawac siŋa niŋaŋaŋ. (Ohec)

⁴ Ezelaŋ ikora miŋina gi imi ac qécgégé énécmimia imuhucyawac siŋa niŋaŋaŋ.

⁵ Imuac Anutunéŋ gi hémbénaŋa mebiru gémma gépésima guac ama igucnec héréma baec tacyac wanŋaŋaŋ imuacnec hérégéŋu gété zaligaguc éréwésémaŋ. (Ohec)

⁶ Ic solaŋa eneŋ haka imi hémma bac yandi yandi wamma ic imuac zédesi wammima yomuhuc zému;

⁷ Ic imi Anutuac nuac saŋgi saŋginawac baŋec imuhuc ménda zénimma hinacyawac héima namma eŋeya haka birianéŋ meseli amuyec.

⁸ Néŋ ni imi oliwa ic téŋgiŋa Anutuac amaiguc nanzac ésécnec Anutuac goi héihéiyaiguc hémbénaŋa héima nammaŋ.

⁹ Ni imi haka silic wamma menec imuac wamma ewa hia ac gézémaŋ. Waŋu guac qacgaiguc héima nammaŋ. Qacga imi hiabia imuac niŋac météré ichécga ionac kicginaiguc imuac mambéc kecmaŋ.

53

Anutunéŋ ic solaŋawac horec.

¹ (Legic galenawac; Dawidiac legic zéra niñu hiñgac hiñgara, Mahalat legic imuac ewaiguc héihéiya.) Ic qelan imi ewa qerianén zéma Anutu ménda keczac zéanzac. Ic imuhucya enen houdacma haka ewa loloñawac wañanzu. Imuac haka hiabiawac wañanzac imi mén ménda keczac.

² Anutunén ic niñtegic qin̄tegicyaguc, Anutuac hochoc ai meanzac mén taczac me qahac imi hémmañ zé, kurumen̄ igucnec baec icac nan̄héra nen̄añ niñac kic hiyu mazac.

³ Héñu momac yanda andé andé kemma momacnec biridacgic, imuac haka hiabia wañanzac mén ménda kerec, qahac téñgén wañu horec.

⁴ Képésic wamma samén neanzu ésécnec nuac ic embachéna neénécmima Anutugina ni ménda nuruanzu imi enen̄ niniñgina qahac kecanzu me?

⁵ Onac yaré qewiñ zé aren̄géma nanzu imi onac sicgina imi Anutunén héndén énécmiyec, imuac niñac ienen̄ zénén hirihiriac iwawai mén ménda heyec imuaru zénén hirihiri yanda wañgic. Anutunén ionac héñacgina meyec imuac niñac gi gamu qeqe mihicñi énécminec.

⁶ Israelac an̄gén titi miñinanén Zion igucnec hamac. Anutunén ic embachéra hésa qatégina igucnec onagiru liliñgému nalé imuaru Yakobonén zézé ségiségi wañu, Israelnén ewa hia nimmac*

* **53:6:** Israel imi Yakoboac qara qelia Anutunén qacmimia, wañu qara imi iwac qelihéra ionac qac yanda wañzac.

54

Héipuc wammimac niḡac zéwelerec.

¹ (Legic galeḡawac; Dawidiac legic zéra niḡu hiḡac hiḡara, gita kuleleginaguc, 3ip ic eneḡ Sauloac hama ézéma, Dawidinéḡ sucninaiguc ménda saḡgima taczac? zégic nalé imuaru oyec.)✧ Yawe qacganéḡ aḡgéḡna tima kucganéḡ waḡ néna solaḡanimaḡ.*

² Anutu zéwelecna nimma kuana igucnec acna gezac qema niḡna.

³ Ic enianéḡ yacma nuwiḡ zé wanzu. Helanzi tilanzi wannénzu ieneḡ nuac kekec uḡanawac hochoc wanzu, imuac niḡac guruzua. Ieneḡ imi Anutuac ewa éréhéc ménda waḡanazu.† Ohec

⁴ Héḡgic! Anutu imi nuac héipuc icna keczac, Miḡ Kewuna imi kekec uḡana qenaḡgé némma kecanzac.

⁵ Inéḡ hazéchécna bakia biria meénécmimac. Miḡ kewu, hakaga héla iminéḡ unuhumuna.

⁶⁻⁷ Geḡ zérabéra hénia hénia igucnec metecgé néḡna hazéchécna ieneḡ bakia megic kicananéḡ iniri, imuac niḡac ni ewa siḡnawac sese haigémmaḡ. Qacga imi hiabia imuac niḡac, Yawe guac qacga qacma mepési gémmaḡ.

55

*Alayanéḡ andé qeyu imuac
ac zéraguc zéyec.*

✧ **54:1:** 1Sa 23:19 * **54:1:** Hebirairo aciguc; 3égési néḡna.

† **54:3:** Hebirairo aciguc; Anutu wéséḡinaiguc ménda opocḡic kecanzac.

¹ (Legic galenawac; gita kuleleguc héihéiya, Dawidiac legic zéra, niñu hiñgac hiñgara.) Anutu zéwelecnawac gezac gena. Guruhéhéliwa ménda sanjiwésémañ.

² Gezacga qema acna bakia melen néñna. Ni niñ yéwérima waizalan wamma zésilac mezua.

³ Imi mia hazéhcéna ionac ewa hétén zéma ic biria ionac helanzi nénéña niñac imuhuc wañanzua. Ieneñ yéwéri mihicñi némma qeri biric wamma ninñ hazérawac héwiña meanzu.

⁴ Qerinaiguc ewa qerina geriwa noyu humucnéñ hosucgé néñu zénéñna hirizac.

⁵ Bac yandi yandi zéma zénéñ hirihirinén hicñinéñu humucnéñ tericgé néñzac.

⁶ Ni yomuhuc zézua; Ni kembo nei ésécnec qeñgañna henémbacnec putitima kemma bénzénec tac hiaruwinec.

⁷ Lakec putitima kemma baec kéra kérésiaiguc kemma kecbinec. (Ohec)

⁸ Sasañgiaiguc focdac kemma murayo luhuc zéma yowaro luhucnéñ qiziziñgé néñu kecbinec.

⁹ Ni neñañ ama areña yanda neñ kiropo seliaguc imuac qeriaiguc kaiñiliweñ zéma euqeqe hicñiyu héñi. Miñ Kewuna mebiri énécmima acgina* héndéñ énécmima.

¹⁰ Ieneñ siñi kaiwe neñ kiropo seli imuac qa-haiguc keñha wañgic imuaru haka qaríñ qaríñgia zéma réwéri hicñianzac.

¹¹ Kisikiyon zéma helanzi énécmimia zéma ac ikocnéñ sombeñ yandagina imi ménda waima kenzac.

* 55:9: Hebiraio aciguc; ezelañgina.

12 Ac geriwaguc wannéjec imi hazécna qahac. Hazécnanéj imuhuc wañ némbacnec hia bisiqatéj wammiwinec. Nuac hama séwi eñej wanzu imi hazécna qahac. Hazécnanéj imuhuc wambacnec néjgacma sañgibinec.

13 Ic imi mia nuac séc. Wañu alahécna, alahécna eñomia qahac, néj nekawu qéqéhéréj wamma kecañic imi mia.

14 Niri nekawu siña nimma zéemi nimma ic embac tosara iniguc momacnec Anutuac ocmuñ téréyaiguc eñej mama wañij.

15 Haka biria humumianéj ionac sugginaiguc acguc he énécmizac, imuac niñac wañ énécmína, humucnéj élanzañnec ionac muru haénécmiyu ménda humumanec kicsuañjiguc hiñgacmu.

16 Ni imi Anutu qachéhéliwa Yawenéj añgéhna timac.

17 Siñiya zéma siñunec zéma kaiweiguc ni niñyéwécnaguc zésilacba Yawenéj qacsilacna imi niñnémmac.

18 Sasalanéj hazéc wañ néjgic, inéj yaré mi-hicñi nénéja imuacnec luae qema uñana boñhéré menéjec.

19 Becarunec kerecac keczac Anutu iminéj acna niñnémmac ohec wahec. Ewagina ménda melemma Anutu eeya ménda héimianzu imi onac tasia melenj énécmimac.

20 Ic imi ic tosara luae qema momacnec kecanzu imi zikiziki ac logima méria meyacma unuyec.

21 Kua dokuya imi namu haléc ogicma susurac wanzac, néj ewa qeriaiguc imi yaré dongéma keczac. Ac zéanzac imi moczoñ haléc ogicma

bénzérja wanzac, néj imuac héla imi sou bec meyacma nanaña ésécneç wanzac.

²² Guac yéwécga Yaweac muru hetecgé haina, inéj ic solañanéj hémbénaña keñqe haqe ménda wammac niñac késaselimac.

²³ Anutu zéna, ienej humucac baec séséjiguc hiñgacmu. Sac naec énécmima ikoc wañ énécmianzu imi eneñ kekec nalégina bakia ménda kecma humudacmu, néj ni imi guac muru niñkinzérja haima kecmañ.

56

Qenesi mimia imuac qeriaiguc Anutuac niñkumuma kekec.

¹ (Legic galeñawac; Yonawac legic Kembo nei lakecaru hétéj qahac tatara imuac ewaiguc, Dawidiac legic zéra Miktam taneraiguc, Fileset ic eneñ Gat baeciguc i késagic nalé imuaru oyec.) Anutu, ewa biric wañ néna. Ic imi qéccgé némmañ zéma kaiwe herec numa helanzi nézác.

² Hazéc hécnanéj kaiwe herec qéccgé némbiñ zé wanzu. Wañu séwi eñeñ wamma nuanzu ionac zañgégina imi sasala imuac niñac.

³ Bac yandi yandi wammañ nalé imuaru guac muru héima nammañ.

⁴ Ni Anutuac muru héima namma ackuazécya mepési mimañ. Ni Anutuac muru héima nanzua imuac bac yandi yandi ménda wammañ. Baec icnéj némac haka hia wañ némmu?

⁵ Ieneñ kaiwe herec acna megic qarini qaringia wañu nuac niñgic niniñgina areñareñgia imi moczoñ biria wañanzac.

⁶ Ieneḡ qeriiguc ésé ésé waḡ énécmiyu euqeqe waḡanḡu. Nuac kekecna mebirwiḡ zéma eḡaoc tocgó amuma saḡgima héná titinawac awima kecḡu.

⁷ Ieneḡ haka qariḡ qariḡgia wamma dimuhuc tasiawac hia qiziziḡgéma kemmu me? Anutu qeri biric wamma ic embac imi memaénécmína.

⁸ Néḡgacma lelecgéma keḡha wamba gi yéwécna imi oloḡniḡnec. Nuac kic masi imi guac kiruḡiguc haina hiḡgaru. Haka imi guac kiwiiguc ooyawac hezac imuac oloḡnimbésémaḡ.

⁹ Ni gi gurumaḡ nalé imuaru hazéchécna ieneḡ héréamuma kemmu. Anutunéḡ nuac kecḡac imi ni niḡzua.

¹⁰ Ni Anutuac muru héima namma ackuazéc imi mepésima Yaweguc héima namma ackuazécya mepésimaḡ.

¹¹ Anutuac muru niḡkinzéḡna haizua. Imuac ni bac yandi yandi ménda wammaḡ. Baec icnéḡ némac haka hia waḡ némmu?

¹² Anutu ni ac zéseliyiac hezac. Ac imi meselima ni ewa hiawac sese haigémmaḡ.

¹³ Geḡ nuac kekec uḡana humuc igucnec metecgé nénnec imuac mia imuhuc zézua. Ni Anutu wéségaiguc kekec asahaiguc keḡha wammaḡ niḡac geḡgaoc hénana galeḡgé néna tisuqisura ménda waḡi, imi gi qahac waḡu méré?

57

*Qenesi mimia imuac qeriaiguc
Anutu mepésimiyec.*

¹ (Legic galenawac; Ménda mebirí nénécmína, Dawidiac legic zéra Miktam taneraiguc, Saulo inéñ qemañ zéyu néngacma kemma bañeciguc sañgiyec nalé imuaru oyec.) Ewa biric wañ néña, Anutuna, kekec uñananéñ néngacma guac muru sañgima hezac imuac niñac, ewa biric wañ néña. Zéra béranéñ nogicma kemmac nalé imuac suraiguc séc ni néngacma qeñgañgawac amiaiguc hama kecmañ.

² Ni eñeña miñina Anutu, nuac niñ wamma iwawai moczoñ meseligianzac iwac mia qachéhélizua.

³ Inéñ kurumeñ igucnec méramma ni qécgé némbiñ zé wañzu ionac murunec metecgé némmac. (Ohec) Anutunéñ iwac goi héihéi zéma haka héla imi wañ néñu hiçñinémmac.

⁴ Ni laion yañ hémbaoc wamma qécgé énécmianzu ionac sugginaiguc kecanzua. Imi mia baec ic mia,* néñ zécgina imi luac zéma zakon zéra ésécnec, wañu ezelañgina imi sou zéraguc ésécnec.

⁵ Anutu, meyac génni ou kurumeñiguc kecbésémañ. Guac edamuganéñ baec séc ic embac ionac qacginaiguc ou meenmimia wammac.

⁶ Ieneñ nuac keñkeñ hahanaiguc ufiç haigic hezac. Imuac qerinanéñ† memamimiawac hezac. Wañu ieneñ wésénaiguc baec séséñ éséma mi-hiçñigic, néñ eñaoc imuaru hiñgacgic unuyec. (Ohec)

* **57:4:** Hebiraió aciguc; icac nañhéra † **57:6:** Kekec uñana.

⁷ Qeri uḡana imi béḡ qema hezac. O Anutu, qeri uḡananéḡ kenḡe haḡeya qahac. Ni mepési gémma legic héigémmanḡ.

⁸ Neḡ gīaḡgīaḡa imi mindiwa yacmac. Nuac qeri uḡana gi yacna,‡ gita kulelena iri yaric.

⁹ Ic embac momac yanda ionac sucginaiguc ewa hia ac gézémanḡ. Baera baera ionac sucginaiguc legic héigémmanḡ.

¹⁰ Guac goi héihéiganéḡ imi kurumenḡiguc sécgéma heyu, guac haka héla iminéḡ ou hosusuiguc sécgéma hezac.

¹¹ Anutu gi meyac géḡḡeḡa wamma ou kurumenḡiguc kecbésémanḡ. Guac edamuganéḡ baera baera ionac qacginaiguc hemac.

58

Hazéchéra bakia melen énécmimac niḡac zéwelerec.

¹ (Legic galeḡawac; legic ‘Ménda mebirinécmīna’ imuac ewaiguc, Dawidiac legic zéra Miktam taneraiguc.) Icac naḡhéra* ini, ini héna ac solanec zéanzu? Ini hénaoriḡ hécgina kenḡésa hakésaya qahac zégési énécmianzu?

² Qahacgucnec, ini qeriginaiguc haka biria wamma baeciguc eḡaḡ méraginawac kaiziliweḡ imuac yéwéria imi sasala korohemma énécmianzu.

‡ **57:8:** Hebiraio aciguc; uḡanina imi Anutu arunec hahaya imuac niḡac uḡana ménda oma edamuna ogic hezac. * **58:1:** Me ic kewu kucḡinaguc.

³ Ic zipilin̄ zapalaŋa imi neŋgoc hériiguc kecmanec kemma rouc waŋgicac hicŋima imuarunec bec qiziziŋgéma kemma ikoc ac zéma kecanzu.

⁴ Ionac sacmasi biria imi mokoleŋac sac masi biria ésécnec. Waŋu ieneŋ gezac héŋ qaté mokoleŋ gezacgina hézicgé énécmimia ésécnec waŋu

⁵ zina icnéŋ ac waŋu ménda niŋanzac. Gété manirawac kuhanéŋ haréŋa waŋanzac.

⁶ Anutu ionac kuaginaiguc zécgina imi kuna. Laion sac qeli zérawac eriŋa imi kuna mayu.

⁷ Waiénécmina ieneŋ doku téfara focfoc keŋanzac ésécnec keŋ qahac wammu. Zakoŋa muigic zéŋgéanzac ésécnec zéŋgédacmu.

⁸ Waŋénécmina, gulucnéŋ keŋkecma loloma humuanzu ésécnec wammu. Waŋu kokocnéŋ naléya heyunec hicŋima asac mararaŋ ménda hémmanc humuanzu ésécnec wammu.

⁹ Ic hésa waiyaguc imuac geric bélaŋanéŋ kuzi zeyu geriwaguc ménda waŋunec nene qelikin̄ zéma geric bélaŋaguc momacnec luhuc neŋgocyanéŋ mihilaŋgéyu éléŋnec keŋanzac ésécnec auénécmimac.

¹⁰ Ic solaŋa ieneŋ ic biria eneŋ bakia megic inicma ségiségi wammu. Ionac saciguc hénagina zuacmu.

¹¹ Nalé imuaru ic embac ieneŋ yomuhuc zému; Hélacnec ic solaŋa imi tasia hiabia ku énécmianzac. Hélacnec baeciguc Anutunéŋ zégési nénécmianzac.

59

Hazéchéra méragina igucnec metecgé mimac

niṅ zéwelerec.

¹ (Legic galenawac; Dawidiac ‘Ménda mebirí nénna.’ Miktam tanera, Saulonéṅ Dawidi qehumamaṅ zé amayawac awima tacmu niṅ énézéyec nalé imuaru oyec.) Anutuna hazéchécna ionac murunec ni metecgé némma, yacma nuwiṅ zé wanzu ionac muruenc ni ou meyac néṅna.

² Haka biria waṅaṅzu ionac murunec metecgé néṅna. Siṅa nimma sac naec énécmianzu ionac murunec kekecna aṅgéh tina.

³ Ieneṅ nuac kekecna mebiríwiṅ zé héima tacma mambécanzu. Ic kawali eneṅ tocgéma ni nuwiṅ zé wanzu. Yawe, imi mia ac qeṅe hakana me képésicna niṅac qahac.

⁴ Hakana qarinqarinqia qahac, néṅ ieneṅ kucnec hama eṅaoc zéréṅ qéréṅ wandaczu. Gi kic qeli kecma méra némmaṅ zé nuac awima tacbésémaṅ.

⁵ Ténṅiṅ ic miṅina Yawe Anutu, Israelac Anutu, yacma baera baera bakia melené nécmína. Andé qeṅe ic biria ionac ewa biric ménda waṅ énécmína. (Ohec)

⁶ Ieneṅ ama siṅiyu lilingéma hama kazu eneṅ ésécnec qacma ama areṅa yanda séc lelecgéanzu.

⁷ Kua taséginaiguc sou zéraguc heyu Kuaginaiguc ac zéraguc géréréc mericma méréneṅ gezac qema acnina hia nimmac imuhuc zéanzu.

⁸ Yawe geṅ zédesi énécmína, baera baera zédesi énécmína.

⁹ Anutu, nuac neṅ kiropona selia, nuac kuc miṅina, guac kic hihi wamma kecmaṅ.

¹⁰ Nuac Anutunéj goi héihéiyaguc tétécgé némmac. Wañu hazéchécna bakia megic nézéyu kicnanéj inicmañ.

¹¹ Gi imi ménda unuhumuna ic embachécna ieneñ eluñ unuwac niñac.

Saiwanina Miñ Kewu, kucganéj héndéj énécmima memaénécmína.

¹² Ezelanjinawac ac imi kuaginawac kápésic wanzac. Saec ac zéma ikoc ac zéanzu imuac niñac waina séwi eñeñ wamma kecgcicnec énéc énépésia wammac.

¹³ Qeri gericganéj onona, qahac wammuc séhaiguc onona. Hémma Anutunéj Yakoboac qelihéra sugcinaiguc inicgaleñ keczac imi niñasarimu. (Ohec)

¹⁴ Wañu ieneñ ama siñiyu lilingéma hama kazu ésécnec qacma lelecgéanzu.

¹⁵ Ieneñ nene niñac hocma lelecgégic tomenjina ménda qeyu lelecgémanec kecgcic ama gianjanzac.

¹⁶ Ni imi guac kucga mepésigémma siñunec guac goi héihéiga meyacma legic héigémmañ. Gi imi nuac demin selina baec boñaguc nanaña. Wañu zérabéra naléiguc sañgi sañgina wanzañ.

¹⁷ Nuac kucna, ni gi mepésigémmañ. Anutu imi neuj kiropo selina baec boñaguc nanaña. Anutu imi ewa biric wañ néñanzac.

60

Anutuac héima nammu.

¹ (Legic galenawac; 'Sésépac acac baorac zariñ.' imuac ewaiguc héihéiya, Dawidiac legic zéra Miktam taneraiguc pakeñ ac wañ énécmimañ zé

oyec. Dawidinénj Aram Naharaim* zéma Aram Zobaguc† yaré wamma yéwéri mihicnijecac eneya kawali ic Yoapnéj yaré ic énépésima lilingéma hama Edom ic 12,000 imuac séc baec boŋa wéjwéŋgia sei heyec imuaru unugic nalé imuaru oyec.) Anutu héŋacnina mema héndénj nénécmima qeri biric waŋ nénécminec. Waŋu deguc mehiaru nénécmina.

² Geŋ wanna baec mimiŋzalizac, geŋ wanna baecnénj tézac. Téma hirizac imuac niŋac toroqema qotona.

³ Geŋ imi geŋga ic embachécga nalé yéwéria mihicŋi nénécmizaŋ. Waiŋ tarac turuc mihicŋi nénécmimia gumu nénécmina neyiŋ.

⁴ Néj eega héianzu ionac filac énécmima énézéna ac hélawac meyacgic eŋec. (Ohec)

⁵ Goi héihéi waŋ énécmianzaŋ neŋaŋ metecgé nénécmimaŋ zé acnina melej nénécmima méra héiganénj metecgé nénécmina.

⁶ Anutunénj ocmuŋ téréyaiguc nénézéyec imuac séciguc; Ni Dawidinénj técgéma aria memaŋ. Sikem baec méndémma Sukot baec wéjwéŋgia imuac sécy a olommaŋ.

⁷ Gileade imi nuac, Manase imi imuhucyanec nuac, Eferaim imi nuac aiŋ opocna, Yuda imi ic kewu qarucna.

⁸ Moabi imi nuac naec naecac doku pakena, Edom baeciguc imi héna usuna giliwa hemac, Fileset baec imi nuac wamma qacmac.

* **60:1:** Mesopotamiawac Not Wes iguc Aram ic kecgic ionac qacgina. † **60:1:** Siria baec namuŋaiguc Aram ic kecgic ionac qacgina.

⁹ Méréneḡ nuagicma ama neun kiropo seliaguc keremmac? Méréneḡ Edomoac héna nézēyu hémmaḡ.

¹⁰ Anutu geḡ nini ménda wai nénécmizaḡ me? Anutu gi neḡaḡ téḡḡiḡ ic iniguc momacnec ménda kenzaḡ.

¹¹ Méra nénécmina hazéchécnina unuwiḡ. Ic onac aḡgéḡ titi ai imi gorosona wanzaḡ.

¹² Imuac nini Anutuac muru héima namma efima kembiḡ. Inéḡ mia hazéchécnina tidacgé énécmimac.

61

Anutunéḡ aḡgéḡa timac zéma ninzéḡḡéyec.

¹ (Legic galeḡawac; waḡḡoḡ hésiaguc qema héihéiya, Dawidiac legic zéra.) Anutu nuac qaqaḡcna nimma zéwelecnawac gezac haina.

² Ewa qerina imi helanzi mimia waḡu baec tetegia igucnec guac qaḡma héhélizua.

Nuagicma hoc yanda ni nogiczac imuaru keḡ nopocna.

³ Gi imi nuac saḡḡi saḡḡina, neun kiropona selia hazéchécna hézicgé énécmimia.

⁴ Ni hémbénaḡa guac haliiguc kecmaḡ. Néḡḡacma qeḡḡaḡḡawac amiaiguc hama kecmaḡ.

⁵ Anutu zézé seli acna nimma eega héianzu ionac ai buḡa imi nuac qenénnec.

⁶ Ic kewu iwac kekecyā imi mehorugina yawuḡa yawuḡa ogicma emma kecmac.

⁷ Inéḡ hémbénaḡa Anutuac wésiaiguc ic kewu waḡ énécmima kecmac. Goi héihéiga hémbénaḡa zéma hakaga héla zéréḡ qéréḡ wamma wammima héḡḡaleḡ wammiwésémaḡ.

⁸ Imuhuc wanna ni guac qacga nalé tetcgia qahac mepésima kaiweya kaiweya zézé seli acna meselima wammañ.

62

Anutu arunec sac héima nammañ.

¹ (Legic galeñawac; Yédudun tanera méndacma ooya, Dawidiac legic zéra.) Qeri uñananéñ bénzérñec Anutuacnec sac niñkumuma kecmañ. Nuac aṅgérñ titi imi iwarunec haanzac.

² Inéñ sac nuac zamanziñna, aṅgérñ titina, demin selina baec boña eñeñaiguc nanaña, imuac ni kunerñ yanda keñqe haqe ménda wammañ.

³ Nalé dahecac séc ini ic demin qasima nanaña zéma demin mimiñzalia imuhucya ni nuwiñ zé momacnec néfacgé némbiñ zé wanzu?

⁴ Ienerñ dimuhuc wammimi ou eñeña igucnec mama qemac zéma niñareñgéma ac ikoc efima zéanzu. Kuaginanéñ mériañ ac zéma qeriginanéñ saec ac zéanzu. (Ohec)

⁵ Niñkumuma kekecac kuha imi Anutu arunec sac haanzac. Imuac niñac qeri uñana gi imi bénzérñec iwacnec sac niñ kumuma kecbésémañ.

⁶ Inéñ sac nuac hoc saiwana zéma aṅgérñ titina zéma demin selina baec boñaiguc nanaña, imuac ni keñqe haqe qahac kecmañ.

⁷ Aṅgérñ titina zéma edamunanéñ Anutuac muru hezac. Nuac zamanziñna selia zéma sañgi sañgina imi acguc Anutuac muru hezac.

⁸ Anutunéŋ neŋaŋ saŋgi saŋginina imuac mia, ic embac ini, naléya naléya iwac muru héima namma iwac wésiaiguc ewa qerigina zéqolacgégic mayu. (Ohec)

⁹ Hélaacnec baec ic maqeqeya* imi héla qahac,† ic eŋeŋa acguc ac ikocginaguc, momac yanda eŋaŋ eegina imuac qétéya imi komodia dac, korohénni wéséséac réwéria ménda ogicmac.

¹⁰ Hénia qahac hélanzi énécmimia haka imuhucyawac héima namma iwawai onagicma késagic imuac nimbupuc héla qahac imuhucya ménda wammu. Waŋu hinacgina yandima kuneŋ yanda he énécmizaciguc kileŋ imuac ménda niŋkinzéŋ wammu.

¹¹ Anutunéŋ hatac éréhécnéŋ méŋ zéyu yomuhuc niŋi; Kuc imi Anutuac buŋa wanzac.

¹² Miŋ Kewu, geŋ icya icya wamma meanzu séc bakia melen énéncmianzaŋ imuac niŋac goi héihéi imi acguc guac buŋa.

63

Anutu ninzéŋgéma ewa bénzéŋ mihicŋiyec.

¹ (Dawidiac legic zéra, baec kisiaiguc kerec nalé imuaru oyec.) Anutu, gi imi nuac Anutu, kekec uŋananéŋ moczoŋnec guac hochoc wamma baec kéra kériasia, kic giligili mihicŋi nénéŋa imuaru gi niŋ héhéli gémma kecha nuac séwina acguc guac siŋsiŋ waŋ néŋu keczua.

* **62:9:** Baec icac naŋhécgina. † **62:9:** Hebiraio aciguc; wésésé.

² Ni guac kucga zéma edamuga hémmañ zé yomuhuc ocmuᅇga téréyaiguc kichihi wamma kecua.

³ Guac goi héihéiganéñ kecec ogiczac imuac kua tasénanéñ mepési gémmac.

⁴ Imuac kekecnawac séc gi mepési gémma guac qacgaiguc mérana meyacma zéwelecmañ.

⁵ Aᅇaroroc zéma haléc sic qeriaiguc heheya neanzu ésécnec nuac qeri uᅇananéñ sécgémimia waᅇu kua tasénanéñ ségiségi wamma gi mepési gémmac.

⁶ Ni hehe tatacnaiguc gi niᅇqeli gémma siᅇyaiguc kicqeli kecma qerinanéñ guac zénimmañ nalé imuaru imuhuc wammañ.

⁷ Gi nuac héipucna waᅇ nénnec imuac niᅇ imuhuc wammañ. Ni guac qeᅇgaᅇgawac ami-aiguc ségiségi wamma legic héimañ.

⁸ Nuac kecec uᅇananéñ qéhéréᅇgaiguc naᅇu méra héiganéñ népési seligianzañ.

⁹ Kecec uᅇana mihicᅇjima qewiᅇ zé wanzu imi eneᅇ baec séséᅇ hiᅇgac hiᅇgaraiguc hiᅇgacmu.

¹⁰ Sounéñ énériyu haséñ kazuac neneya wandacmu.

¹¹ Néñ ic kewu inéñ* imi Anutuac ségiségi wammac. Waᅇu guac zéseligéᅇgic séc zézé bipi ac waᅇgémmu, néñ ac ikoc zéanza ionac kuagina imi wézéc qeénécmimac.

64

Aᅇgéᅇa timac niᅇac zéwelerec.

* **63:11:** Dawidinéñ eᅇeya niᅇac zézac.

¹ (Legic galeñawac; Dawidiac legic zéra.) Anutu, niñyéwécñawac ewa hétéñ imi nimma hazéc hécnawac bac yandi yandi yandi igucnec metecgé némbésémañ.

² Gi ni musañgé némma ic biria ionac niñaren areñgia saña imuacnec zéma tilic qilic ic ionac gewelon igucnec ni musañgé némma.

³ Ieneñ ezelañginawac zéra imi sou ésécnec qericma acgina howura zakon ésécnecnéñ muinéñanzu.

⁴ Sasañgiaiguc ic solaña unuwñ zé bac yandi yandi ménda wamma éléñec unuanzu.

⁵ Ieneñ haka biria wambñ zé niñkumugic heheya imuac selianec késa añgétima sasañgiaiguc bétac haiwñ zé eminimma mérénéñ hia ninicmac zéanzu.

⁶ Héna ac logilogiac haka imuac hohoc ai mema neñañ héna diwi qiwiliña qacguc niñaren gédacziñ zéanzu. Hélacnec eñac eñac ionac ewa siñgina zéma ewa qerigina imi hiñgac hiñgara.

⁷ Néñ Anutunéñ ini unumac. Éléñec zakonéñ unuyu biridacmu.

⁸ Eñañ ezelañ ginanéñ wañu qonzontoné géma maunuyu birianzu. Wañu inicanzu séc orucgina gilianzu.

⁹ Ic momac yanda bac yandi yandi wamma Anutuac ai zéauma haka silicya qerianéñ hiñgac hiñgarawac nimmu.

¹⁰ Ic solaña eneñ Yaweac niñac wamma zézé ségiségi wamma néñgacma iwac muru kemmu. Qeri solañ keczu séc ségéra herec wammu.

65

Mériaŋ hemiyu ewa hia ac zéyec.

¹ (Legic galeŋawac; Dawidiac legic zéra, ‘Legic’.) Anutu, mepé qepésiac legicnéŋ Zioniguc guac mambéc hezac. Ic eneŋ zézé seli acgina meselima wandacmu.

² Anutu gi zéwelecnina niŋanzaŋ. Ic séwiginaguc moczoŋ guac muru hamu.

³ Képésicnéŋ nonogiczac. Gi kápésicnina aunénécmina.

⁴ Ic embac geŋ unuruna hosucgaiguc hama kecanzu imi eneŋ ségiségi ginaguc. Guac amaga, guac ocmuŋ téréyawac tanec héŋsoroc sorocgia imi héŋni zézé ségiséginéŋ sécgé nénécmimac.

⁵ Miŋ Kewu geŋ mia haka solaŋa méndacma haka silicga welic welicgianéŋ acnina melen nénécmianzaŋ. Neŋaŋ aŋgéŋ titinina Anutu, baec tetcgia zéma konduŋ lakec arunecnéŋ guac muru héima nammuc hezac.

⁶ Gi kucga imi rikuŋ ésécnec zikima kucganéŋ baec boŋa miyacgénec.

⁷ Konduŋac hétéŋa zéma temboŋawac hétéŋa zéma ic embac ionac qeweloŋ yanda imi mebélac géanzaŋ.

⁸ Baec tetcgiaiguc kecanzu imi eneŋ guac asé kiwiga méréra niŋac bac yandi yandi waŋanza. Wainénécmina ama giaŋgiaŋawac naguya zéma ama mariyawac naguyaiguc séc ic embac keczu momac yanda neŋaŋ ségiségi legic héiwiŋ.

⁹ Baec goiya héima doku haimima halécya mihicŋjima Anutuac doku téfaraiguc doku tina

sécgéanzac. Baec imuhuc mindinima nene yaka* mihicnji nénécmianzan.

¹⁰ Geñ mia ai takarenjiguc doku sécyá haimima baec boña héimindinima kia silic silicyanéñ héiyu qérawia qeanzac.

¹¹ Ai yawuñnina imi guac ewa hiawac mériañnéñ ic kewuac opoc héimina, tikenj tiha wañanzan baec imuac séc halécyaguc wañanzac.

¹² Baec kisia, baec lulucyaguc imi acguc halécyaguc wañu, baec boña komoc komocnéñ zézé ségiségiac séwi usuginaguc† wanzu.

¹³ Baec lulucyaiguc ramanéñ hoturu mima hezac. Baec wéñwéñgia kondonaguc imi padinéñ hoturuma hezac. Imuac momac yanda ienen ségiségi wamma qacma legic héizu.

66

Anutuac hiaya niñac mepésimigic.

¹ (Legic galeñawac; Legic méñac legic zéra.) Baera baera Anutu zézé ségiségi wammigic.

² Qac buñayawac edamuya imuac legic héimima mepé qepési edamuyaguc héimigic.

³ Anutu yomuhuc ézégic; Yei guac aiga imi eeyaguc yéwéria. Guac kucga yanda niñac hazéchécga eneñ méra bacgaiguc keczu.

⁴ Wañu baera baera eneñ simin héima legic héigemma guac qacga mepési génzu. (Ohec)

⁵ Hama haka silic Anutunéñ wamma meyec imi héngic. Baec ic neñan niñac wamma meyec imi eeyaguc yéwéria.

* **65:9:** Hebiraió aciguc; senjoñ padi. † **65:12:** Hebiraió aciguc; rikunjinaguc.

⁶ Anutunéj kondun melenj baec wañec. Wañu doku téfara qeriru baec héna doku néwéc hagic. Hama iwac niñac ségiségi wañij.

⁷ Inéj kuhanéj hémbénaña ninicgaleñ wañ nénécmima kicyanéñ baera baera héñsosolianzac. Imuac ac qeqe ic ini séwi eñeñ ménda wammu. (Ohec)

⁸ Ic embac momac yanda ini Anutu mepésima legic héimigic. Ewa hétéj iminéj héiyu nimmac.

⁹ Inéj kekec uñanina galeñgé nénécmiyu kekec-ninaguc kecanziñ. Wañu inéñ nañgé nénécmiyu hénaninanéñ tisugisura ménda wañanziñ.

¹⁰ Anutu gi imi manam batuc wañ nénécmima siliwa oanžu ésécnec mezeric nénécminec.

¹¹ Imuhuc wamma nonagicma ufciguc nonopocma yéwéri qacninaiguc hai nénécminec.

¹² Wañu wai énécmima ic embac ieneñ orucnina tidacgéma kenha wañgic. Nini geric zéma doku yanda qericma hani geñ mia héré nénécmima baec halécyaguc imuhucgeñ nonopocnec.

¹³ Ni hofac ooac buña mema amaga téréyaiguc emma zézé seli acnawac tasia imi melenj gémmañ.

¹⁴ Imi mia kua tasénanéñ zéseliyi. zérabéra naléiguc nuac kuananéñ zéseliyi.

¹⁵ Ni rama iwawac wéréñaguc zéma halécyaguc hofac ogemma burumakao iwa zéma noniñ momacnec haigémmañ. (Ohec)

¹⁶ Anutuac bac yandi yandi wamma kecanzu ini moczoñ hama niñgic. Anutunéj kekec uñanawac ai meyec imuac zéau énécmimañ.

¹⁷ Neñ nena kuananéñ qacmima ezelañnanéñ legic héimimañ.

¹⁸ Ni qerinaiguc kápésic donqéma kecbinec inéj ménda niŋ némbacnec, nēj

¹⁹ inéj hélacnec niŋnémma nuac zéwelecnawac gezac qeyec.

²⁰ Anutu mepésimigic, inéj zéwelečna ménda elicgéma goi héihéiya ménda aŋgé tinéjec.

67

Anutu mepésimimu.

¹ (Legic galeŋawac; waŋgoŋ hésiaguc, legic méŋac legic zéra.) Anutu, goi héihéi waŋ nénécmima mériaŋ nénécmima kic tanecga asah-agucnéj ninicna. (Ohec)

² Imuhuc wamma guac héná imi baeciguc, guac aŋgéj titiac buŋa imi baera baera énézéna nimmu.

³ Anutu wai énécmína baec séc ic embac tuŋa tuŋa gi mepési gémmu. baec séc ic embac momac yanda ienej legic héigémmu.

⁴ Énézéna baera baera ségiségi wamma ewa hia nimma legicya héimu. Inéj ic embac keŋkésa hakésaya qahac zégési énécmima baec qahaiguc ic embac hénia hénia imi galeŋgé énécmimac. (Ohec)

⁵ Anutu wai énécmína baera baera ic embac ienej gi mepési gémmu. Ic embac momac yandanéj gi legic héigémmu.

⁶ Baecnéj héra haizac. Anutunéj neŋaŋ muru mériaŋ nénécmimac.

⁷ Anutunéj mériaŋ nénécmiyu baec tetecgia séc moczoŋ Anutu eeya héimu.

68

Mepé qepési zéma ewa hia ac.

¹ (Legic galenawac; Dawidiac legic zéra, Legic.) Anutu yaru, hazéchéra héndénj énécmiyu tudacmu. Héñara meanzu ionac wañ énécmiyu moczonj iwac murunec néngacma kendacmu.

² Luhucnéj hofac mihilanjéyu kenanzac ésécnecc nesi énécmiyu kendacmu. Gericiguc kendolnéj pépélíma maanzac ésécnecc ic biria enej Anutuac wésiaiguc humu qai wandacmu.

³ Ic solañ enej ségiségi wamma Anutuac wésiaiguc técgéma aria mema ewa hia nimma ségiségi wammu.

⁴ Anutuac muru legic héimima iwac qara mepésimimu. Hosusuiguc tacma baec kéra kérésiaiguc kenha wañañec i meyacmigic.* Iwac qara imi Yawe, wésiaiguc técgéma aria mema.

⁵ Rara téréyaiguc kecanzac Anutu iminéj gupañ merac onac mañgoc zéma embac malé onac zégésigési ic kiwa wanzac.

⁶ Anutunéj niñgumbi niñgunj keczu imi ama géséhéra mihicñi énécmima hésa amaiguc keczu imi metecgé énécmima kekecgina mébéréngé énécmianzac. Néj acqege ic ionac tacyacac buña imi baec kérékérésia wañanzac.

⁷ Anutu, ic embachécga wéséginaiiguc walac kenec nalé imuaru, baec kéra kérésia qericma kenec nalé imuaru, (Ohec)

* **68:4:** Kiwi tosaraiguc; ‘meyacmigic’ ménda oma ‘héna yanda haimigic’ ooyawac hezac.

⁸ baecnéh hiriyu kurumenéh mayec.† Wanu Sinai baec boña acguc Israelac Anutu guac wéségaiguc hiriyec.

⁹ Anutu geñ kia sécyá haina mayec. Guac mératéc buñahécganéh météqététañ wañgic meseli énécminec.

¹⁰ Imuhuc wamma guac hénáorin hécga imuaru onopocna kecgic. O Anutu, geñga hiaga niñac maqeqeya ionac imi iwawai mihicñi énécminec.

¹¹ Geñ ackuazéc nénézéna embac gezac qézén ac zéauanzu imi tuñ yandaguc wanzac.

¹² Téhñiñ ic tuña tuña ionac ic kewu hécginanéh ichéra iniguc néngacma kendacgic, embac amaiguc kecgic ienen‡ acguc téhñiñ ic onac ama baec saocyaiguc iwawai mema hama méndéh énécmiyec.

¹³ Ini rama demin qeriaiguc hegic tanera imi kembo nei qeñgaña siliwanéh oso osoya, nei zucya goli qaoranéh oso osoya ésécnec wañec.

¹⁴ Wandac wandac medac medac miñinanéh ic kewu héndéh énécmiyu Zalmoniguc komboc efe-fia luhucnéh mihilanjéyu sicsaoc maanzac tanec wañgic.

¹⁵ Basanac baec boña imi Anutuac buña. Basanac baec imi eñeña yanda.

¹⁶ Baec boña eñeña eñeña ini némac niña baec boña§ Anutunéh tacyac wamman zé wanzac

† **68:8:** Anutunéh Mose héná ac mimañ zé mayec nalé imuaru gururu mericma parandan pilitic qeyu hosusu zapéla mayec imuac niñqelima zézac. ‡ **68:12:** Hebiráio aciguc; embac mén amaiguc kerec. § **68:16:** Zion baec boña niñac zézac.

imuae nimbupuc wamma héŋ sosolizu? Hélaecne
Yawenéŋ baec boŋa imuaru hémbénaŋa kecmac.

¹⁷ Anutuac yaré qeŋeac becosicac karesi imi
zaŋgéŋina tausenŋa tausenŋa wanzu. Miŋ Kewunéŋ
sucginaiguc keru héŋni Sinai baec boŋa tacyacac
buŋa téréyaiguc keczac ésécne wanzac.

¹⁸ Gi ou eŋeŋaiguc eŋnec nalé imuaru hési ic
énépésinec imi héré énécmima kemma ic onac
murunec me acŋeŋe ic ionarunec acguc momac-
nec sese menec. Mema Yawe Anutunéŋ imuaru
tacyac wammaŋ zé eŋec. ^{**}

¹⁹ Kaiweya kaiweya yéwérinina nonagicma
bisianzac Miŋ Kewu Anutunina imi mepésimimu.
(Ohec)

²⁰ Anutu imi aŋgéŋ titi miŋina. Humuc igucnec
qizizigéma keŋkeŋa imi Anutuac murunec.

²¹ Hazéchéra ionac orucgina, nalé séc kápésicac
héna tima keŋha waŋanŋu imi onac oruc zuc ic
kewuac opoc tanec mezericgic heheya imi Anu-
tunéŋ qéséma unumac.

²² Miŋ Kewunéŋ zézac; Neŋ waŋ énécmiwa
ienéŋ Basan igucnec lilingéma hamu. Waŋu kon-
duŋ hiŋgac hiŋgara igucnec muŋguc lilingéma
éremu. ^{††}

²³ Hagic enéŋ humumia unuma sacginaiguc
hénagina tindunégic kazugina acguc sacgina
nemu.

²⁴ Anutuna, ic kewuna gi ocmuŋ téréyaiguc
kereŋna ieneŋ géŋgic.

^{**} **68:18:** Zion baec boŋaiguc eŋec. ^{††} **68:22:** Hénia imi
Anutuac hazéchéra enéŋ néŋgacma kemmuac séc qahac waŋu
baec boŋa zuŋ igucnec me Konduŋ Humumia imuacnec lilingéma
hamuac hezac.

25 Walac legic héihéi ic enej hocma kenjic imuac andiaiguc wanjon ic enej embac seranja tambarinj ginaguc ionac sugcinaiguc méndac énécmima kenjic.

26 Israel hénaorinj sugcinaiguc Minj Kewu Anutu mériañ ac wammigic. Israelac doku hogocya igucnec hicñhicñiya ini imuhuc wammigic.

27 Imuaru imi ziaquina Benzaminac sac taséhéra ienenj kiwa wanj énécmima kecgic. Wanju Yudawac galeñhéra zéma Sebulonac galeñhéra zéma Naf-taliac galeñhéra ienenj momacnec kecgic.

28 Anutunéñ kucgina zéhiaru énécmizac. O, Anutu neñañ niñac wanj nénéc minec imi meselig-ina.

29 Ocmunja Yerusalem taczac imuac niñac wamma ic kewu enej guac sese mema hamu.

30 Zélénj baeciguc hasénj yanj zéma burumakao iwa tunaguc zéma baera baera imuac buru-makao merawa imi ac geriwaguc wanj énécmima. Anutunéñ ic yaréac siña niñanzu imi héndénj énécmima siliwagina tidacgéyec.

31 Ic kunenj enej Izipte baeciguc érégic, Etiopia ic enej focdac méragina meyacma Anutuaru opocamumu.

32 Baecac héngalenj ama arenja yanda moczonj Anutu legic héimimu. Minj Kewu mepésimimu. (Ohec)

33 Inénj kurumenj kerecac keczac imuac qa-haiguc tacma parandanj ésécnec ac zéanzac.

34 Anutuac kuha zéau énécmigic. Iwac eeya yéwérianénj Israel qacginaiguc hezac. Iwac kuhanénj kurumenjiguc hezac.

35 O Anutu ocmuŋgaiguc kecanzaŋ gi imi welic welicgiaguc. Israelac Anutu imi eneya ic embachera ionac kuc énécmima meseli énécmianza. Anutu mepésimigic!

69

Qenesi wawaŋa igucnec metecgé mimac niŋ welerec.

¹ (Legic galeŋawac; ‘Baorac zariŋ’ ewaiguc, Dawidiac legic zéra.) O Anutu ni metecgé néna. Dokunéŋ déméŋnaiguc* éréma sécgézac.

² Ni hauruc gizon dumuŋa qahac imuac qeriaiguc hiŋgacmanec keczua. Ni doku hiŋgac hiŋgaraiguc hiŋgacba, tembony yandanéŋ hoturu nénzac.

³ Guac qacma kecba kucna qahac waŋu, déméŋna kérékérasia wanzac. Anutunawac mambéc kecba kicna acguc méiméiya wanzac.

⁴ Héniana qahac mézétiti wannénzu imi oruc zucna ogicma sasala wanzu. Héniana qahac numa mebiri némbiŋ zé wanzu imi eney gelec malec qahac. Iwawai ni kowu ménda meyi, waŋu meleŋ énécmimaŋ niŋac téŋésima qesinéŋgic énécmimaŋac hezac.

⁵ Anutu, gi imi ni ic témpina keczua héniana imi ninzaŋ. Imuac késpedesna kicgaiguc winiŋu hezac.

⁶ Kurumenac téŋgiŋ ic tausenja tausenja Anutu Yawe, guac niŋkumuma kecanzu imi eney nuac niŋac wamma gamugina nimbu niŋac. O Israelac Anutu, guac hochoc ai meanzu imi eney nuac niŋac mematiti mihicŋiwu niŋac.

* **69:1:** Hebiraio aciguc; kekec uŋanaiguc.

7 Gamunéh kic tanecna osonénzac. Wanju ni guac niŋ wamma imi bisiqatén wanŋua.

8 Ni nuac dac munahécna ionac muru ic méréra ésécnec wamma kecŋua. Sac taséhécna ionaru ic enia tanec kecŋua.

9 Imi mia guac amagawac siŋniŋ henénzac iminén geric bélaŋ ésécnec noyu imuhuc wanŋua. Zébiri géŋanŋu ionac zébiri qébirinén nuac qacnaiguc mazac.

10 Ni nene ziki kecma kekec uŋana memaama kecba ic embac enenŋ zédesi wanŋ nénŋu.

11 Ni ewa biricac séwi usuna héima kecba ic embac ienenŋ isocfagociguc nopocŋu.

12 Ama arenŋ yanda imuac saŋgulaŋiguc tacŋu imi enenŋ zédesi wanŋ nénŋu. Doku seli nema ewa soho kecŋu imi enenŋ acguc legiciguc nopocma zédesi wanŋ nénŋu.

13 O Yawe, ewa hiagawac naléiguc zéwelec géŋŋua. O Anutu, zéwelecna niŋnémma guac goi héihéiga yandanén mehiaru némbésémaŋ.

14 Ni gizonŋ hiŋgac hiŋgara igucnec metecgé néŋna hiŋgacbi niŋac. Hazéc wanŋ nénŋu ionac murunec zéma doku yanda igucnec metecgé néŋna.

15 Doku yandanén hoturu némma qécgé néŋu dumuŋaiguc hiŋgacbi niŋac. Gizonŋ hiŋgac hiŋgaraiguc hiŋgacba kuayanénŋ qacnaiguc ha kizicgéwac niŋac.

16 Yawe guac goi héihéi imi hiabia. Imuac acna melenŋ némma guac ewa biric yanda niŋac nuac liliŋgéwésémaŋ.

17 Guac kic tanecga imi welenj qeçe icga ménda musañgé némbésémañ. Ni zérabéra qeriaiguc taczua focdac acna nimbésémañ.

18 Qeri uñanawac hosucgé némma mulu menémma hazéchécna ionac murunec boñhére menémbésémañ.

19 Gi imi nuac gamuna zéma zébiri qébiri imi nindaczañ. Nuac hazéchécna imi moczonj wéségaiguc keczu.

20 Zébiri qébirinéñ nuac ewa qerina mebiriyu niñyéwécna imi sécgénéñu kic hima hocba ewa biric wañ nénéña méñ ménda keczac. Wañu kic hima hocba mebélacgé nénéña méñ ménda keczac.

21 Ieneñ sacmasi biria imi nemañ niñac néñgic. Déméñna zicgéyu doku howuraguc nemañ niñac néñgic.

22 Wañénécmína wéséginaiguc neneac tatacnéñ hénagina dérécgéyu luaeginanéñ bétac wamma iniyu.

23 Wañénécmína kicginanéñ siñindéñgéyu hémmuac séc qahac wammac. Kembañ ginanéñ kuha qahac wañu hirimu.

24 Qeri biricga qacginaiguc qocgéna mayu. Guac qeri biric bélañagucnéñ ionaru suluma kemma énépésimac.

25 Tacyacginawac buñanéñ biridaru ama kisia wandacmac.

26 Ieneñ imi ic geñ ununec imi muñguc ununesi wañ énécmíma, ic geric mihicñi énécmíneñc imuac suruc siña nimma wañzu.

²⁷ Hakagina qarın qarınğia imuac qahaiguc hakagina qarın qarınğia muıguc toroqe énécmına, guac zégésigési solaıaıguc ménda keremmu.

²⁸ Qacgina imi kekec hémbénaıa imuac kiwiiguc auna ic solaıa ionac qacginaıguc momacnec ménda hemac.

²⁹ Ni imi maqeqeya wamma zérabéraiguc qenzen manzen qema kecdua. Anutu guac aıgén titiganén meıac némbésémaı.

³⁰ Ni legicıguc Anutuac qara héımımaı. Ewa hıac ézéma Anutuac qac buıaya meıandımaı.

³¹ İminén mia burumakao ilıhaguc zéma haséraguc imuhucya ogicma Yawe ségiségi mıhicıı mimac.

³² Gumbénzénzén icnén imi hémma ségiségi wanzu. Anutuac hochoc waıanzu ini imi ewa qerıgına meqeligic kekecgınaguc wammac.

³³ Yawe imi maqeqeya niıénécmıma eıeya hıa niıac wamma hésa ic kecdu imi mematıti ménda waı énécmımac.

³⁴ Baec kurumenén i mepésimııic, kondun zéma doku yaı imuaru sécgéma hezu imi moczon i mepésımu.

³⁵ Anutunén Zionac aıgéıa tima Yuda ama areıa kuneı kuneı meıacgémac. Waıu hénaorın hécgı imuaru kecma mııına wammu.

³⁶ İwac weıeı qeıe ichéra ionac qelıhéra ieneı Zion baec imi mératéc memı. Qara sıı nimianzu imi eneı imuac qeriaıguc kecmı.

Hazéchéra ionarunec metecgé mimac niñac zéwelerec.

¹ (Legic galeñawac; Dawidiac legic zéra, haka méñac niñqelima ooya.) Anutu focdac ni metecgé nénna, Yawe focdac méra némbésémañ.

² Wañénécmina nuac kekec uñanawac hochoc wañanžu imi eneñ gamu qeçe zéma gamu mamasuñ mihicñimu. Mebiri némbiñ zé wañanžu imi wañ énécmína andé andé kemma gamu mihicñimu.

³ Ahaec, ahaec zéma desizu imi wañ énécmína gamugina niñac wamma andé andé kendacmu.

⁴ Guac hochoc wañanžu imi moczoñ wañ énécmína guac niñ wamma ségiségi wamma ewa hia nimmu. Wañu guac añgéné titiac niñkumuma kecanžu imi wañ énécmína nalé séc Anutu imi kuney yanda! zémanec kecmu.

⁵ Ni maqeqeya zéma météqététañ kecdua. Anutu focdac hawésémañ.

Gi imi nuac héipucna. Ni metecgé nénéña imuac miñina, sosola ménda wamma focdac hawésémañ.

71

Saiwa memima méra mimac niñac zéwelerec.

¹ Yawe ni néngacma guac muru hazua. Hémbéñaña gamunaguc ménda wammañ niñac galeñgé nénna.

² Hakaga solañanéñ metecgéma hulac némbésémañ. Gezac qenimma metecgé némbésémañ.

³ Gi imi nalé séc sanji sanjinawac banec wambéséman. Gi imi nuac zamanziñ zéma demin seli baec boñaguc nanañ, imi anjéna timac niñac zéna hicñima hezac.

⁴ Anutuna ic biriawac méria igucnec metecgé néna. Kaižiliwen zéma biria meme icnéñ népésiyu méria igucnec metecgé néna.

⁵ Héna imi yomuhuc; Miñ Kewu Yawe, Nuac niñkumuna imi guaru hezac. Komocna igucnec guac muru héima namma keczua.

⁶ Neñgocnawac hériiguc kecbanec népésinecac népésianzan. Neñgocnawac tomenajuguc kecba geñ nuagicna mayi. Mepé qepésina zéngé toroya qahac imi guac buña wanzac.

⁷ Ic tuñagucnéñ nuac niñgic ic témpinñ tanec wañu néñsoligic. Wañu geñ mia nuac sanji sanji selina wañanzan.

⁸ Nuac kuananéñ kaiwe herec guac edamuga zéauwa mepé qepésiganéñ sécgéanzac.

⁹ Ic yanda wamma kecman nalé imuaru ménda wainémbéséman. Kucna audacba mamaya wañu ménda wai némbéséman.

¹⁰ Hazéchécna ieneñ nuac zéemi ninzu. Wañu kekec uñanawac awima taczu imi eneñ nuwin zé zéareñ wamma yomuhuc zégic imuhuc zéweleczua;

¹¹ Anutunéñ i waimizac metecgé mimiawac ic méñ ménda keczac, nesima késani.

¹² Anutu lakec ménda néngac némma kembéséman. Nuac Anutuna focdac méra némbéséman.

13 Wañénécmina qeri uñanawac hazéc wannénzu imi eneñ gamu qeçe zéma humuc mihicñimu. Wañénécmina mebiri némbiñ zé wanzu imi zédesi zéma mematinéñ hoturu énécmimac.

14 Ni imi nalé séc guac niñkumuma gi séc mén meemma mepési gémmañ.

15 Ni guac haka solaña oloñ oloñawac séc çahac imi zéma guac añgéñ titiac ai imi kaiwe herec zéau énécmimañ.

16 O Miñ Kewu Yawe, ni guac hama guac wawañ memega kuhaguc imi mepési gémmañ. Ni guac haka solaña imuacnec sac niñqelima zémañ.

17 Anutu gi imi ni komocna igucnec ac paken ku nénnecac néñanzañ imuac mia ni éréma deguc guac wawañ memega welic welicgia imi zéau énécmianza.

18 O Anutu ni ic yanda wamba oruc zucna lalac lalac wammac nalé imuaru acguc ni ménda wainémbésémañ. Ni kucga imi hicñisai méndacma hahaya ionac énézédacmañ imuac nalé sura séc ménda wainémma niguc kecbésémañ.

19 Anutu guac haka solaña imi eñeña yanda. Anutu gi haka silic kuneñ yanda menec, imuac mérénéñ gi ésécnec wammac.

20 Zérabéra réwéria sasala mihicñi nénnec Miñ Kewu geñ mia ni muñguc meçeli némma baec dumuc sira hiñgac hiñgara igucnec muñguc hérénéñna érémañ.

21 Ni séc mén meyandi néna. Liliñgéma ewa qerina mebélacgé néna.

²² Anutuna ni gita kulelenéh gi mepésima guac haka héla imuac mepésigémman. Israelac Miñ Kewu téréya ni gita kulelenéh gi mepési gémman.

²³ Gi mepési gémba, kua tasénanéh ségiségi wamma qacmac. Wañu kekec uñana añgéhna tinec imi acguc imuhuc wañgémmac.

²⁴ Nuac ezelañna acguc kaiwe herec guac haka solañna zéaumac. Imi mia mebiri némman zé wanzu imi eneh gamu mihicñjima sicsaoc wanzu imuac mia imuhuc wañgémman.

72

Ic kewu nañgémima galeñgé mimac niñ zéwelerec.

¹ (Solomonac legic zéra.) Anutu guac niñgési gésigawac kuha imi ic kewu iwac miwéséman. Solañanec galeñgé énécmimiawac kuha imi ic kewuac nañna mina.

² Inéh ic embachécga solañanec niñgésima maqeqe hécga hena ac méndacma dindinanez zégési énécmimac.

³ Inéh imuhuc wañu baec boña eñeña eñeñanéh ic embac ionac mériañ mihicñji énécmimu. Wañu baec boña komoc komoc acguc imuhuc wañ énécmimu.

⁴ Wañu inéh ic embac maqeqeya héipuc wañ énécmima météqététañ ic añgéhngina tima helanzi énécmianzu imi hézéhngé énécmidacmac.

⁵ Inéh kaiwe zéma maso nañicnec nañselima hicñisaiya hicñisaiya inicgaleñ wammac niñac wammiwéséman.

⁶ Inéj qézézac qegic mama heheya imuaru kianéj mazac ésécnec, wañu kia yanda baec mézécgéanzac ésécnec wañ énécmimac.

⁷ Iwac naléiguc imi ic solañja eneñ yandi saima kecgic maso asaha nañunec luae sécgé énécmima hemac.

⁸ Inéj konduñ hénihénia igucnec tetcgiawac séc, doku téfara Yufurata igucnec baec tetcgiawac séc galeñgé énécmimac.

⁹ Baec zéléñaiguc kecanzu imi eneñ iwac wésiaiguc sicgémigic hazéchéra eneñ seitotoñ eze-lañ ginanéj bézéma nemu.

¹⁰ Tarasisi zéma konduñ baec komoc komoc imuac ic kewu ieneñ takis haimimu. Arabia zéma Ediopia* ic kewunéj sese eeyaguc mema hamu.

¹¹ Íc kewu momac yanda wésiaiguc sicgémigic baera baera i welenqemimu.

¹² Inéj ic embac iwawai niñac osiqosi kecanzu imi eneñ qacgic metecgé énécmima maqeqeya héipuc ichécgina qahac imi metecgé énécmianzac.

¹³ Inéj maqeqeya zéma météqététañ kekec ionac ewa biric wañ énécmima iwawai niñac hochoc ai mema kecanzu imi humuc igucnec metecgé énécmianzac.

¹⁴ Inéj ic embac helanzi énécmianzu ionac murunec zéma kaiziliweñ ic ionac murunec sacginawac niñu eeyaguc wañu kekec uñagina añgégina tiéncmianzac.

¹⁵ Inéj kekecyaguc keru Sebawac goli mema hama iwac muru haimimu niñac wanzua. Wañu ic embac ieneñ iwac niñac wamma nalé séc

* **72:10:** Hebiraio aciguc; Shewa zéma Sewa.

zéwelecma kaiwe herec legic héimimu niḡac wanzua.

¹⁶ Baec séc padinéḡ sécgéma hemimac. Baec boḡa qahaiguc acguc padi heyu luhucnéḡ mihi-laḡéyu Lebanonac ic hésa ésécnec hirima nam-mac. Ama areḡa yandaiguc imi ic embac eneḡ imi baec kisiaguc zéléḡ ésécnec kucginaguc saima kemmu.

¹⁷ Qara imi hémbénaḡa, kaiwe ésécnec hehe seli hemac. Ic embac ionac imi iwac niḡac wamma mériaḡ énécmyu memu. Baera baera ic embac ieneḡ iwac mia mériaḡaguc zémimu.

¹⁸ Momacguc eḡeyanec wawaḡ meme welic welicḡia waḡanzac Israelac Anutu, Yawe mepésimimu.

¹⁹ Qara zézé bipiyaguc imi hémbénaḡa mepésimimu. Baec séc iwac edamuyanéḡ sécgéma hemac, hélacnec, hélacnec!

²⁰ Yesiac naḡa Dawidiac zéwelec méḡnéḡ you hama tecḡzac.

Kiwi 3

73

(Legic 73–89)

Hélanzi énécmanzu ionac méra igucnec hulac énécmicmac niḡ zéwelerec.

¹ (Asafeac legic.) Anutunéḡ Israel ionac sugci-naiguc ewa qerigina lalac lalac kecanzu ionac muru hia waḡ énécmanzac.

²⁻³ Néḡ ni imi kaiziliweḡ ic ionac kekec mériaḡaguc imi hémma séwi eḡeḡ ic ionac nim-bupuc waḡi imuac niḡac hénana tisuḡisurac

wamma manumanj zé wanec. Wanu nanañnawac qambaña imi keñ sañgimanj zé wanec.

⁴ Ieneñ imi humucac naléiguc acguc hafi geriwa qahac kucginaguc kecma humuanzu.

⁵ Tosara ionac éséc nec zérabéra ménda mi-hicñima yéwéri ménda mihicñianzu.

⁶ Imuac séwi eñeñginanéñ soronjina wanu kaižiliweñ ginanéñ ionac séwi usu wananzac.

⁷ Ieneñ haléginaguc wanu kicgina qégélianzac. Wanu iwawai ewa siñginawac séc ogicma késa keczu.

⁸ Ieneñ zédesi wanj énécmima zébiri qébiri wanj énécmima séwi eñeñginaiguc tericgé énécmima helanzi énécmianzu.

⁹ Kuagina imi kurumeñac séc emma keczac. Wanu ezelañgina imi baec séc lelecgéanzac.

¹⁰ Imuac ic embac ieneñ lilingéma keñ toroqe énécmima dokugina kuaya qeqeya moczonj qécgéanzu.

¹¹ Anutunéñ dimuhuc niñtegicmac? Eñeña miñina imi nininaguc wambacnec zéanzu.

¹² Inictegicgic. Ieneñ imi ic biria ionac héniaquina imi ewa éréhéc ménda wamma kecma hinacgina meyandianzu.

¹³ Ni ewa qerina galeñgé kecba lalac lalac wanu mérana zuacma késpedesna qahac zéma kecañi imi héla qahac wanzac.

¹⁴ Ni kaiwe herec zérabéra mihicñima siñunec séc zéqindiñi wanñéñu kecañi.

¹⁵ Ni imuhuc zéaumanj zé zéwinec miñ kewuac nambérac héra ikoc wanj énécmiwinec

16 Dimuhuc hénia imi niņasarimanj zéma batucgéma nimba sécna ogicma yéwéria waņec.

17 Waņu Anutuac ocmuņ qeriaiguc keremma nimmaguc kekecginawac tetecgia imi niņasariyi.

18 Hélačnec geņ mia ic biria ini baec susuraciguc onopocma humucac buņa gili énécmianzaņ.

19 Ieneņ dimuhuc éléņnec birianzu? Tericgé énécmina aurigic, usuņénécmina qahac waņanza.

20 Ic neņaņ gau igucnec yacma gau héņiņ imuac ninni eņomia waņanzač ésécnec gi yacbésémaņ nalé imuaru ionac niņna eņomia wandacmac.

21 Ewa biric wamba wéiwécnaiguc néyu

22 ni sicsaoc niniņna qahac kecba kicganéņ néna wéségaiguc haséņ yaņ ésécnec waņi.

23 Waņu geņ mia nuac méra héinaiguc késana ni nalé séc giguc kecanzua.

24 Geņ pakeņ acganéņ zéqindiņi némma bian kecma edamugaiguc nuagicma kembésémaņ.

25 Gi qahac waņu mérénéņ kurumeņiguc kecnénzac? Gi qahac waņu, baeciguc méņac méņ niņkumuma kecmaņac séc qahac.

26 Séwi qerina imi qasima kenzac, néņ Anutu gi imi ewa qerinawac kuha* zéma buņana hémbénaņa wanzaņ.

27 Anutu héņacya mema lakec keczu imi eneņ moczoņ biridacmu. Gi waigemma keņgic séc mebiri énécmianzaņ.

28 Anutuac hosuraiguc kekec iminéņ nuac mériaņna wanzač. Gi imi nuac saņgi saņgina

* 73:26: Hebiraio aciguc; zamanziņ.

imuhuc zéma nimma wawan memega moczon
zéau énécmiman.

74

Héngalenj ama arenj yandaginawac zéwelecgic.

¹ (Asafeac legic zéra.) O Anutu gi némac
niñac hémbénaña wai nénécmizan? Dimuhuc
ramahécga galenjë nénécmianzan ionac qeri bir-
icac hofac qéfacgé nénécmizan?

² Hénaorinj hécga ionac kisic arenj tunja tunja
becarunec anjë tima metecgé énécminec imi
niñqeli énécmima guac baec boña téréya Zion imi
momacnec niñqeliwéséman.

³ Hémbénaña mebiri mimia imuaru hénaga
lilingéma hana, hazéchécga enenj ocmunğa
téréyaiguc kaiziliwenj hénia hénia wamma keczu.

⁴ Hazéchécga enenj imi genj mihicñi nénécminec
ama arenja yanda imuaru hérianj héima filacgina
imuaru kumugic nanzac.

⁵ Ienenj imi naka meyacma ic zunj héianzu
ésécnec wanj nénécmima keczu.

⁶ Deguc ienenj imi naka zéma ainj hamanenj
ocmunğac méra kiwi imi héiqésénj wamma

⁷ ocmunğa geric higic zeyu guac qacga heyec
imi zapi qema hezac.

⁸ Qeriginanénj imi qésénj qahac wandacmac
zéma Anutuac azoazoro amaya amaya baec
yomuaru nanjic imi moczon kumugic zedarec.

⁹ Kiwi méréra ménj ménda hénzinj Anutuac
tiliñtilinj ic munğuc ménda keczac. Nalé dahecac
séc imuhuc mehorugima kecmac imi sucninaiguc
ménénj ménj ménda ninzac.

10 Nalé dahecac séc hazécganéñ zédesi wanǵémmac? Inéñ hémbénaña gi zébiri gémmac?

11 Némac niñac méraga, guac méra héiga imi aṅgétima zikima keczañ? Méraga imi tétécga igucnec hulacma méra némbésémañ.

12 Anutu gi imi becarunec nuac ic kewu kec-necac keczañ. Wanu ic embac sugginaiguc aṅgéñ tinénéc mimiawac ai imi meanec.

13 Gi imi kucganéñ kondun doku qericna éréhéc wanec. Doku qeriaiguc mokoleñ yandawac oruha qéséñec.

14 Oawac oruha* hézéhéma imi zéléñ yañ baec kéra kérésiaiguc kecanzu ionac nene buña énécminec.

15 Baña zéna téyu doku yanda mayec. Doku téfara hémbénaña kenkenña imi zéna zicgédarec.

16 Siñi kaiwe imi moczoñ guac. Geñ mia maso† zéma kaiwe zéna hicñiyoc.

17 Baecac suc séré mihicñima kaiwe nalé zéma kia nalé zéhicñinec.

18 Hazéc hécganéñ zébiri gémma ic embac niniñgina qahac ieneñ guac qacga zébiri qébiri wammizu imi niñ asariwésémañ.

19 Kembo neiac kekec uña‡ imi haséñ yañ ménda énécmína, guac ic maqeqeya ionac kekec imi hémbénaña elun ménda gumac.

20 Baec tosara siñidéhégzac imuaru kaižiliwen ic ionac bañec sécgéma hezu. Imuac niñac sisipac acga imi niñqeliwésémañ.

* **74:14:** Izipte ic ionac zézéya. † **74:16:** Kiwi tosaraiguc; asac mararañ ooyawac hezac. ‡ **74:19:** Mété qététañ icac kekec uña.

²¹ Helanži énécmimia ienenj gamuginaguc andé andé ménda kemmu niñac wañ énécmina. Maqeqeya zéma iwawai niñac osiqosi kecanzu imi enenj mepésigémmu niñac wañ énécmina.

²² Anutu yacma zé solañanina. Ic témpinja imuhucyanéñ kaiwe herec zébiri qébiri wañgénzu imi niñqeliwésémañ.

²³ Hazéchécga ionac ewa héténj imuac eluñ ménda gumac. Yacma hazéc wañgénzu imi onac qewelonj acginanéñ nalé séc guac muru haanzac.

75

Anutuac haka welic welicgiawac ewa hia ac wammigic.

¹ (Legic galeñawac; Ménda mebiri nénécmima. Asafeac legic zéra.) Ewa hia ac gézézinj, o Anutu nini ewa hia ac gézézinj. Guac qacga qacni hosucninaiguc kecma melenj nénécmianzanj. Ic enenj guac wawañ meme welic welicgiawac zéaugic guac qacga gezac ninaiguc heyu niñanzinj.

² Gi yomuhuc zézanj; Naléya imi mewa hezac, ni hena aciguc dindiñanec zégési énécmimañ.

³ Baec zéma imuac tacyachéra imi hirimu, neñ neñ imi baecac tandéya késaseligima keczua.

⁴ Séwi enenj ic ionac séwi enenj ménda wañgic zéma kaiziliwenj ic ionac ilicgina ménda meyacgic enu zézua.

⁵ Ini ilicgina meyacgic ou ménda emmac. Wañu séwi enenjac démenjanenénj ac ménda zému.

⁶ Meyac énécmimia imi baec wañgoñja Is me Wes me Saut igucnec hahaya qahac.

⁷ Zégésigési miñina Anutunina Yawenéh méñac meyamima méñac memamianzac.

⁸ Yaweac mériaiguc sokoc taru waiñ hénia hénia lelecgégéya imuac sépéc sépéra qéitima érezac. Waiñ imi inéh qocgéyu mazac. Mayu waiñ imi imuac gocya momacnec baeciguc ic biria ienen nedacmu.

⁹ Ni imi Yakoboac Anutu imi hémbénaña zéau énécmima mepésimimañ.

¹⁰ Wañu kaižiliwenj ic ionac ilicgina imi moczonj mericdacma ic solaña ionac ilicgina meyac énécmimañ.

76

Zégésigési miñina Israelac Anutu.

¹ (Legic galenawac; Gita kuleleginaguc, Asafeac legic zéra marayaguc.) Anutu imi Yuda baeciguc niñmimia. Wañu qara imi Israel sucginaiguc niñgic kunenj yanda wañanzac.

² Haliya imi Salem héngalenj ama arenjaiguc, tacyacwac ama duña imi Zioniguc hezac.*

³ Imuaru inéh yaréac iwawai zakonj gericyaguc zéma saiwa zéma sou imi qésérju qahac wandarec. (Ohec)

⁴ Gi imi baec boña yaré qema onagicna saocga wañec imuaru edamugaguc wanzañ.

⁵ Ic kawali imi unuyu mama hezu. Méñnéñ méñ méragina meyacmac ac séc qahac wanzac.

* **76:2:** Becnec Melkisedec naléiguc imi Yerusalem baecac Salem zéangic. Zion imi acguc Yerusalem baec boña imuac qara. Dawidinéh zéyu imuaru Anutuac héna acac katapa imi huama hagic.

⁶ Yakoboac Anutu gi ac waŋ énécmína yaréac karisi zéma becosic imi moczoŋ gau yanda hezu.

⁷ Gi momacguc sac bac yandi yandi waŋgégégawac buŋa keczaŋ. Geŋ qeri biric wanna mérénéŋ guac wéségaiguc hia naŋselimac?

⁸ Gi kurumenŋiguc zétecgéna baecnéŋ zénéŋ hir-ihiri wamma néŋ gema hezac.

⁹ Imi mia, o Anutu geŋ baeciguc gum bénzénzénŋ ic aŋgégina timaŋ zé yacnec nalé imuaru imuhuc hicŋiyec. (Ohec)

¹⁰ Gi biriawac qeri biric wanna ic embac ieneŋ mepési géngu. Qeri biricga saméŋa hegénzac imi rikun ésecnec zikiamuna hezac.

¹¹ Ini imi Yawe Anutugina sisipac ac memima ac imi meselima melenŋ mimu. Lelec lelec keczu ini acguc moczoŋnec eeya héimimiawac hezac iwac mia sese haimimu.

¹² Inéŋ kawali wéségina makikia wésé qoŋqoŋ mihicŋi énécmiyu ic kewu momac yanda bac yandi yandi wammizu.

77

Anutuac haka silic kuhaguc imi niŋqeliyec.

¹ (Legic galeŋawac; Asafeac legic zéra Yédudun ewaiguc héihéiya.) Ni nuac ewananéŋ Anutuac muru qacmaŋ. Inéŋ gezac qenémmac.

² Nuac zérabéra naléiguc ni Anutuac hochoc wamma siŋiyaiguc mérana meyacma ménda memayi. Nuac kekec uŋananéŋ ic onac héibélac qéibélac imuac héŋara meyec.

3 Anutuac nimma ewa goro wamma niñyéwériwa nuac qerinanéñ birima kemma qiritic numañac zé wañ nénzac. (Ohec)

4 Kicna héménzalimañ zéwa ménda wainénna niñyéwériwa acna zémañac séc qahac wañec.

5 Becnecac naléna niñqelima

6 legic mén siñi méñu héiyi imuac nimba qerinanéñ hiñgaru kekecac héniauwac hocma zéyi;

7 Miñ Kewunéñ hémbénaña wai nénécmimac me? Ewa hia muñguc ménda wañ nénécmimac?

8 Iwac goi héihéianéñ hémbénaña tecgézac me? Inéñ hémbénaña ménda niñnénécmimac me?

9 Eluñ qeyu ewa hiawac ménda wañ nénécmianzac me? Qeri biricnéñ goi héihéiya hézicgézac me? (Ohec)

10 Wañu muñguc yomuhuc zéyi; Ewana mayu nimba birizac. Ni eñeña miñinawac méra héiyawac nalé* imuac niñqelimañ.

11 Ni Yawewac, wawañ memeya becnec wañec imi niñqelima haka wañec imi zéaumañ.

12 Imuacnec toroqema ai menec imi moczon nimba hiñgaru guac wawañ memega imi hiñgac hiñgarawac nimmañ.

13 Yawe guac hénna imi téréya yanda. Anutu mén gi éséc kuneñ yanda mén ménda keczac.

14 Gi imi Anutu haka welic welicgia wawaña. Imuac hicñisaiya baeciguc keczu imi onac kucga imi énézéna hémmu.

* **77:10:** Anutunéñ méra héiyawac kuha mewininima Israel ic Izipte baec igucnec énépésima hayec imuac naléya.

15 Guac kucganéj guac ic embachécga Yakobo zéma Yosefeac qelihéra bonhéré meénéc minec. (Ohec)

16 Anutu doku yanda yandanéj gi géngic. Gémma bac yandi yandi wamma doku dumuñanéj hiriyec.

17 Hosusunéj kia qocgéyu mayu sawanéj buñ parandan héiyu piliticga acguc zakon ésécnec nówéc nówéc mayec.

18 Luhuc nenjocya qeriaiguc guac parandan qaru pilitic asahanéj baec séc qetagaliyu baecnéj hirima kenja wanec.

19 Guac hena duñganéj kondun doku yandaiguc heyec. Wanu hena tawégawac unaya imi hocanzij.

20 Ic embachécga rama tun ésécnec Mose zéma Aron iorac méragiranéj onagicma hayoc.

78

Israel ic enej Anutuac hiaya ménda nimmigic.

1 (Asafeac Masikil legic zéra.) Ic embachécna ac pakenja nimma gezacgina kuanaiguc haigic.

2 Kuana anjéma qeqaiñ aciguc héima ac sanja becarunec imi zéau énécmiman.

3 Imi yanda hécninanéj nénézégic gezacninanéj nimma ninjegicma kecziñ imi mia.

4 Nini imi qelihécgina ionac ménda musanjé énécmima Yaweac qac buña zéma kuha zéma haka welic welicgia imi hicñisai hahaya ionac énézéni hema kecmac.

⁵ Héna ac imi Yawenéh Yakoboac niḡac kumuyu nanzac. Zézé seli ac imi Israel onac énézéyec. Waḡu yanda hécninanéh héna ac imi qeli hécgina ku énécmimu niḡac énézéyec.

⁶ Imi mia qelihécgina bianḡuc hicḡi saima kecmu imi onac énézégic nimma ieneḡ acḡuc imuhucyanec waḡic hema kecmac niḡac imuhuc énézéyec.

⁷ Waḡu qelihécgina ieneḡ Anutuac niḡkumuma Anutuac wawaḡ meme imuac eluḡ ménda unuyu héna ac imi niḡtohoma kecmu.

⁸ Yandahécgina ewa seli wamma ac qeḡe wamma ewa qeriginanéḡ eḡeḡ mama waḡu keḡhéi hahéi wamma Anutu solaḡanec ménda weneḡ qemigic ionac ésécnec ménda wamma kecmu niḡac imuhuc waḡ énécmiyec.

⁹ Eferaim* qelihéra imi tewigina zéma yaréac iwawai tosara késa kecgic, néḡ yaré hicḡi énécmiyu andé andé kendacḡic.

¹⁰ Ieneḡ Anutuac sisipac ac ménda niḡtohoma héna acwac héḡara mema ménda méndacma keḡḡic.

¹¹ Imuhuc wamma haka welic welicḡia Yawenéh waḡec zéma énézéyu héḡḡic imuac eluḡ unudarec.

¹² Becnec Anutunéh Izipte baec yanda Soan baec kondonaḡuc haka welic welicḡia yandahécgina kicḡinaḡuc waḡec.

* **78:9:** Yakobonéh walac Ruben mihiḡjima imuac andiaḡuc Eferaim mihiḡjyec. Waḡu mériaḡ ac méréc meracwac buḡa imi Ruben waima Eferaimac mozocgéma ézéyec.

13 Inéñ konduñ qeriru dokunéñ nówéc nówéc qauqau emma nañu onagiru sucnéñ suc keñgic.

14 Wañu kaiweiguc imi hosusunéñ, siñi herec imi geric bélañanéñ walac andu wañ énécmiyec.†

15 Baec kéra kérésiaiguc imi baña qeriru dokunéñ doku hogocya hiñgac hiñgaraiguc éréanzac ésécnec éréyu doku sécgina gumu énécmiyec.

16 Wañu doku imi baña imuacnec éréma doku téfara ésécnec wamma keñec.

17 Wañu kileñ ieneñ imi toroqemanec késpedes wamma baec kéra kérésiaiguc eneña miñina andé qegic.

18 Ieneñ ionac séwiac siñ méndacma nene yaka niñ qesima ewa qeriginanéñ Anutu manam batuc wammigic.

19 Imuacnec toroqema, Anutuac hazéc wammima ac zéma Anutunéñ baec kéra kérésiaiguc neneac tatic imi hia hai nénécmimacac séc? zégic.

20 Inéñ Moseac mérianéñ baña qema doku mi-hicñi énécmiyu doku téfara ésécnec luma keñec, néñ ieneñ muñguc Anutu zégicsiñ megicsiñ zémima inéñ saméñ zéma yañ busia hia mihicñi nénécmimac ac séc? zégic.

21 Wañu Yawenéñ nimma qeri biric wamma Yakoboac qeri biric geriwaguc wammima Israel

† **78:14:** Hosusu imi hazéchéra hénagina nezicgé énécmima Israel ic amia mihicñi énécmima kaiwe geriwa imi nezicgé énécmima néma naléiguc waima kemmu me zikima namu imuac énézéma qindinj énécmiyec. Geric bélaña imi siñi tunumanj measari énécmima siñiac sañgeña igucnec mehocñi énécmiyec.

onac hazéc eņeņa waņ énécmiyec.‡

22 Imi mia Anutu ménda ninzénjémima iwac aņgén titi ai imuac ménda héima naņgic imuac mia imuhuc waņ énécmiyec.

23 Waņu néwécgeņaiguc inéņ ou sawa ézéma kurumeņa nagu auma

24 ionac muru Mana§ imi kia ésécnec haiyu mayec. Mayu kurumeņa nene haima gumu énécmiyec.

25 Baec icnéņ kuc miņina ionac** saméņ negic. Anutunéņ nene énécmiyu sécgé énécmiaņec.

26 Inéņ zéyu baec waņgoņa Is igucnec luhucnéņ yacma hayec. Waņu iwac kuhanéņ baec waņgoņa Saut igucnec luhuc wagicma hayec.

27 Imuhuc wamma ionac yaņ busia imi seitotoņ ésécnec haiyu mayec. Nei putitima keņkeņanéņ mama konduņ sakasac ésécnec sécgéma heyec.

28 Tacyac wawaņa imuaru mama sel haligina lelecgéma heyec.

29 Waņu ieneņ negic sécgé énécmiyec. Anutunéņ séwiac siņgina séc hai énécmiyec.

30 Waņu ieneņ séwiac siņ imuac héņacya ménda mema keņgic kuaginaiguc nene he énécmiyunec,

31 Anutunéņ ionac hazéc waņ énécmima suggina igucnec haléginaguc†† imi unuyu Israelac sacqeli ieneņ tendiņgéma mama humudacgic.

‡ **78:21:** Israel imi Yakoboac qara ménj Anutunéņ qacmimia, waņu kiwi yomuaru imi qeli hécginawac imuhuc qacénécmizac.

§ **78:24:** Nene ménj kurumeņiguc mayec imuac qara, qac imuac hénia imi Imi némac? ** **78:25:** Kiwi tosarraiguc; Anutuac kua meme uņahéra ogic hezac.

†† **78:31:** Kiwi tosarraiguc; kucginaguc.

32 Imuhuc waŋ énécmiyec, néŋ ieneŋ néwéc kápésic susucnec wamma kilenŋ haka welic welic-gia imi ménda ninzénégic.

33 Anutunénŋ kekecac nalégina eŋ mesoho énécmima waŋ énécmiyu zénénŋ hirihiri waizalaŋiguc naŋgicnec yawuŋa yawuŋa hama keŋec.

34 Anutunénŋ tosara unuhumuyec nalé imuaru tosara ieneŋ zéwelecmima liliŋgéma hama Anutuac hochoc wammigic.

35 Imuhuc wamma Anutunénŋ eŋaŋ zamaŋziŋ hilaŋeŋ keczac imi zéma aŋgénŋ titi miŋjina keczac imi niŋqeligic.

36 Néŋ ieneŋ kuaginanéŋ haléc ac wammima ezelaŋ ginanéŋ ikoc ac wammigic.

37 Ewa qerigina Anutuac muru heyec iminéŋ keŋhéi hahéi waŋu sisipac acyaiguc hélacnec ménda héima naŋgic.

38 Waŋu kilenŋ Anutunénŋ ewa biric waŋ énécmima kápésicgina wai énécmima moczoŋ ménda unu humudacma hatac sasala qeri biria imi waima qeri geric moczoŋnec ménda pocgé énécmiyec.

39 Ieneŋ imi baec ic kecma luhuc ésécnec kemma muŋguc ménda hamu imi niŋqelima imuhuc waŋ énécmiyec.

40 Baec kéra kérésiaiguc ieneŋ yei hatac dahec acqeŋe wamma ewa biric mihicŋi migic?

41 Ieneŋ muŋguc muŋguc Anutu manam batuc wammima Israelac téréya miŋjina qeri biric mihicŋi migic.

42 Ienen iwac kuha ménda niŋqelima hazéc hécgina ionac murunec metecgé énécmiyec imuac naléya acguc ménda niŋqelima kecgic.

43 Nalé imuaru Anutunéŋ Izipte baec Soan baec kendoŋaiguc haka welic welicgia imi mihicŋi énécmima

44 doku téfara yanda me komora melenŋu sac waŋu hima nemuac séc qahac wandarec.

45 Sék tuŋaguc méli énécmiyu hama awéénécmima inigic taŋa méli énécmiyu hama mebiri énécmigic.

46 Waŋu padi imi kambin onac buŋa qeyec. Waŋu aiiguc hicŋima heyec imi zikon onac buŋa qeyec.

47 Waŋu wain ic imi kombocnéŋ, saŋsaŋ ic imi siŋunecac doku saŋgeŋanéŋ unuyec.

48 Waŋu ama yaŋhécgina imi kombocac buŋa, rama yaŋhéra imi piliticac buŋa onoporec.

49 Qeri biric geriwaguc zéma qeri geric, zérabéra, tasé kukuac kua meme uŋahéra imuhucya méli énécmiyec.

50 Inéŋ qeri biric imi mewininimaŋ zé hénaya areŋgéma méndarec. Waŋu humucnéŋ qiziziŋgéma kemmu niŋac ménda wamma kekecgina imi wizi selia kuhaiguc onoporec.

51 Izipte baeciguc méréc merac, kucginawac hénihénia wawaŋa, Ham wac^{‡‡} ama hali séc kecgic imi moczoŋ unuhumudarec.

^{‡‡} **78:51:** Ham imi Noawac méréc merac Sem wac bawaguc hicŋihicŋiya. Izipte ic embac ienen imi Hamwac qelihéra wanŋu.

52 Imuhuc wamma eneya ic embachéra imi rama éséc nec énépésima hama baec kéra kérésiaiguc rama tuṅ éséc nec qindiṅi énécmiyec.

53 Bénzéh nec walac andu waṅ énécmiyu zénéh hirihiri qahac kecgic, néṅ hazéc hécgina ieneṅ imi konduniguc dokunéh téngé énécmiyec.

54 Waṅu baec téréya eneya méra héiyawac kuhanéh onagirec baec boṅa yomuaru ic embachéra imi onagicma hayec.

55 Waṅu baera baera imuac miṅina imi wéséginaguc nesi énécmiyu keṅgic baec buṅagina ic suṅ qema méndéh énécmima Israel areṅa areṅa ama hali imuaru onoporu tacyac waṅgic.

56 Néṅ kiléh imi eneṅ eṅeṅa miṅina Anutu batucgéma acqeṅe wamma héna acya imi ménda niṅtoho waṅgic.

57 Yandahécgina éséc nec andé qeṅe wamma haka biria waṅgic. Tewi merawa qaréh qaréhgia muigic qelu qeluluma sigima keṅanzac éséc nec andé qema keṅgic.

58 Kemma baec boṅa eṅeṅa eṅeṅa séc ocmuṅ meyacgéma méraginanéh banirawac ireha meyacgéma haima qeri biric mihicṅi migic.

59 Waṅu Anutunéh nimma qeri biric wamma Israel hazéc kuneṅ yanda waṅ énécmiyec.

60 Waṅu Siloac ama hali téréya baec ic onac sugginaiguc hésicgéyec imi héṅara mema

61 eneya kuha zéma eneya edamu asahawac buṅa héna acac katapa imi hazéc hécgina ionac méraginaiguc haiyu mema keṅgic.

62 Waṅu souac buṅa onopocma eneya buṅa ionac qeri geric waṅ énécmiyec.

63 Qapé wilingina yaréac gericnéŋ onoyu humugic imuac niŋac seraŋa ionac muru zammaréŋac legic hétéŋa imi qahac wandarec.

64 Ionac hofac oo ic imi sou zéraiguc onoporu humudacgic. Waŋu neuŋ héiénécmyu embac maléhécgina zésiác méŋ ménda waŋgic.✧

65 Waŋu nalé imuaru Miŋ Kewunéŋ gau igucnec yacanzu ésécnec yacma ic kawali waiŋ doku selianéŋ wammiyu qacanzu ésécnec

66 hazéchéra ununesi waŋ énécmima gamu qeŋe hémbénaŋa mihicŋi énécmiyec.

67 Yosefeac ama hali imuac mézétiti wamma Eferaim areŋa imi ménda énépésima

68 Yuda areŋa zéma héŋsoroc wammimia Zion baec boŋanec sac énépésima

69 eŋeya ocmuŋ téréya imi baec boŋa eŋeŋa ésécnec, baec hémbénaŋa hemac niŋ haiyec ésécnec meyacgéyec.

70 Waŋu eŋeya welen qeŋe icya Dawidi gésimimaŋ zé rama demin qeriaiguc késayec.

71 Waŋu rama namu nene imuac galeŋa imi wagicma eŋeya ai buŋa Yakoboac qelihéra Israel gumu énécmimac niŋac oporec.

72 Waŋu Dawidi inéŋ qeri hélanéŋ héngalen waŋ énécmima méria welic welicgianéŋ galen gé énécmiyec.

79

Yerusalem ewa biric wammimac niŋ welerec.

✧ **78:64:** 1Sa 4:19-22

1 Anutu, baera baera ienen guac buŋaiguc haréma ocmuŋga téréya imi mezapi qema Yerusalem mebiridacgic.

2 Ienen welen qeqehécga ionac gamoc imi sawa nei onac neniawac énécmima météré ichécga ionac séwigina imi yaŋ onac énécmigic neanzu.

3 Sacgina imi Yerusalem leleclelec doku ésécnec qocgégic mayec. Waŋu qamocgina téngémuac icya méŋ ménda kerec.

4 Ama yanda lelec lelec imuac miŋina ionac zébiri qébiri imuac buŋa kecziŋ. Ienen zédesi waŋ nénécmima isocfagociguc nonopocanzu.

5 Yawe nalé dahecac séc? Hémbénaŋa qeri biric waŋ nénécmiwésémaŋ? Qeri biricganéŋ geric bélaŋ ésécnec nonomac me?

6-7 Ienen Yakoboac ama baecya imi mebirianzu imuac niŋac Héŋgaleŋ amaya amaya gi ménda niŋgéŋanzu imi onac zéma baera baera guac qacga ménda guruanzu ionac mia qeri biricga qocgé énécmiwésémaŋ.

8 Yanda hécninawac késpedescina niŋqelima nonac muru ménda melen nénécmiwésémaŋ. Nini maqeqeya gamu qeqeninaguc wamma kecziŋ. Ewa biric waŋ nénécmima tétécgé nénécmina.

9 Angén titi miŋina Anutu, guac qac buŋagawac niŋac méra nénécmina, guac qac buŋaga niŋac wamma metecgé nénécmima késpedescina waina.

10 Dimuhuciguc wai énécmina baera baera ienen Anutugina imi dimia zénénzu? Welen qeqehécga sac naec nénécmigic imuac bakia kicninaiguc baera baera meénécmina gi tasé kuku miŋina kecanzaŋ imi niŋtegiomu.

11 Waina hésa ic ionac zésilacgina imi guac wéségaiguc hia harémac. Humucac buña qeénécmimia imi kucga yandanéj angé tiénécmína kecmu.

12 Baera baera ic embac lelec lelec keczu zébiri qébiri waṅgəṅanzu ionac imi taségina hatac 7ac séc meyandima melen énécmína.

13 Imuhuc wanna ic embachécga rama héngalen waṅ énécmimia nini hémbénaṅa ewa hia ac gézéma guac qac buṅaga hicṅisaiya hicṅisaiya énézéni hema emma kecmac.

80

Israel meqeli énécmimac niṅac welerec.

1 (Legic galeṅawac; Asafeac legic zéra, Legic ‘Ewa momacac baorac’ imuac ewaiguc.) Yosefeac qelihéra rama tuṅ ésécneac héngalen waṅ énécmianzanṅ, Israelac rama galeṅ gi, gezac qema niṅnénécmína. Kua meme uṅa Kerubim iorac suggiraiguc kecanzanṅ gi, asac mararaṅga qetagali nénécmína.

2 Eferaim zéma Benzamin zéma Manase ionac wéséginaiguc kucga meqelima mehiaru nénécmimanṅ zé hawésémaṅ.

3 Anutu acnina melen nénécmína, guac kic tanecga asahagucnéj ninicna, angéj titi guac murunec hahaya mihicṅiwiṅ.

4 Kurumenac téṅṅiṅ ic tausenṅ tausenṅ ionac Anutu Yawe, ic embachécga ionac zéwelecgina ménda niṅénécmima nalé dahecac séc qeri biric niṅnénécmi wésémaṅ?

5 Geŋ imi kic masigina imi nene ésécnec gumu énécmima kic masi sasala gumu énécmianzaŋ.

6 Baera baera ic embac lelec lelec keczu ionac muru tohaliac buŋa nonopocna hazéc hécnina ienen eŋawu tacma desi nénécmianzu.

7 Kurumeŋac téŋgiŋ ic tausenja tausenja ionac Anutu, acnina melenj nénécmima guac kic tanecga asahagucnéŋ ninicna aŋgérnina tinénécmimia wammac.

8 Geŋ wainj ic momacguc Izipte baec igucnec mema hama baera baera ic embac imi nesina keŋgic baec imuaru himicnec.

9 Geŋ walac zérénqérén wandacnec imuac niŋac zalianénj emu hiŋgacma baec késama sécgéyec.

10 Imuac amiyanénj baec boŋa hoturu énécmima imuac hawaya hawaya imi Anutuac yéménzéc ic tanec wanzac.

11 Hawa imi suluma kemma konduŋ késazac. Imuac hésia imi doku téfara Yufurataac séc kerezac.

12 Némac niŋ gi deminja imi hézéngeŋa hénaiguc keŋha wanzu imi eneŋ imuac héla gocmia metecgeanzu?

13 Waŋu hasénj bericnéŋ mebirigic hasénj yaŋ eneŋ neanzu.

14 Kurumeŋac téŋgiŋ ic tausenja tausenja ionac Anutu, zéwelecgeŋziŋ. Liliŋgéma kurumeŋ igucnec kic hina mayu hémma wainj ic imi héngalenj wammiwésémaŋ.

15 Wariha imi méra héiganénj himicnec. Waŋu imi mia guac niŋac wamma meseli mimia waŋec.

16 Imi mia deguc qericma gericiguc ooya wanzac. Geŋgaoc ac waŋ nénécmína ic embachécga imi biridaczu.

17 Guac méra héigaiguc tacyac wawaŋa, guac niŋac wamma meyacna nanzac ic iwac qahaiguc méraga haimina.

18 Imuhuc wanna nini imi guac murunec ménda waima kembiŋ. Meqeli nénécmína nini qacga qacbiŋ.

19 Kurumeŋac téŋgiŋ ic tauseŋa tauseŋa ionac Anutu Yawe, melen nénécmíma guac kic tanecga asahagucnéŋ ninicna, nini aŋgérnina tinénécmímia wammac.

81

Israel ic ewa seli ménda waŋgic.

1 (Legic galeŋawac; Gitit waŋgoŋguc héimu. Asafeac legic zéra.) Kucnina Anutu imi ségiségi wamma kucnec qacma legic héimiwiŋ. Yakoboac Anutu ségiségi wamma hériariŋ héimiwiŋ.

2 Legic zéra zéauma tambariŋ qema gita kulele momacnec hiabianec qemu.

3 Maso qeliawac témuŋ qemu. Maso bakianéŋ yandima howia waŋu kendoŋ aria naléiguc imuhuc wammu.

4 Imi mia Israelac zézé seli ac, Yakoboac Anutu iwac héna wanzac.

5 Anutunéŋ Izipte baec unumaŋ zé keŋec nalé imuaru Yosefeac areŋ ionac sugginaiguc zézé seli ac imi kumuyu naŋec.

Ni imuaru ac méréra méŋ yomuhuc niŋi;

⁶ Ni huaya igucnec hinac hetecgéma wagicmaṅ. Méria igucnec kodoc wagicba efima kecmac.

⁷ Gi zéra béraiguc qac héhélina metecgé gémma parandaṅ hétéṅaguc acga melenṅ gémma Meriba doku giṅgiṅaguc batucgé géji. (Ohec)

⁸ Ic embachécna gezac qema niṅgic neṅ gorogina qema énézézua. Israel ini acna nimmu niṅac wanzua.

⁹ Sucginaiguc anutu tosara ménda onopocgic kecmu. Baera baera ionac anutuhécgina ménda sicgé énécmigic.

¹⁰ Ni imi ini Izipte baec igucnec énépésima hayi onac Anutu Yawe wanzua. Kuagina kuneneṅc aṅgéjic kuaya qeéncmimaṅ.

¹¹ Nuac ic embachécna ieneṅ acna ménda niṅnémmu. Israel imi nuac niṅ ménda efimu.

¹² Imuac ni ewa qerigina selia imi hezac séc wai énécmiwa hakagina siṅginawac sicsaoc wammu.

¹³ Ic embachécna imi eneṅ ni niṅtoho waṅ némmu niṅac wanzua. Israel eneṅ nuac héna wamma memu niṅac wanzua.

¹⁴ Imuhuc waṅgic ni focdac hazéc hécgina helanzi énécmima mérana melemma hazéc hécgina unumaṅ.

¹⁵ Yaweac mézétiti waṅanzu imi eneṅ ikoc wamma sicgémimu, néṅ taségina hémbénaṅa he énécmimac.

¹⁶ Waṅu onac imi padi hiabia gumu énécmima morombazecac dokuya gumu énécmiwa niṅgic sécgémac.

82

Héna ac dindiñanec hicñitegicmac niñac zéwelerec.

¹ (Asafeac legic zéra.) Anutu imi nemu ionac sugcinaiguc nammac. Wañu anutu tosara sugcinaiguc namma zégési énécmimac.

² Ini héna solañanec ménda zégési énécmima nalé dahecac séc ic biria ionac muru kenhéi hahéi wammu? (Ohec)

³ Maqeqeya zéma gupañ merac onac niñac wamma zégési wammu. Yéwériginaguc zéma iwawai niñac osiqosi wamma kecanzu imi onac héna solañanec zégési énécmimu.

⁴ Maqeqeya zéma mété qététañ kecanzu imi aṅgégina tima kaižiliweñ ic ionac murunec metecgé énécmimu.

⁵ Ic biria imi eneñ niñtegic qñtegicgina qahac kecma siñi qeriaiguc kenha wañgic baec qambaña moczoñ hirima keczac.

⁶ Ni énézéma ini moczoñ anutu, eneña miñinawac nañhéra zéyi,

⁷ néñ ini ic eñomia ésécnec humuma baec galenñ tosara ésécnec maunudacmac.

⁸ Anutu yacma baec séc ic embac imi zégési énécmima baera baera ic embac imi moczoñ guac buña wandacmu.

83

Israelac hazéchéra zégési énécmimac niñac zéwelerec.

¹ (Legic. Asafeac legic zéra.) Anutu, ac qahac ménda kecbésémaᅇ. Acga ménda qaimac; ménda néᅇ qemac.

² Guac hazéchécga ieneᅇ hériaᅇ haizu. Hazéchécga ieneᅇ orucgina meyacma keczu.

³ Ieneᅇ ic embachécga unuwiᅇ zé imuac héna humumia niᅇareᅇgéma geᅇ musaᅇgé énécmiᅇa keczu imi unuwiᅇ zé eᅇawu eminimma keczu.

⁴ Waᅇu yomuhuc zéanᅇu; Mebiri énécmiᅇa ionac héᅇgaleᅇ ama areᅇa yanda imi muᅇguc ménda meyacgému. Israelac qara imi eluᅇ unudacmac.

⁵ Ieneᅇ ewa momac wamma eminimma gi hazéc waᅇgémma acgina zikizu.

⁶ Ieneᅇ imi Edomac ama hali zéma Isimael ic zéma Moap zéma Hagiri ic

⁷ zéma Gebal zéma Ammon zéma Amalek zéma Tirowac tacyachéra,

⁸ waᅇu Asiria acguc iniguc toroqema Lot iwac qelihéra méra énécmizu. (Ohec)

⁹ Gi imi Midian ic waᅇ énécminec ésécnec, waᅇu Kison doku téfaraiguc Sisera zéma Yabin onac waᅇ énécminec ésécnec ionac acguc imuhuc waᅇ énécmiᅇa.

¹⁰ Ieneᅇ imi Endoroiguc maunuyu baecac sézéᅇ wandacgiᅇ.

¹¹ Ionac ic eᅇeᅇa imi waᅇ énécmiᅇa, Oreᅇ zéma Zeep ésécnec wammu. Galeᅇhéccgina imi Zeba zéma Zalmunna ésécnec wandacmu.

¹² Ieneᅇ yomuhuc zéanᅇu; Nini Anutuac rama baec imi onagicni nonac buᅇa wammac.

¹³ Anutuna waᅇ énécmiᅇa ieneᅇ imi luhuc neᅇgocyaᅇéᅇ seitotoᅇ meyaru melenᅇ qelenᅇ

waŋanzac ésécnec wammu.

¹⁴ Gericnéŋ ic zuŋ zeanzac ésécnec, waŋu geric bélaŋa baec boŋa zeanzac ésécnec

¹⁵ guac luhuc selianéŋ nesi énécmima guac luhuc humumianéŋ tericgé énécmima.

¹⁶ Yawe, waŋ énécmima gamunéŋ kic tanecgi-naiguc sécgé énécmimac. Imuhuc waŋ énécmima ienenŋ guac qacgawac hoc hoc wammu.

¹⁷ Waŋénécmima gamuginaguc wamma aurima hémbénaŋa humu qai wammu.

¹⁸ Qacga imi Yawe wanzac imi zéma gi sac baec séc ionac eŋeŋa miŋina kecanzanŋ imi niŋtegidacmu.

84

*Ama téréyaiguc mepé qepési
ai imi ségiségiyaguc.*

¹ (Legic galeŋawac; Korawac sac taséhéra ionac legic zéra.) Kurumenŋac téŋgiŋ ic tausenŋa tausenŋac Yawe, yei guac ama haliga imi héŋsorocya yanda.

² Nuac kekec uŋananéŋ guac ama yanda deminaguc imuac niŋkumuma kecha séwi qerina momacnec kuc qahac waŋu kic qeli kecanzac Anutu guac guru héhéli wanzua.

³ Nuac ic kewu, nuac Anutu, kurumenŋac téŋgiŋ ic tausenŋa tausenŋac Yawe, guac ocmuŋiguc rezorezo nei acguc haecgina mihicŋianŋic zipilalec acguc haecgina mihicŋianzu.

⁴ Guac amaiguc tacyac waŋanzu imi enenŋ zézé ségiségi ginaguc. Ienenŋ imi nalé séc gi mepési gémma kecanzu.

5 Guac murunec kuc mema ewa qerigina meefigic Zionac héna yanda béréngé énécmiyu kecanzu imi enej ségiségi ginaguc.

6 Ienej imi baec wocwocya qara Baka* imuacnec keremmu nalé imuaru doku hogocya sasala mihicnjanzu. Wañu kia nalé ménda ducnijunec hahaya imi acguc doku zékéña mihicni énécmianzac.

7 Ienej imi kuc mema toroqema ogicma mema enac enac keremma guac baec boña Zioniguc, Anutuac wésiaiguc wininima nammu.

8 Kurumenac téngij ic tausenja tausenac Yawe, zéwelečna niñénna. Yakoboac Anutu, gezac qema niña. (Ohec)

9 Saiwanina Anutu, gi halécnéj météré mimia iwac kic tanera imi hémma nimbésémañ.

10 Guac ama yandagaiguc ai meme momacguc kekera iminéj ama tosaraiguc ai meme tausen kekec imi qeyu mazac. Ic biria ionac ama yandaiguc kekec imuac nimba omaya wanzac, néj guac amagawac sangulañ imuac galenđac wamma kekec imuac nimba eeyaguc wanzac.

11 Yawe Anutu imi kaiwe zéma saiwanina wañanzac. Yawenéj ewa hia wañ nénécmima kekec eeyaguc mihicni nénécmianzac. Ikoc qa-hac kecanzu ionac iwawai hiabia ménda añgé tiénécmianzac.

12 Kurumenac téngij ic tausenja tausenac Yawe, guac héima nañanzu imi enej zézé ségiségi ginaguc.

* **84:6:** Baka imi baec wocwocya méj Palesitainiguc hezac imuac qara. Wañu qac imuac hénia imi 'zésiac wawaña'.

Anutunéh munꞑuc ewa hia waꞑ énécmimac niꞑ zéwelerec.

85

¹ (Legic galenꞗawac; Korawac sac taséhéra ionac legic zéra.) Yawe, gi baecga yomuac ewa hia wammima Yakoboac areꞑ hésa ic kecꞑu imi on-agicna liliꞑgéma hagic.

² Ic embachécga kápésicgina imi wai énécmima kápésicgina mocꞑoꞑ oso énécminec. (Ohec)

³ Qeri biricga imi mocꞑoꞑ waina keꞑu, kim-beꞑga imi qiziꞑiꞑgéna keꞑu.

⁴ Anꞑéꞑ titiac Anutu, acnina meleꞑ nénécmima. Qeri biricga nonac muru hahaya imi waina qahac waꞑu.

⁵ Geꞑ imi hémbénaꞑa qeri biric waꞑ nénécmima hazéc waꞑ nénécmi wésémaꞑ me?

⁶ Meqeli nénécmima ic embachécga guac niꞑ wamma ségiségi wambiꞑ.

⁷ Yawe goi héihéiga mewininina hémbiꞑ. Waꞑu anꞑéꞑnina tina.

⁸ Inéꞑ ic embachéra eꝼeya météré ichéra luae qeénécmimac. Imuhuc wamma ieneꝼ munꝼuc kápésic wambiꝼ zé ménda liliꝼgému niꝼac meseli énécmimac. Imuac niꝼac ac imuac me imuac Yawe Anutunéh zémaꝼ zé wanꝼac imi ni mocꝼoꝼ niꝼtoho wammaꝼ.

⁹ Hélacnec iwac anꝼéꝼ titi ai imi eeya héimianꝼu ionac muru hosuru hezac. Imuac niꝼac odamuyanéꝼ neꝼaꝼ baeciguc hemac.

¹⁰ Goi héihéi hémbénaꝼa zéma haka héla iminéꝼ anꝼanzaoc. Haka solaꝼa zéma luaenéꝼ kircne amuzaoc.

¹¹ Ac héla imi baeciguc doku éréanzac ésécnec érézac. Haka solañã miñinanéñ kurumenjiguc kicya hiyu maanzac.

¹² Yawenéñ iwawai hiabia nénécmiyu baecni-nanéñ imuac héla gocmia haimac.

¹³ Haka solañanéñ wéséyaiguc kemmac. Kemma iwac kenken hahayawac héna héimindiñi wammac.

86

Hazéchéra ionac méra igucnec metecgé mimac niñac zéwelerec.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Yawe, ni kucna qahac, maqeqeya kecçua. Gezac qema niñnéna.

² Eega héima kekera nuac qeri uñana galeñgé néna. Miñ Kewu Anutuna guac muru héima nañanzua. Welen qeqe icga ni añgérna tina.

³ Ni kaiwe herec guac guru héhélizua, imuac wamma goina héina.

⁴ Miñ Kewu, kekec uñanawac kiwanéñ hiwa éreyu génzua. Welen qeqe icga qeri uñana ségiségi mihicñi néna.

⁵ Gi imi hiabia, ségiségi wamma késpedes wai énécmianzan. Wanu guac guru héhélima kecanzu ionac goigina héianzan imuac niñac imuhuc zéwelecçua.

⁶ Yawe, nuac zéwelecnaiguc gezac qema niñna. Zéwelecna selia niñsima gézézua imi niñnéna.

⁷ Nuac zérabéra naléiguc ni guac guru héhélizua. Gi nuac niñnémbésémañ zéma ninzéngezua.

8 Miñ Kewu Anutu nemu ionac sugcinaiguc guac séc méné ménda keczac. Méhénéj méné wawan memega imuac séc méné ménda wammac.

9 Héngalenj ama areña areña genj zéna hicñima hezac moczoñj wéségaiguc hama odamuga mepési gémmu.

10 Gi imi kunenj yanda imuac kiwi welic welic-gia meanzanj. Gi sac Anutu keczanj.

11 Yawe guac héna nézéna niñareñgémanj, ni guac ac héla méndacma kemmanj. Ewana momacguc wanu qacga eeya héigémmanj niñac méra néna.

12 Nuac Anutu, ni ewa moczoñnec legic héigémma hémbénaña guac qacga mepési gémmanj.

13 Imi mia goi héihéiga nuac hezac imi kunenj yanda wanu kekec uñana humucac déc igucnec metecgé nénnec imuac niñac mia imuhuc wanjémmanj.

14 Anutu, séwi enenj ic enenj yacma ni nuwinj zé wanzu. Kaiziliwenj ic tunagucnéj qeri uñanawac hochoc ai megic. Wanu ienenj guac niñac niñ éréhéc ménda wanzu.

15 Wanu gi imi goi héihéiac Anutu, qeri biric focdac ménda wamma goi héihéi zéma haka héla iminéj guac muru sécgéma hezac.

16 Nuac lilingéma hama welenj qeqe icga ni meseli némma guac welenj qeqe embacgawac naña ni imi humuc igucnec metecgé néna.

17 Ewa hiagawac asé kiwiya imi mewininina hémba. Imuhuc wanj néna hazéc wanj nénzu imi enenj gamugina nimmu. Yawe gi imi méra némma

mebélacgé néñanzañ.

87

Zioniguc tacyac wawaña imi ségiségiyaguc.

¹ (Korawac sac taséhéra ionac legic zéra.) Inéñ baec boña téréyaiguc tacyac wañanzaç.

² Yawenéh Yakoboac tacyacac buña tosara onogicma Zionac nagu imuac siña niñanzaç.

³ Anutuac ama areña yanda, guac zéma edamugaguc zéanzu. (Ohec)

⁴ Ni niñnéñanzu ionac sugcinaiguc Rahab* zéma Babilon hezaoc zémañ. Filisitia, Turo zéma Kusi imi acguc imuhucyanec Zion igucnec hicñihicñiya zéénécmimañ.

⁵ Eñeña miñina eñeyaoc Zion imi meyacgémac imuac niñac Zionac yomuhuc zému; Ic yomi me imi imuacnec hicñi hicñiya.

⁶ Yawenéh ic embac qacgina oma zañgégina olomma ic yomi acguc imuacnec zémac. (Ohec)

⁷ Legic héima hirianzu imi eneñ yomuhuc zému; Doku kiwana imi moczoñ guac muru hezac.

88

Qeri mamaiguc méra mimiawac zéwelerec.

¹ (Legic galenawac; Korawac sac taséhéra ionac legic zéra, Kuñaguc.) Yawe, nuac añgéh titiac Anutu, ni siñi kaiwe wéségaiguc guru héhélianzua.

* **87:4:** Izipteac qara mén. Qac yomi yañ kuneh yanda kondunjuguc kekera imuac qara.

² Nuac zéwelecnanéh guac wéségaiguc érémac niñ wanzua. Guru héhéliwa gezac qema niñnéna.

³ Kekec uñana imi yéwérinéñ sécgé néñu, kekecna imi humucac déciguc hezac.

⁴ Nuac niñgic ic kic suañiguc hiñgac hiñgarawac tanec kuc mama wanzac.

⁵ Ni imi humuc ic ionac sucginaiguc gilinénéña ésécnec. Nuhumugic kic suañ qeriaiguc heheya ésécnec. Humuc ic imi guac méra igucnec elicgé énécmimia, imuac niñac gi imi ionac ménda niñqeli énécmianzan.

⁶ Gi imi ni baec séséh horua dumuc sira tunumañguc nopocnec.

⁷ Guac qeri biricganéh ni réwérianec helanzi nénzac. Doku tembonjanéh nuagicken nuagicha wañ nénzan.

⁸ Ni niñnéñanzu imi moczon énézéna lakec kendacgic. Wainéña kekecnawac niñgic qaorac qeqeya wanzac. Ni imi nagu héinénéña wañu, néñgacma kemmañac séc qahac wanzac.

⁹ Niñ yéwéri ma kecba kicna mugu mizac.

Yawe ni naléya naléya guac guru héhélima kecma méra éréhécna meyacma kecanzua.

¹⁰ Gi imi dimuhuc humuc ic ionac kiwi welic welicgia wañ énécmia hia hémmu? Uñaginanéh yacma gi hia mepési gémmu me?

¹¹ Guac goi héhéiga imi kic suañ qeriaiguc, wañu guac haka héla imi humuc ic ionac sucginaiguc hia zéau énécmimia wammac me?

¹² Tunumañ qeriaiguc guac haka welic welicgia, wañu baec eluñ unuunuyaiguc guac haka solaña imi hia nimmu me?

¹³ Yawe ni guacnec sac guru héhéli génzua. Siñunec nuac zéwelecnanéh guac muru érémac.

¹⁴ Yawe némac niñac nuac qeri uñana imi waizan? Némac niñac guac kic tanecga musañgé nénzan?

¹⁵ Ni komocna igucnec yéwéri mihicñima hakecma deguc humucac déciguc keczua. Bac yandi yandi mihicñi néñna niñkinzénna imi héla qahac wanzac.

¹⁶ Guac qeri biricnéñ hoturu nénzac. Guac nimba zénéñ hirihirinanéh bacna mésénzac.

¹⁷ Haka imuhucya imuhucyanéh doku ésécnec kaiwe herec lelegé némma momacnec hoturu nénzu.

¹⁸ Geñ imi ala sorochécna nuac murunec elicgé énécmína lakec kendaczu. Tunumañnéñ nuac ala sorochécna ésécnec niguc qéqéhéréñ kecanzac.

89

Sésépac ac Anutunéh Dawidiguc memeya.

¹ (Ezera ic qara Etanac Masikil legic.) Ni Yaweac goi héihéiya imi nalé tetecgia qahac legic héigémman. Guac haka héla imi kuananéñ énézéwa hicñisaiya hicñisaiya hema emma kecmac.

² Ni yomuhuc zéau énécmiman; Goi héihéiga hémbénaña seligima nañanzac. Hakaga héla imi kurumenjiguc kumuna seligima nañanzac.

³ Wañu geñ yomuhuc zénec; Ni nuac gésimimia i guc sisipac ac memañ. Welenqege icna Dawidiac sipacgéma yomuhuc zéyi;

⁴ Neŋ qelihécga meseli énécmima guac ic kewu tatacga edamuyaguc imi kumuwa hicŋisaiya hicŋisaiya hema emma kecmac. (Ohec)

⁵ Yawe guac haka welic welicgia imi kurumeŋ eneŋ mepésimu. Waŋu hakaga héla imi météré énécmimia ieneŋ kurumeŋac hénaoriŋ sugginaiguc mepésimu.

⁶ Sawaiguc méréneŋ Yaweac séc wammac? Uŋa kucginaguc ionac sugginaiguc méréneŋ Yaweac séc wammac?

⁷ Anutuneŋ kurumeŋac météré ic ionac azoazoroiguc eeyaguc yanda waŋu lelecgé mimia moczoŋ onogicma bac yandi yandi wammiwiŋac hezac.

⁸ Yawe, kurumeŋac téŋgiŋ ic tausenja tausenja ionac Anutu, méréneŋ gi éséc kuhaguc wammac? Haka hélanéŋ lelecgé gémma hezac.

⁹ Geŋ mia konduŋ temboŋaguc galenŋéanzaŋ. Temboŋ yaru geŋ zéna néŋ qeanzaŋ.

¹⁰ Gi Rahab* imi qegic bec humuma hayec ésécnec efefianec qéséŋnec. Hazéchécga imi méragawac kuhanéŋ héndéŋ énécminec.

¹¹ Kurumeŋ imi guac, baec imi acguc guac. Baec kurumeŋ zéma imuac qeriaiguc iwawai sécgéma hezac imi moczoŋ geŋ zéna hicŋidarec.

¹² Baec waŋgoŋa Not zéma Saut imi geŋ zéna hicŋiyec. Saut baec boŋa Taboro zéma Not baec boŋa Helmon imi qacgawac niŋac ségiségi wanzaoc.

¹³ Guac méraga imi kuha yanda, guac méraga imi selia, waŋu méra héiga imi eŋeŋa.

* **89:10:** Izipteac qara mén imi konduŋ yaŋ yanda ménac waséya mema Rahap zéanza.

14 Hakaga solaña zéma zégésigésiga solañanén tatacga edamuyaguc imuac qambaña wanzac. Goi héihéiga hémbénaña zéma hakaga héla iminén wéségaiguc heanzac.

15 O, Yawe hériañ héigemma imuac hénia niñtegicanzu imi enej ségiségi ginaguc. Ienenj imi kic tanecga asahaiguc kenja wanzu.

16 Imuhuc wamma kaiwe herec qacgawac zézé ségiségi wanzu. Wañu imi enej imi hakaga solaña niñac meyac énécmimia wanzac.

17 Gi imi ionac kucginawac edamuya wanzañ imuac niñac imuhuc wañanzu. Ilicninanén† ewa hiaga niñac yandima eñanzac.

18 Saiwanina imi Yaweac muru hezac. Ic kewunina imi Israelac téréya miñina iwac buña wanzac.

19 Becnec qeri uñawac haka ménj hicñi énécmiyu héñgic imuacnec météré ichécga yomuhuc énézénec; Ni méra énécmiñiawac kuha ic kawali ménjac mima i ic embachéra ionac sucginaiguc meyacba eñec.

20 Ni welenj qeqe icna Dawidi mihicñima haléc téréya qocgemiya.

21 Mérananénj iguc zéñgé toroya qahac hemac. Huananénj meseli mimac.

22 Ic imi hazécya ménñénj ménj eñeya méra bawaignuc opocmacac séc qahac. Ic biria ménñénj ménj helanzí mimacac séc qahac.

23 Ni wésiaiguc hazéchéra mebiri énécmima hazéchéra unudacmañ.

† 89:17: Ic kewugina kuha iwac niñac zézéya.

24 Hakana héla zéma goi héihéinanéj i guc momacnec hemac. Qacnawac niṅac ilihanéj yandimac.

25 Ni méria meyacba konduj qaha zéma doku téfara séc qahaiguc hemac.

26 Imuhuc wammiwa inéj nuac nézéma zémac; Gi imi nuac maṅgocna, nuac Anutu, aṅgéj titiac zamanziṅna.

27 Ni imi i méréc meracna kumuwa inéj baec séc ic kewu ionac orucgina wammac.

28 Iwac niṅ wamma goi héihéi wammima kecmāṅ. Sisipac ac ic imiguc memeya imi selianec meseligiwa hekecmac.

29 Waṅu qelihéra waṅ énécmiwa hémbénaṅa hicṅisai wamma kecmu. Waṅu ic kewu tatacya naléya mehorugiwa kurumeṅa kurumejanéj nalé horua heanzac ésécnec horua hemac.

30 Qelihéra ienej héna acna waima zézé seli acnawac séc niṅtoho ménda wamma

31 héna acna mesohoma zézé seli acna ménda niṅtoho wammuiguc imi

32 qarucnanéj kápésic ginawac unumindiṅi énécmima hihilocnéj haka biriagina unumindiṅi énécmimaṅ.

33 Waṅu kiléj goi héihéina moczoṅ ménda wag-icma hakana héla wammima ikoc ménda wammimaṅ.

34 Sisipac acna ménda auma ac kuananéj zéhicṅiyi imi ménda melemmaṅ.

35 Hakana téréyanéj hatac momacguc zéseliwa heyecac hezac. Dawidi ac ikoc ménda wammimaṅ.

36 Qelihéra imi eneᅇ hémbénaᅇa hicᅇisai wamma kecmu. Ic kewu tatacyanéᅇ kaiwe ésécnec wésénaiguc nalé tetecgia qahac hema kecmac.

37 Waᅇu sawawac héipuc ic‡ qekeᅇ qehaya qahac nanaᅇa maso ésécnec hémbénaᅇa seligima nammac. (Ohec)

38 Néᅇ gi kilenᅇ halécnéᅇ météré mimia imi qeri biric kuneᅇ yanda wamma zésure wammima héᅇara menec.

39 Welenᅇ qeᅇe icᅇawac sisipac ac imuac mézége tiyu ic kewu opocya imi baeciguc gilina qaurac qezac.

40 Waᅇu demina imi hézénᅇ gédacma neunᅇ kiropo selia imi mebiridaczaᅇ.

41 Imuac héna keᅇkeᅇ haha waᅇanzu imi eneᅇ kisikiyoᅇ qemigic ama lelec lelec ieneᅇ imi isocfagociguc opocanzu.

42 Geᅇ imi hazéchéra ionac méra héigina imi meyac énécmína eᅇu hazéc eneᅇ moczoᅇ ségiségi wanzu.

43 Waᅇu iwac souya mebirina zéra qahac waᅇu yaréiguc kemmacac séc qahac wanzac.

44 Edamuya auna tecgéyu ic kewu tatacya imi meleᅇna baeciguc mazac.

45 Iwac sac qeli naléya imi meducᅇjima gamunéᅇ qacyaiguc haina enzac. (Ohec)

46 Yawe nalé dahecac séc me? Geᅇgaoc hémbénaᅇa musaᅇgé amuwésémaᅇ? Nalé dahecac séc qeri biricga geric bélaᅇa téma zeanzac ésécnec waᅇ némbésémaᅇ?

‡ 89:37: Maso imi tunumaᅇ qeriaiguc ninicanzac imuac niᅇac héipuc ic zézac.

47 Yei naléna hotoŋa dac wanzac imi niŋqeliwésémaŋ. Gi imi baec ic moczoŋ mihicŋi énécmima imuhuc wai énécmima kekecgina yei gorosoŋa ésécnec wanzac.

48 Mérénéŋ kecma humuc ménda mihicŋima hémma eŋeya qeri uŋaya humucac kuha igucnec hia metecgé amumac? (Ohec)

49 Miŋ Kewu hakaga héla iminéŋ Dawidi sisipac ac wamminec. Waŋu imuac goi héihéi becnec heaŋec imi dimuaru keŋ saŋgizac?

50 Welen qeŋe ichécga zébiri qébiri wammianzu imi niŋqelina, kucginaguc hicŋi saima keczu momac yanda ionac zébiri qébiriginanéŋ nuac wésénaiguc hezac.

51 Yawe zébiri qébiri imi mia hazéc hécganéŋ guac halécnéŋ météré wammimia inéŋ tima keŋec héna imuac mia zébiri qébiri wammizu.

52 Yawe, hémbénaŋa mepésimini, hélacnec! hélacnec!

Kiwi 4

90

(Legic 90–106)

Kekec hémbénaŋa imi Anutuac muru hezac.

¹ (Anutuac icya Moseac zéwelec welec.) Miŋ Kewu, guac niŋni gi imi hicŋisaiya hicŋisaiya nonac tacyacninawac ama ocmuŋ wanzaŋ.

² Baec boŋa ménda hicŋigicnec, baec kuruŋ ménda zéna hicŋiyunec hémbénaŋa igucnec hémbénaŋa gi imi Anutu kecanzaŋ.

³ Geŋ zéna ic embac eneŋ lilingéma seitoton waŋanzu. Geŋ mia baec ic ini lilingéma kemmu zénec.

⁴ Kicgaiguc yawuŋ tausenŋa imi oraŋ ésécnec hotoŋa waŋu siŋi bakia tanec wanzac.

⁵ Geŋ mia doku qaonŋ ésécnec luma usuŋénéc mima keŋanzaŋ. Ieneŋ imi gau héhéŋ ésécnec, zariŋ siŋunec zuria qeanzac ésécnec wanzu.

⁶ Zariŋ imi siŋunec zuria qema heyu kaiwenéŋ qeyu mariyaiguc sélécgéanzac.

⁷ Nini imi guac qeri gericnéŋ nonoyu zema qahac wanzinŋ. Waŋu guac qeri gericnéŋ hoturu nénécmizac.

⁸ Geŋ mia késpedesicnina wéségaiguc haima, hakanina biria saŋa imi kic tanecgawac asa-haiguc haianzaŋ.

⁹ Nalénina moczonŋ imi qeri biricgawac qer-aiguc qahac waŋanzac. Kekecnina howianéŋ wésénina ésécnec tecgéanzac.

¹⁰ Yawuŋnina imi 70, waŋu tosara kucginaguc imi 80 wanzac. Waŋu imuac surucya imi bisi qaténŋ zéma zésiác. Waŋu imi focdac keŋu nini putitima keŋ humuanzinŋ.

¹¹ Mérénéŋ qeri gericgawac kuha hia niŋtegi mac? Mérénéŋ héniaga séha niŋtegi mac bac yandi yandi wammac?

¹² Ku nénécmina nalénina hia olomma niŋtegi qinŋtegi ewa qerininanéŋ dongéma kecbinŋ.

¹³ Yawe, némac naléiguc hawésémaŋ? Focdac lilingéma hana. Welenqeŋe ichécga goi héihéi waŋ nénécmina.

14 Siṅunec guac goi héihéiganéṅ mesécgé nénécmīna kekecninawac nalé howia séc zézé ségiségi wamma kecbiṅ.

15 Yéwéri mihicṅi nénécmīnec imuac naléya moczoṅ zéma qeri biric waṅ nénécmīnec imuac yawuṅ moczoṅ toroqema imuac séc zézé ségiségi mihicṅi nénécmiwésémaṅ.

16 Wawaṅ memega welen qeṅe ichécgā ionac muru mewinini énécmīma guac edamuga imi qelihécgina ionac muru mewinini énécmīna.

17 Miṅ Kewu Anutuninawac ewa hia imi neṅaṅ muru haina mayu. Méraninanéṅ wamma meanziṅ imi meseligina nammac. O, méraninanéṅ wamma meanziṅ imi meseligina nammac.

91

Anutunéṅ saiwa wammimac zéma ninzégéyec.

1 Eṅeṅa miṅinanéṅ hoturumiya saṅgima kecanzac imi wandac wandac miṅinawac amiaiguc kecmac.

2 Ni Yaweac yomuhuc zéanzua; Inéṅ saṅgi saṅgina, zéma neuṅ kiropo selina; Anutu iwac muru mia héima naṅanzua.

3 Imuac mia inéṅ nei késakésā ic ionac ufić igucnec zéma yaṅhafi warihaguc humumia imuacnec metecgé gémmac.

4 Inéṅ gi kuruc neṅgocya ésécnec qeṅgaṅ zucyanéṅ hoturugéṅu qeṅgaṅa bawaiguc kemma saṅgiwésémaṅ. Imuhucyanec iwac haka héla iminéṅ saiwaga zéma asamaṅga ésécnec hézicgé gémmac.

⁵ Gi imi sinjiyawac zéra imuac bac yandi yandi zéma kaiweac zakon muigic hahaya imuac zénéñ hirihiri ménda wambésémañ.

⁶ Yanhafi wariha tunumañiguc hahaya zéma kisi kiyon kaiweiguc hicñi hicñiya imuhucyawac bac yandi yandi ménda wambésémañ.

⁷ Tauseñ me 10 tauseñnéñ wésé andégaiguc mama humuwu, néñ gi imi saec imuhucyanéñ ménda hosucgé gémmac.

⁸ Gi imi kaižiliweñ ic ieneñ bakia megic kic-ganéñ inichésémañ.

⁹ Gi imi Yawe anjétina sanji sanjigawac buña wanzac. Eñeña miñina anjétina tacyacgawac ama ocmuña wanzac.

¹⁰ Imuac niñac zérabéra guac muru ménda haréma yan hafinéñ ama haliga hosuraiguc ménda hosucgémac.

¹¹ Inéñ guac wamma kua meme uñahéra énézényu hena kenken haha wañanzañ imuaru galeñgé gémmu.

¹² Ieneñ méraginanéñ gépésigic hénaga imi hocrnéñ ménda héimac.

¹³ Gi imi laion zéma qaté mokoleñ tidacgéwésémañ. laion sacqeli zéma mokoleñ hénaga bawaiguc tidacgé énécmiwésémañ.

¹⁴ Anutunéñ yomuhuc zézac; Inéñ goina héianzac imuac anjéña timañ. Inéñ qacna niñnéñanzac imuac i meyacmimañ.

¹⁵ Inéñ zéwelecnéñu acya melen mimañ. Zérabéra naléiguc i guc momacnec kecma metecgé mima méra miwa eebipiyaguc wammac.

16 Yawuᅇa mehorugiwa niᅇu sécgémac. Wanᅇu aᅇgégé titiac ai ézéwa hémmac.

92

*Héipuc wammiyu ewa hia
ac ézéyec.*

¹ (Legic zéra, Sabata naléiguc héihéiyawac legic.) Eᅇeᅇa miᅇina Yawe, ewa hia ac gézéma guac qacga kikicmelonᅇ legiciguc héigéᅇgéᅇa imi hiabia.

² Siᅇunec goi héihéiga zéauma siᅇiyaiguc hakaga héla imuac zéauauya imi hiabia.

³ Gita kulele zéma wanᅇoᅇ qema mepési géᅇgéᅇa imi hiabia soroc.

⁴ Yawe, wawanᅇ memeganéᅇ ségiségi mihicᅇi néᅇzaᅇ. Ni méragawac haka silic niᅇac ewana meyacma mepési géᅇzua.

⁵ Yawe, wawanᅇ memega imi yei kunéᅇ yanda. Guac niniᅇga imi yei kunéᅇ yanda wanzac.

⁶ Ic diwi qiwiliᅇa imi ménda niᅇasarianzac. Ic sicsaocya imi ménda niᅇtegicanzac.

⁷ Ic biria imi qézézac ésécnec saigic. Kaiziliweᅇ ic eneᅇ kindindiᅇ ginaguc wanᅇu, néᅇ kecma hémbénaᅇa birima qahac wandacmu.

⁸ Yawe, gi imi hémbénaᅇa eᅇeᅇa miᅇina wanzaᅇ.

⁹ Niᅇzaᅇ? Hazéchécgá, O, Yawe, hazéchécgá ieneᅇ kiléᅇ biridacmu. Képésic meme ic imi héndéᅇ qéndéᅇ wanᅇ énécmimia wammac. Imuac mia imuhuc zézua.

10 Waṇu geṇ imi ilicna haséṇ burumakao ésécnec meyac néṇaṇzaṇ. Haléc hiabia orucnaiguc qocgé néṇzaṇ.*

11 Hazéchécna haka biriawac bakia meḡic kicnanéṇ inicanzua. Yacma nuanzu imi tasia biria mezu zégic gezacnanéṇ niṇaṇzua.

12 Ic solaṇa imi yéménzéc ic ésécnec loṇgo biacbiac wamma Lebanonṇac sida ic ésécnec yandimu.

13 Yaweac ama, Anutuninawac ama yandaiguc himicḡic loṇgo biacbiac wamma naṇzu.

14 Waṇu ic yanda wammaguc kiléṇ héla hianzu. Dokugina ménda zicgéyu téṇḡiṇ téṇḡiṇ waṇaṇzu.

15 Yawe hakaga dindiṇa imi mewininina. Yawe imi nuac zamanziṇ. Iwaru imi kápésic mén ménda hezac.

93

Anutuac héṇḡalen ai imi edamuyaguc.

1 Yawenéṇ héṇḡalen wamma eṇeyaoc héṇḡalen aiac kuha héiamuyu eeyaguc wanzac. Yawe imi kuhanéṇ séwi usuya zéma rikunṇa héiamuzac. Imuac baec kurumeṇ kumuyu qeken qehaya qahac seligima nammac.

2 Gi imi nalé hémbénaṇa igucnec kecneac keczaṇ. Ic kewu tatacga imi becarunec héitumuna seligima taczac.

* **92:10:** Halécnéṇ météré mima kuc buṇa qemima Israelac ic kewu kumu mimiawac zézéya.

³ Yawe doku yandanéŋ luma yaczac. Doku yandanéŋ luma hétéŋa meyaczac. Doku yandanéŋ luma géréréc mericzac.

⁴ Ou eŋeŋa tacanzaŋ, Yawe guac kucga imi doku qara zéma konduj temboŋ yanda ogicma kunéŋ yanda wanzac.

⁵ Yawe, ackuazécga imi héla téŋgéŋ. Téréyaganéŋ amaga mezericna sécyá waŋu hémbénaŋa hema kecmac.

94

Anutunéŋ ic solanŋa ionac hazéc hécgina bakia melenŋ melenŋ miŋina Anutu, geŋ asac mararaŋ qetagaliwésémaŋ.

¹ Yawe, tasé kuku miŋina Anutu, bakia melenŋmelenŋ miŋina Anutu, geŋ asac mararaŋ qetagaliwésémaŋ.

² Yacna, baec yandawac zégésigési miŋina gi. Yacna séwi eŋeŋ ic tasé ku énécmína.

³ Yawe, ic biria eneŋ nalé dahecac séc hériaŋ haimu? Némac naléiguc haka imi tecgémac?

⁴ Ieneŋ séwi eŋeŋ wamma zébiri qébiri waŋanza. Biria meme ieneŋ moczoŋ séwi eŋeŋ wamma keczu.

⁵ Yawe, ieneŋ ic embachécga qézéŋgé unuma guac buŋa imi helanzi énécmianza.

⁶ Embac malé zéma, ic kiana unuhumuma, gupaŋ merac unuhumuanzu.

⁷ Imuhuc wamma yomuhuc zéanza; Yawe imi ninicmacac séc qahac. Yakoboac Anutu imi niniŋa qahac.

8 Ic embac sugginaiguc ic qelaja keczu ini qeriginanéj niŋgic. Niniŋgina qahac ini, némac naléiguc niŋtegit qinŋtegit ginaguc wammu?

9 Gezacnina meyacgé nénécmiyec inéj acnina hia ménda nimmac me? Kicnina meyacgé nénécmiyec inéj hakanina hia ménda hémmac me?

10 Baera baera bakia meénécmima ic pakej ac ku nénécmianzac inéj niniŋa qahac zéma ninzu me?

11 Yawenéj ic onac niniŋgina nindaczac. Niniŋgina imi gorosona wanzac imi nindaczac.

12 Yawe, gi zéqindiŋi mianzanj ic imi zézé ségiségiyaguc. Héna acganéj pakej ac wammianzanj ic imi ségiségiyaguc.

13 Ic imi zérabéra naléiguc metecgé mima lu-aeiguc opocna kerunec, ic biria ionac imi baec séséj éséénécmimia wammac.

14 Yawenéj ic embachéra ménda wai énécmianzac. Wanu eneya buŋa héŋacgina ménda meanzac.

15 Zégésigési imi haka solanaiguc liliŋgéma hamac. Hayu ewa qerigina solananec kecanzu imi enej moczonj qeriginanéj méndacmimu.

16 Mérénéj nuac niŋ yacma biria meme ic unumac?

17 Yawenéj ménda méra némbacnec kekec uŋananéj bec humuma néj qema kecbacnec.

18 Yawe, hénana tisuracgéyi nalé imuaru goi héihéiganéj ni népésinec.

19 Qerinaiguc niniŋ sasala hicŋinéju guac mebélac qebélac ainéj kekec uŋanaguc ségiségi mihicŋi néŋanzan.

²⁰ Héna aciguc koroma haka biria wañanzac gésigési ic kiwa biria imuhucyanéñ dimuhuc giguc ala kekec wammac?

²¹ Ieneñ tocgéma ic solañawac kekecyá qewiñ zé wamma ic késpedesya qahac imi késpedesiraguc zéma zétecgéma sac naecmianzu.

²² Yawe imi neun kiropo selia baec boñaguc nanaña. Nuac Anutu imi zamanziñ selia, réwéri igucnec néngacma imuaru sañgianziñ.

²³ Késpedesgina meleñ énécmína ionac muru liliñgéma kemmac. Haka biriagina niñac mebiri énécmína qahac wandacmu. Yawe Anutunanéñ mebiri énécmimac.

95

Mepésimima niñtoho wammiwiñ zé nunuruzac.

¹ Hagic nini Yawe legic héimima, neñañ añgéh titiac zamanziñ ségiségi wamma legic héimiwiñ.

² Ewa hia ac ézéma wésiaiguc kemma legic zéra zéni iwac muru kemmac.

³ Yawe imi Anutu kunen yanda, anutu moczon ionac qacginaiguc eñeña keczac.

⁴ Baec hiñgac hiñgara imi mériaiguc hezac. Baec boña eñeña acguc iwac buña wanzac.

⁵ Konduñ imi iwac, inéñ zéyu hicñiyec. Wañu baec acguc mérianéñ meyec.

⁶ Hagic nini sicgéma mepésimima, kekecnina mihicñi nénécmiyec Yawé iwac muru simiñ héimiwiñ.

⁷ I imi Anutunina, nini imi ic embachéra, rama tuña mériaiguc ono onopora.

Ini nalé yomuaru ewaya nimbiŋ zé wanzuiguc imi;

⁸ Meriba zéma baec kérékérasia Masa imuac nalé ésécnec ewa qerigina seliseli ménda wammu.

⁹ Nalé imuaru yandahécgina ni batucgé némma awinémma wawaŋ memena imi héngic.

¹⁰ Ni yawuŋ 40 séc hicŋisai imuac niŋyéwécnaguc wamma zéyi; Ieneŋ imi ic embac ewagina soho sohoya, nuac héná imi ménda ninzu.

¹¹ Imuac ni qeri biric wamma zéselima zéyi. Ieneŋ nuac tac hiahiaaruiguc harémuac séc qahac.

96

Zégési nénécmimaŋ zé hahaya Anutu i mepésimini.

¹ Legic qelia Yawe héimigic. Baec séc ic embac Yawe legic héimigic.

² Yawe legic héimima qara mepési migic.

Aŋgéŋ titi ai imuac naléya naléya zéau énécmigic.

³ Edamuya imi baera baera ionac. Waŋu kiwi welic welicgia imi ic embac momac yanda ionac zéau énécmigic.

⁴ Yawe imi kunéŋ yanda, imuac niŋac hélacnec mepésimimu. Anutu tosara moczoŋ onogicma eeya héimimu.

⁵ Anutu baera baera keczu imi moczoŋ eŋomia. Tosara qahac, néŋ Yawe inéŋ mia kurumeŋ zéyu hicŋiyec imuac mia imuhuc zézua.

6 Eeya eņeņa zéma ic kewuac qarucnėj iwaru hezac. Kuha zéma hėnsorocyanėj iwac ocmuņ téréyaiguc hezac.

7 Yawe zézé ségiségi wammigic. Baera baerawac ic embac hénia hénia ini, edamuya zéma kuha imuac Yawe zézé ségiségi wammigic.

8 Yaweac qara eeyaguc imuac séciguc edamuyawac zézé ségiségi wammigic. Sesegina mema iwac ama yandaiguc keremmu.

9 Hėnsorocya* zéma téréya niņac wamma Yawe mepési mimu. Baera baera iwac wésiaiguc zénėj hirihiri wammu.

10 Baera baera suginaiguc ini yomuhuc zému; Yawenėj hėngalen wanzac imuac baec momac yandanėj seligima qeken qeha ménda wammu. Inėj ic embac momac yanda hėna ac hezac séc dindinanc zégési énécmimac.

11 Kurumen imi ségiségi wanu baec imi zézé ségiségi wanu kondun zéma iwawai imuac qeriguc sécgéma hezac imi hėriaņ haimimu.

12 Nene ai lépaya lépaya zéma iwawai imuaru hezac imi moczoņ ségiségi wammu. Imuhuc wanġic zunġic ic hėsa acġuc Yaweac wésiaiguc ségiségi wamma legic héimu.

13 Inėj hamac. Baec zégési énécmimaņ zé hamac. Inėj solanėnėj baec yanda zégési énécmima ikoc qahac, nėj hélacnec ic embachėra zégési énécmimac.

* **96:9:** Ic kewunėj zuri zambayaguc naņu hėnsoroc wammiaņġic ésécnec.

97

Anutuac héngalen ai imuac edamuya.

¹ Yawenéh héngalen wañ énécmimac. Imuac baecnéh ségiségi wañu konduniguc baec komoc komoc imi acguc zézé ségiségi wammu.

² Hosusu zéma tunumañnéñ lelecgémizac. Haka solañ zéma zégésigési solañ iminéñ ic kewu tatacyawac qambañ wanzac.

³ Geric bélañanéñ wésia igucnec hicñima hazéchéra yanda lelec lelec keczu onodacmac.

⁴ Iwac piliticnéñ baec séc keñ qetagaliyu baecnéh hémma zénéña hirizac.

⁵ Baec boñaya boñaya iminéñ Yawe baec yanda miñina iwac wésiaiguc kufañ ésécnec pépélíma mazac.

⁶ Kurumeñnéñ iwac solañ dindiña zéauyu ic embac moczoñ edamuya héñanzu.*

⁷ Anutu méraginanéñ seima memeya welen qemima iwawai enomia niñac séwi eñeñ wañanzu imi eneñ moczoñ gamuginaguc wammu. Anutu sasala ini Yawe mepésimigic.

⁸ Yawe guac zégésigési imi Zionac hénaoriñ eneñ nimma ségiségi wanzu. Yudawac ama areña kunen kunen séc* ieneñ imuac wamma zézé ségiségi wanzu.

⁹ Yawe gi imi baec séc eñeña keczañ. Anutu momac yanda qacginaiguc onogicma keczañ.

¹⁰ Yawe siñniñ wammianzu ini, biriawac mézégina tiyu. Inéh hénaoriñ héra galenagé énécmima ic biria ionac méragina igucnec metecgé énécmianzac.

☆ **97:6:** Rom 1:20 * **97:8:** Hebiraio aciguc; bérachéra.

¹¹ Ic solañə onac asac mararañ zilaloñə qesa énécmima qerigina dindiñə kecanzu ionac ségiségiac gocmia qesa énécmianzac.

¹² Ic solañə ini Yaweac niñac ségiségi wamma qara téréyawac ewa hia ac zémigic.

98

Baec zégési mimiawac mepésimigic.

¹ (Legic zéra.) Yawenéh haka welic welicgia wañec imuac niñac legic qelianéh mepési migic. Iwac méra héiya zéma hua héiya téréyanéh onogicma kawali wañec.

² Yawenéh aňgéh titi ai imi énézényu héngic. Wañu iwac solañ dindiñə imi baera baera ionac kicginaiguc kawé gema mewininiyec.

³ Inéh goi héihéiya zéma haka héla imi Israel héna géséhéra ionac niñac wamma sisipac acya niñqelima imuhuc wañec. Wañu baec zécgéria séc Anutuac aňgéh titi ai imi héndacgic.

⁴ Baera baera ini ségiségi wamma Yawe hétéh héimigic. Ewagina meyacma ségiségi wamma legic héima mepési migic.

⁵ Gitanéh Yawe mepésigic. Gita zéma ewaginanéh mepési migic.

⁶ Tomuñ mimisuleac hétéñanéh ic kewu Yaweac wésiaiguc ségiségi wamma hériañ haimu.

⁷ Konduñ zéma iwawai imuaru sécgéma hezac imi zéma baec zéma imuaru tacyac wañanzu imi moczoñ hériañ haimimu.

⁸ Yaweac wésiaiguc dokunéh luma méra qeqe wañgic baec boñanéh momacnec ségiségi wamma legic héimigic.

⁹ Inéj mia baec zégési énécmimanj zé hamac. Inéj solanj dindiñayanéj baec zégési énécmima, kenkésa hakésaya qahac ic embachéra zégési énécmimac. Héniá imuac niñac mia imuhuc mepé qepési wammigic.

99

*Anutuac héniá téréya imuac
wamma mepésimigic.*

¹ Yawenéj héngalenj wañ énécmizac, ic embac momac yanda zénéj hirihiri wañgic. Yawenéj Kerubim kua meme uña qacginaiguc taczac. Baecnéj hiriyu.

² Yawenéj Zioniguc kunenj keczac. Icembac héniá héniá ionac qacginaiguc meyac mimiawac keczac.

³ Énézéna ienenj qacga yanda welic welicgia imi mepésimu. Inéj téréya wanzac!

⁴ Ic kewunina imi kuhaguc. Inéj zégésigési dindiñawac siña niñanzac. Inéj haka kenkésa hakésaya qahac imi kumuyec. Yakoboac ichéra ionac sugginaiguc héna aciguc nananj seli zéma haka solaña kumuyec.

⁵ Ini Yawe Anutunina meyacmima iwac héniáiguc mepésimu. Inéj téréya wanzac.

⁶ Hofac oo ichéra ionarunec imi Mose zéma Aron, wañu Anutuac qara qacanzu ionarunec imi Samuel, ic imuhucyanéj ewagina moczoñnec Yawe zéwelecmigic acgina niñénécmiyec.

⁷ Yawenéj hosusu tandéyaiguc namma ionac énézéyu héna ac zéma zézé seli ac imi niñtoho wañgic.

⁸ Yawe, Anutunina, gi imi acgina niñénécminec. Nalé tosiaiguc bakia melenj énécminec, néj gi imi késpedes waiwaiac Anutu kecanzañ.

⁹ Ini Yawe Anutunina meyacmima baec boña téréya imuaru i mepési mimu. Yawe Anutunina imi téréya wanzac.

Baera baera Anutu mepésimimu niñac un-uruyec.

100

¹ (Ewa hia zémimiawac legic zéra.) Baera baera momac yanda, ségiségi wamma Yawe oñhérianj haimigic.

² Ségiségi wamma Yawe welenj qemima legic héima iwac wésiaiguc kereñgic.

³ Yawe imi Anutunina wanzac imi ini niñasarigic. Inéj zéyu nini hicñima kecziñ. Wañu nini imi iwac buña. Iwac ic embachéra zéma rama inéj ninicgaleñ wañ nénécmiyu kekera.

⁴ Ewa hia ac ézéma sañgulañaguc keremmu. Legic héimima ama yandayaiguc keremmu. Keremma ewa hia ac wammima legic héima qara meyac mimu.

⁵ Yawe imi hiabia. Goi héihéiya hémbénaña imi nalé tetcgia qahac heanzac. Hakaya héla imi hicñisaiya hicñisaiya ionac muru hema emma kecmac.

101

Ic kewu zéma sisipac acya.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Ni goi héihéiga zéma zégési gésigawac legic héimaṅ. Yawe, ni gi gita kulele qehéi waṅémmaṅ.

² Ni hena solaṅawac ewama kecmaṅ. Néma naléiguc nuac hanémbésémaṅ? Ni amanaiguc ewa solaṅanec hakana wamma kecmaṅ.

³ Iwawai biria imi imuac me imuac kicnaiguc ménda haiwa hemac. Héna ac andé qema kecanzu ionac mézétiti wamma kecha haka iminéṅ ménda qéqéhéréṅ waṅnémmac.

⁴ Ewa qerigina qaríṅ qaríṅgia ieneṅ nuac murunec lakec kemma kecmu. Ni haka biria héṅara mema kecmaṅ.

⁵ Méṅnéṅ méṅ alahéra sasaṅgiaiguc zébiri qébiri waṅ énécmianzac imi mebiri énécmiwa qahac wandacmu. Ségéra herec zéma séwi eneṅ imi bisiqatéṅ ménda waṅ énécmimaṅ.

⁶ Kicna hima baec yomuaru ic héla imuhucya mihicṅi énécmima énézéwa niguc momacnec kecmu. Héna solaṅa tima keṅanzu imi kumu énécmiwa welen qenémmu.

⁷ Ikoc ic imi méṅnéṅ méṅ amanaiguc ménda kecmac. Ikoc ac zéanzu imi eneṅ kicnaiguc ménda wai énécmiwa nammu.

⁸ Siṅunec séc ni baec yomuaru ic biria moczoṅ mebiri énécmiwa qahac wandacmu. Biria meme ieneṅ Miṅ Kewuac ama areṅa yandaiguc qahac wandacmu.

102

Méra mimac niṅac zéwelecma Ic kewu hémbénaṅa ézéyec.

¹ (Yéwéri mihicɲima ewa biric wamma niɲyéwécya imi Yawe ézéma zéwelerec.) Yawe, zéwelecwelecna niɲnéna. Waina guru héhéliwa qaqaɲanéɲ guac muru haréyu.

² Helanɲi nénéɲawac kecha nalé imuaru kic tanecga ménda musaɲgé némbésémaɲ. Guru héhélimaɲ imuaru gezac qema focdac acna kitiwa melej némbésémaɲ.

³ Kekecnawac naléya imi hofac ésécnec emma sohoanzac. Sicnanéɲ geric lokora ésécnec zeanzac.

⁴ Ni eluɲ nuyu nene ménda neanzua. Ewa qerina imi baec kérékérasiawac qézézac ésécnec zicgézac.

⁵ Zésilacna niɲac séwinanéɲ sicnaiguc qékétazac.

⁶ Ni imi baec kéra kériasiaiguc guae nei ésécnec, baec kisiaiguc kouteranɲ nei ésécnec wanzua.

⁷ Siɲiiguc kic qeli kecha ama bauyaiguc maulalac nei ésécnec wanzua.

⁸ Hažéchécna eneɲ kaiwe herec zébiri qébiri waɲ némma meenqesac memaqesac waɲ némma sésécac wammac niɲac qacna imi saeciguc haianzu.

⁹ Sigic* newa nenena ésécnec waɲu doku newa kic masina mayu momacnec neanzua.

¹⁰ Hénia imi yomuhuc; Guac qeri biric zéma qeri geric niɲac imuhuc wanzua. Gi ni népési yacmaguc duɲa gilina nuanzac.

¹¹ Naléna imi tecgémaɲ zé mariawac amia ésécnec melemma mazac. Qézézac ésécnec

* **102:9:** Ewa biric mihicɲima sigic naecaɲgic.

zanğéma kenzua.

¹² Nén Yawe gi imi hémbénaña kecanzan. Qacga imi niñqeligic hicñisaiya hicñisaiya hema emma kecmac.

¹³ (13a) Deguc imi Zion wéséniniñ wañmimiawac naléya. Nalé niñna hezac imi ducñizac.

¹⁴ Wañu welen qe qe ichécgá nini Zionac hoc bañec niñac ségiségi wanzin. Wañu imuac seitotoñadac imuhucya acguc siña nimmianzin.

(13b) Imuac niñac geñ yacma Zion ewa hia wammiwésémañ.

¹⁵ baera baera ic embac imi Yawe guac qacga nimma bac yandi yandi wammu. Baec séc ic kewuhéra ienen edamugawac eeya héimu.

¹⁶ Yawenén Zion miyacgéma eñeya edamuya qeriaiguc wininiyu imuhuc wammu.

¹⁷ Yawenén maqeqeya inic sosoli wañ énécmima zéwelecgina mematiti ménda wañu imuhuc wammu.

¹⁸ Haka imi bianac hicñisai ionac ogic heyu ic embac bian hicñimu imi enen Yawe mepési mimu.

¹⁹⁻²² (21) Wañu hésa ic ionac zésilacgina nimma humucac buña qeénécmimia hulac énécmiyu.

(22) Ic embac hénia hénia zéma héngalen ama areña yanda Yawe mepésimiwiñ zé tocgému nalé imuaru,

(21) Yaweac qara imi Zioniguc, wañu qac buñaya imi Yerusalemiguc zéau énécmimu niñac

(19) Yawenén ocmuñ téréya eñeña imuaru kic hiyu mayu ninicanzac. Inén kurumen igucnec baec héngalen wañanzac.

²³ Inén kekec hénanawac suraiguc nuac kucna memama kekecnawac nalé imi mehotoñiyec.

²⁴ Waṅu ni yomuhuc zéyi; Anutuna, Anutuna, naléna kambaṅu ménda nuagicna. Guac yawuṅga imi hicṅisai lépaya lépaya hema emma kecmac.

²⁵ Geṅ mia bec nec baec qambaṅa hainec. Kurumēṅ acguc méraganéṅ mihicṅinec.

²⁶ Baec kurumēṅ imi hia qahac wammac, néṅ gi imi hémbénaṅa kecanzaṅ. Iwawai imuhucya imi séwi usu éséc nec méiméiya wamma tegicanzac. Waṅu séwi usu éséc nec hainetec waṅanzaṅ.

²⁷ Gi imi ménda melemma imuhucyanec kecanzaṅ. Yawuṅga imi tectecgia qahac.

²⁸ Welenṅ qeqhécgā ionac qelihécgina imi nalé séc kecmu. Qelihécgina imi wéségaiguc seligima nammu.

103

Anutuac hiayawac niṅac ewa hia ac wammiyec.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Kekec uṅana, Yawe zéhiaru mina. Qerinaiguc heheya ini moczoṅ qara téréya zéhiaru migic.

² Kekec uṅana, Yawe zéhiaru mima, ewa hiawac buṅa iwarunec hahaya moczoṅ imuac eluṅ ménda gumac.

³ Inéṅ késpedesga moczoṅ augemma yaṅhafiga moczoṅ mehiaruma

⁴ kekecga imi humuc igucnec metecgé gémma goi héhiéia zéma wésé niniṅanéṅ ic kewu opoc héigémmac.

⁵ Waṅu iwawai hiabianéṅ ewa siṅga mesécgé gémmac. Waṅu séwigawac sac qeli imi meqeligéṅu kunta nei éséc nec kucgaguc wambésémaṅ.

6 Yawenéj haka solañja wamma mema helanzi énécmimia ionac niñac wamma hazéc hécgina héna acac séhaiguc zétecgé énécmianzac.

7 Imuhuc wamma hakaya Moseac muru, wañu wawañ memeya imi Israel qelihéra énézéyu niñgic.

8 Yawe imi wésé niniñ wañ énécmima ewa hia wañ énécmima qeri biric focdac ménda niñénécmima goi héihéi kuaya qeqeya wañ énécmianzac.

9 Inéj késpedesicninawac nalé séc tualefic ac ménda wañanzac. Wañu qeri biric nalé horua ménda dongéanzac.

10 Késpedesic ninawac séc ménda melenj nénécmima, haka biriawac bakia howiacnec ménda melenj nénécmianzac.

11 Hénia imi yomuhuc; Kurumenjnéj baec igucnec ou eñeña hezac ésécnec, goi héihéiya imi eeya héimianzu ionac muru kunéj yanda he énécmianzac.

12 Baec wañgoña Is néj Wes igucnec lakec hezac ésécnec, inéj ac qeqe wawañanina imi qetecgéyu lakec keñec.

13 Mañgocnéj nambérac héra ionac wésé niniñ wañ énécmianzac ésécnec, Yawe imi eeya héimianzu imi onac wésé niniñ wañ énécmianzac.

14 Inéj séwininawac hénia nimma, nini imi seitotoñ wanzin imi niñqelima imuhuc wañ nénécmianzac.

15 Baec ic kekecninawac nalé imi qézézac ésécnec. Edamunina imi baec kisiawac zariñ zuria ésécnec.

16 Imuhucya imi luhuc geriwagucnéj qacginaiguc qeyu qahac waŋu, baec kisanéj zariŋa hocanzac.

17 Néj Yaweac goi héihéianéj eeya héimianzu ionac hémbénaŋaiguc hémbénaŋa hema emma kecmac. Solarŋ dindiŋaya imi qelihécgina lépaya lépaya he énécmima kecmac.

18 Imi mia sisipac acya niŋtoho wamma hénac acya niŋqelima wamma meanzu ionac mia imuhuc waŋ énécmianzac.

19 Yawenéj ic kewu tatacya kurumenjiguc meyacgéma, héngaleŋ kuhanéj kekec momac yanda galeŋgé énécmianzac.

20 Kucginaguc wamma Yaweac ackuazéc mese-
lima, ac ewaya niŋtohoanzu kua meme uŋa ini Yawe zéhiaru migic.

21 Yawe welenj qemima iwac ewa siŋ wamma meanzu kua meme uŋa ini Yawe zéhiaru migic.

22 Yawenéj zéhicŋi énécmiyu baec imuaru me imuaru inéj héngaleŋ waŋanzac séc kecnazu ini moczoŋ Yawe zéhiaru migic. Kekec uŋana Yawe zéhiaru mina.

104

*Baec kurumenj miŋina Anutunéj héngaleŋ waŋ
nénécmianzac.*

1 Kekec uŋana, Yawe zéhiaru mina. Yawe Anutuna, gi imi kunéj yanda, eega eŋeŋa zéma edamuga imi maleku éséc nec héima kecanzaŋ.

2 Inéj asac mararaŋa imi séwi usu éséc nec héima, kurumenj imi sel hali éséc nec hérétéj haiyu hezac.

³ Dokuiguc amayawac nandun kumuma hosusu ézéyu kareya wanu luhuc ézéyu qengana wanu kenha wananzac.

⁴ Luhuc oporu eneya welen qeqe icya wanu, geric oporu eneya ai icya wanzac.

⁵ Baec imi qambaqa qahaiguc haimiyu hémbénaqa qeken qeha ménda wanzac.

⁶ Gej baec imi kondun doku yandanén séwi usu ésécnec hoturuna baec boja qahaiguc nanec.✧

⁷ Wanu gej mia ac wamma dokunén néngacma kenec. Parandanga qaru foc foc kenec.

⁸ Kenu baec bojanén enu baec wéjwéngianén hingacma imuac me imuac zéminec séc mekemma hezac.

⁹ Wanu dokunén munuc ménda hama hoturumu nin ménda logimu zéma qanaj silic hai énécminec.

¹⁰ Yawenén zéyu doku hogocyanén baec boja wéjwéngia séc hicjima éréma baec boja namun ginaiguc téfara wamma kenanzu.

¹¹ Kemma baec kisiaiguc hasén yan sécgina séc gumu énécmiyu hasén becosic enen acguc negic déméngina qanjarana imi méwécgéyu hiaruanzac.

¹² Sawa nei acguc imuac ginginaiguc aségina haima ic hawaiguc tacma ewa hétén wananzu.

¹³ Inén ou ai amayaiguc tacma baec boja séc doku haiyu aiyawac héla imi baeciguc sécgéma hezac.

¹⁴ Inén wanu ama yan onac qézézac zéma ic nenaj ninac zuazua yandianzac. Wanu inén zéyu baeciguc nene yaka hicjianzac.

✧ **104:6:** Hén 1:2

15 Icac ewa qeriaiguc zézé ségiségi mihicji mimia waiņ zéma icac kic tanera measari mimia haléc zéma icac ewa qeriaiguc kuha mihicji mimia nene yaka imi inéņ zéyu hicņidarec.

16 Yaweac ic hésa dokunéņ sécgé énécmiyu hezac. Lebanonjac yéménzéc ic imi inéņ himiru hezac.

17 Nei eneņ imuaru haegina haianzu. Zanžan nei eneņ imi kumbu* iciguc amia mihicņianzu.

18 Baec boņa eņeņa imi haséņ noniņ ionac buņa, waņu hoc baņec imi nehec qérandeņ ionac saņgi saņgiac buņa wanzac.

19 Inéņ maso haiyu baec ai memeyawac naléya zéanzac. Waņu kaiwe imi naléya nimma hiņgacanzac.

20 Geņ mia tunumaņ mihicņina ama siņiyu haséņ yaņ hénia hénia mama keņha waņanzu.

21 Laion sac qelinéņ neneyawac buņa nesima qacma neneyawac Anutu guru héhélima kecanzu.

22 Kaiwe éréyu kemma teņginaiguc heanzu.

23 Duņa ic eneņ mama kuc qema ai mema kecgic ama siņianzac.

24 Yawe ai geņ menec imi yei sasala yanda wanzac! Geņ mia niņtegcic qiņtegcicganéņ kekec imi moczoņ mihicņina mériaņganéņ baec séc sécgéma hezac.

25 Eri konduņ hilaneņ kuneņ yanda hezac. Waņu imuac qeriaiguc imi, iwawai bacginanéņ héima keņha waņanzu zéma doku yaņ kuneņ komora hénia hénia zaņgégina ménda oloņ oloņawac séc hezac.

* **104:17:** Me yéménzéc.

26 Zéicnéñ imuac qahaiguc kenha wañgic geñ zéhicñi mimia konduñ yañ oa gazugazu eneñ doku imuac qeriaiguc lelecgéanzu.

27 Imuhucya ieneñ moczoñ nalégina séc méndacma geñ nene gumu énécmiwésémañ niñac guac kichihí wamma kecanzu.

28 Gumu énécmína neanzu. Méraga auna iwawai hiabia sécgé énécmianzac.

29 Kic tanecga musañgéna ieneñ zénéñ hirihiri wamma kecanzu. Wañu geñ wéségina onagicna humuma baec ígucnec hicñigicac imuac muñguc lilingéma kenanzu.

30 Wañu geñ uñaga téréya mélina hama kekec hezac séc mihicñi énécmiyec. Wañu inéñ baec séwiya imi muñguc meqelianzac.

31 Yaweac edamuya imi hémbénaña hema emma kemmac. Yawenéñ eñeya ai niñac zézé ségiségi wammac.

32 Inéñ baec héñu baecnéñ hirianzac. Wañu baec boña osiyu hofacnéñ yacanzac.

33 Kekecnawac séc Yawe legic héimimañ. Kic qeli kecmañ imuac sura séc Anutuna gita kulele qemimañ.

34 Zézé nininñanéñ ségiségi mihicñi mimac niñac wanzua. Ni imi Yaweac niñac zézé ségiségi wammañ.

35 Zéna késpedesic ic baeciguc humuc qai wañgic, kaiziliweñ ic imuaru muñguc ménda kecmu. Kekec uñana, Yawe mepé qepési wammaña, haleluya ohec wahec!

105

*Min kewunina imi hakaya hélanéj galenǵé
néncmianzac.*

¹ Yawe ewa hia ac ézéma qara qacma ézégic. Ic embac momac yanda sugcinaiguc wawan memeya imi zéau énécmimu.

² Legic héimima i mepésigic. Haka welic welicgia wanec imi moczoj zéau énécmigic.

³ Qara téréya mepésigic. Yawe hochoc wananzu imi ewa qeriginaiguc ségiségi he énécmimac.

⁴ Yawe zéma kuhawac niŋkewu wanǵic. Kic tanecyawac nalé séc niŋkewu wanǵic.

⁵⁻⁶ Welenj qeqeya Abarahamac qelihéra, Yakoboac qelihéra, gési énécmimia ini haka welic welicgia zéma kiwi méréra zéma kuayaiguc zégésigési ac inéj wamma meyec imuac niŋqeligic.

⁷ I imi Yawe Anutunina wanzac. Iwac zégésigésinéj baec séc sécgéma hezac.

⁸ Inéj sisipac ac hicŋisai lépaya tausenja imuac buŋa qeénécmima zéselima zéyec imi hémbénaŋa niŋqelima keczac.

⁹ Imi mia sisipac ac Abarahamac zémiyec imi zéma zézé seli Isaka wammiyec imi mia.

¹⁰ Wanu inéj Yakoboac muru imi hena acwac buŋa meseligiyu Israelac sisipac ac hémbénaŋa wanecac hezac.

¹¹ Zéyecnéj; Ni Kanaan baec imi ic suc qema gémba mératécgina wammac.

¹² Wanu nalé imuaru imi zanǵégina sasala qahac efefia komodia dac téngéj ic kianj wamma kecgic.

13 Kecma hicñisai méñac murunec méñac muru, héñgaleñ ama areña yanda méñac murunec méñac muru kian wamma lelecgégic.

14 Néñ ic eneñ mebirí énécmimu niñac ménda wai énécmiyec, hélanec ionac niñac wamma ic kewuya ic kewuya ac geriwaguc wañ énécmima yomuhuc zéyec;

15 Nuac haléc qocgémimia imi ménda osigic, nuac tilij tilij ic imi ménda mebirigic.

16 Inéñ baec imuaru béti zéhicñi énécmima saméñ padi imuac ura imi moczon hézéhgye qahac wañec.

17 Béti igucnec añgéhina timañ zé ic mén méliyu walacgina mema keñec. Qara imi Yosefe, welen qeqe buña qeyu, mambon mema wagicma keñgic.

18 Hénaya imi iwawai sou zéragucnéñ kima heyec. Séwiya* imi señ hésanéñ dérécgé migic heyec.

19 Yaweac ackuazécnéñ hélaguc wandacmac nalé imuac sura séc, Yaweac ackuazécnéñ† Yosefe manam batuc wañ mimanec kerec.

20 Keru baec imuac ic kewunéñ icya mélimima hulacmiyec. Baera baera ic embac ionac ic kewunéñ imuhuc wammiyec.

21-22 Ic kewu inéñ eñeya ewa siña méndacma galeñ ichéra dérécgé énécmima hésa amaiguc onopocma ic yanda niñtegic qinñtegic ku énécmimac zéma Yosefe oporu héñgaleñ ama

* **105:18:** Hebiraió aciguc; Kekec uñaya. † **105:19:** Ackuazéc inéñ gauiguc hémma niñec imi manam batuciguc ménda waima niñzéhgye.

arenḡa yanda imuac galeḡa wamma iwawaiya moczoḡ galeḡgéyec.

²³ Nalé imuaru Israelnéḡ‡ Izipte baeciguc kereḡec. Yakobonéḡ§ Ham baeciguc** ic kian kerec.

²⁴ Yawenéḡ Israelac ic embachéra imi kunéḡ yanda mesai énécmiyu kucgina imi hazéc hécgina ionac kucgina ogirec.

²⁵ Waḡu Anutunéḡ hazéc hécgina ionac ewa qerigina melen énécmiyu ic embachéra ionac mézétiti waḡ énécmigic. Anutuac welen qeḡe ichéra diwi qiwiliḡ waḡ énécmigic.

²⁶ Waḡu welen qeḡe icya Mose zéma ic gésimimia Aron méli érécmiyec.

²⁷ Iereḡ imi ic embac ionac sugginaiguc asé kiwiyawac haka énézéyic héḡḡic. Ham baeciguc haka welicwelicḡia waḡoc.

²⁸ Yawenéḡ tunumaḡ méliyu siḡindéḡgéyec. Waḡu iereḡ ara qema niḡtohoḡic

²⁹ Anutunéḡ doku melemma sac mihicḡima lambéc unuhumudarec.

³⁰ Waḡu baec imuaru taḡanéḡ sasala saima sécgéma kecgic. Ic kewuhécgina ionac ama qeriguc acḡuc sécgéma kecgic.

³¹ Yawenéḡ zéyu sék tuḡagucnéḡ hagic. Waḡu baec yanda imuac qeria séc imiḡ sasala sécgéma kecgic.

³² Kiawac melemma komboc luhuc hai énécmiyu mayec. Waḡu buḡ parandaḡ geric

‡ **105:23:** Yosefeac maḡoc. § **105:23:** Israelac qara wahala.

** **105:23:** Izipte ic ieneḡ Hamac qelihéra hénia imuac niḡac Iziptec baecac qacma Ham baec zéaḡḡic. (Hén 10:6)

bélaṅagucnéṅ baecgina séc qocgé énécmiyec.

³³ Qocgéma ionac waṅ ic hésa zéma fik ic qeyu humudarec. Waṅu ic hésa lelec lelec imi héiyu madarec.

³⁴ Yawenéṅ zéyu gaoc zéma kambin eneṅ gelec malec qahac harégic.

³⁵ Haréma baec imuac zuazua moczoṅ nedacma aiiguc héra gocmia heyec imi nedacgic.

³⁶ Yawenéṅ baec imuac méréc merac moczoṅ unuyu humudacgic. Ieneṅ imi ionac séwiginawac kucya imuac hénihénia.

³⁷ Waṅu ic embachéra énézéyu siliwa goli medacgic onagiru érégic. Waṅu areṅa areṅa séc méṅnéṅ méṅ météqététaṅ méṅ ménda waṅgic.

³⁸ Izipte ic eneṅ ionac zénéṅ hirihiri waṅgic imuac niṅac waima hagic ségiségi waṅgic.

³⁹ Yawenéṅ hosusu imi kaiweiguc amiaginawac, waṅu geric bélaṅa imi siṅiiguc asahaginawac lémbéc énécmiyec.††

⁴⁰ Waṅu ieneṅ zéwelecgic zéyu koneṅ nei hagic. Waṅu kurumeṅ nene mayu negic sécgé énécmiyec.

⁴¹ Waṅu baṅa kuaya auyu doku mama baec kéra kérésiaiguc doku téfara ésécnec hama keṅec.

⁴² Imi mia eneṅa ackuazéc téréya zéma welen qeṅeya Abaraham niṅqelima imuhuc waṅ énécmiyec.

⁴³ Ic embachéra waṅ énécmiyu ségiségi wamma mama hagic. Gési énécmimia ieneṅ legic héima mama hagic.

†† **105:39:** Hebraio aciguc; Hoturu énécmiyec.

44 Héngalen ama arenja yanda yanda imuac baec imi onagicma énécmiyec. Baera baera ic embac ienen ai yanda mema mihicnjigic imi moczon ionac buja qeénécmiyec.

45 Imi mia ienen hena ac imi niñtohoma zézé seli ac imi méndacmu niñac imuhuc wañ énécmiyec. Haleluya ohec wahec!

106

Israelac késpedesic.

1 Haleluya, Yawe imi hiabia. Wañu goi héihéiya imi hémbénaña. Imuac niñac ewa hia ac ézégic.

2 Mérénéñ Yaweac wawañ meme kuhaguc imi hia énézéma qac buñaya moczon hia zéau énécmimac?

3 Héngalen wawañawac hena ac tohodacma nalé séc haka solaña wañanzu imi enen ségiségi ginaguc.

4 Yawe, ic embachécgá ewa hia wañ énécmiwésémañ nalé imuaru ni niñqeli nénná. Anjéngina tiwésémañ nalé imuaru nuac hanémbésémañ.

5 Wainénna guac gési énécmimia ienen mériañginaguc kecgic inicmañ. Inicma héngalen ama arenja yandagawac mératéc buja niñac ségiségi wamma mératécgawac zézé ségiségi wammañ.

6 Nini yanda hécnina wañgic éséc haka biria wamma kaiziliwen wamma késpedesic mihicñiyiñ.

7 Yanda hécninanéñ Izipte baeciguc hakaga welic welicgia imuac hénia ménda niñtegicma

goi héihéiga yanda imi ménda niŋqelima konduŋ, konduŋ pésia imuaru ac qeŋe haka waŋgic.

8 Waŋu Yawenéŋ eŋeya ɣac buŋaya niŋac wamma aŋgégina tiénécmiyec. Imi mia kuha yanda imi énézéyu héŋteŋicmu niŋac imuhuc waŋ énécmiyec.

9 Imuhuc nimma konduŋ pésia imi ac wammiyu focdac zicgéyu ic embachéra onagiru konduŋ dumuc sira imi baec kérékérasia ésécnec tima hagic.

10 Imuhuc wamma hazéc hécgina ionac méragina igucnec aŋgégina tiénécmmima ununesi waŋ énécmigic ionac méragina igucnec boŋhére meénécmiyec.

11 Waŋu hazéc hécgina imi mia dokunéŋ hoturu énécmiyu moczoŋ humuqaigic ménénéŋ méné ménda kerec.

12 Imuacnec ieneŋ ackuazéc imi ninzéŋgéma legicya héimigic.

13 Waŋu ieneŋ nalé sosola ménda waŋunec haka imi eluŋ unuyu iwac zéareŋ areŋgiawac ménda mambéc waŋgic.

14 Imuhuc wamma baec kéra kérésiaiguc hémbaoc kuneŋ yanda wamma baec sakasacya imuaru Anutu batucgéŋic.

15 Yawenéŋ zéwelecgic séc énécmiyec, néŋ kekec uŋaginawac imi hafi mihicŋi énécmiyu zaŋgéma keŋec.

16 Ieneŋ baec ménéŋ tacyac waŋgic imuaru Mose zéma Yaweac météré ic Aron iorac nimbupuc waŋgic.

17 Imuhuc wanġic baecnéŋ téma Datan qécgé mima Abiramac tohotoho ichéra imi hoturu énécmiyec.

18 Waŋu geric bélaŋanéŋ tohotoho ic tuŋ imi késama onodarec.

19 Ienen Horep baec boŋaiguc burumakao merawa ireha meyacgéŋic. Goli opépélíma qocgéma memeya baniara imi mepésimigic.

20 Imuhuc wamma Anutuac asac mararaŋ imi melenġic qézézac nema kekera burumakao tanec waŋec.

21 Izipte baeciguc haka kunéŋ yanda waŋec aŋgéŋ titi miŋina Anutu imi eluŋ unuyec.

22 Inéŋ Ham baeciguc kiwi méréra zéma konduŋ pésiaiguc haka welic welicġia waŋec imi mia.

23 Imuac Yawenéŋ unuhumumaŋ zéyec, néŋ gésimímia Mosenéŋ Anutu zéma icembac héra téamuma naŋġic imuac sugġinaiguc Anutuac wésiaiguc namma ménda unumac niŋac qeri biria mebélacgéyec.

24 Waŋu ienen ackuazécya ménda ninzénġéma baec hiabia imi mematiti wammigic.

25 Haliginaiguc zébiri qébiri wamma Yaweac ackuazéc imi ménda niŋtohogic.

26 Imuhuc wanġic inéŋ zéselima zéyec; Neŋ waŋ énécmiwa baec kéra kérésiaiguc maunudacmac.

27 Waŋu qelihécġina imi héndéŋ énécmiwa baera baera ic embac ionac sugġinaiguc kemma maunudacmac.

28 Ienen Peol baec boŋawac Baal iwac muru toroqema baniara kekecyá qahac imuac wamma nene saméŋ ohai wammigic imi mema negic.

29 Imuhuc wamma wawaŋ meme iminéh Min Kewu qeri biric yanda mihicŋi migic yaŋ hafi humumianéh saima énépésiyec.

30 Nalé imuaru Pinehasinéh yacma Anutuac ewa siŋa méndacma acqege ic imi bakia melen énécmiyu saec buŋa imi tecgéyec.✧

31 Imuhuc waŋu Anutunéh iwac niŋu ic solaŋa waŋec imi hémbénaŋa niŋyacgéwiŋac hezac.

32 Waŋu ieneŋ imi Meriba dokuiguc Yawe qeri biric mihicŋi migic haka imuac niŋac wamma yéwéri mén Moseac muru hicŋimiyec.

33 Imi mia ieneŋ Anutuac uŋawac ac qege wammigic Mose imi kua tasanéh ac sicsaocya zéyec imuac niŋac imuhuc hicŋiyec.

34 Waŋu ieneŋ Yaweac zézé seli imi ménda tohoma ic enia ménda unugic.

35 Imuhuc wamma iniguc momacnec tacyac wamma hakagina biria imi niŋarengéma késagic.

36 Késama baniarawac ireha imi mepésigic iminéh ionac muru bétac ésécnec waŋec.

37 Ieneŋ nambérac hécgina baniarawac mulu buŋa hai énécmigic.

38 Sac solaŋa késpedesiya qahac, nambérac héra ionac sac imi qocgéma Kanaaŋ ic ionac baniarawac mulu buŋa hai énécmigic baec imi sac iminéh mezapi qeyec.

39 Ieneŋ imi wawaŋ meme iminéh mezapi qea-muma kaiseroac haka waŋgic.

40 Hénia imuac niŋac Yawenéh eŋeya ic embachéra qeri biric kuneŋ yanda niŋénécmima eŋeya buŋa mézétiti waŋ énécmiyec.

✧ **106:30:** Qét 25:11-18

⁴¹ Imuhuc nimma baera baera ic embac ionac méraginaiguc onoporu mézétiti waŋ énécmianzu imi onac méra bacginaiguc kecgic.

⁴² Hazéchécgina ieneŋ helanzi énécmigic ionac méra bacginaiguc welenŋ qeŋe ic kecgic.

⁴³ Yawenéŋ hatac sasala mehiaru énécmiyec, néŋ niniŋgina qariŋqariŋgia méndacma andé qegic. Waŋu eŋaŋ kápésic niŋac memaénéc mimia waŋec.

⁴⁴ Waŋu Yawenéŋ ionac qachéhéli imi niŋénécmiyec nalé imuaru zénaŋgé énécmiyec.

⁴⁵ Waŋu ionac niŋac wamma sisipac ac imi niŋqelima goi héihéiya zékéŋaguc imi méndacma ewaya melenec.

⁴⁶ Melemma ionac waŋ énécmiyu hésa ic énépésigic ieneŋ moczoŋ ewa biric waŋ énécmigic.

⁴⁷ Yawe Anutunina aŋgéŋnina tima baera baera igucnec tocgé nénécmina qacga téréyawac ewa hia nimma qac buŋaga mepési gémbiŋ.

⁴⁸ Yawe Israelac Anutu hémbénaŋa igucnec hémbénaŋa mepésimigic. Ic embac momac yandanéŋ ‘Hélacnec!’ zému. Haleluya ohec wahec!

Kiwi 5

107

(Legic 107–150)

Aŋgéŋgina tiyu ewa hia ac zégic.

¹ Yawe imi hiabia, waŋu goi héihéiya imi hémbénaŋa imuac niŋac i ewa hia ac zémigic.

² Yawenéh boḡhére meénécmiyu keczu imi enen imuhuc zému. Ini Yawenéh hazéc hécgina ionac méragina igucnec mulu meénécmiyec.

³ Baec waḡoḡa Is, Wes, Saut zéma Not igucnec tocgé énécmiyec.

⁴ Baec kéra kérésiaiguc rouc wamma tacyacwac tauḡa mén ménda mihicḡima

⁵ nene doku niḡac humugic déméḡgina kérékérésia waḡec. Waḡu imuac niḡac kekec uḡaḡinanéh kuc mama wandacḡic.

⁶ Imuac ienen qeri yéwéc nimma Yawe qachéhéligic yéwéri igucnec metecḡé énécmiyec.

⁷ Waḡu héná dindiḡa mihicḡi énécmima tacyacwac tauḡ méḡiguc kemma onoporec.

⁸ Yaweac goi héhéhí zéma baec ic onac niḡac wamma haka welic welicḡia inéh waḡec imuac niḡac i mepésimigic.

⁹ Inéh doku niḡ humuanzu imi mesécgé énécmima yaka niḡac humuanzu imi iwawai hiabia gumu énécmianzac.

¹⁰ Tunumaḡ zéma humucac amiaiguc tacḡic yéwéri zéma seḡ hésanéḡ dérécḡé énécmiyu keczu imi

¹¹ Anutuac ackuazéc andé qema eḡeḡa miḡinawac ewa siḡ imi mematiti waḡic imuac mia imuhuc hicḡi énécmiyec.

¹² Imuac zérabéra yéwéria mihicḡi énécmiyu maunuyec, néḡ méḡnéḡ mén méra ménda énécmigic.

¹³ Imuaru ienen yéwéc qeriaiguc Yawe qachéhéligic, inéh zérabéra igucnec aḡḡéḡgina tiyec.

14 Inéñ tunumañ zéma humucac amia igucnec énépésima hésa dérécgé énécmima heyec imi qéséñu bororoñanec madarec.

15 (15a) Yaweac goi héihéi zéma haka welic welicgia baec ic onac wañec imi zéma

16 inéñ nagu aiñnéñ memeya imi qésémma aiñ wétéya imi kuyec imuac wamma (15b) i ewa hia ac zémigic.

17 Tosara imi acqeqe wamma ic diwi qiwiliña wamma kecgic. Kecma kápésicgina niñac zérabéra mihicñigic.

18 Ieneñ imi nene yaka moczoñ héñacya mema kecma humucac sañgulañiguc hosucgéigic.

19 Nalé imuaru ieneñ yéwérigina niñac Yawe qachéhéli wammigic. Wañu inéñ helanzi énécmiyec yéwéri imuacnec añgégina tiénécmiyec.

20 Inéñ ackuazócyá mélíma humucac déc igucnec metecgé énécmiyec.

21 Yaweac goi héihéiya imuac ewa hia ac zémigic. Haka welic welicgia ic onac wañec imuac ewa hia ac zémigic.

22 Ewa hiawac mulu haimima zézé ségiségiac legic héima wawañ meme Yawenéñ wañec imi ic embac momac yanda énézégic.

23 Tosara zéiciguc kemma kondun yandaiguc nénagémba ai meanzu imi eneñ

24 Yaweac wawañ meme zéma haka welic welicgia kondun hiñgac hiñgaraiguc héñgic.

25 Yawenéñ zéyu luhuc selianéñ yacma kondun temboña meyarec.

26 Yaru ieneṅ ou kurumenṅiguc emmaguc duṅa emu dumuc siraiguc hiṅgacṅic. Waṅu haka im-ineṅ tericṅé énécmiyu ewa qerigina imi pépélima mayec.

27 Waṅu ieneṅ tendiṅ tendiṅ kemma qekeṅ qeḡa wamma duṅa waiṅ dokunéṅ waṅ énécmiyu waṅanzu ésécnec sicsaoc qasikeṅ qasiḡa waṅṅic niṅtegic qinṅtegicgina aulanṅéyec.

28 Waṅu ieneṅ niṅ yéwérima Yawe qachéhéligic yéwéri helanzi énécmimia imuacnec metecṅé énécmiyec.

29 Waṅu luhuc selia imi ézéyu néṅ qema qahac waṅu konduṅ temboṅa ézéyu néṅ qeyec.

30 Néṅ qeyu ieneṅ bénzéhé kekec imuac séṅiséṅi waṅṅic Yawenéṅ zéic ala imuaru me imuaru kembiṅ zé niṅkumuma kecgic imuaru onagicma keṅanzac.

31 Yaweac goi héihéi zéma haka welicwelicṅia ic onac waṅec imuac ewa hia ac zémigic.

32 Ic embac azoazoroiguc i mepési mima galen ionac azoazoroiguc legic héimigic.

33 Yawenéṅ doku téfara melemma baec kérékérasia mihicṅianzac. Waṅu doku hogocya melemma baec témbaṅa mihicṅianzac.

34 Tacyachéra ionac biria niṅac baec halécya melemma baec kérékérasia mihicṅianzac.

35 Waṅu baec kérékérasia melemma doku zékéhé mihicṅima baec témbaṅa melemma doku hogocya mihicṅianzac.

36 Waṅu maqeqeya imi imuaru onoporu tacyacwac taunṅina meanzu.

37 Waņu aiiguc iwawai gocmia qesama waiņ ai galeņģéma hēla mihicņianzu.

38 Waņu mériaņ mihicņi énécmiyu zaņģégina saima sasala waņanzu. Waņu ama yaņhécgina zaņģégina imi ménda maanzac.

39 Waņu duņa muņguc yéwéri helanzi énécmimia zéma zérabéra zéma yaņhafinéņ waņ énécmiyu zaņģégina maanzac.

40 Yawenéņ galeņ ionac qacginaiguc gamu qo-lacgé énécmima baec kérakérasia hēna qahac imuhucgeņ onoporu rouc waņanzu.

41 Waņu nēwéc maqeqeya imi météqétetaņ igucnec meyac énécmima sac taséhéra rama tuņ ésécnec mesai énécmianzac.

42 Ic dindiņa imi haka imi hémma zézé ségiségi waņanzu, néņ ic biria momac yanda eneņ eņaņ kuagina wézéc qema ac qahac kecgic.

43 Eņaņ niņaц niņgic niņtegic qiņtegic gi-naguc wanzuiguc Yaweac haka imuhucyawac héņsosolima iwac goi héihéi imi niņtegicgic.

108

Méra mimac niņaц Anutu ewa hia ac zéma zéwelerec.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Anutu, ewa qerina imi keņqe haqeya qahac, qeri uņana moczoņnec legic héima mepési gémmaņ.

² Gita kulele zéma waņgoņna, ini yacgic. Ni giaņgiaņa imi mindiwa yacmac.

³ Yawe ni ic embac momac yanda ionac sugci-naiguc ewa hia ac gézéma baera baera ionac sugcinaiguc gi mepési gémmaņ.

⁴ Guac goi héihéiga ou kurumeniguc kunen yanda wanzac. Wañu guac haka héla iminéñ ou hosusu igucgeñ sécgéma hezac.

⁵ Anutu, ou kurumeniguc meyac géngéña wammac. Asac mararaña imi baec séc ic embac ionac qacginaiguc meyac yara wammac.

⁶ Méra héiganéñ aṅgéña tima zéwelecna niñna. Goi héihéi wañ énécmianzañ ionac muru aṅgéñ titi hicñimac.

⁷ Anutunéñ ocmuñ téréyaiguc zézac. Ni técgéma técgéma aria memañ. Sekem méndemma Sukot baec wéñwéngia imuac qétéya memañ.

⁸ Gileate imi nuac, Manase imi acguc nuac, Eferaim imi nuac orucnawac opoc selia. Yuda imi héngaleñ ainawac qarucya wanzac.

⁹ Moap imi nuac doku naec pakeya wanzac. Edomiguc nuac héna usuna giliwa hemac wañu Filisitia qahaiguc ni hériañ haimañ.

¹⁰ Mérénéñ nuagicma ama neñ kiropo seliaguc imuaru keremmac? Mérénéñ Edomac héna nézéyu hémmañ?

¹¹ Anutu gi imi wai nénécmizañ me? Anutu gi imi némac niñac téngiñ icnina iniguc momacnec ménda keñanzañ?

¹² Méra nénécmina hazéchécna unuwiñ. Baec icnéñ méra nénécmigic gorosña wañanzañ.

¹³ Nini Anutuaru héima namma bac yandi yandi qahac kemiñ. Inéñ hazéchécna tidacgé énécmimac.

109

Zésolañanima hazéchéra bakia zéráguc

meénécmimac niṅac zéwelerec.

¹ (Legic galenawac; Dawidiac legic zéra.) Nuac mepé qepésiac Anutu, acga ménda qaiyu.

² Ieneṅ imi kua biria zéma kua ikora aṅgéma ni zébiri nénzu. Ezelanṅina ikoranéṅ ac waṅnéṅanzu.

³ Waṅu mézétiti ac wamma helanṅi némma hénia qahaciguc zébiri qébiri wannénzu.

⁴ Ni imi ala waṅ énécmianzua néṅ ieneṅ imi nówéc hazéc wannénzu imuac ni zéwelec sac waṅanzua.

⁵ Ieneṅ haka birianéṅ hakana hiawac bakia melenṅ nénzu. Waṅu nuac ala siṅnawac bakiawac mézétiti waṅ nénzu.

⁶ Ieneṅ yomuhuc zégic; Kaiziliweṅ icac mériaiguc opocna helanṅi mimac. Hazécya mihicṅi mina méra héiyaiguc namma aciguc opocmac.

⁷ Aciguc emmac nalé imuaru waina késpedesyaguc zémimia wammac. Waina zéwelecya acguc melemma késpedesya wammac.

⁸ Kekecyawac yawuṅ imi meducṅima ai buṅaya imi wagicma ic tosara énécmina.

⁹ Waiénécmina nambérac héra ieneṅ gupaṅ merac wandacmu. Iniṅa imi malé wammac.

¹⁰ Nambérac héra eneṅ lelecgéma yaka niṅac zéqesi énécmima kecmu. Amagina kisiya waṅu waima météqétetanṅ wamma kecmu.

¹¹ Soukiwa kosia meme icnéṅ iwawaiya moczoṅ wagicmu. Iwawai inéṅ kuc qema mihicṅiyec imi ic tosanéṅ medacmu.

12 Ic méhñéñ méñ iwac ewa hiawac susucnec ménda wammimac. Gupañ merachéra ionac méhñéñ méñ ewa biric ménda wañ énécmimac.

13 Qelihéra humuqai wandacmu. Kecma qacgina imi moczoñ eluñ unudacmac.

14 Yawe imi yandahéra ionac késpedesic imi nimmanec kecmac. Neñgocginawac késpedesic imi ménda auna.

15 Késpedesicgina imi nalé séc Yaweac wésiaiguc waina hemac. Qac buñaya imi auna baeciguc qahac wammac.

16 Imi mia inéñ goi héihéi wañénéc mimiawac haka imuac niñ éréhéc ménda wamma maqeqeya zéma mété qététaña zéma ewa biric mihicñima kecanzu imi ununesi wamma unuhumumañ zé wañec imuac mia imuhuc zéziñ.

17 Inéñ siña nimma saec ac énézéyec. Wañu iminéñ eneya muru lilingéyec. Mériañ ac zémañ zé mézétiti wañec imuac mériañnéñ héñacya mema lakec keñec.

18 Inéñ séwi usu héianzac éséc saec ac wañ énécmiyec. Wañu saecnéñ doku ésécnec qeriaiguc hiñgaru haléc ésécnec sira mézécgéma késayec.

19 Wammina saecnéñ séwi usu zéma rikuña ésécnec nalé séc héi ziki wañu hemimac.

20 Qeri uñana hazéc wammima zébiri qébiri imuhuc wammianzu ionac imi Yawenéñ bakia imuhucyanec melen énécmimac niñac wanzua.

21 Yawe qacga niñac wamma goina hiabianec héina. Guac goi héihéiga hiabia imuac niñac wamma metecgé néna.

²² Ni imi maqeqeya météqététaŋ wamma kecba ewa qerinanéŋ birizac imuac mia.

²³ Kekecna imi mariyawac amia ésécnec melemma mazac. Waŋu gaoc dac imuhucya luhucnéŋ mihilaŋgéyu kenzu ésécnec efefianec kenzac.

²⁴ Nene sigi kecba simiŋna kuha qahac séwina mazac.

²⁵ Ni imi ionac zébiri qébiriac buŋa wanzua. Ieneŋ ni némma oruc gilianzu.

²⁶ Yawe Anutuna, méra néŋna goi héihéigawac niŋac ni metecgé néna.

²⁷ Imuhuc wanna ieneŋ haka iminéŋ guac méraga wanzac imi héŋtegiemu. Yawe geŋ imuhuc waŋ nénnec imi niŋtegiemu.

²⁸ Ieneŋ saecnec sac zénémmu, néŋ geŋ mia mériaŋ mihicŋi némbésémaŋ. Ieneŋ hazéc waŋ némma yacmu imuaru gamugina mihicŋimu, néŋ guac wleŋ qeqega imi ségiségi wammaŋ.

²⁹ Waŋénécmiŋa hazéchécna ieneŋ zébiri qébiri séwi usu ésécnec héima kecmu. Gamugina imi saŋeŋa maleku ésécnec he énécmimac.

³⁰ Ni kuananéŋ Yawe ewa hia kuneŋ yanda zémima ic embac tuŋaguc ionac sucginaiguc legic héimimaŋ.

³¹ Inéŋ maqeqe icyawac méra héiyaiguc nammac. Namma iwac qeri uŋayawac késpedesiraguc zéwiŋ zé wanzu ionac méragina igucnec aŋgéŋa timac.

110

Anutuac hofac oo ic hélanéŋ, ic kewu waŋ énécmimac.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Yawenéh Miñ Kewuna yomuhuc ézéyec; Gi mérana héiyaiguc tacnanec ni hazéchécgá hénagaiguc héná titigawac buña onopocmañ.

² Yawe geñ Zion igucnec ic kewu qarucga kuhaguc imi méranna kemmac. Miñ Kewu gi hazéchécgá sugginaiguc inicgaleñ wambésémañ.

³ Héngaleñ kucgawac naléiguc hénáorin hécgá séwi usu météré mimiaguc ségiségi wamma welen qema kecgic. Gian gianawac héri igucnec sac qelihécgá séjéréc ésécnec hicñima guac muru hamu.

⁴ Yawenéh zéselima ménzé ménzéya ménda wañanzac. Inéh mia yomuhuc zéyec; Gi Melikisedekac[☆] areñ méndacma hofac oo ic hémbénaña wambésémañ.

⁵ Miñ Kewuna guac méra héigaiguc keczac inéh qeri geric nimmac nalé imuaru ic kewu momac yanda unuyu wizi kukuginaguc wandacmu.

⁶ Baera baeraiguc zégési énécmiyu qamocnéñ ionacmuru sécgéma hemac. Orucgina qéséma unudacmac.

⁷ Unudacmaguc héná giñgiñaguc doku téfara nema usuña meqelima oruha meyacmac.

111

Anutuac ai welic welicgiawac mepésimiyec.

¹ Haleluya, ni ic solañ dindiña ionac azoazoroiguc zéma hénáorin ionac azoazoroiguc ewa qerina moczoñnec Yawe ewa hia ac ézémañ.

[☆] **110:4:** Hén 14:18, Heb 7:3

2 Yaweac wawaŋ meme imi kunaŋ yanda, imuac ségiségi waŋanŋu imi eneŋ moczoŋ hénia imuac niŋareŋ géanŋu.

3 Wawaŋ memeya imi eeya eŋeŋa, héŋgaleŋ kuc buŋayaguc. Waŋu solaŋ dindiŋanéŋ hémbénaŋa heanzac.

4 Haka welic welicgia imi ic embac waŋ énécmiyu niŋqelimanec kecŋu. Yawe imi ewa hia waŋ nénécmima goi héihéi waŋ nénécmianzac.

5 Yawe imi eeya héimianŋu ionac nene yaka gumu énécmima sisipac acya hémbénaŋa nimmanec kecmac.

6 Inéŋ baera baera imi ic embachéra énécmima wawaŋ memeyawac kuha énézéyu héŋgic.

7 Mériawac wawaŋ meme imi héla zéma gésigési aiya imi solaŋa. Héna acya imi niŋkinzéŋaguc.

8 Imi mia hémbénaŋawac buŋa qemimia, waŋu ewa héla zéma solaŋ dindiŋanec wamma memeya.

9 Yawenéŋ ic embachéra boŋhéré meénécmima sisipac ac hémbénaŋawac buŋa kumu énécmiyec. Imuac niŋac qara imi téréya zéma welic welicgiaguc.

10 Yaweac bac yandi yandi wawaŋa imi niŋtegic qinŋtegicac hénihénia wanzac. Héna acya niŋtoho waŋanŋu imi eneŋ moczoŋ niŋtegic qinŋtegic ginaguc. Yawe mepé qepésiac haka imi ionac muru hémbénaŋa heanzac.

112

Ic solaŋ dindiŋawac muru

ségiségi hemimac.

¹ Haleluya, Yawe eeya héimima héná acyawac ségiségi kunen̄ yanda wañanzac inén̄ zézé ségiségiyaguc.

² Qelihéra ienen̄ baeciguc kucginaguc kecmu. Ic solan̄ dindinā ionac qelihécgina ienen̄ zézé ségiségi ginaguc.

³ Amayaiguc mérian̄ hemimac. Hakaya solan̄ dindinanén̄ hémbénaña hemimac.

⁴ Ic solan̄ dindinā ionac imi tunuman̄ qeriaiguc asac mararanén̄ éréanzac. Asacmararan̄ iminén̄ ewa hia zéma ewa biric zéma haka solan̄ dindinā wañ énécmianzac.

⁵ Ewa hia wañ énécmima iwawaiyanén̄ ic tosara méra énécmianzac imi hiaruanzac. Inén̄ ai memañ zé héná ac séciguc dindinanec meanzac.

⁶ Inén̄ qeken̄ qehaya qahac. Ic solaña imi hémbénaña niñqeli mimia wammac.

⁷ Inén̄ gezac qézén̄ ac biriawac bac yandi yandi ménda wañanzac. Ewa qeria imi Yaweac héima nan̄u waizalaña qahac.

⁸ Ewa qerianén̄ seligima heyu zénén̄ hirihiri ménda wammanec keru Hazéchéra bakia megic inicmac.

⁹ Inén̄ iwawaiya méndémma maqeqeya ionac énécmiyec. Haka solaña imi hémbénaña heyu iliha imi zézé bipiyaguc meyac mimia wammac.

¹⁰ Kaiziliwen̄ ic imi haka imi hémma aric aric kima pépélima qahac wammac. Kaiziliwen̄ ic ionac ewa sin̄gina imi gorosóna wandacmac.

Anutunéj météqététaŋ wamma kecanzu i méra énécmianzac.

¹ Haleluya, Yaweac welen qegehéra, Yaweac qara mepésigic!

² Degucmuacnec hémbénaŋa Yaweac qara mepésigic.

³ Baec waŋoŋa Is igucnec Wes ac séc Yaweac qara mepési mimia wammac.

⁴ Yawe imi baera baera moczoŋ yanda imuac qacginaiguc eŋeŋa keczac. Edamuya imi eŋeŋa ou kurumenjiguc hezac.

⁵ Mérénéj Yawe Anutunina éséc? Inéj ou eŋeŋa keczac.

⁶ Waŋu eŋeyaoc memaamuma kiwa hiyu mayu baec kurumenj héŋanzac.

⁷ Hémma maqeqeya seitotoŋ igucnec meyac énécmima météqététaŋ ic muŋguc senduruŋ igucnec meyac énécmianzac.

⁸ Waŋu onoporu ic kiwa, ic embac ionac galeŋhécgina iniguc momacnec naŋanzu.

⁹ Waŋu embac héfiŋa mehiaru miyu amaiguc bénzék keczma nambérac héra mihicŋima neŋgoc waŋ énécmima ségiségi wamma kecanzu. Haleluya, Yawe mepésigic.

¹ Israel, Yakobo zémimia iwac ic embachéra ienen Izipte baeciguc acgina méj zéanġic ionac murunec éréġic.*

² Nalé imuaru Yuda imi Yaweac ocmuġ téréya waġec. Israel imi iwac ama baera waġec.

³ Konduġ imi hémma néġgacma keġec. Waġu Yodan doku acguc héréma andé andé keġec.

⁴ Baec boġa imi eneġ rama iwa ésécnec técgéma aria megic. Baec boġa komoc komoc imi rama merawa ésécnec imuhuc waġic.

⁵ Konduġ doku ġi némac niġac néġgacma keġec? Yodan doku ġi némac niġac héréma andé andé keġec?

⁶ Baec boġa ini némac niġac rama iwa ésécnec técgéma aria megic? Baec boġa komoc komoc ini némac niġac rama merawa ésécnec técgéma aria megic?

⁷ Baec ini imi miġ kewuninawac kiwaiguc, Yakoboac Anutu iwac wésiaiguc zénéġ hirihiri wammu.

⁸ Inéġ baġa hilaġeġ melemma doku zékéġ mi-hicġima hoc selia melemma doku hogocya mi-hicġianzac.

115

Anutu imi kuneġ yanda.

* **114:1:** Israel imi Yakoboac qara qelia Anutunéġ zémimia. Ic embac acgina méj zéanzu imi Izipte ic ionac imuhuc zézac. Kembaġa 2 iguc Yakoboac qelihéra qacgina qacma Yuda zéma muġuc melemma Israel zézac. Yakobonéġ Yudawac mériaġ ac sasala zéma areġ imuacnec ic kewu sasala hicġimac zéyec imi niġqelimu.

1 Yawe, goi héihéiga zéma hakaga héla imuac niḡac guac qacgaiguc edamu yanda hemac. Nonac muru qahac, nonac muru qahac, guac muru hegémmac.

2 Némac niḡac baera baera ic embac ieneḡ Anutugina dimia zéma zédesi waḡ nénécmianzu?

3 Anutunina imi kurumeḡiguc kecma imuac me imuac siḡa hemizac séc waḡanzac.

4 Néḡ ionac* baniara imi siliwa zéma goli mema ic onac méraginaneḡ memeya.

5 Kuaginaguc, néḡ ac zézégina qahac, kicginagucnéḡ kic hihigina qahac.

6 Gezacginaguc, néḡ ac nimmuac séc qahac. Suḡguruḡ ginaguc, néḡ wéréḡa nimmuac séc qahac.

7 Méraginaguc, néḡ késa nimmuac séc qahac. Hénaginaguc, néḡ keḡha wammuc séc qahac. Waḡu déméḡginaguc, néḡ ewa hétéḡ wammuc séc qahac.

8 Baniara meyacgéanzu imi eneḡ zéma imuaru héima naḡanzu imi eneḡ moczoḡ imuhucyanec.

9 Israel, Yaweac muru héima nammu. Inéḡ méra énécmima saiwa waḡ énécmianzac.

10 Aronac ama momachéra ini, Yaweac muru héima nammu. Inéḡ méra énécmima saiwa waḡ énécmianzac.

11 Yawe eeya héimianzu ini, Yaweac muru héima nammu. Inéḡ méra énécmima saiwa waḡ énécmianzac.

12 Yawenéḡ niḡnénécmima mériaḡ mihicḡi nénécmianzac; Israelac ama imuhucyanec,

* **115:4:** Iḡipte ic ionac.

Aronac ama imuhucyanec.

¹³ Kunej komora momacnec Yaweac muru héima nañanzu imi onac mériañ mihicji énécmimac.

¹⁴ Yawenéj ini zéma qelihécgina séc mén meemma mesai énécmimac niñac wanzua.

¹⁵ Ini imi baec kurumeñ zéyu hicñiyec Yawenéj mériañ mihicji énécmimac niñ wanzua.

¹⁶ Kurumeñ imi Yaweac buña. Wañu baec imi ic neñañ buña qenénécmiyec.

¹⁷ Humuc icnéj Yawe mepési mimuac séc qa-hac. Mérénéj hiñgacma néj qema hema hia mepési mimac.

¹⁸ Nini imi deguc muacnec hémbénaña Yawe mepési miwiñ.

116

Hafya hiaruyu ewa hia ac ézéyec.

¹ Yawenéj ac ewana zéma zéwelecna selia niñnéñanzac imuac ni siña niñanzua.

² Gezac qema niñnéñec imuac kekecnawac séc zéwelec wammimañ.

³ Humucac hésanéj dérécgé néñu kicsuañac zéra béranéj nuac muru hayu zérabéra zéma ewa biric mihicñiyi.

⁴ Wañu ni Yaweac qaraiguc yomuhuc zéweleri; Yawe zéwelec génzua qeri uñana metecgé néñna.

⁵ Yawe imi ewa hia zéma solañ dindiñayaguc. Anutu imi goi héihéiyaguc.

⁶ Yawe imi ic ewa éréhéc ménda wawaña galeñgé énécmianzac. Ni mematiti wañ nénéñawac kecha añgéñna tiyec.

7 Kekec uņana, liliņgéma hama bėnzėņ kecbėsėmaņ. Yawenėņ goihėihėi waņgėnzac.

8 Inėņ kekec uņana imi humuc igucnec zėma kicna imi kic masi igucnec, waņu hėnana imi qonzonton igucnec metecgė nėņec.

9 Kekecninaguc kecanziņ baec yomuaru ni imi Yaweac wėsiaiguc keņha wammaņ.

10 Ni yėwėri kunėņ yanda mihicņizua imuhuc zėma keri nalė imuaru ninzėņgėma keri.

11 Focdac nimba mėnda sėcgėyu ic momac yanda imi ikoc ic zėyi.

12 Ewa hiawac buņa Yawenėņ nėņec imi nėmac iwawainėņ bakia melenj mimaņ?

13 Ni kekecna aņgėņ tinėnėņawac sokoc mema Yaweac qara qacma

14 Yaweac ic embachėra momac yanda ionac wėsėginaiguc zėzė selinawac tasia imi Yawe melenj mimaņ.

15 Mėtėrė ic mėņnėņ humuyu Yawenėņ niņu eeyaguc waņanzac.

16 Yawe ni hėlacnec welenj qeqe icga wanzua. Guac welenj qeqe embacgawac naņa guac welenj qeqe ic wanzua. Geņ mia dėrėcgė nėnėņa imi hulac nėnnec.

17 Ni guac muru ewa hiawac mulu haigėmma Yawe guac qacga qacmaņ.

18 Ni Yaweac ic embachėra momac yanda ionac wėsėginaiguc zėzė seli acnawac tasia Yawe guac muru melenj gėmmaņ.

19 O Yerusalem, tacyachėcga ionac sugginaiguc, Yaweac ocmuņ tėrėyaiguc tasėna melenj mimaņ, haleluya!

Baec séc tacyachéra, Anutu mepésigic.

117

¹ Baera baera icembac ini Yawe mepésimigic. Ic embac momac yanda ini zéhiaru migic.

² Anutuac goi héihéi imi nonac muru kuner yanda he nénécmizac. Waᅇu Yaweac haka héla imi hehe seli naᅇselimac, haleluya!

118

Yawe mepé qepési mimiawac legic.

¹ Yawe ewa hia ac zémigic. Inéᅇ hiabia waᅇu goi héihéiya imi hémbénaᅇa heanzac.

² Israel ini goi héihéianéᅇ hémbénaᅇa zéma zémimu.

³ Aronac ama ini goi héihéianéᅇ hémbénaᅇa zéma zémimu.

⁴ Yawe eeya héimianzu ini goi héihéianéᅇ hémbénaᅇa zéma zémimu.

⁵ Ni qenzer manzeriguc Yawe qachéhéli miwa Yawenéᅇ acna meᅇer némma ni baec kondona yandaiguc hulac néjec.

⁶ Yawe imi niguc keczac. Ni bac yandi yandi ménda waᅇzua. Baec ic mérénéᅇ némac waᅇnémmac?

⁷ Yawenéᅇ niguc keczac. Méra néᅇanzu ionac sugginaiguc keczac. Imuac hazéc waᅇ néᅇzu imi bakia meᅇer énécmiyu hémmaᅇ.

⁸ Yaweac muru héima nanaᅇ imi ic onac héima nanaᅇ ogiczac.

⁹ Néᅇgacma Yaweac muru keᅇkeᅇa imi galen ionac niᅇkinzéᅇ wawaᅇa imi ogiczac.

10 Baera baera icembac ieneṅ ni lelecgé nénzu, néné ni Yaweac qaraiguc qeric énécmimaṅ.

11 Ieneṅ ni lelecgéma wésé andu lelecgé nénzu imuac ni Yaweac qaraiguc qeric énécmimaṅ.

12 Ieneṅ morombazec éséc nec ni lelecgé nénzu, néné sécmaṅ imuac geric bélaṅja éséc nec focdac zedacmu. Ni Yaweac qaraiguc qeric énécmimaṅ.

13 Néfacgé néngic manumaṅ zé waṅec, néné Yawenéné méra néjec.

14 Yawe imi nuac kucna zéma mepé qepésina. Waṅu inéné nuac aṅgéné titina wanzac.

15 Ic solaṅawac haliiguc zézé ségiségi, aṅgéné titiac hériaṅ hicṅima hezac. Yaweac méra héiyanéné kuc yanda mihicṅima

16 Yaweac méra héiya imi ou meyac mimiawac hezac. Yaweac méra héiyanéné kuc mihicṅi nénzac.

17 Ni ménda humuma kicqeli kecma Yaweac wawaṅ meme imi zéau énécmimaṅ.

18 Yawenéné yéwéria humumia mihicṅi némma mindi qindiṅi néjec, néné humucac buṅa ménda noporec.

19 Haka solaṅawac naguya naguya audacgic, ni keremma Yawe ewa hia ac zémimaṅ.

20 Nagu imi Yaweac saṅgulaṅ, ic solaṅanéṅ imuac nec keremmu.

21 Inéné acna melené némma nuac aṅgéné titina waṅec. Imuac ni miṅ kewu mepésimimaṅ.

22 Mericqe ic ieneṅ hoc méné héṅara mema gilicgic keṅkeṅa iminéṅ ama waṅgoṅaiguc ama imuac hoc oruha waṅec.

23 Haka imi Yawenéné waṅec. Waṅu hénni kicninaiguc haka welic welicgia wanzac.

24 Nalé yomi Yawenéh meyu heyec. Nalé imuaru nini zézé ségiségi wammanec ségiségi wambin.

25 Yawe zéwelec génziñ; Anghénina tina. Nini zéwelecgénziñ; Mehiaru nénécmína.

26 Yaweac qaraiguc hahaya imi mériañaguc. Nini Yaweac ocmuñ téréyaiguc mériañ ac wanghénziñ.

27 Yawe imi Anutu, neñañ muru qetagali nénécmiyec. Ic hésa haréña mema ségiségiac areñiguc toroqema nañgic, zaki téréya ilihaiguc kerembiñ.*

28 Gi imi Anutuna, ewa hia ac zégémman. Gi imi Anutuna, ni meyac gémman.

29 Yawe ewa hia ac ézégic! Goi héihéiya imi hémbénaña heanzac.

119

Héna ac edamuyaguc Anutuac murunec hahaya.

¹ Wawañ meme solañanec Yaweac héna ac méndacma wamma meanzu imi eneñ ségiségi ginaguc.

² Yaweac héna ac niñtohoma ewa qeri moczoñnec Yaweac ewama kecanzu imi eneñ ségiségi ginaguc.

³ Ieneñ haka biria ménda wamma iwac héna acya wamma meanzu.

* **118:27:** Ac iliha yomi Yesuac asé kiwiya wanzac. Képésicnina niñac hofac oo ic eneñ méragina merawa saciguc tindungéma zaki téréya imuac ilihaiguc zuacgic ésécnec Yesunéh neñañ niñac wamma sacya qocgéma képésicnina zuac nénécmiyec.

18 Uņanawac kiwa mebéreņgána hána acgawac hénia welic welicgia imi hénťegicmaņ.

19 Baeciguc ic kian wamma keczua, hána acga imi ménda musaņgé nénna.

20 Hána acgawac nalé séc niņkumuma kecba kekec uņananéņ kuha qahac wanzac.

21 Séwi eņeņ ic saecginaguc hána ac waima keņanzu imuhucya ac geriwaguc waņ énécmianzaņ.

22 Ni guac ackuazéc niņtohoanzua. Imuac zébiri qébirigina zéma mema titigina imi nuac murunec nesina keņu.

23 Galeņ eneņ acguc tacma zébiri qébiru wannéņgic, néņ welen qeqe icga ni imi hána acga nimma héiqeliyi.

24 Guac hénťaleņ hána ac imi ségiségina zéma zéqindiņi icna wanzac.

25 Qeri uņananéņ gizoniguc héima hezac, ackuazécga méndacma ni meqeli némbésémaņ.

26 Wawaņ memena gézéwa acna meleņ nénneć. Imuac guac hána ac imi ku nénna.

27 Méra nénna zézé seli acgawac hána niņťegicmaņ. Imuhuc waņ nénna guac haka welic welicgia imi nimma héiqelimaņ.

28 Kekec uņana imi helanzi mimia waņu pépélima mazac. Ackuazécga méndacma ni meyac nénna.

29 Haka ikora, wawaņ memena ikora metecgána keņu. Hána acga imi ewa hiawac bėnzéņnec ku nénna.

30 Ni hána hėla méndacma hána acga wésėnaiguc haianzua.

31 Ni guac héngalen héna ac imuaru qéqéhéréñ kecanzua. Yawe ménda wainénna gamunaguc wambi niñac.

32 Ewa qerina meyandina hilañeñ yanda wañu zézépañ acgawac hénaiguc usuñnec kemmañ.

33 Yawe guac zézé seli acgawac héna imi ni ku nénnna niñtohomaneñ kemma kecmá humumañ.

34 Méra nénnna niñtegiema héna acga niñtohoma ewa qerina moczoñnec wamma memañ.

35 Héna acga hezac imuac héna nézéna hémma tima kemmañ. Ni imuac ségiségi wañanzua imuac mia imuhuc zézua.

36 Ewa qerina melenña hémbaoc qahac, néñ héna acgawac niñkumu wammañ.

37 Kicna melenñ nénnna iwawai gorosonawac kic hihi ménda wammañ. Kekecna imi ackuazéçga méndacma galeñgé nénnna.

38 Eega héianzu ionac guac sisipac acga zéselinec imi welenñ qeçe icga nuac muru meselina.

39 Guac héna acga imi hiabia imuac niñac ionac mema titigina zénéñ hirihiri mihicñi nénéña imi nesina keñu.

40 Pakeñ acgawac niñkumuma kecanzua. Solañ dindañaganéñ ni héiqeli néñna.

41 Ackuazéçgawac séciguc goi héihéiga imi zéma añgéñ titiga imi hainémbésémañ.

42 Imuhuc wañ nénnna zébiri qébiri wañ néñanzu ionac ac bakia mihicñima énézémañ. Ni ackuazéçga imuaru héima nañanzua imuac mia imuhuc zézua.

43 Ni héná acgawac niŋkumuma kecanzua, imuac mia nanǵé nénna ac hélianéh kuana igucnec komodia méŋ ménda waima kemmac.

44 Ni héná acga nalé séc hémbénaŋa niŋtoho wammaŋ.

45 Ni héná acgawac zéwelecanzua imuac so-laŋanima keŋha wammaŋ.

46 Waŋu ic kewu momac yanda ionac wéséŋinaiguc guac héná ac zémaŋ nalé imuaru gamunaguc ménda wammaŋ.

47 Ni guac zézé seli acgawac niŋsiŋsiŋ waŋanzua imuac niŋac imuaru ségiségi mihicŋianzua.

48 Zézé seli acga hénia hénia niŋsiŋsiŋ waŋanzua. Imuac mérana meyacma mepési génzua. Ni héná ac imi nimma héiqelianzua.

49 Ackuazéc welenj qeŋe icgawac zénec imuac niŋqeliwésémaŋ. Geŋ ac imi zéma ewa qerinaiguc niŋkumu kumuna mihicŋi nénec.

50 Iminéh yéwéri qeriaiguc ewana mehiaruanzac. Ackuazécganéh kekec wésé polanaguc mihicŋi nénzac.

51 Tétéc qeŋe ic eneŋ gelec malec qahac zédesi néŋgic, néŋ ni guac héná ac imi ménda waiyi.

52 Yawe ni héná ac wahala imi niŋqelima ni nenaoc mehiaru amuyi.

53 Ic biria héná acga andé qegic ionac niŋac qeri geric kuneh yandanéh népésizac.

54 Ama méŋu ic kianj wamma tacba héná acganéh legic zéra hénia hénia waŋu héianzua.

55 Yawe, ni siŋiyaiguc qacga niŋqelizua. Héná acga imi niŋtoho wamma kecmaŋ.

56 Héna acga niŋtohowa kekec iminéŋ nuac mériaŋna wanzac.

57 Yawe, gi imi nuac buŋana ni ackuazécga imi niŋtohomañ.

58 Ni ewa qerina moczoŋnec kic tanecgawac zéwelecza. Ackuazécga zénec séc ewa hia niŋnéna.

59 Ni wawaŋ memena niŋgésima hénana melemma héna acgaiguc hazua.

60 Nalé ménda mehorugima héna acga focdac niŋtohomañ.

61 Kaiziliweŋ ic ionac hésanéŋ ni qaté néŋec, néŋ ni héna acgawac eluŋ ménda nuyec.

62 Guac héna ac solaŋa niŋac siŋiyaiguc yacma ewa hia ac gézémaŋ.

63 Ni imi bac yandi yandi waŋgémma guac héna acga niŋtohoanzu ionac alagina wanzua.

64 Yawe, goi héihéiganéŋ baeciguc sécgéma hezac. Héna acganéŋ ni ku néna.

65 Yawe, ackuazécga zénec séc welen qeŋe icga ni hiabia waŋ néna.

66 Ni héna acga niŋzéhégzua. Niŋteŋic qintegic zéma niniŋ ku néna.

67 Zérabéra qahac keri imuaru imi ni sicsaoc wamma keri, néŋ deguc imi ackuazécga tohoma wamma meanzua.

68 Gi imi hiabia imuac wawaŋ meme hiabia waŋanzaŋ. Héna acga nézéma ku néna.

69 Tétéc qeŋe ic eneŋ ikoc mihicŋima mebiri némbiŋ zé waŋanzu, néŋ ni imi ewa qeri moczoŋnec héna acga niŋtoho waŋanzua.

⁷⁰ Ionac ewa qerigina imi haléc dépaŋ yanda ésécnec,* nénj ni imi héna acgawac ségiségi waŋanzua.

⁷¹ Zérabéra imuac nimba méra nénéŋa wanzac. Iminénj waŋnéŋu ni héna acga niŋareŋgéyi

⁷² Kuagawac héna acnéŋ siliwa goli sasala ogiczac.

⁷³ Méraganéŋ ni mihicŋima kumu nénec. Imuac méra néna niŋtegiema héna acga niŋareŋgémaŋ.

⁷⁴ Ac kua zécgawac niŋac niŋkumuma kecba eega héigéŋanzu imi eneŋ ni némma ségiségi waŋanzu.

⁷⁵ Yawe, ni zégésigésiga imi solaŋa wanzac imi zéma hakaga héla imuaru héima namma yéwéri mihicŋi nénec imi ninzua.

⁷⁶ Zéwelec génzua, welenj qeŋe icga sisipac ac waŋ nénec séc méndacma waŋ néna goi héihéiganénj ewana mehiarumac.

⁷⁷ Guac ewa biric wawaŋawac hakanénj wannémma humuc igucnec meŋeli néna. Héna acga imi nuac zézé ségiségina wanzac imuac mia imuhuc zézua.

⁷⁸ Tétéc qeŋe ic eneŋ héniana qahaciguc yéwéri mihicŋi nénzu. Gamugina mihicŋi énécmína. Ni imi héna acga zénimma kecmaŋ.

⁷⁹ Eega héigéŋanzu imi waŋ énécmína nuac liliŋgéma hamu. Imuhuc wanna ieneŋ héipuc acga imi niŋasarimu.

⁸⁰ Ewa qerina mehiaruna héna acgawac séc késpedesna qahac waŋu gamunaguc ménda

* **119:70:** Anutuac ackua zéc técyá ménda niŋanzu ionac zézéya.

wammaṅ.

⁸¹ Kekec uṅananéṅ aṅgénéṅ titigawac nalé herec niṅkumu wamma kecma qiritic qezac, néṅ ni héna acgawac niṅkumu wammanec kecmaṅ.

⁸² Kicna imi sisipac ac imuac hélawac mambéc kecma kucmama wanzac. Qesigénzua, gi némac naléiguc ewa qerina mehiaru némbésémaṅ?

⁸³ Tanecna imi kiruṅ yaṅ séwélanéṅ memeya imi hofac qeriaiguc zapi qeyec éséc nec wanzac, néṅ guac héna acga imi eluṅ ménda nuanzac.

⁸⁴ Welenṅ qeṅe icgawac naléya imi dahec hezac? Nunesi waṅnéṅaṅzu imi némac naléiguc ac geri-waguc waṅ énécmiwésémaṅ?

⁸⁵ Tétéc qeṅe ic héna acga ménda tohoanzu. Imi eneṅ mebiri némbiṅ zé baec séséṅ ésézu.

⁸⁶ Ieneṅ héniana qahaciguc ni nunesi waṅ néṅzu, Méra némbésémaṅ. Guac héna ac imi moczoṅ hélac nec!

⁸⁷ Ieneṅ imi baec iguc nec metecgé némbiṅ zé humumia nugic, néṅ ni guac héna acga ménda waiyi.

⁸⁸ Goi héihéiga niṅac wamma meqeli néna. Imuhuc waṅ néna kuagawac héipuc ac imi niṅtoho wammaṅ.

⁸⁹ Yawe, guac ackuazécga kurumeṅiguc hémbénaṅa seligima hezac.

⁹⁰ hakaga héla iminéṅ hicṅisaiya hicṅisaiya hema emma kecmac. Baec imi geṅ hainecac nalé séc seligima heanzac.

⁹¹ Iwawai imi moczoṅ méra bacgaiguc hezac imuac mia baec kurumeṅnéṅ kuaga tohoma heyecac hezac.

92 Héna acganéj ségiségi ménda mihicji némbacnec qenzenj manzenj qeriaiguc bec humuwinec.

93 Gi héna acnéj kekecna galeŋgéna kecanzua imuac ni héna acgawac hémbénaŋa eluŋ ménda numac.

94 Ni imi guac buŋa. Imuac mehiaru néna. Ni héna acgawac hochoc wamma kecanzua.

95 Kaiziliweŋ ic ieneŋ nuhumuwiŋ zé néŋsosolima kecanzu, néj ni guac héna ac nimma kecmaŋ.

96 Neŋ hémba iwawai solaŋa zézéya imi moczoŋ qétégina olombiŋac séc, néj héna acga imi hilaŋeŋ yanda qétéya olombiŋac séc qahac.

97 Yei ni héna acga kuneŋ yanda niŋsiŋsiŋ waŋanzua. Ni kaiwe herec imuac nimma héiqelianzua.

98 Héna acganéj nalé séc niguc hema méra néŋu hazéchécna onogicma niŋtegiŋ qinŋtegiŋa kuneŋ yanda wanzac.

99 Ni héna acga nimma héiqeliwa kiwi ichécna moczoŋ onogicma niŋtegiŋ qinŋtegiŋa kuneŋ yanda henénzac.

100 Héna acga niŋtohowa ic yanda moczoŋ onogicma niŋtegiŋ qinŋtegiŋa kuneŋ yanda henénzac.

101 Ni ackuazécga niŋtoho wammaŋ zé hénana neŋ héima héna biria hénia hénia ménda kereŋi.

102 Geŋ héna ac ku nénnec imuac niŋac ni héna ac ménda waianzua.

103 Ackuazécga imi yei siŋa kuneŋ yanda, kua-naiguc morombazecac dokuya ogiczac.

104 Héna acgawac niṅac niṅtegic qṅtegicnaguc wanzua. Imuac haka ikora hénia hénia imuac mézéna tianzac.

105 Ackuazécganéṅ hénanawac kifa wamma baec hénawac asaha wanzac.

106 Héna acga solaṅa imi niṅtohomaṅ zé zéselima acna selianec zikizua.

107 Qenzenṅ manzeṅna imi gelec malec qahac imuac ackuazécgawac séc galeṅgé néna kekecnaguc kecmaṅ.

108 Yawe, zéwelec génzua. Mepé qepésiac legic kuana igucnec imi aṅgétima héna acganéṅ ni ku néna.

109 Kekecna imi nalé séc humucac déciguc hezac, néṅ guac héna ac imi eluṅ ménda nuanzac.

110 Kaižiliweṅ ic ieneṅ mebirí némbiṅ zé bétac haigic hezac, néṅ ni héna acga ménda waizua.

111 Héna acga imi hémbénaṅa mératécnawac buṅa opocba hezac. Iminéṅ ewa qerinawac zézé ségiséḡi waṅanzac.

112 Ni héna acga tetecgia qahac niṅtohomaṅ zé ewa qerinanéṅ doṅgéma kecanzua.

113 Ni ewa éréhéc waṅanzu ionac mézé titi wamma héna acga imuac siṅa niṅanzua.

114 Gi imi nuac saṅgi saṅgina, nuac saiwa, ni ackuazécgawac niṅkumu wamma kecanzua.

115 Biria meme ini wainémma keṅgic. Ni imi Anutunawac héna ac niṅtoho wammaṅ.

116 Ackuazécgawac séc ni népésima meqeli néna kecmaṅ. Galeṅgé néna niṅkumunanéṅ gamuyaguc ménda wammac.

117 Népésima anǵéŋna tina héna acgawac nalé séc kic hihi wamma kecmaŋ.

118 Héna acga waima kenzu imi gi elicgé énécmianzaŋ. Imi mia hakagina ikora imi gorosona waŋanzaŋac imuac mia imuhuc waŋ énécmianzaŋ.

119 Gi imi baeciguc ic biria imi nenesic éséc nec gilina keŋanzaŋac. Imuac ni héna acga siŋa niŋanzaŋua.

120 Séwinanéŋ guac bac yandi yandi wamba hirizac. Ni zégési gésigawac bac yandi yandi waŋanzaŋua.

121 Ni haka solana wamma héna acac séc wamma kecaŋzaŋua. Helanzi néŋanzaŋu ionac méraginaiguc ménda nopocna.

122 Meseli néna mériaŋnaguc kecba, tétéc qeŋe ic eneŋ ni hia ménda helanzi némmu.

123 Guac anǵéŋ titi zéma guac ackuažéc solanaŋwac kic hihi wamma kecba kicnanéŋ birizac.

124 Goi héihéiga méndacma welen qeŋega ni hia waŋ némma héna acga ku néna.

125 Ni imi guac welen qeŋe icga. Niŋteŋic qinŋteŋic mihiŋi néna héna acga niŋasarimaŋ.

126 Ic embac eneŋ héna acga qeŋic madaczac. Deguc imi guac ai memegawac nalé waŋzac.

127 Imuac ni imi héna acga goli, goli solana ogicma eeya héianzaŋua.

128 Imuac ni wawaŋ memenawac séc héna acac nimba dindaŋ waŋu haka ikora moczoŋ imuac nimba mézétitiyaguc waŋanzaŋac.

129 Héna acga imi welic welicgia imuac kekec uŋananéŋ niŋtoho waŋanzaŋua.

130 Ic diwi qiwiliñanéh ackuazéc auma oloñu qetagalimiyu niñtegic qin̄tegicyaguc wañanzac.

131 Kazunéh doku niñac ezelaña tacgéyu kuaya añgéma wésésé kucnec héianzac ésécnec ni héna acgawac niñkumuma imuhuc wañanzua.

132 Qacga eeya héianzu ionac haka wañ énécmianzan̄ ésécnec nuac lilingéma ewa biric wañ néna.

133 Hénana ackuazécgaiguc meseligima kápésic méra bacyaiguc ménda nopocna.

134 Ic embac helanzi nénécmianzu ionac murunec ni metecgé néna, ni héna acga hia niñtoho wammañ.

135 Kic tanecga asahagucnéñ ni némma héna acganéh ni ku néna.

136 Ic embac eneñ héna acga ménda niñtohoanzu imuac kic masinanéh doku téfara ésécnec maanzac.

137 Yawe, gi imi solaña, guac zégésigésiga imi hélanec.

138 Héna acga zéselinec imi solaña zéma héla téngéñ.

139 Hazéc hécnanéh ackuazécga eluñ unuyu ni guac ackuazécgawac niñkewu wamba geric bélañ ésécnec nozac.

140 Ackuazécga imi solaña imuac guac welen̄ qeçe icganéh imuac niñsiñsiñ wañanzac.

141 Ni ic mamaya kecba mema titi wañ nénzu. Néñ héna acga imuac eluñ ménda nuanzac.

142 Dindiñaga imi dindiña hehe selia, wañu héna acga imi héla.

143 Nunesi zéma niñyéwécnanéh népésizac, néñ kilen̄ zézé seli acganéh ségiségi miñicñi néñanzac.

144 Guac zéauauganéḡ hehe seli solanḡnec hema kecmac. Niḡtegictegic mihicḡi néna kekecnaguc kecmāḡ.

145 Ni qeri howiacnec guru héhélizua, O Miḡ Kewu niḡnéna ni héna acḡa imi niḡtohomāḡ.

146 Ni Miḡ Kewu gi guru héhélizua ni metecgé néna zéauau acḡa imi wamma mema kecmāḡ.

147 Ni ama ménda ḡianḡyunec yacma guruanzua, guruma acḡawac mambéc kecanzua.

148 Guac ackuazécḡa imi hiḡac hiḡarawac nimmaḡ zé siḡi ménda horugiyunec kic qeli yacanzua.

149 Goi héhéigawac wamma ewa hétéḡna niḡna. O Miḡ Kewu zéqindiḡigawac séciḡuc kekecna héḡḡaleḡ wanna.

150 Haka biria méndacma waḡanzu imi eneḡ hosucnu nesinéḡzu. Ieneḡ imi héna acḡa andé qema kecanzu.

151 Miḡ Kewu gi mia hosucgé némma keczaḡ. Waḡu héna acḡa imi moczoḡ hélacnec.

152 Zéauau acḡa imi becarunec niḡareḡgéyi. Guac ac imi hehe seli hemac niḡ hainec.

153 Zéra waizalaḡna hémma metecgé néḡna, ni héna acḡawac ménda eluḡ nuanzac.

154 Nuac héipuc ac énézéma boḡhére ménémbésémaḡ waḡu zézé seli acḡawac séciḡuc kekec qelia hainémbésémaḡ.

155 Kaiḡiliweḡ ic ieneḡ ac seligawac hochoc ai ménda meanzu. Imuac niḡac ionac imi aḡḡéḡ titiḡanéḡ ménda hosucgé énécmianzac.

156 O Miḡ Kewu, gi qeri bézéḡḡa yéwéria imuac zémindi mindiḡigawac séciḡuc kekecna meqeli

nénna.

¹⁵⁷ Sasalanéñ nunesi wamma hazéc wañnéñanzu. Wañu ni mia zéauau acga ménda waianzua.

¹⁵⁸ Ni acgeqe ic inicba Ieneñ héna acga ménda tohoanzu imuac niñac lommanj zé wanzua.

¹⁵⁹ Ni héna acga dimuhuc niñsiñsiñ wammianzua imi kicga hina mayu hénna. Yawe, goi héihéiga séciguc kekecna meqeli nénna.

¹⁶⁰ Acga moczoñ héla wanzac. Wañu zégésigésiga dindiña moczoñ hehe seli hema emma kecmac.

¹⁶¹ Galen eñeña ieneñ téñésima nunesi wanzu. Néñ qerinanéñ ackuazécgawac eeya héimianzac.

¹⁶² Ni imi hinac yanda onagicma ségiségi wañanzu ésécnec ni zézé seli acgawac ségiségi wanzua.

¹⁶³ Ni ikocwac mézéna tiyu ewa lolon wañ néñanzac, néñ héna acgawac siña imi niñiac niñanzua.

¹⁶⁴ Gésigési acga imi dindiña, imuac niñ kaiwe séc hatac 7 mepési géñanzua.

¹⁶⁵ Héna acgawac siña niñanzu ieneñ luae kuney yanda mihicñianzu. Ionac muru imi iwawai qonzontongé énécmimia ménj ménda hezac.

¹⁶⁶ Yawe, ni guac anjén titiac kic hihi wamma guac héna acga tohoanzua.

¹⁶⁷ Kekec uñananéñ zéauau acga méndacanzac. Ni imuac siña kilen yanda niñanzua.

¹⁶⁸ Hénana imi moczoñ kicgaiguc hedaczac, imuac ni guac héna acga zéma zéauau acga tohoanzua.

169 O Yawe qac héhélinanéh wéségaiguc érémac niḡac wanḡua. Wanḡu acgawac séciguc niḡtegić qinḡtegić hainénna.

170 Welec welecnanéh wéségaiguc érémac. Ackuazéćgawac séciguc metecgé némbésémaḡ.

171 Geḡ hénna acga ku néḡanzaḡ imuac niḡ kua taséna igucnec zézé ségiségi dundunaguc maanzać.

172 Zézépaḡ acga imi moczoḡ solaḡanec. Imuac ezelaḡnanéh ackuazéćgawac zézé ségiségi wammać.

173 Ni hénna acga aḡgétiyi imuac niḡ méraḡanéh méra némmać.

174 O Yawe, ni aḡgéḡ titigawac qerina héḡgeḡ héḡgeḡ waḡ néḡanzać. Wanḡu hénna acgawac ewa hia niḡanzać.

175 Qeri uḡana meqeli néna zéhiaru gémmać. Hénna acḡanéh méra némmać.

176 Ni rama soho sohoja ésécnec rouc wamma kecḡua. Néḡ ni hénna acgawac eluḡ ménda nuanzać imuac welenḡ qeḡe icga ni mihicḡi némbésémaḡ.

120

Aḡgéḡa timac niḡac zéwelereć.

¹ (Ocmuḡ téréyaiguc eḡeḡawac legic.) Ni zérabéra qeriaiguc kecma kewu yomuhuc welecmiwa niḡnéḡec;

² O, Miḡ Kewu ic kua taséya ikora zéma ezelaḡa ikora igucnec metecgé némbésémaḡ.

³ Ezelaḡ ikoraguc gi, Anutunéh némac waḡgémmać? Némac toroqema waḡgémmać?

⁴ Ic kawaliac tewi merawa zéraguc zéma zunipa ic geric wenwenagucnéj bakia melenj gémmac.

⁵ Ewa biric, Meseke baeciguc kekera nidac imuhucya, ewa biric Kedarawac haliiguc kekera nidac imuhucya.*

⁶ Ni nalé horua luaeac mézégina tianzac ic imuhucya iniguc kecanzua.

⁷ Ni luaeac wamma ac zéwa ienenj yaré qewin zé wanzu.

121

Anutuac anjéj titi iguc nanañ selia.

¹ (Ocmuñ téréyaguc enenawac legic.) Ni kicna hiwa baec boñaguc enzac. Méra nénéja imi dimuarunec hamac?

² Méra nénéja imi baec kurumenj mihicñijec Yawe iwarunec hamac.

³ Inéj niñu hénaga ménda tisurac géwésémañ. Galenja iminéj gau niñac sicgéturuc ménda wammac.

⁴ Israel hénjalenj wammianzac inéj sicgéturuc me gau yanda ménda hemac.

⁵ Yawe imi galenja kecanzac. Yawe imi amiaga, héigaiguc nanaña.

⁶ Imuac kaiweiguc kaiwenéj ménda mebiri gémmac. Wanu sinjiiguc masonéj acguc ménda mebiri gémmac.*

* **120:5:** Kiwi oo icyawac hazéchéra ionac arenjinawac qara. Méñ imi Not iguc méñ imi Saut iguc hezac. (Hén 10:2, 25:13) * **121:6:** Kaiweac geriwa me masoac sanjeña.

⁷ Yawenéh galenǵé gémma zérabéra moczon yanda imuacnec anǵén tigénanzac. Wañu kekec uñaga imi galenǵéanzac.

⁸ Yawenéh kenken hahaga imi deguc muacnec hénima hémbénaña galenǵémac.

122

Mepé qepési zéma zéwelec ac Yerusalem niñac wawaña.

¹ (Ocmuñ téréyaiguc eñeñawac legic, Dawid-inéh oyec.) Ic eneñ Yaweac ocmuñiguc* enni zéma nézégic nimma ségiségi wañi.

² O Yerusalem! Hénaninanéh guac demin qeri-aiguc tima nanziñ.

³ O Yerusalem, tanecga imi héiqelima megic amaya amaya toroqema qin héima taczac ésécnec.

⁴ Ama areñ yanda imuaru mia Yaweac qara mepési miwiñ zé Min Kewuac henaoriñ Israel énézéyec imuac séciguc enzu.

⁵ Hénia imi yomuhuc; Imuaru mia zégésigésiac tatic eeyaguc imi sasala haiyecac tacma kenzac. Imi mia tatic eeyaguc Dawidiac ama imuac buña qemimia.

⁶ Yerusalemwac luae niñac zéwelecgic. Yerusalem guac siña niñanzu imi eneñ ewa déñ wamma kecmu.

⁷ Deminga qeriaiguc luae hema kecmac. Ama arenga demin seliaguc imuac qeriaiguc mériañ hema kecmac.

* **122:1:** Sel hali téréya hena acac katapa téréya heyec imuac zézéya.

⁸ Ala sac taséhéčna ionac niᵇac wamma zémaᵇ; Deminᵇa qeriaiguc luae hekecmac.

⁹ Anutunina Yaweac ocmuᵇ niᵇac wamma Yerusalem gi mériaᵇgaguc wambésémaᵇ niᵇac wanzua.

123

*Zé siac ac goi héihéiya
niᵇac zézéya.*

¹ (Ama téréyaiguc eᵇeᵇawac legic.) Kurumenᵇiguc tacyac waᵇanzaᵇ Miᵇ Kewu guac mia ni kicna hiwa érézac.

² Ninzaᵇ, welenᵇ qeᵇe merac eneᵇ miᵇginawac méraiguc kic hianzu ésécnec, waᵇu welenᵇ qeᵇe embac eneᵇ embac kuneᵇginawac méraiguc kic hianzu éséc kicnina imi Miᵇ Kewu Anutuninawac himanec kecni ewa hia waᵇ nénécmimac.

³ Yawe ewa hia waᵇ nénécmina. Mematiti humumianéᵇ kuaya qeᵇeya sécgé nénécmizac.

⁴ Yéwéri qahac bénzéhᵇnec kecanzu ieneᵇ zédesi nénécmima mema titi waᵇ nénécmigic kekec uᵇaninaiguc sécgéma hezac.

124

*Ewa hia ac Israelac aᵇgéh
titi niᵇac zézéya.*

¹ (Dawidiac ocmuᵇiguc eᵇeᵇawac legic.) Nonac muru kec nénécmiaᵇec imi Yawe qahac zéma ninzaᵇiguc, Israel imi yomuhuc hia zémac;

² Ic ieneᵇ hazéc waᵇ nénécmima yacᵇic nalé imuaru Miᵇ Kewunéᵇ nonac muru ménda kecnénécmiyec iguc,

³ ionac qeri biricginawac bélañanéñ zeyec nalé imuaru nini qeliqeli kerihñec focdac qécgé nénécmiwunec.

⁴ Wañu imuaru doku qaonanéñ qacninaiguc hoturu nénécmima nénépésima kerembacnec. Wañu doku dunduñanéñ qeri uñanina hoturu nénécmiyu hiñgacbiñec.

⁵ Wañu doku dunduñanéñ tétéc qeamuma hoturu nénécmiwacnec.

⁶ Zécginaiguc nini neneginawac buña ménda hai nénécmiyec Miñ Kewu imi mepésiwiñ.

⁷ Neinéñ zuñ meme ic ionac bétac igucnec néñgacanzac ésécnec bétac imi tegiru néñgacdacziñ.

⁸ Méra nénécmimia imi baec kurumenñ zéyu hicñiyec Yawe iwac qaraiguc hezac.

Anutuac hénaoriñ héra imi ménda hirima qiñ héima kecmu.

125

¹ (Ocmuñiguc eñeñawac legic.) Yaweac héima nañanzu imi eneñ Zion boñanéñ Yerusalem lelecgémima ménda hirima hémbénaña qiñ héima tacselizac ésécnec wammu.

² Baec boña imuac sia yandanéñ Yerusalem lelecgéma nanzac ésécnec Yawenéñ hénaoriñ héra deguc muacnec hémbénaña lelecgé énécmima kecmac.

³ Ic solaña ieneñ késpedesic wambinñ zé méragina suluwu niñac Anutunéñ imuhuc wañ énécmianzac. Ic biria ionac ic kewuac qarucnéñ ic solaña ionac buña qeénécmimia baec imuaru ménda galeñgé énécmima kecmac.

⁴ Yawe gi ic hiabia zéma ic qeri solañ kecanzu ionac mia hiabia wañ énécmína.

⁵ Eñañ héna qaríñ qaríñgiawac liliñgéma keñanzu imi onac imi Yawenéñ wañ énécmiyu biria meme ic iniguc momacnec kemmu, néñ Israel ionac muru imi luae hema kecmac niñac wanzua.

126

Ai yawuñiguc metocgo metocgoac ségiségi.

¹ (Ama téréyaiguc eñeñawac legic zéra.) Yawenéñ hésa ic imi onagicma amagina Zioniguc liliñgéma hayec nalé imuaru nini haka imi hénni gau tanec wañec.

² Nalé imuaru imi kuanina imi zédesi yandanéñ sécgéyec. Ezelañnina imi legicnéñ sécgéyec. Wañu baera baera ic embac ieneñ Yawenéñ ionac niñac wamma haka kuney yanda meénécmizac zéma zégic.

³ Yawenéñ nonac niñ wamma haka kuney yanda wañec imuac nini ségiségi wañanzin.

⁴ O Yawe, hésa ichécnina meley nénécmína, kia hayu baec wañgoña Saut iguc doku téfaranéñ luma keñanzac ésécnec focdac hadacmu.

⁵ Iwawai gocmia siacma himicanzu imi eney ségiségi legicya héima imuac héla metocgé wammu.

⁶ Siacma gocmia eeyaguc qesamañ zé mema kenzac imi kilen imuac héla déréc dérécgiaguc ségiségi wamma huama hamac.

127

Anutuac mériaŋ amaiguc hicŋihicŋiya.

¹ (Solomonac legic, ama tétéyaiguc eŋeŋawac legic.) Yawenéh ama ménda memaciguc imi ama meme ic ionac ai imi eŋomia wammac. Yawenéh ama arenŋ yanda imuac deminŋa ménda galeŋ gémaciguc imi galeŋ meme ic ionac kicqeli wamma kekec imi eŋomia wammac.

² Siŋunec yanda yacma ai mema kecma gau nalé ogicma hema qenzenŋ manzenŋ qema héla mihicŋima neanzu imi eŋomia wanzac. Hénia imuac mia Yawenéh ala waŋ énécmimia ionac imi gaugina siŋaguc énécmianzac.

³ Ninzu, naŋhécgina imi Yawenéh onac buŋa énécmimia. Héri qeriiguc hicŋima keczac imi bakia hiabia iwarunec hahaya.

⁴ Kucginaguc kecma merachécgina mihicŋi énécmigic merachécgina ienenŋ imi ic kawali ionac méraiguc tewi merawa ésécnec wammu.

⁵ Ic ménŋ tewi zakonénŋ hénéŋaiguc sécgéma hezac ésécnec naŋhéra keczu imi zézé ségi ségiyaguc. Imuac niŋac hazéchéra iniguc ac gésigési ic ionac* kemma ac wammu nalé imuaru gamuyaguc ménda wammac.

128

Ic hélawac héna géséhéra imi ségiségi ginaguc.

¹ (Ama téréyaiguc eŋeŋawac legic zéra.) Yawe eeya héimima iwac héna acwac wamma meanzac inénŋ ségiségiyaguc.

* **127:5:** Hebiraió aciguc; sanŋulanŋiguc.

² Méraganéñ ai mena imuac héla hicñigéñu newésémañ. Ai méñac méñ meanzañ séc hiarudarú ségiségigaguc wammac.

³ Amaga qeriaiguc iniñga imi waiñ ic héla mériañaguc ésécñec wañu, nambérac hécgá zaega lelecgéma tacma kenzu imi eneñ oliwañ ic séra qeçeya ésécñec wammu.

⁴ Ninzu, Yaweac eeya héimianzac imi hélacñec imuhuc mériañaguc wañanzac.

⁵ Yawenéñ Zioniguc kecma mériañ haigémmac. Wañu Yerusalemac mériañ imi kic qeli kecbésémañ nalé imuac suraiguc séc hémbésémañ.

⁶ Esahécgá hicñigic inicbésémañ. Israel héná géségaiguc luae hemac.

Israelac hazéc hécgina ménda nanjeligimu niñac zéwelecgic.

129

¹ (Ama téréyaiguc eñeñawac legic.) Israel imi deguc yomuhuc hia zémac; Ieneñ komocna igucñec haisisiric eñeña wañ néñañgic.

² Ieneñ komocna igucñec haisisiric wañ néñañgic wañu kilenñ ménda nogicgic.

³ Ieneñ baec aiiguc takareñ éséanzu ésécñec gemacnaiguc wizi horua mihicñi néñgic.

⁴ Wañu Yawe imi solaña keczac imuac niñ kaižiliweñ ic ieneñ qaté nénécmigic heyec hésa imi héricma hulac nénécmiyec.

⁵ Zionac mézé titi wañanzu imi gamu qeçe mihicñi énécmiyu moczoñ yanda andé andé kemma baecginaiguc liliñgéma kendacmu.

⁶ Ieneŋ imi ama qahaiguc qézézac hicŋima ménda yandimanec qasianzac éséc nec wammu.

⁷ Qinziŋ imuhucya imi komocdiadac imuac niŋac dérécgéanzac iwac tétéyaiguc me qericanzac iwac mériaiguc hia ménda sécgémac.

⁸ Ic imuhucya ionac imi ic kian keŋha waŋanzu imi eneŋ acguc inictegicma mériaŋ ac yomuhuc ménda énézéanzu; “Yaweac mériaŋneŋ onac muru hema kecmac!” “Yaweac qaraiguc mériaŋ ac waŋ énécmiziŋ!”

130

Anutuac boŋhéré ai niŋac mambécma kecmu.

¹ (Ama téréyaiguc eŋeŋawac legic.) Yawe, ni yéwérinawac dumuc siraiguc gi guruzua.

² Miŋ Kewu, ewa hétéŋna niŋna. Zéwelecna hélacnec imuac gezac haina.

³ Yawe, gi késpedesicnina héŋsosoli wambaŋnec mérénéŋ hia naŋseliwacnec?

⁴ Késpedesic waiwai imi guaru hezac, imuac mia nini eega héigéŋanziŋ.

⁵ Ni, kecec uŋananéŋ Yaweac mambéc kecanzua. Iwac ackuazéc niŋac niŋhéhélima kecanzua.

⁶ Siŋi galeŋ eneŋ giaŋ giaŋawac mambécanzu imuac séha ogicma kecec uŋananéŋ Miŋ Kewuac mambéc kecanzac. Hélacnec siŋi galeŋneŋ giaŋgiaŋawac mambéc kecanzu imuac séha ogiczac.

⁷ Israel ini Yaweac mambéc waŋgic. Iwaru imi gum bénzénzén zéma boŋhéré hakanéŋ sécgéma hezac.

⁸ Inéj mia Israel hénagésé kápésicgina moczoj yanda imuacnec metecgé énécmimac.

Waizalan ménda wamma Anutuac niñkumuyec.

131

¹ (Dawidiac legic zéra, ocmuñ téréyaiguc eñeñawac legic.) Yawe, ni qeri eñeñ ménda kecanzua. Wañu iwawai méñac méñ sécna ogicma hezac imuac kic hihi ménda wañanzua. Ni ai qac buñayaguc me ai tosara nuac séc ogiczac imuac mia nimbupuc ménda wañanzua.

² Hélacnec ni qerina* kuma mama mebélacgéwa kokoc namu nema sécgémiyu neñgocyawac tawéiguc heanzac imuac séc qerinanéñ néñ qema hezac.

³ Israel ini degucmuacnec hémbénaña Yaweac niñkumu wammu.

132

Anutunéñ Zioniguc hémbénaña kecmac.

¹ (Ocmuñ téréyaiguc eñeñawac legic.) Yawe, Dawidiac niñac wamma inéñ yéwéri hénia hénia bisiqatéñ wañec imi niñqeliwésémañ.

² Inéñ Yawe zépañgé mima Yakoboac wandac wandac miñjina zéseli mima yomuhuc zéyec;

³ Ni hélacnec amanaiguc ménda emmañ. Hehe duñnaiguc ménda emma hemañ.

⁴ Wañu kicna galengéwa gau niñ ménda wammac, wañu kicna amia ménda waiwa mamac.

* **131:2:** Kekec uñjana.

⁵ Imuhuc wammanec kecma ama geric mén Yawe guac buña mewa tecgémac. Yakoboac wandac wandac miñina, ama mén guac buña mewa tecgéyuguc mia kicna waiwa gauya hemac.

⁶ Nini Efarata amaiguc tacma sisipac acgawac katapa imuac zégic niñiñ. Wañu Yarim baec kisiaiguc mihicñiyiñ.

⁷ Hagic iwac tacyac wawañawac amaya imuaru kerenni, keremma héna titiya imuac wésiaiguc sicgémini.

⁸ O Miñ Kewu gi yacma tacniniñ amagaiguc hama embésémañ. Gi zéma sisipac acgawac katapa kuhaguc imi momacnec.

⁹ Wañénécmina héfac oo ichécga ieneñ haka so-lañanéñ séwi usugina ésécnec héigic hiñgacmac. Wañu ichécga téréya ieneñ ségiségi wamma qacmu.

¹⁰ Welen qeçe icga Dawidiac niñmiwésémañ. Guac haléc naecmimiaga imi ménda nesimina keñu.

¹¹ Yawenén Dawidiac ac héla yomuhuc zépañgémiyec. Inén imi ménda andé qema kemmac; Guac sac igucnec hicñimu ionarunec mén tatacga edamuyaguc imuaru opocba tacmac.

¹² Nañhécga eneñ zikiziki ac zéma héipuc acna ku énécmimañ imi tohoma wammuiguc imi nañhécgina ieneñ imuhucyanec tatacga edamuyaguc imuaru tetecgia qahac tacmu.

¹³ Yawenén Zioniguc* tacyac wammañ zé ama imi megésima yomuhuc zéyec;

* **132:13:** Yerusalem taczac baec boña imuac qara.

14 Yomi mia nuac tac niniņ wawaņawac buņa hémbénaņa wanzac. Ni imuac waņi imuac mia yomuaru tacyac wammaņ.

15 Ni imuac nene yaka kindindiņa mesaima imuac ic embachéra maqeqeya gumu énécmiwa sécgé énécmimac.

16 Waņu hofac oo ichéra aņgėņ titina imi maleku éséc nec héiénécmimaņ. Ocmuņ imuac téré ichéra ieneņ ségiségi wamma hémbénaņa legic héima kecmu.

17 Neņ zéwa ama imuaru Dawidiac niņac wamma iliha méņ† éréma yandimac. Waņu ni nenaoc halécneņ météré mimia iwac niņ wamma kifa mézézėņgéwa héņteģicmu.

18 Neņ iwac hazéchéra ionac imi gamu qeqeņéņ séwi usugina éséc nec héiénécmiwa hiņgacmac, néņ iwac imi ic kewuac opoc haimiwa asarimac.

133

*Ala siņ waņamuma kekec
imi mériaņaguc.*

1 (Ocmuņ téréyaiguc eņeņawac legic.) Niņzu, dacmuna momac yanda azoroma ewa momac wamma kekera imuac hiabiaya zéma inicsoroc sorocya imi yei dimuhucya wanzac!

2 Tanera imi mia haléc Aronac orucyaiguc qocgégic ewa zucya igucnec mama malekuya horua imi mézécgéma mama zécgériaiguc momacnec naecmiyec éséc nec.

3 Waņu Herimon baec boņawac tutulucnéņ*

† **132:17:** Ac iliha imuac hénia imi kuc yanda, waņu yomuaru imi ic kewu méņ hicņimac niņ zézéya. * **133:3:** Kiwi tosarraiguc; séjéréc.

Zion baec boňaya boňayaiguc mama mebélac géanzac ésécnec. Imuac hénia imi yomuhuc; Baec imuaru Yawenénj mériañ ac zéyec. Imi mia keckec hehe seliawac mériañ ac.

134

Sinji qeriaiguc mepé qepési wammimu.

¹ (Ocmuñ téréyaiguc enenawac legic.) Sinjiaiguc Yaweac amaiguc welenj qema nananzu Yaweac welenqege ichéra ini moczonj Yawe mepésimu.

² Méragina meyacgic ocmuñ téréyaigucgen kendaru Yawe mepésigic.

³ Baec kurumenj zéyu hicñiyec Yawe inénj mia Zion igucnec mériañ ac gézémac.

Anutuac kuha zéma hiaya niñac mepésimigic.

135

¹ Haleluya, Yaweac qara mepésigic, Yaweac welenj qege ichéra ini i mepésigic.

² Yaweac ocmuñ, Anutuninawac ocmuñ imuac sombeniguc nanzu ini

³ Yawe mepésigic. Yawe imi hiabia, wanju qara imi niñsoroc sorocya, imuac niñac qara imi mepésigic.

⁴ Yawenénj eneya niñac wamma Yakobo, qara ménj Israel i angétiyu iwac bunja wanjec.

⁵ Ni ninzua, Yawe imi kuneñ yanda, wanju nemu momac yanda onogiczac.

⁶ Yawe imi haka niñu sécgéyu séc wananzac. Kurumeniguc zéma baeciguc, wanju konduniguc zéma zékénj hiñgac hiñgara horuaiguc.

⁷ Inéj zéyu baec zécgériaiguc hosusu yacanzac. Wañu kia mihicñimanñ zé pilitic mihicñianzac. Wañu luhuc ézéyu hofiya igucnec éréma haanzac.

⁸ Inéj mia Izipte baeciguc méréc merachécgina ic zéma yanhécgina momacnec unudarec.

⁹ Izipte baec, guaru mia Yawenéj haka sésécyaguc zéma haka welicwelicgia méliyu Farao zéma ichéra momac yanda ionac hayec.

¹⁰ Inéj baera baera sasala unuma ic kewu kucginaguc unuhumuyec.

¹¹ Qacgina imi Amori ic ionac ic kewu Sihon zéma, Basan ic kewu Ok zéma, Kanaan baecac ic kewuya ic kewuya momac yanda.

¹² Wañu baecgina imi Israel ic embachéra ionac buñ qema énécmiyec.

¹³ Yawe, guac qacga imi hémbénaña hema kec-mac. Yawe, guac qacga imi hémbénaña niñqeli mimia wammac.

¹⁴ Yawenéj eñeya ic embachéra zénañgé énécmimac. Wañu welenñ qeçe ichéra ewa biric niñénécmimac.

¹⁵ Baera baera imuac nemu imi siliwa zéma goli, ic méranéj memeya.

¹⁶ Kua ginagucnéj ac ménda zéanzu, kicginagucnéj kic hihigina qahac.

¹⁷ Gezac ginagucnéj ac ménda niñanzu. Wañu kua ginaigucnéj wéséségina qahac.

¹⁸ Imuhucya meanzu ini zéma imuaru héima nañanzu ini imi moczoñ imuhucyanec wamma kecmu.

¹⁹ Israel héna gésé ini, Yawe mepésigic. Aronac héna gésé ini Yawe mepésigic.

²⁰ Lewi héna gésé ini Yawe mepésigic. Yawe eeya héimianzu ini Yawe mepésigic.

²¹ Yerusalemiguc tacyac waņanzac Yawe imi Zioniguc mepésimimia wammac. Haleluya!

136

Goi héihéiya niņac Anutu ewa hia ac ézégic.

¹ Yawe imi hiabia, waņu goi héihéiya imi hémbénaņa heanzac imuac niņac i ewa hia ac ézégic.

² Goi héihéiya imi hémbénaņa heanzac imuac niņac nemu momac yanda onogicma Anutu keczac i ewa hia ac ézégic.

³ Goi héihéiya imi hémbénaņa heanzac imuac niņac miņ kewu momac yanda onogicma Miņ Kewu keczac i ewa hia ac ézégic.

⁴ Goi héihéiya imi hémbénaņa heanzac imuac niņac eņeyaocnec kiwi welic welicgia kunen yanda meanzac i ewa hia ac ézégic.

⁵ Goi héihéiya imi hémbénaņa heanzac imuac niņac niņtegic qiņtegicyanéņ kurumeņa kurumeņa zéyu hicņidarec i ewa hia ac ézégic.

⁶ Goi héihéiya imi hémbénaņa heanzac imuac niņac doku qahaiguc baec lémbécma haiyec i ewa hia ac ézégic.

⁷ Goi héihéiya imi hémbénaņa heanzac imuac niņac asac mararaņ kunen kunen zéyu hicņidarec i ewa hia ac ézégic.

⁸ Goi héihéiya imi hémbénaņa heanzac imuac niņac kaiwenéņ kaiwe séc galen nammac niņac zéyu hicņiyec i ewa hia ac ézégic.

9 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac maso zéma ménni sikilunéŋ sinji galeŋ nammuac niŋ zéyu hicŋidarec i ewa hia ac ézégic.

10 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac Izipte baeciguc méréc merachécgina unuyec i ewa hia ac ézégic.

11 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac Izipte ic ionac sugcina igucnec Israel hénagésé onagicma hayec i ewa hia ac ézégic.

12 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac méraya kuhagucnéŋ suluma naŋgé nénécmima nonagicma hayec i ewa hia ac ézégic.

13 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac kondun pésia qeriru néwéc néwéc naŋoc i ewa hia ac ézégic.

14 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac Israel hénakorin goigina héima kondun namuŋaiguc onagicma hayec i ewa hia ac ézégic.

15 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac Farao zéma téŋgin ichéra kondun pésia imuaru hoturu énécmiyu melemma hiŋgacgic i ewa hia ac ézégic.

16 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac ic embachéra onagicma baec kéra kériasia qericma keŋec i ewa hia ac ézégic.

17 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac ic kewu kuneŋ kuneŋ unuyec i ewa hia ac ézégic.

18 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac ic kewu qac buŋaginaguc unuhumuyec i ewa hia ac ézégic.

19 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac Amori ic ionac ic kewu Sihon qehumuyec i ewa hia ac ézégic.

20 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac Basanac ic kewu Ogo qehumuyec i ewa hia ac ézégic.

21 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac baecgina onagicma ic embachéra ionac buŋa qeénécmiyec i ewa hia ac ézégic.

22 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac welenŋ qeŋe ichéra Israel ionac wamma baec iwawai buŋa qeénécmiyec i ewa hia ac ézégic.

23 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac maŋeŋeŋa kecni niŋnécmiyec i ewa hia ac ézégic.

24 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac hazéchécnina ionac méragina igucnec metecgé nénécmiyec i ewa hia ac ézégic.

25 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac séwiginaguc kecanzu ionac nene yaka gumu énécmianzac i ewa hia ac ézégic.

26 Goi héihéiya imi hémbénaŋa heanzac imuac niŋac kurumeŋac Anutu ewa hia ac ézégic.

137

Yerusalemiguc kisikiyoŋ hicŋiyu zésiac waŋgic.

1 Nini Babilon baecac doku téfara zécgériaiguc tacma Zion niŋqelima siariŋ.

2 Imuaru suruŋ ic naŋu hawaiguc gita kulelenina koroni naŋec.

³ Hénia imi yomuhuc; Hésa icac nénépésigic ienen imuaru legic héiwiñ niñac nénézégic imuhuc wañiñ. Amanina kisikiyoñ qenénécmigic imi enen Zionac legic mén héigic nimma ségiségi wanní zégic imuhuc wañiñ.

⁴ Nini dimuhuciguc Yaweac legic imi baec méreraiguc kecma héiwiñ?

⁵ Yerusalem ni guac eluñ numaciguc imi méra héina imi gita qequeac héniawac eluñ qemac.

⁶ Guac eluñ numaciguc, wañu Yerusalemac nimba ségiségina tosara onogicma eñeña ménda wammaciguc imi legic ménda héimañ niñac eze-lañnanén owuruñnaiguc mékétamac.

⁷ Yawe gi Yerusalem imi zérabéra mihicñiyec nalé imuac niñqelima Edomac qelihéra ununa. Hénia imi ienen imi yomuhuc zégic; Héndén qéndéngic, ama wotuña momacnec hérédacma kisikiyoñ qegic.

⁸ Kisikiyoñac buña embac biria, Babilon baec gi, ménénén mén gen wañ nénécminecac séc imuhucyanec wañgémmac imi ségiségiyaguc wammac.

⁹ Ménénén mén kokochécgá hociguc qésén énécmimac imi ségi ségiyaguc wammac.

138

*Dawidiac ewa hia ac zéma
mepé qepési ac.*

¹ Ni qeri howiacnec ewa hia ac gézézua. Nemu ionac kicginaiguc gi mepésigénzua.*

² Ni ocmuᅇga téréyawac† sicgégémba hazac. Waᅇu goi héihéiga zéma hakaga héla imuac niᅇ guac qacgawac ewa hia ac gézémaᅇ. Imi mia gi qacga zéma zézé seli acga meyacna iwawai moczoᅇ qehoturuma onogicma eᅇec imuac mia imuhuc waᅇgénzua.

³ Ni guruyi nalé imuaru acna melenᅇec, waᅇu kekec uᅇanawac kuha meyandi nénᅇec.

⁴ Baecac ic kewu moczoᅇ ienenᅇ kuaga igucnec acga niᅇgic imuac niᅇac ienenᅇ Miᅇ Kewu gi zéhiaru gémmu.

⁵ Yaweac edamuya imi eᅇeᅇa yanda imuac ienenᅇ Yaweac hakayawac mepésimimu.

⁶ Yawe imi eᅇeᅇa. néᅇ mamaya hia inicgaleᅇ waᅇ énécmianzac, waᅇu tétéc qeᅇe ic imi acguc lakec kecma hia inicteᅇicanzac.

⁷ Ni zéra waiya qeriaiguc keᅇha wamba gi kekecna héᅇgaleᅇ waᅇanzaᅇ. Waᅇu hazéchécna ionac qeri gericgina igucnec méraga suluma méra héiganéᅇ metecgé néᅇanzaᅇ.

⁸ Yawenéᅇ nuac wamma eᅇeᅇa ewa siᅇ hezac séc wandacmac. Yawe guac goi héihéiganéᅇ hehe seli hema kecmac. Ai méraganéᅇ memeya imi ménda waiwésémaᅇ.

* **138:1:** Héniya imi eféianec niᅇsariwiᅇac séc qahac. Néᅇ niᅇniᅇ ic tosara imi yomuhuc héniaya zéanzu; Nemu tosara ménda mepési énécmima guacnec sac mepésigénzua. † **138:2:** Yerusalem ocmuᅇ imi ménda meᅇic heyec. Imuac niᅇ yomi imi sel hali héna acac katapa haigic heyec imuac zézéya.

139

Anutuac kiwa igucnec néngacbiḡac séc qahac.

¹ (Legic galenawac; Dawidiac legic zéra.) Yawe gi ésé hindihindi wannémma niḡtegic néḡanzaḡ.

² Tacyacna nimma lakec kecma niniḡna niḡtegicanzaḡ.

³ Héna kekecna zéma hehena héḡgalenḡ wamma wawaḡ memena imi moczoḡ niḡtegicnecac niḡtegicanzaḡ.

⁴ Ac méḡ ezelaḡnaiguc ménda hicḡi tegirunec Yawe geḡ bec howiacnec niḡtegicanzaḡ.

⁵ Gi wésé andu lelecgé némma méraga nuac qacnaiguc hainéḡanzaḡ.

⁶ Niniḡ imuhucya imi eebipiya séc méḡ eḡeḡa waḡu nimmaḡ zéma nimbipizua.

⁷ Ni uḡaga waima dimia méḡ hia kemmaḡ? Kic ségéraga néḡgacmima dimuaru méḡ saḡgiwinec?

⁸ Kurumeḡiguc embinec imi imuaru gi keczaḡ. Humuc amaiguc hiḡgacma hehe tatacna lémbécbinec imi imuaru acguc gi keczaḡ.

⁹ Siḡunec imi asoḡ héiyu qeḡgaḡnaḡuc putitima kemma konduḡ tetcgiaiguc keremma tacbinec

¹⁰ imuaru acguc méraganéḡ nuagicma méra héiganéḡ selianec népésiwésémaḡ.

¹¹ Siḡi panamaḡnéḡ hoturunéḡu asac mararaḡ lelecgé némma hezac imi siḡidéḡgédaru zéwinec,

¹² guaru imi siḡi zéma kaiwe imi héniagira momacguc wanzac imuac niḡac guac kicgaiguc imi siḡinéḡ iwawai méḡ ménda musaḡgémac. Waḡu siḡi imi kaiwe ésécnec asahaguc wammac.

¹³ Geḡ mia séwinawac qeriaiguc séwi taséna momac momac mihiḡidacnec. Neḡgocnawac

héri qeriaiguc geŋgaoc mia séwina toro toroya moczoŋ areŋgéma mihicŋi nénneç.

14 Ni imi hiabianec welic welicgianec mihicŋi nénneç imuac niŋ ewa hia ac gézézua. Wawaŋ memega imi welic welicgiaguc imi qeri uŋana acguc héŋtegiçanzac.

15 Sasanŋiaiguc menémma baec dumuc siraiguc welic welicgianec menénneç nalé imuaru nuac séwi busuac iwawai imi guac kicga igucnec ménda sanŋima heyec.

16 Séwinawac tanera ménda hicŋi tegirunec qérawa imi kicganéŋ bec hénneç naléna ménda ducŋiyunec bec séwinawac tasia hicŋima keŋec séc kiwigaiguc ona hedaczac.

17 O Anutu niniŋga imi nimba eebipiyaguc eŋeŋa wanzac. Qétéya imi acguc yei eŋeŋa wanzac.

18 Némacnanéŋ olombineç, qétégina imi sakasac ogiczac. Ni gau igucnec yacmaŋ imuaru acguc giguc kecmaŋ.

19 O Anutu kaiçiliweŋ ic unuwaŋnec, sac nene ieneŋ wainémma kembunec.

20 Ieneŋ guac zébiri qébiri waŋgéŋanzu. Hazéchécga ieneŋ kicgaiguc iwawai eŋomiawac séwi eŋeŋ waŋanzu.

21 O Miŋ Kewu guac mézégina tianzac imi onac ni acguc mézéna tianzac. Waŋu gi zébiri géŋanzu ionac imi ewa lolon waŋ néŋanzac.

22 Ieneŋ hazéchécna wançu imuac ionac niniŋ biric hélacnec késa kecçua.

23 O Anutu néŋsosolima batucgé némma qerinauwac hénia niŋna. Batucgé némma niniŋna

niṅtegicna.

²⁴ Néngésina nuaru wawaṅ meme biria mén hezaciguc qindinji némma héná hémbénaṅawac buṅa imuaru nuagicna.

140

Hazéchéra ionac murunec metecgé mimac niṅ zéwelerec.

¹ (Legic galeṅawac; Dawidiac legic zéra.) Yawe ic biria ionarunec metecgé nénná. Kaiziliweṅ ic ionac murunec saiwa menénna.

² Ieneṅ qeriginanéṅ haka biria niṅareṅ mema nalé séc yaré mihicṅianzu.

³ Ieneṅ mokoleṅ ésécnecc ezelaṅgina qericgic zéraguc waṅanzac. Waṅu ezelaṅgina bawaiguc imi qaté mokoleṅac kua doku zéraguc he énécmizac. (Ohec)

⁴ O Yawe galeṅgé nénná. Kaiziliweṅ ic méraginaiguc embi niṅac. Yaré qeṅe ic ionarunec hetecgé nénná. Ieneṅ imi néfacgé némbiṅ zé wanzu.

⁵ Séwi eṅeṅ ic ieneṅ mebiri némbiṅ zé bétac hainénna hésanéṅ ufiṅ mema héná ewiaiguc haima baec sésérṅa éségic hezac. (Ohec)

⁶ Ni Yawe yomuhuc zéma gézézua; Gi Anutuna, O Yawe, guru héhélinawac gezac haina.

⁷ Nuac aṅgéṅ titi Miṅ Kewu Yawe, gi yaré naléiguc orucnawac saiwa menénnecc.

⁸ Yawe kaiziliweṅ icac ewa siṅ imi ménda nimmina. Manambatucac niniṅ biria imi muṅguc ménda seligimac. Qahac waṅu séwi eṅeṅ wambu niṅac. (Ohec)

⁹ Leleggé néňanzu imi eneň orucgina meyacgic, zéna eňaň ezelaňginawac zéranéň liliňgéma eňaň hoturu énécmimac.

¹⁰ Geric lokocnéň ionac mama hoturu énécmimac niň wanzua. Gericiguc néfacgé énecmima baec séséň imuaru hiňgacma muňguc ménda érému.

¹¹ Zébiri qébiri ic ieneň baeciguc ménda seligima nammu. Yaré qeçe ic imi birianéň méndacmima kemma inimac.

¹² Ni ninzua Yawenéň zérabéra mihicňima keczu ionac acgina goiya héianzac. Waňu maqeqeya ieneň aciguc eňgic zédiňi énécmianzac.

¹³ Hélacnec ic solañ a ieneň guac qacgawac ewa hia ac zému. Ic dindiň a ieneň kicgaiguc tacyac wammú.

141

Kaiziliweň igucnec aňgéňa timac niňac zéwelerec.

¹ (Dawidiac legic zéra.) Yawe ni guru héhélizua, focdac hanéňna. Guruwa ewa hétérňawac gezac haina.

² Zéwelecnawac niňna hofac héméňa hiabia ésécnec wammac. Mérana meyacba iminéň sinjyawac mulu ai ésécnec wammac.

³ Yawe kuanawac galeň meme ai ic mén opocna naňu. Kua tasénawac naguya galeňgéma kecbésémaň.

⁴ Imuhuc waň néňa qerinanéň haka biriawac ménda qasima mamac. Képésic meme ic iniguc momacnec haka biria ménda wammaň. Waňu ionac nene halécyaguc imi ménda nemaň.

5 Waᅇu ic solaᅇaᅇeᅇ orucnaiguc numindiᅇi neᅇu nimba goi héihéiya ésécneꝛ wammac. Waᅇu qindiᅇi neᅇu nimba orucnawac météré haléc ésécneꝛ waᅇu orucnaᅇeᅇ imuac héᅇacya ménda memac. Ionac haka biria imuac niᅇac kilenᅇ ni zéwelec ai memaᅇ.

6 Waᅇu galeᅇhéꝛgina* hocnéᅇ unugic mama unuyu, ic embac ieneᅇ ackuaꝛéꝛna† imi siᅇaguc wanzac imi niᅇteꝛicmu.

7 Waᅇu ieneᅇ ackuaꝛéꝛ yomi niᅇqelimu; Ai icnéᅇ baec patoma hoc sira giligic hezac ésécneꝛ sicnina imi kicsuaᅇ kuayaiguc héndeᅇ qéndeᅇgiawac hezac.☆

8 Miᅇ Kewu Yawe kicna hiwa guaru hayu néᅇgacma guac hazua. Qeri uᅇana imi katanec ménda waimina nammac.‡

9 Ni galeᅇgé némma biria meme ic ieneᅇ néꝛésiᅇaᅇ zé béꝛac haigic imuacneꝛ zéma ionac baec séseᅇ igucneꝛ metecgé néᅇna.

10 Ic biria ieneᅇ wai énéꝛmina eᅇaᅇ béꝛacginaiguc momacneꝛ hiᅇgacꝛic inimac, néᅇ ni imi téꝛgéma ogicmaᅇ.

142

*Zérabéra igucneꝛ metecgé
mimac niᅇ zéwelereꝛ.*

1 (Dawidiac Masikil tanera legic. Baᅇec méᅇac qeriaiguc saᅇgima zéwelec ac yomi zéyec.)

* **141:6:** Saulo zéma ichéra. † **141:6:** Anutuac ackuaꝛéꝛ Dawidiᅇeᅇ zéauyec imuac zézéya. ☆ **141:7:** Yes 26:19 ‡ **141:8:** Ac yomuac héᅇia imi; Ménda waiᅇᅇna kec humuwi niᅇac.

Ni Yaweac qachéhélizua. Ni Yaweac qacma zéwelecmizua.

² Ni ewa gorona wésiaiguc qocgéwa mazac. Waᅇu nuac zéra waiya imi zéhicᅇi mizua.

³ Qerinaiguc qeri uᅇananéᅇ kic gili gili waᅇec séc, geᅇ mia hénana bétacya qahac imi niᅇdacma mihiᅇᅇi nénneᅇ.

Ni héná agaleᅇ keriiguc ieneᅇ saᅇgima bétac hainéᅇᅇic.

⁴ Nuac héinaiguc hima hénna, méᅇnéᅇ méᅇ héniana ménda niᅇnéᅇu hoczua. Hainezic méᅇ ménda hayu hoczua. Méᅇnéᅇ méᅇ qeri uᅇana ménda galeᅇᅇé néᅇu hoczua.

⁵ O Yawe ni zésiác waᅇgémma zézua. Miᅇ Kewu geᅇgaoc imi hainezicna zéma kicqeli kekec baec yomuaru gi imi nuac buᅇa waᅇzaᅇ.

⁶ Zésiácna niᅇna, ni maqeqeya wamma kecanzua, nunesi waᅇnéᅇaᅇzu ionac méra igucnec metecgé néᅇna, ieneᅇ kucgina eᅇeᅇa nuac séc qahac.

⁷ Qeri uᅇana imi hésa ama igucnec hulac néᅇna, qacgawac ewa hia ac zémaᅇ. Goi héihéi waᅇ néᅇna, ic solaᅇa ieneᅇ lelecgé némma nammu.

143

Hazéchéra méragina igucnec metecgé mimac niᅇ zéwelerec.

¹ (Dawidiac legic.) Yawe gi zéweleᅇna niᅇna. Guru héhélinawac gezac haina. Héniaga héla zéma héniaga solaᅇawac séciguc acna niᅇna.

2 Guac kicgaiguc imi baec ic méhñéñ méñ kúpésic solañ ménda keczac. Imuac niñac welen qeçe icga niguc ac ai ménda mena.

3 Hazécñanéñ qeri uñanawac zuñ mezac. Kekecna qéziyu baeciguc maqezac. Siñi tunuman qeriaiguc noporu becaru humugic ionac séc wanzua.

4 Imuac qerinaiguc qeri uñananéñ kic gili gili wañ néñu wésé bacna imi témañ zé wanzac.

5 Ni nalé wahalawac nimba kenzac. Ai menec imi qerinanéñ nimma taczua. Wañu iwawai méraganéñ wamma menec imi nimma

6 mérana guac murugen suluzua. Baec irec irecgianéñ doku niñ humuanzac imuac séc kekec uñananéñ guac wammizac. (Ohec)

7 Yawe gi acna foc niñnéna. Qeri uñana kuha mazac. Kic tanecga ménda musañgé néna. Baec séséñiguc hiñgacanzu ionac séc wambi niñac.

8 Niñkinzénna imi guaru hezac imuac niñ siñunec goi héihéigawac ackuazéc nézénna nimba. Kekec uñana guaru nañgéwa érezac imuac mia héna kecmañ niñ ninzañ imi ku néna.

9 Yawe hazéchécna ionac méragina igucnec metecgé néna, ni guac méraga bawaignuc sañgizua.

10 Gi nuac Anutu keczañ, imuac niñac ku néna guac ewa siñga méndacma wammañ. Uñaga imi hiabia, imuac héna kondonaiguc nuagicma kembésémañ.

11 Yawe qacgawac wamma kekecna meqeli néñna. Solañ dindiñagawac séciguc zéra waiya igucnec népésina éréwa.

¹² Waŋu goi héihéiga nuac hezac imuac séciguc hazéchécna qeric énécmína qahac waŋgic. Neŋ guac welenj qeŋe icga keczua. Imuac niŋ qeri uŋana yéwéri mihicŋi mianzu imi moczoŋ auénécmína qahac wandacmu.

144

Baec yanda imi aŋgéŋa timac niŋac zéwelerec.

¹ (Dawidiac legic.) Yawe hainezicac zamanziŋna i zézé ségiségi wammimaŋ. Inéŋ mérana yaréac meefima mérana merawa yaré qeŋeac hénia kumiyec.

² Yawe imi goi héihéina, zamanziŋna zéma baŋecna, inéŋ neuŋ kiropo selina zéma metec metecna zéma saiwana, ni imi ic embac hécna méra bacnaiguc onopocanzac iwaru mia héiselianzua.

³ Yawe, gi ic imi némac hiaya niŋac eeya héianzaŋ? Miŋ Kewu gi baec icac ninna némaria waŋu niŋmianzaŋ?

⁴ Ic imi kua wésésé ésécnec hotoŋadac kecma qahac wammac, waŋu kekec naléyanéŋ amia timima keŋanzac ésécnec focdac hama kemmac.

⁵ Miŋ Kewu gi kurumeŋ misicgéma tima mana. Baec boŋa séc onosina hofac téma yacmac.

⁶ Hazéchécga pilitic giliénécmima héndéŋ énécmína. *3akoŋga** muima héndéŋ énécmína keŋgic.

* **144:6:** *3akoŋ* imi piliticac séséc ac wanzac.

⁷ Ounec méraga suluma népésina éréwa. Doku qauṅ kuhaguc imuacnec zéma ic méréra ionac méragina igucnec metecgé néna.

⁸ Ieneṅ kua taséginanéṅ ikoc ac zéma méra héiginanéṅ manam batuc ai meanzu.

⁹ O Anutu ni legic qelia héima gita hésia 10 imi qema legic héigénzua.

¹⁰ Geṅ meseli énécmína ic kewuya ic kewuya yaréginaiguc onogicanzu. Weneṅ qeṅe icga Dawidi sou zéra igucnec metecgé néṅanzaṅ guac mia legic héigénzua.

¹¹ Ic enia ionac méragina igucnec ni metecgé néṅna. Ieneṅ kua taséginanéṅ ikoc ac zéma méra héiginanéṅ manam batuc ai meanzu.

¹² Naṅ hécnina imi ic hésa komoranéṅ kecma séha séc yandianzac ésécnec wammu. Waṅu bérac hécnina ieneṅ ic kewuac ama yanda meanzu imuac hénia méndacma méra kiwi héimimia ama kewuac wotuṅa hocnéṅ memeya imuhucya ésécnec wammu.

¹³ Hofi amaninaiguc nene mériaṅ kuaya qeyu rama hécnina ieneṅ baec kisiaiguc saigic zaṅgégina imi tausenṅa tausenṅa zéma 10 tausenṅa 10 tausenṅa wammu.

¹⁴ Burumakao hécnina iwa ieneṅ haléginaguc réwéria wammu. Nununesi ménda hicṅiyu ama sombeṅnina iguc zésiác méṅ ménda hicṅimac.

¹⁵ Ic embac areṅ imuhucya imi zézé ségiségi ginaguc. Ic embac Yawenéṅ Anutu kecénécmimia imi zézé ségiségi ginaguc.

145

Anutuac hiaya zéma kewuya.

¹ (Dawidiac mepé qepési ac.) Ic kewu Anutuna, ni zézé ségiségi wanǵemma qacga nalé tetcgia qahac mepési gémmanǵ.

² Ni kaiweya kaiweya zézé ségiségi wanǵemmanǵ. Wanǵu qacga tetcgia qahac mepési gémmanǵ.

³ Yawe imi kunenǵ yanda imuac kunenǵ yanda mepésimimia wammac. Kunenǵ yandayawac séha imi qétéya olombinǵac séc qahac.

⁴ Hicǵisaia hicǵisaia emma kemma guac wawanǵ memega imi mepésima haka silicga kuhaguc imi zéau énécmimu.

⁵ Qac buǵaga eebipiyaguc zéma edamugaguc imi zéma guac haka welic welicgia imi qerinanénǵ zénimma kecmanǵ.

⁶ Hakaga welic welicgia imuac kuha imi zéau énécmimia wammac. Ni acguc héniaga kunenǵ yanda imi zéau énécmimanǵ.

⁷ Ienenǵ guac sese kunenǵ yanda imuac buǵa zéma guac héniaga solanǵa imuac legic héimu.

⁸ Yawe imi ewa hiawac wanǵ énécmima ewa biric wanǵ énécmima qeri geric foc foc ménda wamma goi héihéi kunenǵ yanda wanǵ énécmianǵac.

⁹ Yawe imi kekec momac yanda hiabia wanǵ énécmima zéyu hicǵima keczu séc goi héihéi wanǵ énécmianǵac.

¹⁰ Yawe genǵ zéna hicǵima keczu imi moczonǵ guac ewa hia ac zému. Guac muru météré amuma kekec ienenǵ gi mepésigémmu.

11 Ienen guac héngalen ama areña yanda imuac edamuya zéauma guac kucga zéeminiñ wammu.

12 Guac ai kuhaguc imi zéma héngalen ama areña yandagawac qac buñayawac edamuya imi ic onac qelihécgina énézégic nimmu.

13 Guac héngalen ama areña yanda imi héngalen ama areña yanda hémbénaña. Wañu héngalen aiga imi hicñisai lépaya lépaya hema emma kecmac. Miñ kewu imi zéyu hicñima keczu imi moczoñ goigina héima ménzézé ménzézéya qahac zikiziki acya moczoñ méndacanzac.

14 Yawe imi tendiñgéwiñ zé wañanzu ionac nañgé énécmianzac. Wañu mema titi wañ énécmimia imi meyac énécmianzac.

15 Kecec momac yandanéñ guaru kic hianzu. Geñ nalé zézéya méndacma nene yaka gumu énécmianzan.

16 Wañu méraga suluma iwawai kececginaguc imi moczoñ galeñgé énécmia sécgé énécmianzac.

17 Yawe imi wawañ memeya moczoñ solañ dindiña wañanzac. Haka silicya moczoñ ewa hiawac wañanzac.

18 Yawe imi zéwelec wammima hélacnec zéwelecanzu séc hosucgé énécmianzac.

19 Inéñ mia eeya héimianzu séc ewa siñginawac sécgé énécmianzac. Wañu ionac qac héhéligina imi nimma añgéñgina tianzac.

20 Yawe imi goi héihéi wammianzu séc héngalen wañ énécmianzac, néñ kaiziliwenñ ic imi moczoñ mebiri énécmianzac.

21 Kuananéñ Yaweac qac buñaya zéaumañ. Wañu séwiginaguc momac yanda ienenñ qara

téréya imi tetecgia qahac mepésimu.

146

Anutunéη méra miyu mepésimiyec.

¹ Haleluya, kekec uḡana Yawe mepésina.

² Ni kecma emma kecmaḡ séc Yawe mepésimaḡ. Kecma emma kecmaḡ séc Anutuna legic héimimaḡ.

³ Ini ic eḡeḡa ionaru ménda laheḡgému. Baec ic ieneḡ méra énécmimuac kuc ménda he énécmizac.

⁴ Ieneḡ imi uḡagina wai énécmiyu baeciguc liliḡgéma kemmu. Keḡgic kaiwe imuaru mia ionac niḡareḡ areḡgia imi moczoḡ qahac wandacmac.

⁵ Yakoboac Anutunéη méra mimac imi ségi ségiyaguc. Waḡu Yawe Anutuyawac niḡkumuma kecanzac imi zézé ségi ségiyaguc.

⁶ Yawe imi baec kurumeḡ zéma iwawai imuaru sécgéma hezac imi moczoḡ zéyu hicḡidacgic. Waḡu hémbénaḡ qeri héla késa kecanzac.

⁷ Inéḡ hédacgé énécmimiawac kecanzu imi hénacacac séc zédiḡi énécmima yaka niḡ humuanzu séc nene yaka gumu énécmianzac.

Waḡu Yawenéḡ qaté énécmimia imi hulac énécmianzac.

⁸ Yawenéḡ kic hilic onac kic hihi meénécmianzac. Yawe imi mema titi waḡ énécmimia imi meyac énécmianzac. Waḡu Yawe imi ic solaḡa goi héihéi waḡ énécmianzac.

⁹ Yawe imi ic kianḡa héḡgaleḡ waḡ énécmianzac. Waḡu qawéc gupaḡ énépésima naḡgé

énécmianzac. Waņu kaižiliweņ ic ionac hénagina imi mebirī énécmianzac.

¹⁰ Zion ama areņa yanda, Yawe guac Anutunéņ hicņisai lépaya lépaya hémbénaņa héņgaleņ waņgémnac. Haleluya!

Anutunéņ Yerusalem héņgaleņ wammianzac, mepésimini.

147

¹ Anutunina legic héimimia imi hiabia. Waņu imi niņsorocya zéma niņu sécgémnac. Imuac niņac Yawe mepésini, haleluya!

² Yawenéņ Yerusalem meyacgéanzac. Inéņ mia Israel héndéņ qéndéņ waņ énécmigic keczu imi qutulāņgé énécmianzac.

³ Inéņ ewa biric wamma keczu séc mehiaru énécmima wizigina oso énécmianzac.

⁴ Inéņ ménni sikilu qétégina oloņ énécmima qacgina qacénécmianzac.

⁵ Miņ Kewunina imi kunéņ yanda, kuc yandayaguc. Waņu niņteģic qiņteģicya séha imi olombiņac séc qahac.

⁶ Yawenéņ memaamuma kecanzu imi énépésima naņgé énécmianzac. Waņu kaižiliweņ ic imi giliyu baeciguc maunudacnac.

⁷ Saiwop zémima Yawe legic héimimu. Gita kulele qema Anutu legic héimigic.

⁸ Inéņ hosusu haima kurumeņ osoanzac. Waņu baecac wamma kia imi hofiaiguc haiyu heanzac. Waņu kia haiyu baec boņaiguc qézézac éréma yandianzac.

⁹ Inéñ haséñ yañ zéma koeckoec nei merawanéñ qacma kecgic nenegina mihicñi énécmianzac.

¹⁰ Yawe imi becosicac kuhawac niñkumuma kenzu ionac siñgina ménda niñanzac. Wañu ic méñ eñeya héna kuhawac niñkumuma keñanzac imuac ménda héñsorocanzac.

¹¹ Inéñ eeya héimima goi héihéiyawac kic hihi wañanzu ionac mia ewa hia niñanzac.

¹² Yerusalem gi Yawe legic héimina. Zion gi Anutuga legic héimina.

¹³ Inéñ amagawac nagu wétéya imi meseli-gianzac. Wañu ama imuac qerigaiguc mer-achécga mériañ mihicñi énécmianzac.

¹⁴ Inéñ baecgawac suc séré yanda imuac qe-riaiguc luae qegéñu heanzac. Wañu nene héla gocmia hiabianéñ gumu géñu sécgéanzac.

¹⁵ Inéñ zézé seli acya baeciguc méliyu ackuazéc iminéñ foc foc keñanzac.

¹⁶ Inéñ komboc rama zucya imuhucya ésécnec giliyu maanzac. Wañu komboc bororoña baeciguc hicñi hicñiya imi qesayu bucgazen ésécnec heanzac.

¹⁷ Inéñ saméñ bororoña ésécnec komboc giliyu maanzac. Mérénéñ sanjeña imi ogicma hia ménda tétéñgarimac?

¹⁸ Wañu inéñ zéyu komboc imuhucya imi pépélima doku wañanzac. Inéñ luhuc ézéyu qeanzac. Wañu doku ézéyu keñanzac.

¹⁹ Inéñ ackuazécya Yakobo zéhicñi miyec. Wañu héna acya zéma paken acya imi Israelac zéhicñi miyec.

20 Baec méḡac ic areḡ tosia ionaru imi imuhuc méḡ ménda waḡ énécmiyec. Imuac ieneḡ Anutuac héna ac imi ménda ninzu. Haleluya!*

*Anutuac edamuya imi baec
kurumeḡ sécgéma hezac.*

148

1 Haleluya, kurumeḡiguc keczu ini Yawe mepésigic. Yawe mepésigic, ou eḡeḡaiguc keczu ini i mepésigic.

2 Kua meme uḡahéra ini moczoḡ i mepésigic. Kawali areḡhéra ini i mepésigic.

3 Maso kaiwe iri i mepésiyic. Sikilu asarianzu ini moczoḡ i mepésigic.

4 Kurumeḡac kurumeḡ ini acguc i mepésigic. Sawaiguc doku hedaczac ini acguc i mepésigic.

5 Momac yanda inéḡ zéyu hicḡima hezu imi wai énécmigic Yaweac qara mepésimu.

6 Inéḡ méḡnéḡ méḡ ménda logimac niḡ qaḡaḡ silic hai énécmima imuhucya imuhucya hémbénaḡa kumu énécmiyu nanzu.

7 Baec igucnec Yawe mepésigic, konduḡac mokoleḡ yanda zéma konduḡ zékéḡa zékéḡa ini momacnec.

8 Geric zéma komboc zéma komboc boboroḡa zéma hosusu dépaḡ zéma luhuc kuaya tohoanzu ini acguc imuhucyanec.

9 Baec boḡa zéma baec qindḡiḡ qindḡiḡa moczoḡ, ic gocmiaguc zéma yéménzéc ic moczoḡ imuhucyanec,

* **147:20:** Hebiraio ac yomuac hénia imi; Yawe mepésigic!

¹⁰ haséñ yañ moczoñ yanda zéma ama yañ moczoñ zéma gisic zéma nei qeñgañginaguc moczoñ imuhucyanec.

¹¹ Baera baera ic kewu moczoñ zéma ic embac areña areña moczoñ zéma ic eñeña zéma baecac zétegetictegic ic moczoñ imuhucyanec,

¹² ic qapé, embac seraña, ic embac yanda zéma nambérac moczoñ imuhucyanec.

¹³ Iwac qara momacgucnec sac eñeña yanda wanzac. Wañu edamuya imi baec kurumeniguc keczu imi moczoñ onogicma eñeña wanzac, imuac niñac momac yanda ini Yaweac qara mepésimu.

¹⁴ Inéñ mia héna géséhéra ilicgina meyac énécmiyec imuac niñac i imi qéhéréngé mima kecanzu météré énécmimia Israel ic ionac mepé qepésiac buña wanzac. Haleluya!

Anutuac haka hiabia ic embachéra ionac muru hezac.

149

¹ Haleluya, legic qelianéñ Yawe mepésigic. Météré ichéra* ionac azoazoroiguc legic héimigic.

² Israel imi eñeya mihicñi miyec iwac niñac wamma ségiségi wammac. Zionac nanhéra ienen eñañ ic kewu niñac wamma ségiségi wammu.

³ Legic hirima qara mepésigic. Wañgoñ zéma gita qema legic héimigic.

* **149:1:** Hénaorin Anutu niñzégéanžu momac yanda ionac qacgina.

⁴ Yawenêḡ eḡeya ic embachéra niḡac ségiségi waḡanḡac. Waḡu ic embac memaamuma kecanḡu séc aḡḡéḡgina tima kiwi méréra héḡsoroc sorocya meénécmanḡac.

⁵ Météré énécmimia ieneḡ imi edamuya qeriguc ségiségi wamma eḡaḡ hehe tataciguc legic héimimu.

⁶ Kuaginaiguc imi Anutuac mepé qepési acnêḡ hemac. Waḡu méraginaiguc sou bawa andia zéraguc imi he énécmimac.

⁷ Waḡu iminéḡ mia baera baera ic bakia melenḡ énécmima ic embac areḡa areḡa tasé ku énécmimu.

⁸ Waḡu ic kewuhécgina imi seḡ hésanêḡ, ic eḡeḡa hécgina imi aiḡ bétacnêḡ hénagina helanḡi énécmimu.

⁹ Zéteḡic teḡic ac ooyawac hezac imuac séciguc imuhuc waḡ énécmimu. Ai eeyaguc imuhucya imi météré énécmimia ionac méraginaiguc hai énécmiyu hezac. Haleluya!

Kewunina yanda Anutu.

150

¹ Haleluya, ocmuḡaiguc Anutu legic héimigic. Kuha héima hezac kurumeḡ imuaru legic héimigic.

² Wawaḡ memeya kuhaguc imuac niḡac legic héimigic. Héniaya, kuneḡ yanda edamuyaguc imuac niḡac wamma legic héimigic.

³ Tomuḡ qema legic héimigic. Kulele zéma gita qema legic héimigic.

⁴ Tambariḡ qema legic hirima mepésigic. Kuḡa zéma gitanêḡ legic héimigic.

⁵ Aiñ hilaña qara kunen yanda imuhucya qema mepésigic. Aiñ hilaña hétén ou enenawac qema mepésigic.

⁶ Kua wésésé héima kecanzu séc Yawe legic héimigic. Haleluya!

SISIPAC AC QELIA
The New Testament and Psalms in the Kube Language
of Papua New Guinea
Buk Song na Nupela Testamen long tokples Kube long
Niugini

copyright © 2012 Global Bible Translators

Language: Mongi (Kube)

Translation by: Global Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0403b50f-078d-52e2-a203-056e8a430665